SAVA, Doc. I

DOCUMENTE PUTNENE

I

VRANCEA

ODOBEȘTI - CÂMPURI

PUBLICATE CU UN STUDIU INTRODUCTIV
DESPRE VRANCEA

DE

AUREL V. SAVA
JUDECĂTOR DE ȘEDINȚĂ IN TRIBUNALUL PUTNA

PREFAȚĂ DE D. PROFESOR N. IORGA

1929
Tipărită în Tipografia „Cartea Putnei"
Focșani.

DOCUMENTE PUTNENE

I

VRANCEA

ODOBEŞTI - CÂMPURI

PUBLICATE CU UN STUDIU INTRODUCTIV
DESPRE VRANCEA

DE

AURIEL V. SAVA
JUDECĂTOR DE ŞEDINŢĂ IN TRIBUNALUL PUTNA

PREFAŢĂ DE D. PROFESOR N. IORGA

1929
Tipărită în Tipografia „Cartea Putnei"
Focşani.

PREFAȚĂ.

D. Aurel Sava dă o culegere de o mare bogăție, care anunță și alte volume ce vor trată și despre alte părți din regiunea, așa de interesantă și de nouă, asupra căreia se întind cercetările d-sale.

Pe lîngă numeroasele acte pe care le dă la lumină și a căror descoperire le scapă de pierderea care le amenința, se caută în prefață a rezolvì chestiuni vrîncene esențiale, ca aceia a întinderii acestei formațiuni țărănești, de cel mai mare folos pentru studierea tuturor fundațiunilor de autonomie țărănească în evul mediu și răsăritean și apusean.

Probleme noi se deschid din aceste revelații și alăturări D. Sava fixează, cu o migăloasă apropiere a documentelor, hotarele Vrancei. El constată că numai în munte ea se lovia de Țara-Romînească. Nimic mai adevărat și mai explicabil decît aceasta. Și iată de ce.

In aceste părți Ungurii au răzbit dincoace de munți. Au răzbit prin trei părți, care represintă trei forme deosebite de pătrundere și colonisare. Prin țerani din ținutul Romanului, așezați poate de însuși Roman-Vodă cu moșii lor Miclăuș, Sabău și alții (de unde Miclăușeni, Săbăuani cu sufixul *-ani,* de un alt caracter la început, ceia ce înseamnă, ca și Războieni, după războiul dela Valea Albă, o epocă mai nouă, de confusie a sufixelor [1]), un cerc de așezări țărănești dela sine pe un teritoriu de cetate nouă. In al doilea rînd, de mai veche origine, prin șalgăii-ceangăi dela salinele Bacăului. In al treilea, măcar tot așa de vechi, oamenii cetății Milcovului sau Crăciunei de mai târziu, de lîngă Odobești.

---

[1] Confusie e și la Bîrsești - Bîrsani.

IV.

Unele nume ungurești înseamnă încercarea nereușită a unei permanențe maghiare și aici, în Vrancea.

Vrancea înseamnă însă partea romînească păstrată, cu vechile ei amintiri slavone, în autonomia ei ancestrală. Popas, întîiu, pentru ciobanii trecători, a devenit sălaş pentru ciobanii aşezaţi.

Domnii au respectat această autonomie. Dar au și spart-o prin fundațiuni de mănăstiri ca Mira. Se știe ce s'a întîmplat cu mai tărzia cotropire boierească.

Colonisarea munteană nu poate fi datorită decît pribegilor din Țara-Romînească sau așezării de către Vasile Lupu a sătenilor atrași aici. Din aceasta vine și Vîlcan, găsit de d. Sava, și familia Mehedinți (oameni din Mehedia). De aceia și alegerea locului unde Matei Basarab și-a făcut mănăstirea.

N. IORGA

CUVÂNT LĂMURITOR.

Trebuind ca judecător să soluţionez într'un proces problema supravieţuirei aşa numitului obiceiu al pământului în Vrancea, în raport cu legislaţia modernă, am simţit nevoia de a pătrunde evoluţia istorică a acestui drept cutumiar, în care scop am cercetat Arhiva Tribunalului Putna, Arhiva Statului Iaşi şi, în special, parte din hârtiile vechi, ce se găsesc încă în număr nebănuit de mare la răzeşii din Vrancea.

In felul acesta am transcris un material documentar foarte important şi, în mod firesc, din curiositate pentru istoria acestei regiuni, am ajuns să adun pe lângă materialul vrâncean, care interesa studiul meu asupra proprietăţei colective vrâncene, material documentar pentru întregul ţinut al Putnei.

Hotărându-mă să public ceiace am adunat spre folosul tuturor cercetătorilor, încep cu acest volum. In intenţiunea mea erà ca să dau la iveală acì tot materialul referitor la regiunea muntoasă a judeţului din care Vrancea ocupă cea mai mare parte. Impărţisem publicaţia de documente în cinci părţi deosebite şi anume: *Partea I-a:* Documentele anterioare anului 1801, când a intrat Vrancea în stăpînirea boerului Iordache Roset Roznovanu, *Partea II-a:* Actele din timpul procesului dintre Vrânceni şi boerul Iordache Roset Roznovanu, *Partea III-a:* Actele cu caracter obştesc referitoare la împărţirea munţilor, la împărţirea hotarelor între sate şi la alte chestiuni de interes colectiv, *Partea IV-a:* Procese mari vrîncene de importanţa obştească şi *Partea V-a:* Acte cu caracter individual posterioare anului 1801.

Nevoit să dau la lumină cât mai curînd o parte din munca mea, nu m'am putut hotărî la o publicaţie făcută în pripă, cu toate greşelile inerente unui asemenea mod de publicare, ci am preferat să împart în două volume materialul destinat primului volum, ce intenţionam să public. Această împărţire are însă

darul de a rezerva volumului de față o importanță mai ales istorică, cel următor avind prin natura documentelor ce va cuprinde o importanța mai ales juridică.

Cu nadejdea că volumului acestuia ii va urmà cât de curind volumul celălalt referitor la aceiași regiune, apoi altele, insumind laolaltă documentele referitoare la intregul ținut al Putnei, rog și pe această cale pe toți aceia care posedă documente in legătură cu această regiune să mi le pună la dispoziție.

Nu pot termina aceste rinduri fără a exprima pe această cale mulțumirile mele d-lui profesor Gh. Ghibănescu pentru rara și deosebita amabilitate cu care mi-a pus la dispoziție cele XX de volume mari manuscrise, cu documente inedite, in care o viață intreagă a așternut pe hârtie tălmăcirea cuvintelor din bătrini, d-lui Sever Zotta, directorul Arhivelor Statului din Iași, care m'a invățat să apreciez bogăția materialului inedit, ce se află in dosarele acelei arhive cum și d-lor Traian Ichim și Gh. Ungureanu dela aceleași Arhive.

Mulțumesc apoi pentru stăruința cu care alăturea de mine au scotocit, după acte vechi, căsuțele răzășești din Vrancea, d-lui profesor Ion Diaconu dela liceul din Focșani, d-lui Simion Hirnea, grefier la judecătoria Năruja-Putna cum și cucernicilor părinți Teodor Macovei din Nerej și Ion Burgă din Hăulișca, după cum mulțumesc pentru amabilitatea cu care mi-au pus la dispoziție documente, d-lui Alexandru Zissu, in posesia căruia se află interesanta condică de documente a moșiei Câmpuri, d-lui maior Al. Gh. Orleanu din Focșani, părintelui N. Ionașcu din Tulnici, d-lui Teodor Șerbănescu dela Năruja, d-lui Grigore Moțoc directorul regional P. T. T. din Iași, d-lui Petre Niculescu din Focșani, păstrătorul unei foarte frumoase colecții de documente odobeștene cum și d-lor Mihai Bahnă și Toader Anuțoiu din Spinești, Radu Macovei din Nerej, Ion Gr. Sbârciog din Bârsești și Ion Roșca din Valea Sărei.

Și in sfârșit, mulțumesc d-lor Ioan P. Ioan și Vasile Antonescu cari, in calitate, cel dintâiu de prefect al județului Putna și cel de al doilea in calitate de primar al orașului Focșani, au avut deosebita ințelegere de a-mi pune la dispoziție, până la apariția volumului, fondurile necesare tipăririi.

STUDIU INTRODUCTIV

ÎNSEMNĂRI DESPRE VRANCEA

HOTARUL VRANCEI. Haşdeu[1] îşi însuşeşte părerea lui Ion Ionescu[2], referitoare la întinderea teritorială a Vrancei. „Vrancea din vechime", zice Ion Ionescu, „se întindea din apa Milcovului până deasupra Odobeştilor şi apoi linia Măgurei pe drumul Vrancei prin satele Jariştea, Ţifeşti, Satul nou, Crucea de sus, Moviliţa, marginea Păuneştilor şi a Rugineştilor până în Trotuş, cuprinzând mai toată plasa Zăbrăuţului şi din plasa Gârlele dela Odobeşti pe Milcov în sus până la hotarul ţărei şi satele din Răcăciuni, dela Rugineşti în sus pe Trotuş până în Caşin, cuprinzând şi Caşinul. Poporaţia din mai toate aceste sate păstrează şi până astăzi datinele, obiceiurile şi portul Vrăncenilor".

Ne propunem a analiza pe basa noilor isvoare scrise dacă este reală această hotărnicie a Vrancei, care, de altfel, mă îndoiesc că ar fi în totul conformă tradiţiei.

Din documentele ce public rezultă că încă dela sfârşitul secolului al XV-lea unele din hotarele Vrancei erau acele de astăzi.

Către nord Vrancea nu trecea şi probabil n'a trecut niciodată peste valea Suşiţei. Pot servi ca puncte de hotar nediscutabile către această regiune nordică, Curmătura Sovejei[3] şi muntele Gherghelеului[4].

Dincolo de această regiune se aflau locuri fie pustii, domneşti, cum a fost acela pe care s'a clădit mai târziu mănăstirea Vizantia, fie aparţinând altor organizări răzăşeşti străvechi, care nu au însă nimic comun cu Vrancea.

Astfel, moşia Câmpuri, mult mai întinsă decât cea de astăzi,

---

[1] *Istoria critică*, II, 7, p. 54.

[2] *Agricultura română în judeţul Putna*, Buc., 1869, p. 19.

[3] V. mai jos no. 21, p. 12; no. 217, pp. 171 şi 172.

[4] V. mai jos no. 9, p. 7; no. 127, p. 82; no. 158, p. 105; no. 217, p. 170, nota 2.

mergând pe cei patru bătrâni ai ei Straoa, Itul, Bogdan și Lata sau Ungurianu, curgători și aceștia din Petru Rugină bătrânul [1], nu are nici o legătură cu bătrânii, pe care umblă hotarele vrăncene.

Dacă prin căsătorie vreun vrăncean ajungea să stăpânească pământ în hotarul vecin al Câmpurilor atuncea el era determinat cu grije în actele obștiei Câmpurenilor: Negrea din Vrancea [2], Grigore Onea ot Vrancea [3].

Soveja umblă pe aceiași patru bătrâni ai Câmpurilor [4], dovadă că la origină a făcut un singur trup cu Câmpurile, de care s'a desfăcut probabil pe vremea zidirei mănăstirei.

Este drept că în inscripția lui Matei Basarab aflată la intrarea din pridvor în biserică, deasupra ușei, se vorbește că mănăstirea s'a ridicat „în locul moldovenesc al Vrancei" [5]. Această afirmație o socot însă contrarie realității.

Se opun afirmației autorului inscripției termenii formali ai însăși ispisocului mănăstirei Soveja, posterior numai cu doi ani inscripției. In el se spune categoric: „până la Curmătura Sovejiei, unde să hotărăște Vrancea" [6]. O confuzie a putut avea loc.

Mai întâi hotarul acesta al Vrancei, foarte apropiat de locul unde s'a zidit mănăstirea, nefiind un hotar dintre două țări, nu a fost cunoscut suficient de autorul inscripției, care era probabil, muntean.

Dar socot că această confuziune a fost posibilă mai ales și din altă causă. Se știe că Matei Basarab a clădit mănăstirea pe locul unui schit din apropiere, făcut de contemporanii săi călugărul Partenie și un răzeș Negrea din Vrancea [7]. Acelaș Negrea din Vrancea figurează printre răzeșii de Câmpuri, atuncea când

---

[1] V. mai jos no. 23, p. 16 și no. 138, p. 87.

[2] V. mai jos no. 21, p. 13.

[3] V. mai jos no. 56, p. 33.

[4] V. mai jos no. 21, p. 13 și no. 138, p. 87.

[5] „Cu ajutorul lui Dumnezeu și cu porunca și cu cheltuiala prea păcătosului rob al lui Dumnezeu, Ioan Matei Basarab domnitor și voevod a toată țara Ungrovlachiei și a soției noastre cniaghina Elena s'a ridicat acest dumnezeesc templu al nașterei domnului Dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Christos, afară de hotarele țărei noastre în locul moldovenesc al Vrancei. Ziditu-s'au cu bunăvoința și pogorământul la voința noastră a prea iubitului fratelui nostru domnitorul moldovenesc Ioan Vasile Voevod, în anul facerei lumei 7153 (1645).

[6] V. mai jos no. 21, p. 12

[7] V. *Cronica Romanului*, I, pp. 259—267.

cu toţii vând bătrânul Ungureanu din satul Soveja lui Matei Basarab. Hotarul Câmpurilor şi al Sovejei, chiar dacă nu era din Vrancea, a putut fi vândut printre alţii şi de nişte Vrănceni, care prin căsătorie deveniseră răzeşi de Câmpuri. Cum unul din aceştia era însuşi Negrea dela Vrancea, ctitorul schitului Sovejei, confuzia a fost cu atât mai uşoară. Altă explicaţie nu este posibilă faţă de termenii categorici ai ispisocului despre care am vorbit mai sus.

De asemeni satul Muncelul, situat de cealaltă parte a Suşiţei, a aparţinut încă din secolul al XV-lea unui Nan clucerul, boer care n'a avut nici o legătură cu Vrancea şi cu răzeşii vrănceni [1].

Nici locul pe care se află zidită mănăstirea Vizantea nu este pământ vrâncean. Mănăstirea, sau mai de grabă la început un schit [2], s'a clădit pe un loc domnesc, — ce a fôst dăruit de Petre Şchiopul starostelui de Putna, Broştioc —, loc pustiu, ce se întindea între Suşiţa şi între Gherghelen de unde începea Vrancea [3].

In această regiune a Gherghelenlui, a Vizăuţelor şi a Vizantei îl vedem către jumătatea secolului al XVII-lea pe spătarul Dabija, poate viitorul domn, venit să hotărască Ţara cu Vrancea [4].

In ce priveşte coborîrea Vrancei până la Odobeşti problema prezintă un interes deosebit.

In hotarul Odobeştilor Vrăncenii îşi delimitează partea lor încă din 1698 [5]. In 1785 pitarul Niculae Avram cumpără moşie în Odobeşti, în bătrânul Chilău, dela moşnenii vrănceni [6]. In 1803, făcându-se hotărnicia Odobeştilor se determină, iarăşi, partea Vrăncenilor [7].

In două documente aflate în colecţia mea, nepublicate în volumul acesta, se vorbeşte iarăşi despre drepturile de proprietate ce au Vrăncenii în moşia Odobeştilor.

---

[1] V. mai jos no. 4, p. 4.

[2] V. mai jos no. 11, p. 8.

[3] V. mai jos no. 127, p. 82; no. 154, p. 105; no. 217, p. 170, nota 2.

[4] V. mai jos no. 9, p. 7.

[5] Voi publica în alt volum, un suret scos de pe mărturia hotarnică a clucerului Zaharia, fost staroste de Putna. V. o altă copie, cu lipsuri, a aceluiaş document în Constantinescu şi Stahl, *Documente vrîncene*, no. 3, p. 7.

[6] V. *ibid.* no. 29, p. 41.

[7] V. *ibid.* no. 30, p. 43.

X.

Prin cel dintâiu cu data de 1803, Mai 15, „jos iscăliţii din neamurile vrânceneşti, ce avem parte în siliştea Odobeştilor, bătrânul Chilău" vând două pogoane şi jumătate din acest bătrân lui Simion Moşie Lungă. Semnează locuitori din Vrancea în special din satul Spineşti. La sfârşitul actului, vornicul de Vrancea Sandu Zălaru, trimis de Stărostia Putnei să aleagă moşia vândută, adevereşte că a determinat „partea Vrâncenilor".

Al doilea act, ce posed, este un jurnal al judecătoriei ţinutului Putnei cu data de 26 Martie 1840, dat asupra pretenţiei jeluitorilor preot Ion Săcăluş şi Ioniţă Săcăluş „în cuprindere că ci li se cuvine lor din bătrânul lui Chilău, pe pământul vrâncenesc din hotarul Odobeştilor" se stăpâneşte pe nedrept de pârîţii Vasile Miron şi Vasile Hote.

De asemeni, după cum Vrâncenii aveau moşie în hotarul Odobeştilor erau şi Odobeşteni cari aveau moşie în Vrancea. Astfel Ursa Moţociasa din Odobeşti stăpânia 12 fălci în Poenile Bosnei la Năruja [1]. Pe vremile acele, când înstrăinările către străini erau foarte rare, din cauza exercitărei dreptului de protimisis, faptul că Vrâncenii stăpâneau pământ în Odobeşti şi viceversa dă loc la bănuiala că bătrânii pe care mergeau cele două hotare se înrudeau.

Intr'un act de epitropie al schitului Buluc din apropierea Odobeştilor, aflat la dispoziţia mea, act recent din 1864, Iulie 6, răzeşii întregului trup de moşie Odobeştii, după ce confirmă tradiţia că Vrancea se întindea până la Trotuş, afirmaţie întemeiată de ei pe documente neindicate şi pe „scrieri istorice" spun că „hotarul Vrancei era împărţitoriu pe şapte fraţi, din care a şaptea parte a unui frate s'au deosebit Odobeştii, despărţitoriu din vârful Măgurii, la Spuma Oii şi drept la vârfu Muntiorului".

Odobeştii au fost hotar vrâncean, spun aşa dar Odobeştenii. Este drept că afirmaţia lor poate fi pusă la îndoială. In afară de faptul că în ce priveşte întinderea Vrancei până la Trotuş spusa Odobeştenilor se verifică neexactă, ei aveau şi un interes vădit ca să se facă Vrânceni. Intr'adevăr, prin acest act de epitropie Odobeştenii cer pentru „schitişorul" lor Bulucul o administraţie independentă de autorităţile superioare bisericeşti, invocând precedentul schiturilor vrâncene Valea Neagră şi Lepşa.

[1] V. mai jos no. 64, p. 41.

Totuş, pe lângă actele deja citate, afirmaţiunea lor mai este întărită şi prin altă serie de documente.

Astfel zapisul din 1714, Fevruarie 5, prin care sătenii din Odobeşti vând egumenului Paisie dela Mera „o parte de moşie a noastră a Odobeştilor, cât esti din gura Reghiului la deal pe Piscul cel Pitros pără la Curmătura Spumei pe din deal de lac, pân în dealul Ghimpului şi în sus până supt Muntior şi până la Peatra Oii, toată faţa Milcovului" [1].

Aşa dar Odobeştenii stăpâneau, la începutul veacului al XVIII-lea, o regiune geograficeşte vrănceană, regiunea muntoasă dintre Milcov şi Zăbala, dealungul marginei apusene a Vrancei, până în dreptul celui mai îndepărtat sat al Vrancei, Nereju, aproape până la hotarul Ţărei Ungureşti [2].

Deschizându-se o serie întreagă de procese în jurul acestui act, vedem că însăşi aceia care-i contestă autenticitatea, recunosc principial că Odobeştenii stăpâneau până la muntele Monteorului.

Mărturia de cercetare din 1732 a spătarului Costache Dubău [3], făcută pentru acest pământ în fiinţa atât a Odobeştenilor cât şi a Vrăncenilor şi în care între altele se spune despre răzeşii de Vrancea că au „răzaşe cu Odobeştii din toate moşiile lor" ne face să fim convinşi că hotarul Odobeştilor s'a întins înainte de sfârşitul veacului al XVII-lea, când s'a zidit mănăstirea Mera, până la muntele Munteorului şi să admitem ca posibilă ipoteza că hotarul Odobeştilor a făcut cândva trup comun cu Vrancea.

Chestiunea aceasta, a raporturilor primitive dintre cele două hotare socotesc că merită o deosebită atenţiune şi noi cercetări.

Rămâne însă stabilit că *Vrancea nu se învecina cu Ţara Românească decât în regiunea munţilor.* Până în dreptul Nerejului sau, mai exact, până în Monteor, hotarul Vrancei se învecină cu hotarul Odobeştilor, mai tîrziu al mănăstirei Mera şi în cele

---

[1] V. no. 93, p. 61.

[2] Acesta îl face pe C. I. Lupu, *Arhiva, Org. soc. St. şi lit.*, an VII, no. 5 şi 6, p. 255 să susţină împotriva cuprinderei actului din 1714 că Nereţenii sunt aceia care au dat mănăstirei Mera această bucată de pământ din apropierea hotarului lor şi pe care Lupu o considera vrănceană.

[3] V. no. 108, pp. 69—70.

din urmă al Statului, hotar care forma în ultimele veacuri un fel de coridor între Vrancea şi Ţara Românească. Deabia către apus de Monteor venea în atingere Vrancea cu Muntenia. Aci la poalele Furului se întâmplă la începutul veacului al XIX-lea un ... conflict de frontieră între „plăiaşi di Vrancea, dela streaja Călimanului" şi un Stoica plăiaşu ot Jiteni (probabil Jitiea din jud. R. Sărat), despre care s'a publicat un act nespus de interesant de către d-l profesor N. Iorga [1].

Trupul întins al hotarului Odobeştilor a fost deodată rupt în două prin creiarea moşiei mănăstireşti a Merei, moşie alcătuită din pământuri de danie şi de cumpărături dela Odobeşteni şi dela Vrănceni.

Hotarul către Vrancea al moşiei mănăstireşti astfel constituite este trasat prin hrisovul din 1804, Dechemvrie 20 al domnului Moruz, prin care se întăreşte mărturia hotarnică iscălită de vornicul Costantin Balş şi de paharnicul Ioan Tăutul [2]. „Hotarul moşii mănăstirii Mera să întâlneşte cu hotarul Vrancei supt ţicma, ci esti mai sus decât vârvul cel mare a Măgurii, din care ţigmă să trage Plaiul Brumariului", pe care merge hotarul prin Poiana lui Crestişor şi „di acolo tot înnainte pe acelaş plaiu şi tot alăture cu Vrancea până la fundu Văi Reli, ci curge în Vrancea şi tot înainte pe acelaş plaiu, până unde i să schimbă numili, numindu-să Plaiul Bourilor, dar plaiul este tot unul necurmat, dintr'a căruia coaste, unile ape curg în Putna şi altile curg în Milcov şi de acolo tot înnainte pe plaiu până în muntile Răiuţului, de acolo drept în muntele Răiuţului, în vârvu [3] şi din vârvul muntelui Răiuţul s'au pogorît la vale spre apus până într'o beşică, unde au pus piatră hotar. De acole mergând tot alăture cu hotarul Vrăncii pi din gios di Lacul cu Lozile şi la vale, prin slatina pârîului Moşcocii şi piste pârîu Moşcocii la dial în Curmătura Lupilor drept obârşia pârîului Hâjmii a pus piatră hotar. De acolo drept în pârîul Reghiului şi den pârîul Reghiului drept în deal şi pi culmea plaiului până în dealul Chei. De acole înnainte tot pe acelaş plaiu şi tot alăture cu Vrancea până în piscul Fetigului, care între aceste doă dealuri, adică între dialul

---

[1] V. *Trei documente vrăncene,* Bul. com. ist. a Rom., V. VI, p. 55.
[2] V. Hrisovul din 1837, Decembrie 31, în volumul următor.
[3] V. no. 90, p. 59.

Chei şi între piscul Fetigului esti obârşia pâriului Tojan, care curge în apa Zăbalii şi din piscul Fetigului, tot pi acelaş plaiu până în vârvul muntelui Butucoasa şi dentr'acest vârvu drept la vale, spre apus până în culmea diasupra apii Zăbalii şi plaiul spre amiazi zi până în Piscul Petrei şi la vale pin fundul pâriului Bezii piste Curmătura Sigei drept în dealul Sigei şi de acolo tot pi acelaş spre apus şi prin poiana Drăguţoaiei până în vârvul Dealului Negru şi din vârvul acelui deal s'au pogorit la vale pe curmătura acestui deal şi drept la dial pi Piciorul Muntiorului până în vârful acestui munte, ci să numeşte Muntior, *unde să întâlnesc trei hotară, adică a mănăstirei Mera, a Vrancii şi a Ţărei-Româneşti,* fiind şi obârşia Milcovului în acest Muntior".

O dovadă mai mult despre exactitatea celor afirmate mai sus în ce priveşte atingerea dintre Vrancea şi Ţara Românească.

Cum singura cale a Odobeştenilor către munte este valea Milcovului, Odobeştenii aflaţi la nord de moşia mănăstirei au rămas complect isolaţi de satele respective Odobeştii şi Grozeştii. Cunoscuţi sub numele de răzeşi Bouroşeşti şi Gegeşti după numele a două neamuri predominante, ei se constituesc în satele Şindilarii de sus şi Şindilarii de jos [1], care par a avea mai multe legături cu Vrancea decât cu Odobeştii. Hotarul lor cel nou pare a se numi hotarul Milcovului [2].

La 1757 îi vedem pe Vrănceni judecându-se cu „lăcuitorii din satul Şindilari pentru moşiile ce ave în răzăşie Vrăncenii cu Şindilarii în moşiile Vrăncei şi să stăpânea numai de Vrănceni" [3].

Egumenii dela Mera au încercat necontenit să împingă hotarul moşiei mănăstireşti până în hotarul Vrancei, dar n'au reuşit s'o facă în mod definitiv decât deabia în epoca Regulamentului Organic.

Apropierea Şindilarilor de Vrancea a devenit din ce în ce mai mare cu cât deveneau mai ameninţătoare procesele de cotropire intentate de egumenii dela Mera. Legăturile de familie, ce s'au înjghebat, au făcut apoi ca satele vrâncene de pe valea Zăbalei să cunoască imigrarea lentă a Milcovenilor [4].

---

[1] V. no. 35, p. 24, unde se găseşte afirmarea Gegeştilor şi Bouroşeştilor că se trag din Stratulat din Grozeşti.

[2] V. no. 100, p. 66, no. 198, p. 135.

[3] V. no. 217, p. 169.

[4] V. no. 198, p. 135; no. 201, p. 137.

XIV.

In timpul procesului Vrâncenilor cu vistiernicul Iordache Roset Roznovanu, proces despre care vom vorbi mai jos, comunitatea de interese dintre Vrânceni și Șindilari a devenit perfectă. In adevăr, prin faptul schimbului ce a intervenit intre mănăstirea Mera și vistiernic, acesta din urmă a căpătat dela mănăstire toate drepturile, ce ea pretindea asupra moșiilor Bouroșeștilor și Gegeștilor. In acest chip vistiernicul Roset a inglobat in trupul intreg al Vrancei și pe Șindilari, care de acum inainte figurează chiar, in unele procese cu calitatea de Vrânceni [1].

Astfel se explică de ce poruncește Starostiea Putnei in 1808, ca sătenii din Șindilarii de sus, „șezători in Vrancea" — Vrancea clăcășască a boerului Roznovanu — să se cisluiască și să-și dea birul cu satele vrâncene, pe unde locuiesc [2].

Tot așa se va ințelege de ce in procesul cel mare al scoaterei Vrancei din stăpânirea boerească figurează și Șindilarii, de ce printre semnatarii vechilimelei „vechililor Vrancei" se găsește și vornicul Ion Ponea din satul Șindilarii de sus [3].

Scoaterea Vrancei din boeresc restabilește starea de fapt de mai inainte. Răzeșii Bouroșești și Gegești, după ce reușesc să inlăture pretențiile lui Iordache Roset [4], reincep seria proceselor lor cu mănăstirea Mera, care in cele din urmă, in epoca Regulamentului organic, prin mijloace asupra cărora nu e locul să vorbesc aci, ii infringe, reducându-i in clăcășie. Pământul lor a fost expropriat de Stat dela mănăstire cu ocazia secularizărei averilor mănăstirești și astăzi este, cea mai mare parte din el, domeniu al Statului.

Că Vrancea s'ar fi intins atât de departe la vale ar rezulta și din faptul că mai toți Vrâncenii au avut din strămoși și au incă și astăzi vii in regiunea Odobeștilor [5], Țifeștilor [6] și Codru Sirbilor [7]. Afară de casul când aceste proprietăți nu s'ar dovedi,

---

[1] V. Arhiva Stat Iași, Divanul domnesc, tr. 196, op. 29, p. 17 citate și Analele XV, 403 de d-l Mihai Costachescu, *Despre neamul de boeri moldoveni Ureche*, Cercetări Istorice, An. IV, no. 1, extras p. 12, nota 3.

[2] V. N. Iorga, *Brodnicii și Românii*, p. 13, no. X.

[3] V. Constantinescu și Stahl, *op. cit.*, no. 43, p. 74.

[4] V. no. 214, p. 153 in notă.

[5] V. no. 94.

[6] V. no. 188.

[7] V. no. 191.

la origină cumpărături, ceiace ar fi cu totul împotriva tradiției.

Cât privește hotarul dinspre Transilvania, acesta ne este bine cunoscut din hrisovul domnului Grigore Ghica din 1736, Ianuar 10 prin care se întărește delimitarea făcută de boerul nemeș, neamț Vail, trimis de ghenerariul din Sibii și de vornicul de Vrancea, Miron Dima [1].

In 1792 se face o nouă hotarnică, de astă dată pentru întregul hotar dintre Moldova și Ungaria [2]. Acest hotar este în curînd încălcat de către Unguri ceiace determină ridicarea unui plan geografic al hotarului, ridicare care ia sfârșit în Noembrie 1836. Ca o consecință a acestei ridicări topografice au loc apoi tratative diplomatice pentru restabilirea hotarelor în conformitate cu hotărnicia din 1792. Românii, susținuți de delegatul otoman, pretind în dreptul Vrancei două bucăți de pămînt și anume 131 de fălci la Fața Arișoaei și 598 de fălci și 39 de prăjini la Piciorul Sărei. Tratativele se poartă pentru întregul hotar al Moldovei, dar delegații austriaci declară că nu au mandat să discute litigiile de pe frontiera Vrancei. Protocolul încheiat la 1839, Iulii 5/14 zile lasă în suspensie capetele de cerere în legătură cu Vrancea [3], Vrăncenii pierzând din stăpînirea lor o mare întindere de pământ.

Un epilog al acestui litigiu este procesul astăzi în curs între obștia Tulnici și obștia Hoșdula din jud. Trei Scaune.

POPULAȚIA VRANCEI. Ar fi, desigur, o încercare prea îndrăzneață aceea de a stabili de unde au venit descălitorii Vrancei. In această direcție isvoarele sunt inexistente. Toponimia singură așteaptă să i se dezlege tainele.

Cred însă că se pot pune câteva premise, că se pot formula unele ipoteze.

Vrancea, în vechime, nu putea adăposti decât familii de păstori, căci teren propriu agriculturii nu se găsea în munți. Primele așezări omenești în Vrancea au fost deci așezări păstorești. Pentru venirea oilor, tot dintr'o regiune muntoasă nu erau

---

[1] V. no. 114.
[2] V. *Uricariu*, IV, p. 270.
[3] V. Academia română, Mss. 4782.

decât două căi posibile: din Transilvania, dinspre Oituz, valea Putnei sau chiar pe potecile munţilor; din Muntenia pe plaiul Monteorului la Nereju şi prin regiunea Andreiaşului la Năruja, Paltin, Nerej.

Tradiţia populară vrănceană este bogată în ce priveşte aşezarea Ardelenilor în Vrancea. In toponimie sunt indicii certe ale unei influenţe ungureşti, de ex. Vizantia, Vizăuţ, Lapoş, etc.

In ultimile două secole chiar, după spusa bătrânilor, nenumăraţi ardeleni au venit de s'au aşezat în Vrancea, căsătorindu-se şi nu este nici un motiv să credem că a fost altfel în secolele anterioare.

Dinpotrivă, studii recente asupra păstoritului ardelenilor în Moldova şi în Ţara Românească au dat la iveală numeroase şi foarte interesante amănunte asupra obiceiului păstorilor de peste munţi de a-şi mâna toamna târziu oile şi alte vite în Moldova la iernat, pentruca primăvara să le ducă înapoi bine îngrăşate [1].

Ştim astfel că Săcuii din Trei Scaune îşi trimiteau oile în munţii Vrancei [2] şi anume, în special, oierii din Breţc şi Covasna [3].

In timpurile vechi, înainte de veacul al XVII-lea această trecere a oilor de pe o parte a muntelui pe cealaltă nu prezenta din punct de vedere politic nici o dificultate. Normal ar fi fost să treacă pe la vamă prin pasurile Carpaţilor, dar ei preferau să treacă direct peste munţi, tocmai spre a evita taxele vamale [4].

O revărsare de populaţie dinspre Ardeal către plaiurile Vrancei a fost deci posibilă.

Nu este exclus ca primii descălicători ai Vrancei să fi fost tocmai păstori români de peste munţi, care găsind liber loc prielnic unei aşezări permanente, să se fi hotărît să se stabilească în partea aceasta.

Imi permit chiar să risc părerea că începutul acestor aşezări a avut loc către sfîrşitul veacului al XII-lea, începutul veacului al XIII-lea. Documentele latineşti ale vremei ne vorbesc despre

---

[1] Dr. Andrei Veress. *Păstoritul Ardelenilor în Moldova şi Ţara Românească.* Acad. Rom. Memoriile secţiunei istorice. S. III, T. VII, M. 6. pp. 129.

[2] *ibid.*, p. 133.

[3] *ibid.*, p. 155.

[4] Ştefan Meteş. *Păstori ardeleni în Principatele Române*, 1925, Arad, Bibl. Semănătorul, p. 17.

o Țară a Bîrsei, părăsită de locuitori din cauza năvălirilor cumane[1]. Cum aceste năvăliri în Ardeal se făceau prin trecători, locul cel mai ferit, prielnic pentru adăpostirea populațiilor de peste munți, a fost Vrancea, prin munții căreia nu trece nici un drum însemnat de comunicație.

In *Brașovul și Românii*, d-l Nicolae Iorga a lămurit cum o asemenea mișcare de populație a avut loc cu Bârsanii de pe valea Sușiței, care nu sunt decât ciobani originari din Țara Bârsei, ce s'au așezat pe locurile acestea[2].

Unul dintre bătrânii satului Câmpuri, hotarul vecin Vrancei, se numea Ungureanu dela un oarecare Nicoară Lașcu, probabil bârsan și acesta, venit de peste munți către sfârșitul veacului al XV-lea[3] și care a luat de nevastă pe fata lui Petru Rugină, bătrânul mare al Câmpurilor și al Sovejei[4].

In volumul de față public două regeste din care se vede că printre megieșii mănăstirei Vizantia se numărau și Vrăncenii, dar și Bârsanii[5], unii în imediata apropiere a celorlalți.

Concludent îmi pare însă faptul că în Vrancea există o veche familie Bârsă cum și satul Bârseștii. Bârseștii, socotesc, sunt și ei tot Bârsani, originari din Țara Bârsei. Că vor fi printre cei dintâi descălicători și ocupanți ai acestor locuri, că vreun Bârsă va fi venit după o femeie în Vrancea sau că asemenea Vâlcanilor, de care voi vorbi mai jos, își vor fi transformat cu incetul un drept de embaticari în răzășie plină, ipoteză mai puțin probabilă, rămâne să se stabilească de acum înainte. Oricare însă din aceste ipoteze trebuie să ție seamă că satul Bârseștii exista la sfârșitul secolului al XVI-lea[6].

Nu departe de această epocă vedem Ardeleni, care cumpără moșii întinse dincoace de munți, chiar în Vrancea. Este cazul lui Turiștiian din Țara Ungurească, care, către mijlocul secolului al XVII-lea, cumpără dela sătenii din Ruget o parte însemnată din satul lor, cu vad de moară pe Putna[7]. Deși Turiștiian vinde nu

---

[1] Hurmuzaki, I, pp. 57, 64, 74, 76 și 82.
[2] *Studii și documente, X. Brașovul și Românii*, p. 360.
[3] V. mai jos no. 5. Lata este curgător din Necoară Lașcu.
[4] V. mai jos no. 21, nota 2, p. 14 și no. 23.
[5] V. mai jos no. 98 și 126.
[6] Un zapis din 1585, Mai 3, aflat în colecția mea.
[7] V. mai jos no. 64, p. 41.

după multă vreme această moşie lui Badea Limbovici, fost vornic de Vrancea, dela care în cele din urmă, pământul ajunge în stăpânirea mănăstirei Mera, nu este mai puţin adevărat că o parte dintr'un sat din Vrancea a aparţinut în secolul al XVII-lea unui ardelean, după toate probabilităţile, stăpânul unor numeroase turme de oi.

Insfârşit, faptul că atât în 1735 [1] cât şi în 1756 [2] s'a simţit nevoia fixărei hotarului dinspre Ţara Ungurească „ca să ţie Ungurii părţile muntelui de către ţara lor, după cum se scurg apele spre Ţara Ungurească, iară Vrăncenii iarăş să ţie de acolo din vârful muntelui, după cum se scurg apele spre Ţara Moldovei", este o dovadă că munţii Vrancei erau umblaţi de turmele de oi ale păstorilor ardeleni, iar faptul că Vrăncenii s'au arătat atât de stăruitori încât să ceară un hrisov domnesc pentru fixarea hotarului este un indiciu că revărsarea Ardelenilor era destul de serioasă la începutul secolului al XVIII-lea.

Cât priveşte comunicaţia prin munţi cu Ţara Românească, ea nu poate fi pusă la îndoială. Prin regiunea Andreiaşului şi a Şindilarilor şi prin aceia a Neculelor, pe plaiul Monteorului emigrările şi imigrările au fost geograficeşte posibile.

In fapt, unul din satele Vrancei este de origină muntenească. E cazul Vâlcanilor, unul din cătunele de astăzi ale comunei Paltinul.

După cum rezultă din zapisul cu data de 7210, April 15, un oarecare Nicolae Vâlcan cu feciorii lui Ion şi Tănase, vin chiar la începutul secolului al XVIII-lea din Ţara Românească, dela Lopătari din ţinutul Buzăului, spun bătrânii [3] şi învoindu-se cu răzeşii din Năruja se aşează ca nişte adevăraţi embaticari pe moşia acestora la Chee, în Simion [4].

Un caz analog cazului Vâlcanilor este cazul Ghebeştilor, „picaţi dela Ţara Românească" pe hotarul satului Năruja, spune un act din 1833 [5]. Deşi după afirmaţia Nărujenilor şi a celorlalţi Vrănceni şi aceştia ar fi originari din Lopătari, jud. Buzău, nu este exclus să se fi făcut confuzie între locul de origină al Vâl-

---

[1] V. mai jos no. 114, p. 74.

[2] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, no. 10, p. 18.

[3] V. confirmând tradiţia: N. Iorga, *Brodnicii şi Românii*, p. 18, no. XXIV.

[4] V. mai jos no. 86, p. 57.

[5] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, no. 107, p. 170.

canilor şi acel al Ghebeştilor. Semnalez existenţa familiei Gheba în comuna Dumitreşti din jud. R. Sărat.

Moşia Dumitreştii de sus din judeţul R. Sărat, după cum rezultă dintr'o mărturie cu data de 6 Iulie 1846 [1] semnată de mai mulţi bătrîni din satul Spulberul din Vrancea, a fost ţinută în arendă timp de 15 ani de mai mulţi locuitori din acest sat. Răzeşii din Vrancea, arendaşi ai unei moşii răzăşeşti de peste hotar! Nimic mai semnificativ pentru a caracteriza cît de lesnicioasă era, cu tot hotarul, comunicaţia dintre cele două regiuni.

O altă dovadă despre relaţiunile dintre nordul jud. R. Sărat şi Vrancea, în special regiunea Nerejului, ne-o furnizează registrul de pomelnice al schitului dela Poiana Mărului aflat deasupra satului Jitia de pe apa Rîmnicului din jud. R. Sărat. In această condică am găsit că satul Nerejul ocupă un loc de frunte. In prima jumătate a secolului al XIX-lea schitul era extrem de cunoscut Vrăncenilor. Mai bine de o sută de pomelnice vrăncene sunt trecute în condică. Poate acesta să fie şi motivul pentru care schitul Vrancea, astăzi Valea Neagră, a fost întemeiat de Vrănceni [2] cu ajutorul unor călugări dela Poiana Mărului [3]. De sigur dărnicia vrănceană era cunoscută călugărilor dela Poiana Mărului încă şi mai bine în veacul al XVIII-lea când Vrăncenii nu aveau încă un schit al lor. Tot aşa se poate explica şi dorinţa călugărului Legera [4], un discipol poate al lui Paisie Velicicovschi, de a întemeia un schit pe Dealul Tojanului.

Aceste aşezări de oameni străini în Vrancea nu erau primite cu simpatie de Vrănceni. Pe Toader Andronic, Milcovanu, Nărujenii caută să-l alunge stricându-i casa [5]. Pe Căcărezeni şi pe Răileni îi izgonesc, „zicând că să se ducă la Munteni", şi în adevăr, bătându-i şi luându-le şi „scrisorile ce au avut din mână" îi fac să fugă la Munteni [6].

---

[1] Regest în hotarnica din 1849, Săpt. 26, făcută de Alexandru Lambru moşiei Dumitreştii de sus. Documentul se află la dispoziţia mea.

[2] V. no. 206 şi 207, pp. 144—146.

[3] Aci a petrecut mai multă vreme cărturarul Paisie Velicicovschi. V. N. Iorga, *Istoria bisericii romîneşti*, II, p. 167. Este explicabilă deci influenţa exercitată de mişcarea acestuia asupra vieţei monahale dela Valea Neagră.

[4] V. no. 220, p. 179.

[5] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, no. 14, p. 21.

[6] *ibid.*, no. 78, p. 133 şi citat de noi după original.

XX.

Avem dar destule indicii despre o revărsare de populaţie din nordul judeţului R. Sărat către Nereju şi Zăbala şi despre o imigrare către nord a Milcovenilor spre hotarul Nărujei. Nu este exclus însă că prin aceste regiuni să fi venit şi alţi străini din regiuni mai depărtate. Este chiar foarte probabil ca prin plaiul Neculelor să fi scoborît spre Nereju, urmând vechea cale a turmelor de oi, chiar Ardeleni, venind de peste munţi.

AŞEZĂRILE PRIMITIVE VRĂNCENE. Ceiace trebue să se reţină pentru înţelegerea tuturor problemelor vrăncene este faptul că din timpurile cele mai vechi, *Vrancea constitue în întregul ei o singură moşie.* Oricât de îndepărtate ar fi fost unele de altele diversele aşezări vrăncene, ele făceau parte dintr'una şi aceiaşi unitate administrativă şi teritorială: Vrancea.

De aceia, în actele vechi, Vrăncenii nu-şi arată satul de origină. Satul este o noţiune secundară, neindispensabilă. Vrăncenii spun despre ei că sunt din Vrancea, dar mai mult nu precizează. Consideră Vrancea, toată Vrancea, drept moşie a lor. Satul este numai aşezarea administrativă secundară. Ei sunt răzeşi de Vrancea, nu răzeşi ai vreunui alt hotar din cuprinsul Vrancei [1].

Negrea din Vrancea [2], Grigorii Onea ot Vrancea [3], popa Dima din Vrancea [4], Marco sin Ursoaei ot Vrancea [5], Crucean, ficiorul lui Drăghici din Vrancea [6], preotul Ion Ciochină dela Vrancea [7], Ion Bordea dela Vrancea [8], etc., figurează în acte fără să-şi indice şi satul în care locuiesc.

Deasemenea, când este vorba în vreun document de un pământ vrăncean, aşezat la marginea Vrancei, nici odată nu se spune în act cărui sat aparţine acel pământ, indicându-se numai numele moşiei: „până în hotarul Vrancei", „unde să hotărăşte Vrancea" [9].

---

1 V. no. 108, p. 70; no. 114, p. 74.
2 V. no. 21, p. 13.
3 V. no. 56, p. 33.
4 V. no. 28 şi 29, pp. 20 şi 21.
5 V. no. 91, p. 59.
6 V. no. 94, p. 62.
7 V. no. 59, p. 35.
8 V. no. 217, p. 169.
9 V. no. 9, 21, 90, pp. 7, 13, 59.

Odată admisă premisa că Vrancea constitue o singură moşie, lucru pe care l-am găsit în acte vrâncene chiar în secolul al XIX-lea [1], iar nu o întrunire de mai multe moşii distincte, trebue să admitem că, în concordanţă cu tot ceiace ştim despre organizările primitive româneşti, Vrancea „a umblat", la origină, ca oricare moşie, pe un număr determinat de bătrâni, curgători şi aceştia, probabil din moşul sau bătrânul mare al unei Vrance mai întinse decât cea de mai târziu. S'ar putea crede că, în adevăr Vrancea s'a împărţit la început pe şapte fraţi, după spusa actului de ctitorie al schitului Buluc, act despre care am vorbit mai sus. Cifra şapte corespunde şi cu numărul feciorilor legendarei babe Vrâncioaia.

Urmaşii fiecăruia dintre bătrânii originari ai Vrancei au constituit un neam, o ceată, cum se spune în alte locuri. Neamul purta numele întemeietorului său.

Cu noile generaţii familia se ramifica. Din trunchiul mare, unitar se desprindeau ramuri secundare. Cel din fruntea unei ramuri noi căpăta pentru curgătorii săi calitatea de bătrîn, bătrînul originar devenind de acum înainte, pentru aceştia, bătrân mare [2] sau moş. In felul acesta s'au creiat numeroase neamuri noi, care, cu vremea, din causa răsleţirei lor de trunchiul comun, pierd amintirea bătrânilor mari, păstrînd-o numai pe aceia a bătrînilor lor de dată mai recentă.

Aşa se explică de ce în Vrancea, numai în satele noi se poate afla pe cîţi bătrîni umblă satul. In cele vechi amintirea bătrânilor s'a pierdut. Numai toponimia şi onomastica mai păstrează unele reminiscenţe. Un mijloc de a se stabili vechimea satelor!

Legătura dintre curgătorii aceluiaş bătrîn este foarte strînsă. Ei se vor numi toţi cu un nume comun. Acei curgători din Spineiu [3] se vor numi Spineştii [4], acei curgători din Bîrsă se vor numi Bîrseştii, cei din Bode [5] Bodeştii, din Negrea Negrileştii, din Paul Păuleştii. Intr'un act din secolul al XIX-lea, aflat în

---

[1] V. no. 225, p. 187.
[2] V. no. 145, p. 100.
[3] V. no. 167 şi 168, pp. 111 şi 112.
[4] V. no. 113, p. 73.
[5] V. no. 168, p. 112.

colecția mea, act pe care-l voi publica în volumul viitor, curgătorii din Dalica, unul din cei patru bătrîni ai satului Năruja, deși poartă deosebite nume de familie, se intitulează: noi Daliceștii.

Fiecare din neamuri se subdivide. Bîrseștii, de pildă, se împart la rîndul lor pe bătrîni după numărul feciorilor, probabil, ai lui Bîrsă și anume pe 11 frați: Dabu[r]lea [1], Petriman [2], Cujbă [3], Nistor Pîcală, Vătavul, Niagul, Bortă, Stan, Beza [4], Ivan și Drumei [5].

Satele vrăncene nu sunt decât așezările unora dintre aceste neamuri. Curgătorii dintr'un bătrân mare, împărțiți pe mai mulți bătrâni, după numărul feciorilor sau nepoților bătrînului mare, atunci când acesta a avut un singur fiu [6], alcătuiesc laolaltă un sat.

Uneori pot exista la origină mai mulți moși. Aceasta, când satul este obținut prin secarea pădurei, operațiune de care vom vorbi mai jos, nu de către o singură persoană, ci de doi trei tovarăși. Poate aceasta să fie cazul satului Nereju [7].

Unele așezări, chiar mai înainte de a deveni sate, capătă numele familiilor care își aveau așezarea pe ele, ca în exemplele de mai sus: Păuleștii, Bodeștii, Bârseștii, Spineștii, Negrileștii etc. Câteodată însă așezarea, ceva mai mică nu ajunge sat de sine stătător. Totuși localitatea își însușește numele stăpânilor ei, de pildă: „casele Ciocăneștilor" [8], „casele Bouroșeștilor" [9].

Alteori satele își trag numele dela văile și dealurile pe care s'au așezat. Valea Cozii, unde au trăit Lupul David [10], Mariș [11], a devenit mai târziu satul Coza. O origină asemănătoare, probabil mult mai îndepărtată are satul Valea Sărei. Satul Paltin, devenit de sine stătător cu puțin timp înainte de Regulamentul organic, este, pe vremea procesului cu Roset Roznovanu, un simplu

---

1 V. no. 113, p. 73; no. 158, p. 105.
2 V. no. 113, p. 73; no. 215, p. 159.
3 V. no. 101, p. 66; no. 113, p. 73, no. 114, p. 75.
4 V. no. 113, p. 73; no. 165, p. 110.
5 V. no. 113, p. 73; no. 215, p. 159.
6 Radu Rosetti, *Pământul, sătenii și stăpânii în Moldova*, p. 166.
7 V. no. 123, p. 80.
8 V. no. 143, p. 98.
9 V. no. 152, p. 103.
10 V. no. 67, p. 47.
11 V. no. 139, p. 97.

„cut" al Nerejului [1]. Totuş încă din 1784 un Răduţ Mărtoiu semnează „ot Dealul Paltin" [2].

Alte aşezări, în sfârşit, au luat numele aceluia care a secat pădurea şi a obţinut astfel un teren propriu întocmirei unui sat. E cazul satelor Secătura Văsuiului şi Secătura Părosului [3].

Toate satele însă, independent dacă îşi trag numele de pe vreun bătrîn sau nu, sunt alcătuite prin întrunirea curgătorilor din mai mulţi bătrîni. Acum două secole mersul pe bătrâni al satului era atât de înrădăcinat în conştiinţa Vrăncenilor încât, printr'o foarte interesantă idealizare, în actele obştei unui sat figurau nu obştenii care trăiau în vremea aceia, ci însăşi bătrânii pe care mergea satul. Acesta este cazul celor patru bătrâni ai satului Năruja: Stroe, Chiril, Dalica şi Christian în actul din 1702 prin care Vâlcanii „veniţi din Ţara Românească" iau cu embatic dela Nărujeni, un pământ din vătaştina satului [4].

Fiecare bătrân de sat dând numele său neamului, care se trage din el, acest neam ajunge şi el să întemeieze un cătun. Dacă în Năruja Daliceştii, deşi păstrează până la începutul secolului al XIX-lea o strânsă legătură între ei, nu ajung însă să dea naştere unui cătun, nu tot aceasta e cazul curgătorilor din Stroe, căci cătunul Stroeştii există. Tot acesta trebue să fie cazul Carşocheştilor, cătun al Spulberului, dela Carşochie [5], al Vetreştilor, cătun al Herăstăului, dela Vatră [6], etc.

Din toate acestea rezultă cred, în linii generale, că *toate satele vrăncene converg către o unitate teritorială Vrancea, către o unitate genealogică: bătrânii pe care a umblat, la origină, întreaga Vrance*. Nu numai locuitorii unui sat sunt neamuri, ci chiar satele între ele se înrudesc. Deasupra bătrânilor ca ascendenţi vin moşii satului sau bătrânii mari ai mai multor sate, care, cândva, au făcut trup comun.

---

1 V. no. 219, p. 178.

2 N. Iorga, *Brodnicii şi Românii*, p. 11, no. VI. Originalul în colecţia mea.

3 V. cele scrise mai jos despre secături.

4 V. no. 86, p. 57.

5 V. Carşoche, N. Iorga, *Trei documente vrăncene*, Bul. com. ist. a Rom., VI, pp. 54—55. V. vol. no. 219, p. 178.

6 Şi astăzi există o numeroasă familie Vatră în Herăstău.

XXIV.

O dovadă a acestei situaţiuni rezultă din regestul din 1768, Mai 20, în care se vede că locuitorii a trei sate: Bodeştii, Poenarii şi Nerujenii, curg din patru bătrâni mari: Rusa sau Sura (?), Voico, Bodiman şi Trif „după cari rămasă fiind lor di moştenire toată moşia, urmează dreptul de a-şi stăpâni deopotrivă dânşii, în care ocolnică se văd iscăliţi tot curgătorii din acei patru bătrâni" [1]. Nimic mai explicabil deci decât faptul că proprietăţile Poenarilor s'au intercalat cu acele ale Nărujenilor, din care cauză, când s'a făcut hotarul despărţitor între ambele sate, au avut loc neînţelegeri şi chiar, timp de mai bine de o jumătate de veac, proces pentru Dealul Bozului [2].

Pe vremea lui Dimitrie Cantemir, ne spune marele învăţat în Descriptio Moldaviae [3] existau în Vrancea 12 sate. Ele nu sunt însă numite în scrierea sa.

Lipsa aceasta a fost însă, în parte, complectată prin descoperirea hărţei lucrate de Dimitrie Cantemir. S'a publicat de curând un facsimil după exemplarul tipărit în Olanda la 1737 şi care se află în Bibliothèque Nationale din Paris [4].

Trecem peste numeroasele greşeli topografice pentru a reţine numai numele localităţilor. Sunt în total 11. Asupra a şase din acestea şi anume: *Negrilesty, Paulesty, Spinesti, Barsesty, Colacu* şi *Poiana* nu este nimic de zis. Asupra celorlalte sunt de făcut cîteva observaţiuni.

Astfel, pe un afluent al Putnei, care nu poate fi de cât Zăbala (dar care merge spre apus mai puţin decât Milcovul!), sunt însemnate două localităţi: *Cococary* şi *Vranczia*. După poziţia lor geografică suntem de părere că cel dintâi reprezintă Nerejul, iar cel de al doilea Năruja.

Cococary nu este altceva decât Cojocarii, căci din documente ne putem convinge despre existenţa unui neam al Cojocarilor în satul Nereju [5]. Vranczia trebue să fie Năruja fiindcă

---

[1] V. no. 145, p. 100.

[2] V. no. 146, 147, pp. 100, 101. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, no. 122, p. 187, aflat în colecţia d-lui Teodor Şerbănescu din Năruja.

[3] D. Cantemir, *Descriptio Moldaviae*, cap. XVI.

[4] V. G. Vâlsan, *Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir*, Academia română, Memoriile secţiunei istorice, Seria III, Tomul VI, Mem. 9, Planşa I.

[5] V. no. 121, p. 78; no. 123, p. 80; no. 178, p. 122.

între Poiana şi Nereju, pe valea Zăbalei, nu poate fi vorba de alt sat. Fără să trag vre-o concluzie menţionez că schitul Valea Neagră, situat pe valea Nărujei, purta înainte vreme numele de schitul Vrancea.

Cucuyeczy (= Cucuieţi) este din eroare aşezat în Vrancea, pe valea Putnei, mai sus de confluenţa Putnei cu Zăbala, după cum *Byzantia* (= Vizantia) este aşezată pe Putna, mai jos de aceiaşi confluenţă.

In sfârşit *Calimah*, figurează pe hartă în loc de Căliman.

Am încercat ca după documentele ce-mi sunt cunoscute să stabilesc cronologia acestor sate. Această încercare este însă de un adevăr relativ căci se poate foarte bine ca tocmai actele celor mai vechi sate să fi dispărut sau să nu fi fost încă descoperite sau publicate.

Nu renunţ însă la această enumerare cronologică:

Păuleştii (1507) [1], Valea Sărei (1523) [2], Bârseştii şi Topeştii (1585) [3], Voloşcani (1608) [4], Căliman (1612) [5], Vidra (1613) [6], Tulnici (1648) [7], Ruget (1661) [8], Colac (1673) [9], Năruja (1688) [10], Valea Cozii (1689) [11], Poiana (1694) [12], Negrileşti (1709) [13], Spineşti (1723) [14], Nereju mic (1745) [15], Bodeşti (1750) [16], Găuri (1780) [17], Dealul Paltin (1784) [18], Nistoreşti (1792) [19].

---

1 V. no. 3, p. 3, no. 6, p. 5.
2 V. G. Ghibănescu, *Surete şi izvoade*, XXI, p. 87.
3 Document aflat în posesia mea şi care se va publica în alt volum.
4 V. no. 222, p. 182.
5 V. no. 12, p. 8.
6 V. G. Ghibănescu, *Surete şi izvoade, XXI*, p. 122.
7 V. no. 25, p. 17.
8 V. no. 31, p. 22; no. 33, p. 23; no. 81, p. 55.
9 V. no. 33, p. 23; no. 81, p. 55.
10 V. no. 64, p. 41; no. 86, p. 57.
11 V. no. 67, p. 47.
12 V. no. 203, p. 141; no. 85, p. 57.
13 V. no. 91, p. 60.
14 V. no. 101, p. 66.
15 V. no. 121, p. 78; no. 123, p. 80.
16 V. no. 123, p. 80.
17 V. no. 166, p. 111. Dacă Găuri apare atât de târziu, aceasta este şi în cauză ca mai înainte a purtat, bănuiesc numele de Vizăuţ.
18 N. Iorga, *Brodnicii şi Românii*, p. 11, no. VI.
19 V. no. 182, p. 126.

XXVI.

In afară de aceste nume cunoscute și azi, sunt altele ale unor sate care au dispărut. Astfel parte dintr'un sat Conțești [1], fiind vândut în 1545 lui Lupu Voloșca, a devenit mai târziu satul Voloșcani. Satul Gărdișei (1642) [2], după neamul care a curs din Gărdișoaia [3], în preajma locului unde se află astăzi satul Căliman. Vizăuțul (1667) [4] situat pe hotarul Vrancei pare a se fi înpărțit între Găuri, sat vrâncean și Vizantia răzășească în afara Vrancei. Satul Irești (1707) [5], alcătuit din Vrănceni, dar și din străini, deși își pierde calitatea de sat vrâncean, a făcut parte pe vremuri din hotarele vrâncene.

Existența mai multor sate în cuprinsul unei singure moșii este un fenomen foarte obișnuit. Satul nu este decât o subîmpărțire a moșiei, după cum sătenii sunt curgătorii bătrânilor și moșului. Radu Rosetti citează o serie întreagă de moșii care au în cuprinsul lor un număr mare de sate [6]. Intre altele moșia Fântânelele din județul Bacău cuprindea douăzeci de sate din care astăzi unsprezece au dispărut. Moșia Domnești chiar din județul Putna „cuprindea trupurile sau părți din trupurile satelor Domneștii, Rugineștii, Angheleștii, Copăceștii, Păuneștii, Urecheștii, Cioranii, Argeaua, Boul, Dumbrăvenii, Läleștii, Stănișorii, Volovății, Domoșița, Bobeica, Bodea, Bahluiu, Tarnița, Musteștii, Caretna, Dănăeștii, Topilenii, Ionășeștii, Drăghiceștii, Turburea, Șerbăneștii și Brudureștii". Din acestea nouăsprezece sate au dispărut.

DEVĂLMĂȘIA VRANCEANĂ. Prin bătrân nu se înțelege numai strămoșul din care curge un neam întreg, ci și întinderea de pământ care se trage dela acesta. Axentie, nepotul Baciului vinde „a me driaptă ocină și moșie, giumătate de bătrân din Voloșcani, care este de bătrânul nostru Baciu" [7]. Vedem deci că

---

1 G. Ghibănescu, *Surete și izvoade*, XXI, p. 91.
2 V. no. 19, p. 11.
3 V. no. 12, p. 8.
4 V. no. 32, p. 22; no. 92, p. 60; no. 127, p. 83; no. 137, p. 88; no. 158, p. 105.
5 V. no. 89, p. 58; no. 143, p. 98; no. 167, p. 112.
6 R. Rosetti, *op. cit.*, pp. 108 și 173.
7 V. no. 71, p. 49.

fiecare bătrân genealogic avea corespondentul său teritorial.

Toată regiunea proprie aşezărilor săteşti s'a împărţit astfel pe bătrâni, după cum se împărţeau şi neamurile. Această împărţire a constituit la început o simplă situaţie de fapt. Neputând trăi mai multe familii pe aceiaşi întindere de pământ şi cum pământ era deajuns, gospodăriile se întemeiau alăturea, neam lângă neam [1], bătrân lângă bătrân, fie pe locuri bune dela natură, fie, mai ales, în locuri obţinute prin muncă, în special prin secare din codru.

Ceva mai târziu s'au făcut ocolniţe scrise, care constatau numai starea stăpânirei şi arătau spre ştiinţa urmaşilor marginile proprietăţei fiecărui neam sau fiecărui hotar de sat. Acesta este rostul izvodului dela sfârşitul veacului al XVI-lea: „izivod din găra lu Ion Badului, pă unde au mersu cu chicioarele de au arătat pe unde au cositu tată-său", în care, după ce se spun marginile unei întinse bucăţi de pământ, se încheie: „aş'au mărturisit Ion Baduli că au apucatu pe tată-său stăpânindu" [2].

Dreptul fiecăruia era dreptul vechei stăpâniri, drept pe care l-au invocat Vrăncenii atât în procesele dintre ei, atât în procesele cu mănăstirile învecinate cât şi în procesul cel mare cu vistiernicul Iordache Roset Roznovanu [3].

Ocolniţa care îngloba stăpânirea tuturor bătrânilor satului era ocolniţa satului. Aşa se şi explică de ce mai înainte de a se fi făcut „o gheneralnică hotărătură asupra tuturor moşiilor din Vrancea" la 1777 de către banul Constantin Catargiu [4], erau totuşi sate care îşi aveau deja ocolniţele lor separate, constatând stăpânirea neamurilor respective. Acesta este cazul hotarnicei din 1702 a satului Valea-Sărei făcută de boerul Ghiorghiţă Pisoschi [5].

Până la sfârşitul secolului al XVII-lea, cu excepţia locurilor de casă [6], satele şi bătrânii se stăpâneau în devălmăşie. Fiecare îşi putea cunoaşte, după spiţa de neam, cât i se cuvine din sat

---

[1] V. no. 143, p. 99, casele Ciocăneştilor; no. 152, p. 103, casele Bouroşeştilor.

[2] V. no. 202, p. 140.

[3] V. no. 143, p. 99; no. 147, p. 101; no. 225, p. 189.

[4] V. no. 160, p. 107.

[5] V. no. 85, p. 56.

[6] V. no. 203, p. 140; no. 186, p. 128.

sau din vre-un bătrân, de pildă: „din giumătate din sat Păuleştii, din a treia parti a treia parte din giumătatea cea din sus" [1] sau „giumatate de bătrân din sat din Voloşcani [2], dar pe teren partea nu era aleasă". Vânzătorii vindeau partea de moşie „câtă se va alege" [3] sau „cu cât s'a discurca" [4] cumpărătorul. Către sfârşitul secolului al XVII-lea începe să se facă „alegerea părţilor". Domnul Constantin Cantemir, în dorinţa de a cumpăra pământ ca să-l dăruiască mănăstirei Mera, îl trimite pe Starostele de Putna să aleagă o parte din Voloşcani: „să le pui pietre ca să să ştie aliasă despre alte răzăşii" [5]. Aceste alegeri se fac însă în această epocă în vederea vânzărei către persoane străine. O dovadă că stăpânirea în comun nu provoca prea mari neînţelegeri, care să ducă către împărţire.

Fiecare se folosea de averea bătrânului din care se trăgea. Partea indiviză a fiecăruia se socotea „din vatra satului, din ţarină, din câmpu, din păduri, din fânaţă şi vaduri de moară", toate acestea în hotarul satului [6]. Dreptul fiecărui obştean nu pare a avea vre-o numire caracteristică. In nici unul din actele vrâncene n'am întâlnit cuvântul jireabie [7].

Din cauza stăpânirei în comun, cât timp nu începuseră să se aleagă părţile fiecărui răzeş, oricare din ei era, într'o proporţie mai mare sau mai mică, stăpân asupra întregului hotar. Deaceia nici un drept indiviz nu putea fi vândut până când nu erau întrebaţi toţi răzeşii.

Când se vinde o parte răzăşească, vânzătorul trebuie mai întâi să-şi întrebe neamurile şi răzeşii dacă nu voesc cumva ei s'o cumpere şi numai dacă nu se găseşte nimeni „să o sprijinească", numai atunci poate vinde. Acest drept de protimisis a rămas în vigoare chiar pentru locurile scoase din devălmăşie şi intrate în stăpânire individuală [8]. O vânzare făcută cu călcarea

1 V. no. 16, p. 10.
2 V. no. 71, p. 49.
3 V. no. 67, p. 46; no. 69, p. 47; no. 59, p. 35.
4 V. no. 149, p. 102.
5 V. no. 69, p. 48.
6 V. no. 66, p. 46; no. 69, p. 47; no. 71, p. 49.
7 Radu Rosetti, *op. cit.*, p. 85.
8 V. no. 203, p. 140; no. 186, p. 128.

acestei regule nu avea tărie. Fiecare din cei care trebuiau să fie întrebaţi aveau dreptul să strice vânzarea, restituind cumpărătorului preţul.

Protimisisul avea loc nu numai în materie de vânzări, ci şi în materie de zălogiri [1]. Vechile contracte de zălogiri au o natură cu totul deosebită de gaj sau de antichreză. Ele se aseamănă mai mult cu vânzarea cu pact de răscumpărare. Imprumutătorul, care primeşte zălog pământul, devine bun proprietar. Zălogitorul are însă dreptul să-şi răscumpere moşia plătind suma ce a luat cu împrumut şi dobânzile ei [2]. De aceia este firesc să nu existe nici o deosebire între vânzare şi zălogire din punct de vedere al exercitărei dreptului de protimisis.

In hotarul satului mai rămâneau însă multă vreme şi au rămas chiar până în zilele noastre locuri neîmpărţite. Acestea merg pe bătrâni. Astfel comuna Paltin îşi imparte islazul pe bătrâni la jumătatea secolului trecut [3]. Pământuri aflate în devălmăşie între locuitorii unui sat sunt şi acelea numite vătaştine sau vătaşniţa satului [4].

Munţii aflaţi însă afară din hotarele satelor păstrează, în raport cu celelalte pământuri stăpânite în devălmăşie, o situaţie cu totul deosebită. Atât de îndepărtaţi de hotarele satelor, acoperiţi de păduri nestrăbătute, într'o vreme când nevoia de lemne fie pentru nevoile casnice, fie pentru comerţ era cât se poate de mică, munţii aproape că nici nu aveau o valoare patrimonială. Nimeni nu se gândea la împărţirea munţilor pe bătrâni. Deşi

---

[1] V. no. 91, p. 60.

[2] Zălogitorul îşi rezervă chiar după transmiterea proprietăţei un drept de preemţiune: „iar neputând dum(nea)lui să o mai ţie şi urîndu-o, să aibă dum(nea)lui a ne întreba pe noi, pe zălogitorii acestii moşii şi neputând noi ca să răscumpărăm să hie volnic a o vinde cui va da bani". V. no. 91, p. 60.

[3] 1832, Iulie 5: „Noi lăcuitorii din sat Paltinului, ce ne tragem din bătrân Lupeş Marta, ne-am măsurat noi dentre noi sălîştile din bătrân nostru şi ne-am împărţit între noi 4 fraţi, care ne tragem dintr'acest bătrân mai sus numit"...

1835, Mai 10: „Noi lăcuitorii din sat Palten, ci ne tragim din bătrânu Lupeş Marta, ne-am măsurat noi dentre noi moşiile di cosire şi sterpul şi ni s'au vinit de bătrân câte 213 fălci pe patru fraţi, cari ne tragim dintr'acestu bătrân"...

Actele, în colecţia mea, se vor publica în volumul următor.

[4] V. no. 86, p. 57.

restul moşiei Vrancea s'a împărţit mai întâi pe neamuri, apoi pe bătrânii satelor, munţii au continuat şi mai departe a fi averea colectivă a tuturor satelor vrâncene laolaltă. Cu trecerea vremei împărţirea lor pe bătrâni a devenit chiar imposibilă fiindcă nimeni nu se gândise vreodată, după ce s'au desfăcut din întregul moşiei hotarele săteşti, să păstreze spiţa de neam a Vrancei intregi în vederea unei împărţiri şi atunci, singura împărţire posibilă a fost tot aceia care rezulta din situaţiunea de fapt. Fiecare sat şi-a trimis oile la păşune pe muntele mai apropiat, sau pe un altul ceva mai depărtat, dacă cel dintâi era deja ocupat de oile altui sat. In felul acesta, prin trecere de timp, principiul tuturor uzucapiunilor, satele au revendicat dreptul de a stăpâni fiecare câte un munte. Astfel când, în 1735, doi Spineşti şi anume Gavril Grosu şi Enache Codănoiul au pretins că au drept la muntele Lapoşul de sus, pe care-l stăpâneau Simion Daburlea şi Miron Bahmet şi alţi fraţi ai lor Bîrseşti, după multe judecăţi, se statorniceşte că pretenţia celor doi Spineşti că „la acest munte sunt şi ei moşinieni" nu poate fi luată în seamă, fiindcă nu Spineştii, ci Bîrseştii sunt moşneni în Lapoşul de sus şi anume Bîrseştii, care se împart pe unsprezece părţi, corespunzând celor unsprezece bătrâni numiţi în hrisov.

Din însăşi pretenţia celor doi Spineşti se vede că ei nu urmăreau decât recunoaşterea calităţei lor de moşneni şi nicidecum determinarea dreptului indiviz ce aveau în munte. Impărţirea Bîrseştilor pe unsprezece fraţi cu arătarea numelui fiecăruia dintre aceşti unsprezece se face pentru a se statornici odată pentru totdeauna că numai neamul Bîrseştilor are drept la muntele Lapoşul de sus şi că nu fac parte dintr'acest neam decât numai curgătorii din cei unsprezece Bătrâni, pe care se împart Bârseştii.

Cu vremea, fiindcă neamul Bârseştilor şi cu locuitorii satului Bârseşti erau unii şi aceiaşi muritori, s'a format credinţa că muntele este muntele satului.

Din momentul acesta proprietatea munţilor intră în Vrancea, pe drumul unei foarte interesante evoluţii, al cărui punct final era că munţii încetau de a mai fi proprietatea indiviză a locuitorilor pentru a deveni proprietatea colectivă a satului.

[1] V. no. 113, p. 73.

Un fapt care pare a caracteriza ivirea acestei concepţii este hrisovul din 1777 [1]. Dacă locuitorii unui sat aveau drept să se folosească de munţii respectivi, aveau însă şi obligaţiunea de a se cislui pentru plata banilor visteriei. Corelaţia dintre drept şi datorie s'a impus atât de mult Vrăncenilor, încât ei au interzis accesul în munte unor preoţi care refuzau să se cisluiască. Averea obşteasca nu putea fi folosită decât de cei ce contribuiau la sarcinile obştei.

Procesul cu vistiernicul Iordache Roset şi, ca urmare a acestuia, împărţirea munţilor Vrancei între cele 14 hotare ale ei [2], furnizează un material foarte bogat pentru dovedirea acestei afirmaţiuni.

Evoluţiunea aceasta a stăpânirei munţilor către forma proprietăţei colective era în parte desăvârşită la începutul secolului al XIX-lea. Colectivitatea proprietară era însă, la acea epocă, obştea tuturor locuitorilor Vrancei, nu obştea satelor vrăncene.

Materialul acesta este atât de important pentru istoria vechiului drept românesc încât îl voi publica într'un alt volum. Se va vedea atunci, fără posibilitate de controversă, cum în secolul al XIX-lea, în ce priveşte proprietatea munţilor, nu există decât o singură obştie, aceia a Vrancei care îşi repartizează munţii ei satelor, nu în plină proprietate, ci numai spre folosinţă; că Vrâncenii nu au drept de a se folosi de munte decât numai în calitatea lor de locuitori băştinaşi ai satului respectiv şi că *dreptul lor*, nici până în zilele noastre, astfel cum s'a păstrat dealungul vremilor şi cum s'a cristalizat în formulele aşa zisului obicei al pământului din Vrancea, *nu este un drept de proprietate individuală, ci un simplu drept de uz într'o proprietate colectivă* [3].

---

[1] V. no. 161, p. 108.

[2] N. Iorga, *Brodnicii şi Românii*, p. 13, no. XIII.

[3] Ideia aceasta se degajează şi din jurisprudenţă modernă:

„Se socotesc obşteni, locuitorii stabiliţi în comună şi născuţi din părinţi care şi ei au fost obşteni; bărbaţii majori şi femeile au drepturi egale; *dreptul tuturor este egal* atât la păşunat cât şi la luarea lemnelor din pădure; acest drept îl are fiecare din copiii majori chiar dacă părinţii lor trăiesc şi se stinge odată cu moartea; obştenii plecaţi cu gândul de a nu se mai întoarce pierd dreptul şi îl recâştigă dacă se reîntorc, fie chiar după mai mulţi ani". V. jurisprudenţă a Curţei de Casaţie în Corneliu Botez, *Legiuiri silvice*, pp. 74 şi 75, n-le 62 şi 67. Cf. o hotărîre redactată de mine, *Curierul judiciar*, no. 37 din 4 Noembrie 1928, p. 590.

XXXII.

SECATURILE. O consecinţă şi, în acelaş timp, o dovadă a faptului că munţii nu erau o proprietate în indiviziune, în care fiecare obştean să-şi aibă partea matematiceşte determinată după spiţa de neam, este şi dreptul Vrăncenilor de a-şi face secături şi curături în pădurile nestrăbătute ale munţilor obşteşti şi chiar în codrii din interiorul Vrancei, rămaşi probabil multă vreme în afară de hotarul satelor.

Oricare vrăncean avea dreptul să se ducă „în codru meriu" sau „în pădure verde" şi să sece [1] cu toporul o bucată de pământ. In felul acesta se obţinea un teren propriu aşezărei unei case, prisăci, livezi etc. Dacă după aceia locul era curăţit şi de rădăcini se numea curătură.

Dreptul de a face curături şi secături nu este specific numai Vrancei. Socotesc că pe toată întinderea ţărei noastre acest obiceiu a existat cel puţin în timpuri mai depărtate. In aceleaşi condiţiuni se obţine, de pildă, în Câmpulungul moldovenesc o proprietate individuală. Aci însă în loc de secătuire se întrebuinţează termenul de lăzuire [2].

In Vrancea însă cea mai mare parte a proprietăţilor individuale au fost obţinute prin secare. Actele vrăncene despre secături sunt foarte numeroase. In ele se arată lămurit modul cum s'a obţinut secătura. Astfel: „două secături făcuti cu toporul din codru meriu" [3], „săpături făcute cu sapa din codru meriu" [4], „făcut cu săcături din pădure mireae de părinţii noştri, poiană" [5] sunt pasagii tipice în documentele din Vrancea.

Mai târziu, când bucăţi de pădure din interiorul hotarelor au trecut din faza proprietăţei devălmaşe în aceia a proprietăţei individuale, vedem vânzându-se o bucată de loc „codru mereu ca să facă secături" [6].

Cele mai multe secături se fac însă pe pământurile devălmaşe, fie ale Vrancei întregi, fie, mai târziu ale satelor vrăncene.

---

[1] In nordul judeţului R. Sărat secăturilor li se spune seciuri.

[2] V. T. V. Ştefanelli, *Istoricul luptei pentru drept în ţinutul Câmpulungului moldovenesc.* Discurs de recepţie la Academia română, p. 15.

[3] V. no. 140, p. 97.

[4] V. no. 19, p. 11.

[5] V. no. 83, p. 55.

[6] V. no. 150, p. 102; no. 164, p. 110.

Acest drept de a deveni proprietarul unei secături, de a micşora numai prin faptul muncei individuale şi fără învoirea expresă a obştiei, averea devălmaşe, deschide dela prima vedere o perspectivă foarte interesantă din punct de vedere juridic, în ce priveşte răzăşiile păstorale de pretutindeni.

Colectivitatea, care este proprietara munţilor în care se fac secăturile, nu este o asociaţie de coproprietari în indiviziune, căci, în ipoteza aceasta, fiecare dintre coproprietarii asociaţi ar trebui să-şi mărginească dreptul de a face secături până la limita proporţionată dreptului său individual. In devălmăşiile obişnuite, care se împart frăţeşte pe bătrâni, curgătorii dintr'un bătrân n'ar putea îngădui curgătorilor dintr'alt bătrân să facă fără limită, secături în muntele şi pădurea comună.

Odată obţinută secătura sau curătura, ea devenea proprietatea individului sau a indivizilor care o făceau.[1] In acelaş timp cu obiectul se transforma şi natura proprietăţei obiectului. Secăturile se împărţeau apoi între moştenitori. Ele începeau „să umble pe bătrâni" şi apoi, unele din ele prin aşezarea locuinţelor deveneau sate. Acesta este cazul, apropiat de vremurile noastre, al satelor Săcătura Văsui şi Săcătura Păros.

Şi aci o perfectă asemănare cu modul de formaţiune al satelor din Câmpulungul moldovenesc, ai căror locuitori, plângându-se guvernului austriac, spuneau: „şi lăzuind codrul verde cu multă sudoare şi muncă, scoţînd rădăcinile copacilor verzi, am lărgit loc încet, încet de s'au făcut satele..." [2]

Obţinerea prin secare a unor proprietăţi individuale, altele decât acelea ocupate dela început de descălicători, a făcut ca Vrancea să nu-şi mai poată păstra povestea mergerei ei pe bătrâni decât numai, poate, sub forma legendei babei Vrânceoaiei şi a feciorilor ei. Intr'adevăr, secăturile, cu bătrânii lor distincţi, s'au intercalat fără nici o regulă în mijlocul hotarelor vechi, între pământurile deja împărţite şi intrate în stăpânirea individuală. In mijlocul bătrânilor originari s'au intercalat bătrânii noilor proprietăţi individuale obţinute prin secături şi astfel, pierzându-se legătura dintre bătrâni, s'a pierdut şi amintirea bătrânilor mari pe care au umblat satele vechi vrâncene.

---

[1] V. no. 96, p. 64.

[2] T. V. Ştefanelli, *op. cit.*, p. 11.

XXXIV.

Tot în legătură cu facerea de secături ia naştere în Vrancea şi proprietatea embaticară.

Definiţia embaticului sau a emfiteozei, după Dimitrie Alexandresco este: un contract prin care un proprietar concedează unei persoane pentru totdeauna sau pentru un termen lung un pământ gol şi sterp, cu scopul ca bezmanarul să se folosească de acest pământ, îmbunătăţindu-l prin construcţii sau plantaţii şi plătind o mică redevenţă anuală numită canon, cu condiţia de a-l putea înstrăina, ipoteca şi transmite moştenitorilor săi, fără a putea fi însă lipsit de acest pământ de către concedent decât în caz de neplata redevenţei sale. [1]

Actul din 1702, Aprilie 15 prin care Vâlcanii, veniţi din Ţara Românească, declară că s'au aşezat cu Nărujenii: „ca să dăm pe anu câte trii lii bătuţi şi pe câte săcături şi curături vom face să le plătim câte şeizăci de parale pe câte vom pute descurca din pădure măruntă să le plătim pe anu" [2] nu este altceva decât un act de embatic, de „batic" cum spun chiar ei într'un act din veacul al XIX-lea [3].

Acest document este interesant prin faptul că ne arată în ce chip se puteau aşeza în Vrancea oameni străini. Ca proprietari deplini Vâlcanii nu s'ar fi putut aşeza, căci nimeni dintre vrânceni n'ar fi putut tolera să intre în răzăşia lor neamuri străine şi dreptul de protimisis s'ar fi exercitat la prima încercare a Vâlcanilor de a cumpăra pământ în vreunul din hotarele vrâncene. A trebuit să treacă mai bine de 100 de ani până când să se transforme acest embatic al Vâlcanilor în proprietate deplină. Aceasta atât din cauza legăturilor de familie care au intervenit între ei şi familiile nărujene din Prahuda şi Năruja cât, mai ales, din cauza intereselor comune, ce i-a legat de Nărujeni, când a fost vorba să suporte împreună cu aceştia cheltuiala unui preot

---

[1] Dim. Alexandresco, *Explicaţia dreptului civil român*, IX, p. I, p. 370.

[2] V. no. 86, p. 57.

Prin natura lui, embaticul Vâlcanilor se rataşează contractelor cunoscute în dreptul bizantin sub denumirea de *jus emphyteuticum*, care se făceau pentru pământuri necultivate spre a fi lucrate, defrişate sau plantate, şi nu contractelor de tip roman pentru arendarea pământurilor publice deja cultivabile ca *agri vectigalis*.

[3] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, I, no. 108, p. 171.

la biserica din Prahuda[1]. Fenomenul de asimilare al Vâlcanilor în massa locuitorilor băştinaşi se produce concomitent cu transformarea embaticului în proprietate răzăşească.

In *Statistica răzeşilor*, Vâlcanii figurează ca răzeşi întocmai ca toţi ceilalţi răzeşi din Vrancea[2].

AUTONOMIA VRANCEI. Chestiunea autonomiei Vrancei s'a popularizat prin creierea noţiunei de republică vrănceană. Această calificare este desigur greşită. In epoca creierei celor două principate toate obştiile răzăşeşti existente duceau o viaţă autonomă. Alipirea acestor obştii la scaunele domneşti, nou întemeiate s'a făcut pe cale paşnică, prin consimţământul comun al obştenilor şi al domnului prea puţin puternic, la început, pentru a putea intra în conflict cu populaţia din ţară.

Vrancea, prin faptul că era situată „în locuri tari", prin bărbăţia locuitorilor ei[3] şi datorită circumstanţei că s'a aflat aşezată la capătul expansiunei teritoriale a ambelor principate, a putut cere privilegii şi garanţii mai mari de independenţă. Organizarea ei primitivă a rezistat multă vreme puterei domneşti, după cum a isbutit să înlăture şi pericolul asimilărei ungureşti, pe tot timpul aşezărei maghiare din jurul episcopatului de Milcov.

In ce constă această organizare primitivă a obştei vrăncene? Am arătat mai sus cum grupările de oameni, care puteau servi de suport unei organizări administrative, se întemeiau pe legături de rudenie, — pe conştiinţa unei ascendenţe comune.

Acest fapt nu trebue ignorat nici atunci când va trebui să determinăm pe cei dintâi conducători obşteşti.

Curgătorii fiecăruia dintre bătrâni, trebuiau să aibă în fruntea lor un conducător, sortit acestei situaţiuni prin însuşi hazardul naşterei. Este deci firesc să socotim că dregătoria de conducător al unei obştii cu caracter familial a fost ereditară.

Am avut chiar norocul de a găsi, după tipărirea documentelor din acest volum, un act extrem de interesant. Este o spiţă de bătrâni a satului Spineşti, care cuprinde următorul pasaj:

---

[1] *ibidem*, n-le 94-96, pp. 151-154.
[2] P. Poni, *Statistica răzăşilor*, p. 126.
[3] V. no. 225, p. 188.

XXXVI.

„Ivanu, ficioru vătavului dinu Spinești, dinu cei șeapte bătrâni au mersu și au luoatu fata vătavului dinu Bârsești *și l'au pusu socru-său bătrenu mare în loculu lui*".

Iată dar un al treilea înțeles ce se dă cuvântului „bătrân mare": acela de dregător, de căpetenie. Ori, când deducțiunea logică impune necesitatea unei căpetenii, a cărei alegere să fie rezultatul legăturei familiare dintre toți curgătorii acelui bătrân, existența unui dregător cu titulatura „*bătrân mare*" este cum nu se poate mai plină de înțeles. Această demnitate aparținea însă titularului ca un bun propriu al său. El o transmitea urmașilor după moarte, o putea da zestre la căsătoria copiilor săi.

Descoperirea acestui document cu totul excepțional este de natură a aduce o contribuțiune prețioasă în studiul vechilor instituțiuni, aruncând o rază de lumină și asupra fenomenului de formare a cnezatelor românești.

Același document repetă o informațiune referitoare la existența a șapte bătrâni mari, pe care a umblat la origină întreaga Vrance, confirmând în totul cele susținute mai sus de către mine.

Cu trecerea generațiilor, cu evoluarea organizărei dela familie la sat și noțiunea bătrânului mare va fi fost schimbată poate, prin aceia de *vătav,* numire împrumutată din etimologia pastorală.

Când Vrancea a venit în contact cu domnul Moldovei ea s'a prezentat acestuia sub aspectul unor cete perfect organizate și mergând pe bătrâni. Legenda cu baba Vrâncioaia poate fi foarte ușor interpretată printr'un fapt dovedit pe bază documentară. După cum curgătorii din Stroe, Dalica, Chirilă și Cristian s'au putut intitula în acte Stroe, Dalica, etc., ca și când bătrânii ar fi fost în viață și ar fi contractat personal, tot astfel cei șapte feciori ai legendei au putut fi reprezentați într'un efectiv contact al Vrâncenilor cu Ștefan cel Mare, prin urmașii lor, constituiți în șapte cete, având fiecare, în fruntea ei, un bătrân mare, continuator al unuia dintre cei șapte bătrâni originari [1].

---

[1] Este totuș de remarcat că nici unul din documentele vrâncene, descoperite până astăzi, nu face mențiune despre Ștefan cel Mare. Nici chiar în procesul pentru dezrobirea Vrancei nu s'a spus un cuvânt despre vreun uric dela Ștefan cel Mare, după cum nu s'a vorbit nimic despre vreun fapt care să confirme cât de puțin legenda. Care să fie oare vechimea acesteia?

După ce Vrâncenii s'au alipit Moldovei, faptul că erau o populaţie de hotar a putut face ca ei să fie menajaţi prin acordarea privilegiilor fiscale şi judecătoreşti, despre care vorbeşte Dimitrie Cantemir în *Descrierea Moldovei*.

Legătura dintre Vrânceni şi Domnie s'a făcut mai întâi prin starostele de Putna. Ceva mai târziu pare a se fi creiat dregătoria vornicului de Vrancea.

Această dregătorie, fără mare însemnătate, era punctul de plecare pentru obţinerea rangurilor boereşti. Vornicii de Vrancea nu purtau însă titluri de boerie. Câţiva poartă chiar titlul de postelnicel [1].

Nici unul dintre vornicii mie cunoscuţi nu sunt băştinaşi. Astfel Ioniţă Căpătan era originar din Odobeşti [2], Miron Dima era feciorul lui Dima, părcălabul Focşanilor şi răzeş de Câmpuri [3], Ion Avram era fiul lui Avram Tăbăcarul din Focşani, ctitorul bisericei Sfinţii Voivozi din Tăbăcari [4], Panaite Ciucă era chiar din alt judeţ şi anume dela Tecuci [5].

Un hrisov din Mai 1783, prin care se numeşte vornic de Vrancea Ion Avram, vine, în ce priveşte atribuţiile acestui dregător, cu date certe, în locul conjecturilor de până acum.

Vornicul de Vrancea este numit de către însuş domnul Moldovei, după alegerea hatmanului. El este subordonat hatmanului şi dumnealor „staroşti de ţinutul Putnii, din poronca Domnii Meli".

Sub ascultarea sa i se dau „panţirii [6] şi toţi lăcuitorii vrânceni". Panţirii erau agenţii de execuţie ai vornicului [7].

---

[1] V. no. 217, p. 170.

[2] V. no. 49 şi 63.

[3] V. no. 30 şi 102.

[4] Această referinţă genealogică se bazează pe o întreagă serie de acte ce vor apare în volumul cu documente Odobeştene ce voi publica. In ce priveşte Avram Tăbăcarul v. D. F. Caian, *Istoricul Oraşului Focşani*, p. 96.

[5] V. Paharnicul Constantin Sion, *Arhondologia Moldovei*, p. 416: «Ciucă. Moldoveni şi răzeşi dela ţinutul Tecuciului; întâiu au eşit la boerie Panaite Ciucă, care au fost ftori comis la Alexandru Vodă Moruz, la Scârlat Vodă Calimah s'au făcut cluceriu, la Mihai Suţu în 1820 serdariu, iar la Ioan Voevod Sturza, ban»...

[6] In Soveja se găsea un logofăt de panţiri. V. no. 139, p. 139.

[7] Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, p. 51, 58.

XXXVIII.

Atribuțiile vornicului de Vrancea sunt precis indicate prin document și este de remarcat că despre atribuțiuni judecătorești se vorbește numai tangențial. Punctul asupra căruia se insistă este acela al supravegherei graniței. „Ori pentru ce oameni streini va găsi vornic acolo, să aibă a-i cerceta pre cu amăruntul ce feliu de oameni sânt și cu ce trebuință înblă și cari nu va avea nici o îndreptari la mână, încredințat cum că sânt oameni buni, pe unii ca acie îndat și făr de nici oa sminteală să-i trimată la dum. hatmanul cu toati celi ce să vor găsi asupra lor, trimițându și toată pricina lor în scris, cum și pentru alte pricini mai mari ce să vor tîmpla acolo să aibă numit vornicu a înștiința și pe dum. hatmanul ca să arăti Domnii Meli"...

In documente vedem pe vornicii de Vrancea, în special către sfârșitul secolului al XVIII-lea, îndeplinind și atribuțiuni judecătorești, delegați uneori de starostii ținutului [1].

Din punct de vedere al competinței teritoriale este de remarcat că Șindilarii, nefăcând parte dintre hotarele vrăncene, — cu excepția situației din vremea cotropirei boierești [2]. — nu cădea în raza vornicului de Vrancea, ci în aceia a căpitanului de margine [3].

La rândul lor și vornicii delegau pentru cercetări și alegeri de părți de moșie pe unii răzeși mai pricepuți, printre care figurează mai totdeauna *nemesnicul* [4].

Acest dregător sătesc, succesorul vătavului, pare a fi căpetenia satului. El joacă rolul de frunte în procesele și deliberările obștești [5] fapt ce ne face să credem că nemesnicul era ales de sat.

O sarcină foarte însemnată a nemesnicului este aceia de a răspunde vornicului de Vrancea birul domnesc [6]. In acest scop el este ajutat de unul sau mai mulți *vătămani*, de a cărora ge-

---

[1] V. no. 147, p. 101; no. 159, p. 106.

[2] N. Iorga, *Brodnicii și Românii*, p. 13, no. X.

[3] V. no. 198, p. 135.

[4] V. n-le 167, 168, pp. 111, 112.

[5] V. no. 161, 220, pp. 108, 179. Cf. Constantinescu și Stahl, *op. cit.*, pp. 71, 114, 119, 125, 126.

[6] N. Iorga, *Trei documente vrîncene*, loc. cit., p. 54.

stiune pare a fi în oarecare măsură, responsabil, deşi aceştia sunt aleşi nu de el, ci, fără îndoială, de sat [1].

Sistemul acesta administrativ durează până la Regulamentul Organic, care schimbă dacă nu organizarea, cel puţin numirea dregătoriilor. In locul vornicului de Vrancea avem *privighetorul de ocol,* — viitorul administrator de plasă, — iar în locul nemesnicului şi a vătămanului, *vornicul sătesc* ajutat de *poliţari.*

Funcţionarea normală a aparatului acestuia administrativ, subordonat Starostiei de Putna şi Domniei, a ştirbit treptat, treptat independenţa primitivă a regiunei. Vornicia Vrancei a fost instituţia datorită căreia s'a păstrat noţiunea unităţei şi autonomiei vrăncene; ea a fost însă un factor determinant pentru ştirbirea ei. Puterile din ce în ce mai mari ale acestui trimis al Domniei a micşorat importanţa dregătorilor săteşti, pe care i-a subordonat [2].

Apoi, zidirea mânăstirilor Vizantia, Soveja şi Mira în imediata apropiere a Vrancei, cea din urmă din ele înzestrată de domnul Constantin Cantemir, în mod oarecum silnic [3], cu moşii vrâncene, dă, mai târziu, ocazia unor îndelungate procese de cotropire între răzeşii vrănceni şi egumeni. Aceste procese nu se puteau judeca „bătrâneşte", căci mănăstirile nu puteau recunoaşte jurisdicţia vrânceană. De aci, seria proceselor vrâncene cu mănăstirile învecinate dinaintea Stărostiei şi la Divanul Domnesc, fapt care consacră implicit dependenţa din ce în ce mai mare a regiunei faţă de scaunul domnesc.

La începutul secolului al XIX-lea nu mai rămăsese din autonomia străveche decât forma internă de organizare a colectivităţei săteşti şi a colectivităţei întregei Vrănci. Forma devălmaşe

---

[1] *ibidem*, p. 55: «vătămanu pus di sat».

Asupra faptului că un nemesnic avea mai mulţi vătămani, vom publica în volumul viitor un document în care se spune: «nemesnic Purcel şi vătămanii lui».

[2] Din toate documentele vrâncene, ce public, se vede că vornicul de Vrancea apare cu mult în urma starostelui de Putna şi că dela apariţia lui multe din lucrările ce făceau staroştii trec asupra vornicului de Vrancea. Cel dintâiu vornic de Vrancea mie cunoscut este vornicul Ilie, din 1636. V. B. P. Haşdeu. *Arh. Ist.* I, p. 93.

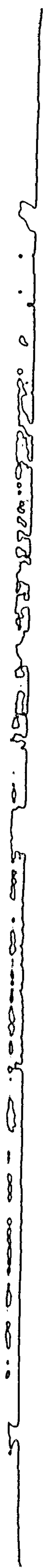
[3] V. no. 62, p. 36; no. 64, p. 41.

DOCUMENTE.

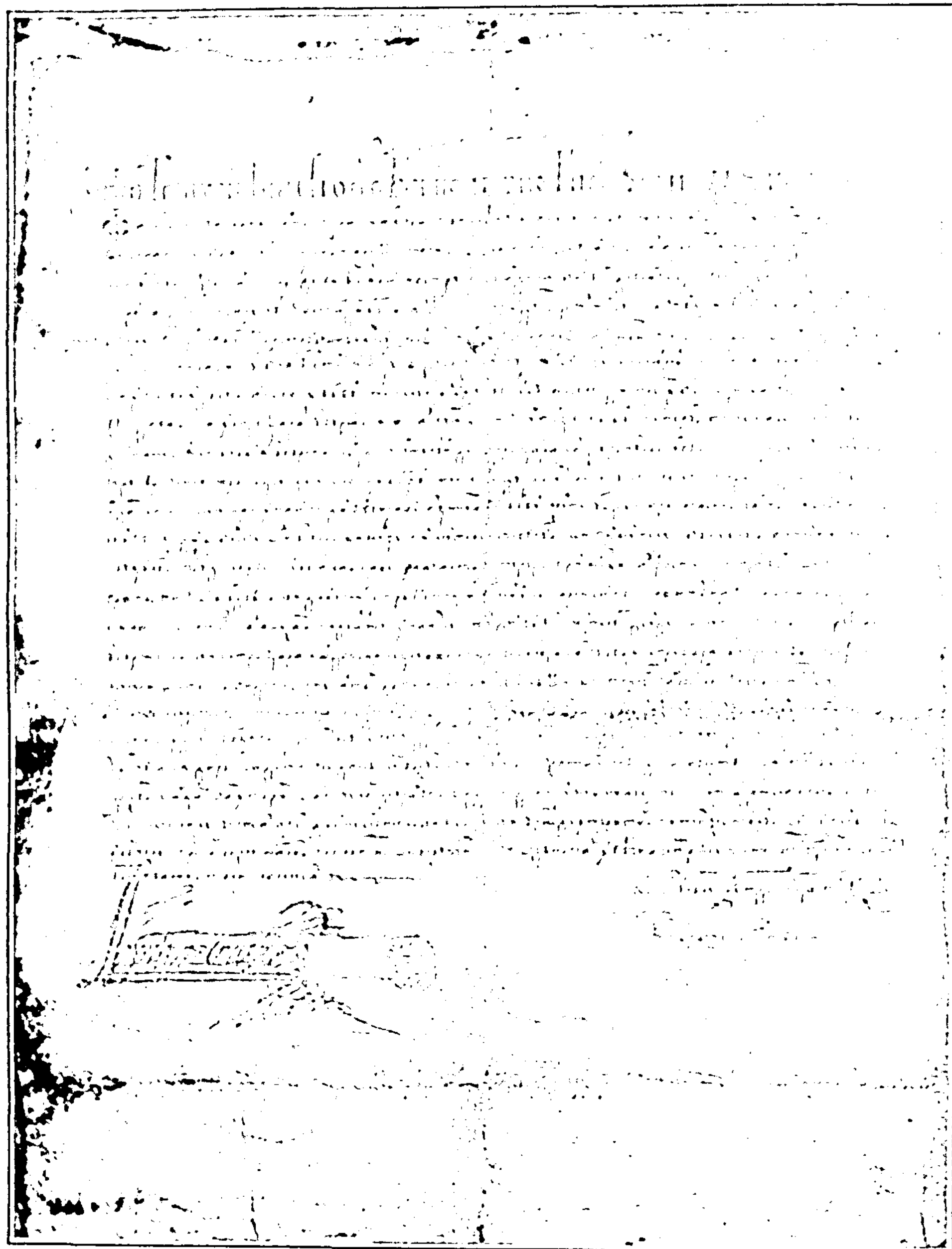
Aurel V. Sava. *Documente Putnene*, I, doc. no. 86.

Zapisul de așezare al Vâlcanilor în Vrancea.

1702, Aprilie 15.

Aurel V. Sava. *Documente Putnene*, I, doc. no. 114.

Hrisovul Vrâncenilor dela Grigore Ghica Vodă.

1736, Septemvrie 20.

PARTEA I-a

(1443—1800)

1. 6951 (1443), Iunie 20. — Regest. —

„Uric dela Ştefan Voevod, bătrânul din 6951, Iulie 20, întăritura lui Vlaşiu Creţăscul, pe moşiile lui din Caşin, între carele este şi la Vrancea silişte Albiana". [1]

Anaforaua din 1813 Martie 1.[2]

2. 6953 (1445), Avgust 8. — Regest. —

„Hrisov dila Ştefan Vodă, domnu pământului Moldavviei, prin cari dăruește dum. boerului Uana Urecli [3] şi tot neamului dums(ale) în pământ Moldavvii satili pi Putna, anumi undi esti Stan Hârţăgan, unde-i casa lui Milcov [4] şi Andreeş, pi din sus di Orlandanii [5] şi de Căliman [6]".

Arh. St. Iaşi. Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 17.[7]

---

[1] Nu este cunoscută Albiana, ca numire geografică în Vrancea. Poate să fie o reminiscenţă Albianu, localitate sărată în comuna Spineşti, Dealul Poienei sau Alghianu numit şi Albianu, părău ce udă teritoriul comunei Poiana din Vrancea şi care se varsă în Putna. V. *Marele dicţionar geografic al României I* pp. 42 şi 52. —

[2] V. mai jos: Partea II-a. Cp. Arh. Stat Bucureşti, *Cond. Asachi I;* Cp. şi *Cr. Col. Acad. Rom. 1911,* 119; *Uricariul* VI, 214; Gh. Ghibănescu, *Surete şi izvoade XX* colecţia manuscriptă No. 386 cu menţiunea: Acte Sturzeşti, suret din 7241 (1733) scris de Pavăl Grămăticul.

[3] Asupra boerului Oană Ureachi, v. Mihai Costăchescu. *Despre neamul de boeri moldoveni Ureche.* Iaşi 1928 şi Cercetări istorice An. IV Nr. 1.

[4] Milcov. Regestul este dinadins neconform originalului. Intr'un proces dintre Vrânceni şi mânăstirea Mera pentru pământul dela nord de gura Reghiului pe Milcov, cei dintâi au căutat să localizeze documentul prin înlocuirea numelui de Radu cu acela de Milcov.

[5] Orlandanii, probabil o eroare de traducere din slavoneşte.

[6] Căliman, sat din comuna Vidra, Vrancea.

[7] V. *Uricariul* IX. 137; Melhisedec. *Notiţe arheologice,* pp. 97—101; N. Iorga, *Vrancea şi Vrâncenii.* Conferinţă. Tip. Cultura Neam. Rom. p. 22.

NOTĂ

Aceste două prime documente au provocat vestita controversă, dacă Vrancea a fost moldovenească înainte de Ştefan-cel-Mare. (V. Haşdeu, *Ist. critică a Rom. I.* Buc. 1875, p. 10 şi Melchisedec, *Notiţe ist. şi archeologice,* Buc. 1885, p. 97).

Avem tot cuvântul de a pune la îndoială faptul că acest uric din 6953 ar fi referitor la Vrancea şi anume pe următoarele consideraţiuni :

1. Documentul nu mai este confirmat prin nici·o altă dovadă istorică. Numele lui Ureche, presupusul stăpân al mai multor sate din Vrancea, n'a lăsat nici-o amintire, în această regiune păstrătoare de tradiţii şi de documente vechi.

2. Cătunul Andriaş, care ţine de comuna Reghiu, nu este situat pe apa Putnei, ci pe aceia a Milcovului, iar lângă el, de partea cealaltă a Milcovului în Muntenia, se află comuna Andreiaş. Numele Andreiaş trebuie să vină dela una şi aceiaş persoană pentru ambele sate despărţite prin Milcov. Din hotarnica

---

Arhiva, org. soc. ştiinţifice şi literare din Iaşi, Anul VII, no. 5 şi 6, p. 253; Dim. F. Caian *Istoricul oraşului Focşani* 1906. Anexe p. 5; *Marele dicţionar geografic al României, V,* p. 141; Arh. St. Iaşi. Tr. 410, op. 446, dos. 16, fila 116; Tr. 518, op. 562, dos. 24, fila 34; *Condica de anaforale,* 15, 403. Mihai Costăchescu, *op. cit.* p. 12.

Iată documentul, aşa zisul uric al vrâncenilor, în extenso, astfel cum a fost citit de episcopul Melchisedec, în August 1883, la mânăstirea Soveja, unde i l-a adus un preot din Vrancea (V. *op. cit.* p. 97):

Cu mila lui Dumnezeu, noi Ştefan voevod, Domnitorul Ţărei Moldovei. Facem cunoscut cu această foaie a noastră tuturor celor ce vor vedea sau vor auzi cetindu-se, cum că acest adevărat şi credincios al nostru Panu Oană Urecle a slujit înainte răposatului întru sântitate tatului nostru, drept şi credincios, iară astăzi către noi slujeşte drept şi credincios, Deci noi văzând a lui dreaptă şi credincioasă slujbă cătră noi, l-am dăruit cu o deosebită milă a noastră şi i-am dat din pământul nostru al Moldaviei satele de pe Putna, anume unde a fost Panul Hăţăban, unde a fost casa lui Radu şi Andriaş, mai sus de Andriaş (c)aliman. Toate acele mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric cu tot venitul, lui, copiilor lui, care va fi mai de aproape, nestricat niciodată în veci. Iară hotarul acelor sate să fie pe vechiul hotar, pe unde din vecie au apucat. Iară le aceasta este credinţa Domniei mele mai sus scrisului Ştefan Voevod şi credinţa boerilor noştri, credinţa panului Neagoe logothetul, credinţa panului Petru Hudici şi a copiilor lui, etc...

cu data de 1806 Iulie 3, a moşiei Andreiaş din Muntenia, [1] astăzi proprietatea d-lui maior Orleanu ca şi din celelalte acte înfăţişate de Vrănceni odată cu acest uric în procesul lor cu mânăstirea Mera, [2] rezultă cu evidenţă că nu există nici o legătură între aceste sate şi familia Ureche.

3. Proprietatea vrănceană fiind până astăzi proprietate devălmaşă, răzăşască, existenţa unui boer, stăpân peste câteva sate, apare foarte puţin probabilă.

4. Vrăncenii s'au servit de acest act atât în procese pe valea Milcovului (Andreiaş) cât şi în procese pe valea Putnei (Căliman), fără a fi putut vre-odată să-l localizeze, (v. mai sus p. 2 în notă, *dosarele Arhivei Statului din Iaşi*).

5. Incă şi astăzi se păstrează tradiţia că pe vremea procesului Vrăncenilor cu boerul Iordache Roset Roznovanul, ei ar fi cumpărat acest act dela cineva din oraşul Roman, pentruca nu cumva, din causa asemănărei de nume, să constituie, odată ajuns în mâinile adversarului lor, o dovadă că Vrancea ar fi fost cândva pământ domnesc. Fapt este că în cursul acestui important proces, al scoaterei Vrancei din boeresc, proces terminat în 1817, actul acesta n'a fost înfăţişat de nimeni dintre Vrănceni. Deabia în procesul dintre „neamul Bouroşesc" şi mânăstirea Mera documentul apare în 1832, (v. mai jos *Partea IV-a*), când răzeşii au pretins că el se referă la moşia de pe valea Milcovului, dela gura Reghiului în sus, dar n'au putut face dovadă, nici că există vre-o legătură juridică între ei şi Oană Urecli, nici că moşia din uric cu moşia litigioasă ar fi identice. Documentul este apoi înfăţişat în 1839 din partea răzeşilor de Căliman. de data aceasta pentru un alt pământ depe valea Putnei (v. mai jos *Partea III-a, Docladul din 1837 Septemvrie 13, Arh. St. Iaşi Tr. 518, op. 562, dos. 24, fila 34*).

3. **7015 (1507), Fevruar 25.** — Regest. —

„Un uric dela trecutul domn Bogdan Vvod. din veleat 7015 Fevr. 25 şi tălmăcindu-să de s'au scos di pi sârbii şi s'au făcut

[1] V. mai jos: Partea III-a.

[2] V. mai jos: Partea IV-a.

suret, scriind pe cum are Andrieş Lepădatu moşîi acolo în Vrancea, un sat anumi Păuleştii cu alţi răzăşi".

Din hrisovul din 7226 Decemvr. 2. [1]

NOTĂ.

In legătură cu acest uric dela domnul Bogdan voevod mai cunoaştem încă alte trei mărturii :

1. Regestul publicat în Gh. Ghibănescu. *Surete şi isvoade, vol. XXI, p. 87 :* 7015 Fevruar 25. Un hrisov dela Bogdan voevod prin care arată că dă danie şi miluire lui Trifan şi Ion Rictor, slugile domnii sale, o sălişte în Vrancea, ce să numeşte Păuleştii.

2. In hrisovul dela Radu Mihnea din 7125 Ghenari 28 (v. mai jos *no. 16*) ni se spune iar de un „uric ci ari el Trifan di danie şi miluire dela bătrânul Bogdan voevod".

3. In anaforaua divanului domnesc din 1813 Martie 1 (v. mai jos *Partea II-a*) se vorbeşte de o mărturie cu data de 1804 Ghenari 8, înfăţişată de vornicul Iordachi Rosăt din partea unui preot Ion din Vrancea „pentru un ispisoc dela domnul Bogdan voevod, cuprinzător pe satul Păuleşti din Vrancea, cari s'au dat lui Ion şi lui Trifan, cum că au mărturisit acel preot, că acel ispisoc l'au apucat şi el dela părintele său, dar cu ce pricină s'au aflat la dânşii, sau neamul ce ar fi curs dintr'acele două nume cuprinse prin ispisoc, nici o încredinţare n'ar fi putut să dea după atâta somă de ani trecuţi, care ispisoc l'ar fi dat însăşi preotul cu alţii împreună, lepădându-se de pretenţiile ce făcea".

4. 7016 (1508), Fevr. 19. — Regest. —

„Ispisocul domnului Bogdan Voevod din anii 7016, Fevr. 19, în carile să cuprinde că o Drăgălina, fata Nastasîi, nepoată lui Nan cluceru, au vândut tot sat Muncelul di pi Zăbrăuţu, ci l-au avut după drept uricul moşi-său lui Nan cruceru, lui Dragomir

[1] V. mai jos doc. din 7226, Dec. 2 şi cp. Arh. St. Iaşi Tr. 1765, dos. 11, fila 43.

Munceleanu, în care zice să i să urmezi stăpânire după vechile hotară, iară altele sămne nu pomeneşti decât nume pe Zăbrăuţu".

Din hotarnica din 1815, Iulii 8. Colecţia mea. [1]

5. **7063 (1555).** — Regest. —

„s'au mai găsit un zapis la niamu Gugoilor, [2] din liat 7063, carili scrii că Tofana, fata Sâmzienii, nepoata Latii, au vândut lui Gugoiu o parti în Lunca Largă şi măcar că şi aceasta vine în cuprinsul celor trii bătrâni Straoa, Itul şi Bogdan şi după hotărîtura lui Antohi Luţă [3] vornic de poartă, trebue să dè tot pisti Creminet". [4]

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 5, fila 5 şi doc. no. 6, fila 13.

6. **Fără veleat (1568—1572) (?).** — Regest. —

„Ispisoc de cumpărătură ce el (Nechifor i frati săi Badiul i Flore) [5] au avut dela Bogdan Vodă, ficior lui Alicsandru Vodă, pentru o parte de ocină din giumatate din sat Păuleştii, din a treia parte, a treia parte din giumatatea cea din sus, la Vrancea, în ţinut Putnii, ci el singur au cumparate di la rudeniile lui Cândea sîn Bobean, nepotul lui Trifan, [6] drept 150 di zloţi tătărăşti şi 50 de oi".

Colecţia mea.

---

[1] V. mai jos doc. no. 13.

[2] Gogoiul, cătun în jud. Putna, com. Răcoasa, pl. Zăbrăuţului. In trecut se numea Tămăşeşti (!). V. *Marele dicţionar geografic al României, III,* p. 584.

[3] V. mai jos, doc. din 7274, Maiu 24.

[4] Cremineţul sau Crimineţul, pârâu, izvoreşte din munţii Soveţei şi după ce udă comunele Soveţa şi Câmpurile, jud. Putna, merge de se varsă în Şuşiţa din sus de Câmpurile de jos. V. *Marele dicţionar geografic al României, II,* p. 760.

[5] V. hrisovul lui Radu Vodă din 7125, Ghenari 28, mai jos no. 16.

[6] V. regestul din 7015, Fevruarie 25, mai sus no. 3.

Acest Trifan va fi avut jumatate din Păuleşti şi anume jumatatea cea din sus, lui Ion Rictor rămânându-i jumatatea din jos. Faptul că acest Cândea sîn Bobean, nepotul lui Trifan vinde a treia parte din a treia parte, dă naştere prezumţiunei că Trifan a avut 3 feciori, din care unul anume Bobean, a avut şi el alţi trei feciori, dintre care unul Cândea face vânzarea de faţă.

7. 7080 (1572), Fevr. 14. — Regest. —

„Suret scos di pi un zapis din 7080, Fevr. 14, ci arată că au fost sârbesc şi că esti faţă, scris cu slova dumisale logofătului (Costachi Conachi) cuprinzătoriu pe o săpătură, cari au făcut Dragotă de Străoani, iară Dragotă au vinitu cu carti domnească şi au strâns 20 oamini bătrâni şi au arătat că Dragotă au făcut acea săpătură din Gura Albii [1] ci esti din sus Podul Epii şi au cumpărat Dragotă acea săpătură dinaintea lui Golii, starosti de Putna".

Din jurnalul no. 104 din 25 August 1833 al giudecătorii ţinutului Putna. In colecţia mea.

8. 7092 (1584), Noemv. 14.

Suret de pi o bucată de ispisoc vechiu, pe sârbie, de la ci domn nu să ştii, fiind lipsă dintr'însul o a triea parte, scris de Cozma, dar unde nu să cunoaşte, fiind rupt la locul acela, la let 7092, Noemv. 19.

Eu ...(lipsă)... [2] cu mila lui Dumnezeu, domn ţării Moldavii, precum au venit înaintea noastră şi înnaintea boerilor Moldovei, slugile noastre Toader vătav şi Tălâmbă şi Ion ...(lipsă)... cu mari jalobă şi cu mari mărturie şi cu împregiuraş ...(lipsă)... şi din gios zicând că ispisocul ci l-au avut de la tânărul Ştefan Vvod ...(lipsă)... pi o poiană ce-i în Vrancea, ci să începi [3] din Boureni ...(lipsă)... şi de acole ...(lipsă)... iar ei au perdut ...(lipsă)... pân ...(lipsă)... munteni în Vrancea ...(lipsă)... Ioan Vvd. ...(lipsă)... a lor bună mărturie şi a megieşilor de prin pregiur ...(lipsă)... şi mai din gios, noi încă aşijdere am dat şi am întărit slugilor noastre ...(lipsă)... mai sus numitelor soţiilor sale ace mai sus numită poiană ...(lipsă)... să ste de faţ.

[1] *Alba*, pârâu pe teritoriul comunei Răcoasa, jud. Putna. V. *Marele dicţionar geografic al României, I*, p. 34.

[2] Petre V Şchiopul.

[3] Dela cuvântul „să începi" în jos, ispisocul începe cu altă mână şi altă cerneală. (Nota traducătorului în copia originală dela Arhive).

Domnu au poroncit.

Locul pecetii gospod.

Stroici vel logofăt
Au învățat și au iscălit

De pe sârbie pe limba moldovinească am tălmăcit la anul 1804, Ghenar 7 Polc. Pavăl Debrici ot mitropolie

S'au trecut supt no. 1398.

Arh. St. Iași, Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 287.

9. 7092 (1584), April 18. — Regest. —

„Ispisoc dela domnul Petru Voevod [1] prin care dă și întărește lui Broștoc, [2] starosti de Putna, înpotriva a 4 cai grași, un loc pustiu, în ținutul Putnii, între Vrancea [3] și între Sușița, pe amândoă Vizăuțele, din muntele Gherghelelului, până în dialu Sușiței, cât este loc domnesc". [4] [5]

Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, dos. 31, filele 18 și 82.

10. 7095 (1587), Iulie 19. — Regest. —

„Suret di pi un ispisoc din let 7095, Iuli 19, a domnului Petru Vvod, neîncredințat de niminea, prin care scrii că un Șăn

[1] Data acestui ispisoc constitue o nouă dovadă că Grigorie Ureche greșește când scrie că Petru Vodă Schiopul s'a urcat în scaun, în cea de a treia domnie a sa, la 7092 (1584), Octomvrie 17.

[2] In restul dosarului din Arhivele Statului se mai găsește pe lângă Broștoc, Broștog și Boștiog.

Se pare că acesta ar fi dăruit sau vândut pământul de care este vorba aci mânăstirei Vizantea.

[3] Se poate deci afirma cu certitudine că Vrancea nu se întindea dincolo de Sușița, în secolul al XVI-lea. Este foarte probabil că nu s'a întins nici odată până la Cașin, v. mai jos no. 21, Ispisocul mânăstirei Soveja din 7155 (1647): „unde să hotărăște Vrancea".

[4] In procesul cu vistiernicul Iordache Rosăt, când toată judecata s'a învârtit în jurul chestiunei dacă Vrancea este sau nu moșie domnească, acest „cât este loc domnesc" ar fi constituit o mărturie prețioasă.

[5] V. mai jos: Partea IV-a. Procesul obștei Găuri cu mânăstirea Vizantea.

(sic !) și cu săminţiea lui, cu Pătru și Rugină [1] cu săminţiea lui s'au pârât cu Drăgoiu și cu fratili său Stan și Stănilă pentru un locu din Gura Albii, undi cadi în prund de îmbi părţili Albii [2] în Podul Epii, zâcând cum că li esti lor moșii și să cuprindi acel locu cu un uric dela Ştefan Vvod. cel bătrân. Deci cercând au aflat că nu agiungi acel loc cu acel uric, că uricul li spuni, câmpul Sușăţii și Poiana lui Ilieș și că s'au dat rămași pi Stră-șină (sic !) cu toată săminţiea lui".

Din jurnalul no. 104, din 25 August, 1833, al giudec. ţinutului Putna.

11. **7120 (1612), Mart. 9.** — Regest. —

„Ispisoc de la Ştefan Vvod. întăritor călugărilor de la schitul ce să chiamă Vizantiea, pe tot locul de pe amândoă Vizăuţăle, din gura Vizăuţului celui mic până la dealul Răchitașului din ispisoc de cumpărătură dela Petru Vodă și dela Aaron Vodă".

Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, dos. 31, filele 18, 82 și 94 verso.

12. **7120 (1612), Aprilie 3.** — Regest. —

„Zapis din 7120 (1612), Apr. 3, cu care vinde Fetiţa cu Bâzul, nepoţi Gârdișoai, în Călimanu, din apa Putnii, [3] până în Putna și peste Putna până în vârful Măgurii".

Din Docladul din 1837, Sept. 13. V. Partea III-a.

13. **7121 (1612), Dechemv. 25.**

Un ispisoc den anii 7121, Dechemv. 25, dela domnul Ştefan Voievod că un Mihul Fauru au cumpărat dentr'această moșâi (Muncelul), parte lui Lupu în 110 zloţi tătărăști, pe carele Lupu îl adeverescu toţi răzășii că iaste unul dintre cinci ficiori a Herăscului, cari Herăscu au fost unul dentre 6 ficiori, ce au avut Dragomir Munceleanu. [4]

Din hotarnica cu data de 1815, Iulie 8. în colecţia mea.

---

[1] V. ispisocul mânăstirei Soveja din 7155, Noemv. 17, mai jos, no. 21.

[2] Alba, pârâu pe teritoriul comunei Răcoasa - Putna. V. *Marele dicţionar geografic I*, p. 34.

[3] Câteva rânduri mai sus, în acelaș doclad : „din apa Vizăuţului și peste Putna".

[4] V. mai sus doc. no. 4.

14. 7121 (1613) April 25. — Regest. —

„O carti sârbească dela domnul Ştefan Vvd, tălmăcită di Gheorghi Evloghi dascal, prin cari arată că un Jurja cu fraţii lui, feciorii lui Blaj şi Gavril ficioru Mărichii, nepoţii lui Coman, au avut giudicată cu Bădilă şi cu Buda, ficiorii lui Bodin, pentru giumatati di poiană, ci să chiamă Vizăuţul, parte din gios şi cercetând domniea sa giudecata între dânşii, dacă au văzut ispisocul di cumpărătură dela Petru Vvd., i-au îndreptat ca Bădilă şi Buda, ficiorii lui Bodin, să ţii ace giumătati di poiană, luându-şi dela ei firăii (sic!) 12 sloţi.

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 78.

15. 7122 (1614), Iulii 2. — Regest. —

„Copii încredinţată la 31 Dechemvrie 836 di pi zapisul Salomii Măriţăneasa i alţi curgători din bătrân Lata din Câmpuri, dată la mâna nepotului lor Ivaşc Cârjău şi a giupănesii sale Mariea, fata lui Verdiş, pentru vânzarea părţii de moşâi di pi Şuşiţa, la Câmpuri, din gura Creminiţului până în Valea Boului şi Runcu şi până în muntele Zboinii, precum şi toati părţili din siliştile de gios din Verdea şi din Răcoasa".

Din jurnalul no. 163, din 13 Iulie, 1839, al giudec. ţinutului Putnei. [1]

16. 7125 (1617), Ghenar 28.

Ispisoc de la Radul Vodă, prin care întăreşte lui Nechifor şi frati-său Badiul i Flore, cumpărătura ce au avut pentru o

---

[1]) Cp. Hrisovul dela Mihai Grigore Sturza Vvod din 2 Oct. 1840. Condica de documente a moşiei Câmpurile no. 183. Proprietatea d-lui Alex. Zissu. Acelaş document este rezumat şi în jurnalul no. 104 din 1833 al giudecătoriei ţinutului Putnei, aflat în colecţia mea, în cuprinderea următoare:

O copii după altă copii din let 7122, Iuli 2, adiverită de dum-lui căminarul Iancu Anghelichi, scoasă di pi cea adivărată, în orghinal, ci să găsăşti la dum-lui, prin cari să cuprindi că Salomiea Măriţănească, Anafimiea şi Condachiea şi nepoatili lui Dan Golia vornic şi a Palaghii, ci să trag din bătrânul Rugină din Câmpuri, scriu că au vândut lui Ivaşc Cârjău şi giupănesăi sali Mariea fata lui Verdiş, părţili lor de ocină şi moşiea di pre Suşiţa la Câmpuri din Gura Creminciului şi pără în Valea Boului şi Runcul şi pân în munţâi Zboinii drept 120 galbeni şi tot ele li-au mai vândut părţili lor, câti li să vor alegi din sălişte de gios din Verdea şi din Răcoasa, cu tot venitul de toati locurile drept 69 galbini şi 39 stupi matci.

parte de ocină din giumatate din sat Păuleştii din a treia parte a treia parte. [1]

Noi Radul Vvod, domn ţării Moldaviei.

Iată au venit înnainte noastră şi înnainte lor noştri boeri Nechifor şi frati-său Badiul i Flore şi au adus înnainte noastră mulţi mărturi megieşi oameni buni şi s'au jăluit nou cu mari jalobă şi au mărturisit acei mărturi, arătând ispisoc de cumpărătură ce el au avut dela Bogdan Vodă, ficior lui Alicsandru Vodă, pentru o parte de ocină din giumătate din sat Păuleştii, din a treia parte a treia părti din giumătati ce din sus, la Vrancea, în ţinut Putnii, ci el sîngur au cumpărate de la rudeniile lui Cândea sîn Bobean nepotul lui Trifan drept 150 di zloţi tătărăşti şi 50 de oi, din uric ci are el Trifan di danie şi miluire dela bătrânul Bogdan Vvd. şi acest ispisoc de cumpărătură ci mai sus s'au zis, l-au prăpădit el când au intrat în Vrancea Hridoţi Raci Giurge [2] şi au robit şi au ars. Atunce au triimis către domnul jalobă şi mărturii încredinţată. Pentru aceasta dar, i-am dat şi i-am întărit acestor mai sus arătaţi lui Nechifor şi fratelui său Badiul şi Florei, pi ocină din giumătati de sat Păuleştii din a triea părti a triea părti, cari i-am dat dela noi uric de cumpărătură cu tot venitul neră̦şuit niciodată în veci şi nimi să nu aibă amestic înprotiva acestii cărţi a noastre. S'au scris în Eşi la let.

7125, Ghenari 28.

Domnul au poroncit

P. D.

Precum s'au putut, s'au tălmăcit di mine.
Ioan Paisie (?).

Divanul di apelaţii a ţării de gios.

Di pi orighinalul acestui sârbesc tălmăcindu-să acesta de către D-lui Pahr. Ion Vlădovici, precum în desupt iscălitura sa adevereşte, după cerire ce prin jalbă au făcut dum. caminar

[1] V. Arh. Statului Iaşi. Regest. Tr. 1785, op. I 2035, dos. 483, fila 145; Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 45.

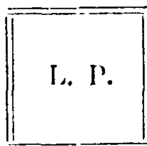
[2] Raci Giurge, probabil Raţă Gheorghe, unul din generalii lui Mihai Viteazul. (Inf. D-lui Sever Zotta).

Ghiorghi Lipan, să incredinţază de cătri divan cu iscăliturile cilenurilor şi punire pecetii.

Iscăliţi: Catargiu Vornic, Ion Costachi pit., Bran ban.

Director, Stamate

Secţia I
Nr. 1897.
834 Maiu 12.

Arh. St. Iaşi. Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 46.

17. **7125 (1617), Mart 9.**

Suret de ispisoc de la Radu Vvd., tălmăcit de Evloghii, întăritor mănăstirii Vizantia pe tot locul ci esti pe amândoă Vizăuţele din gura Vizăuţului celui mare până la dealul Răchitaşului.

Arh. St. Iaşi. Tr. 806, op. 916, dos. 31, filele 18, 82 şi 95.

18. **7108 (1600), Iuni 22.** [1] **(7129?).** — Regest. —

„Ispisoc dela Alecsandru Ilieş Vvod, întăritor monastirii Vizantia, unde este hramul Innălţărei cinst. Cruci, pe tot locul care esti pe amândoî Vizăuţele, din gura Vizăuţului celui mic, până în muntele Răchitaşului, din ispisocul de cumpărătură ce au rugătorii călugări dela Petru Vvd, [2] dela Aaron Vvd şi dela Ştefan Vvd, [3] care au fost cumpărătură lui Broştoc, ce au fost staroste de Putna, în copie adiverită de Evloghii".

Arh. St. Iaşi. Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 18 şi 82.

19. **7150 (1642)** — Regest. —

„Un zapis din 7150 (1642) pentru nişte săpături făcute cu sapa din codru meriu, ci au cumparat un Grigori Curteanul din Căliman de la un Nedelcu sîn Marinici, nepot lui Giurcă ot Gărdişăi". [4]

Din docladul cu data de 13 Sept. 1837. Mai jos: Partea III-a.

---

[1] In anafora, mai jos Partea IV-a, e trecut cu data 7102. Data reală nu poate fi decât 22 Iunie, 1621 (7129), când a domnit Alexandru Ilieş, posterior întăriturei lui Ştefan Vodă Tomşa.

[2] V. mai sus no. 9.

[3] V. mai sus no. 11.

[4] V. Gărdişoaia, mai sus no. 12.

20. 7154 (1646), Iulie 23. — Regest. —

„Ispisoc dela Vasilie Vvd. întăritor igumenului dela monastirea Pângăraţii, ca să aibă a apăra tot hotarul monastirii Vizantii, nimini să nu aibă a umbla cu dobitoace prin fânaţ, nici să aibă a cosi pe acel hotar".

Arh. St. Iaşi. Tr. 806, op. 916, dos. 31, filele 18 şi 82.

21. 7155 (1646), Noemv. 17.

Copie de pe suretul ispisocului dela Vasile Voevod prin care întăreşte cumpărăturile făcute de Matei Basarab dela răzeşii din Soveja şi din alte locuri.

Adecă au venit înainte noastră şi înainte boerilor noştri a Moldovei, mari şi mici, slugile noastre Irimie Dabije, i Ipate, i popa Dumitru, i Grigore Toader, i Petriman, i Mieriţi, i Ioan Podobitul, i Dumitru, i Furdean, toţi nepoţi şi strănepoţi a Itului, i Pătru Rugină [1] bătrânul, de a lor bună voe de nimine săliţi, nici asupriţi, s'au vândut a lor driaptă ocină şi moşie, ce au avut ei o a patra parte din sat Soveja, în ţinutul Putnii, din parte Ungureanului, în deal pe pârâul Cârligaţilor, pân la curmătura Sovejiei, unde *să hotărăşte Vrancea.* [2] Aceia au vândut ei pre iubitului din inimă fratelui domnii mele Matei Basarab Vvod, cu mila lui Dumnezău, domn ţării Ungrovlahiei, drept una sută cinci zeci galbeni ungureşti, bani gata.

Şi pentru aceia tij, au venit înaintea noastră şi înainte boerilor noştri, Grigore sîn Ion Bogdan, i Dănilă, i Pricopie sân Vasile Rugină şi alţi, tot nepoţi lui Rugină bătrânul, i Grigore Pojăscu, i sora lui Marica şi fecioru lui Botici, biv vornic şi feciorii lui Ionică, nepoţi Anghelinei, i Mihai sîn Grozav, nepot lui Andrei, i Bălan sân Andrei, i Toader sîn Marica, nepoţii lui Andrei, i Andronic, i Vasile Pojan (?) vătav, i Balica, i Avraam sân Arvat i toţi nepoţii Ilcăi şi Dabija pârcălabul i frate-său (?), Irimia i Bârlădeanu sân Drăguţului biv vornic, i Mărica fata Frăţilesăi, i Vasile Conorodici, i Nedele sora Frăţilesăi, i Nedele fata Ioniţăi, i Dimitraşco cu surorile lui, fii Cozmei, i Ionichie,....?

[1] Pătru Rugină — v. mai sus no. 10.

[2] *Unde să hotărăşte Vrancea* — v. mai sus no. 9.

Dumitru ficiorii Lupşei, i Bogdan, i Haret sîn Ioniţă, i Rugină, i Buţurca sîn Rugină, toţi nepoţii lui Bogdan, strănepoţii lui *Pătru Rugină*, iarăş de a lor bună voe s'au vândut a lor dreapta ocină şi moşie, a patra parti ce au avut ei dintr'acelaş sat Soveja, partea Bogdăneştilor, pre iubitului frate domnii mele de sus scris, drept una sută cinci zăci galbeni ungureşti.

— Şi pentru aceia tij, au venit înainte noastră şi înainte boerilor noştri, Negrea din Vrancea [1] şi Ion sîn Ivăneşăi şi frati-său Toader, Istratie sîn Mangul i soru-sa Maria, i Bejan, i Tudosă sîn Maria, i Pricope cu soru-sa, i Mitodi sîn Stăni, i Marica sora Negrii, i Costandin, i Tudosă, i Ioan Bâtcă, i Pătrăşcanu, i Gavril, i Cheroacă, i Patraşco, i Vasile Baciolei, toţi nepoţi lui Pătru Rugină, iarăş de a lor bună voe ş'au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie ce au avut ei a patra parte dintr'acelaş sat Soveja, parte Ungureanului, bătrân [2] din săliştea Sovejiei, însă pe pârâul Dobromiriei, pe unde să împreună cu locul domnesc pân la Ţiua aceia au vândut ei iarăşi fratelui domnii mele de sus scris, drept 146 de galbeni ungureşti.

— Şi pentru aceia tij, au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri One, i popa Murgul, i Irimia, i Elisafta, i popa Buzinki, i Dochiea, i Machedon, i Ioan Gealepul, i Drenţea, i Porcar, i Cozma, i Mustraţă, i Slav, i Neagul Straoa, i Baniciu, i Ioan Podobitul, i Ioan Budăescul, i Echim, i Toma Dadurcă, i Ioan Pahnă, i Tudoran, i Ioan Ţăfe (?), i Toma, i Agapie Ciorca, i Vasile Lăduncă, i Vasile Nichitiu, i Istratie, i Vasilie, i Petre, i Apostol Vrabie, i Ioan Rugină, i Zăbrăuţu, i Ioan, i Isaia, i Cioban, i Irimie, i Toma Găvan, i Costanda, i Tudora, i Ignat, i Grigorie Murda, i Opre, i Tudora, i David, i Pogor Luca, i Toader, i Simion, toţi nepoţi şi strănepoţi lui Pătru Rugină de a lor bună voe, i-au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie, ce au avut şi ei a patra parte dintr'acelaş sat Soveja, tot bătrânul lui Străuleşti, din Vădurele pân la pârâul Ghirodie, supt Răchitiş şi în alte ape Pioa, cari care curgeau de la Pioa şi pe lungul pân la Planina (?) domniască, ce se numeşte Zboina. Aceia au vân-

---

[1] Negrea din Vrancea — ctitor al schitului din care s'a făcut mânăstirea Soveja. V. Melchisedec, *Cronica Romanului I* pp. 259 — 267 : Cartea Ierarhilor Moldovei.

[2] 1812 Sept. 15 Anaforaua divanului Cneţiei Moldavii, Condica moşiei

dut-o fratelui domniei mele de sus scris drept 136 galbeni ungureşti gata.

Şi sculându-să domniea sa, au plătit toţi deplin banii de sus scrişi în mânile oamenilor câţi sânt mai sus arătaţi. Drept aceia ca să fie domniei sale şi dela noi cu tot venitul.

Şi pentru aceia tij, au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Dabija pârcălabul şi au vândut domniei sale două roate de moară pe apa Putnei cu tot satul din vadul Vităneştei drept 80 galbeni ungureşti.

— Şi tij au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri boerul nostru Ursul Vartic, biv vornic şi au dat şi au dăruit domniei sale un vad de moară cu două pietre pe apa Putnei din sat Clipiceşti.

— Şi tij au venit înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri Ioan Nenciul din Străoanii şi au vândut domnii sale trei pogoane de vie în satul Straoanii drept 30 galbeni ungureşti.

— Şi tij au dăruit domnii sale un pogon de ţălină.

— Şi tij s'au sculat Vasile şi Gavril şi Marfa şi sora lor Stana şi au vândut domniei sale cinci pământuri în susul Verzei drept 5 galbeni ungureşti buni.

— Şi tij s'au sculat Marfa i fratele lui Ioan Stanciul şi au vândut domniei sale 2 pogoane de vie ş'un pogon de ţălină în dialul Străoanilor lângă via fratelui său Vasile drept 30 galbeni ungureşti.

— Şi tij s'au sculat Daniil sîn Petrii Bicului din Străoani şi au vândut domniei sale doaă pogoane giumatate de vie gata în dealul Străoanilor aproape de acele vii drept 40 galbeni ungureşti.

— Şi tij s'au sculat Dumitraşco sîn Neagu din Clipiceşti şi cu femeia lui Bălucşo i sîn a lor Toma şi au vândut domniei sale 4 pogoane de vie în dialul Clipiceştilor din partea Baciului în gios, cu loc cât ţine viile până în sus şi pân la viile Târjăului

---

Câmpurile. Propr. Alex. Zissu doc. no. 6, fila 12: „în alt ispisoc la mânăstirea Soveja dila domnul Vasile Voevod, din velet 7155, Noemvr. 17 scrii că pi un ficior a lui Pătru Rugină l-au chemat Necoară Laşcu, din cari să tragi niamu lui Toader Lata, dând a înţălegi că Laşcu au fost Ungurianu şi în urmă l-au numit Lata, pentrucă numile celorlalţi bătrâni sânt neschimbaţi precum din început şi acum Itul, Straoa şi Bogdan".

şi cu un pământ spre gârla Putnei drept 80 galbeni ungureşti buni.

— Şi tij s'au sculat Irimia Cristiian, fratele Dabijei părcălab şi au vând domniei sale drepte ocini (?) ţigani ce au avut dela strămoşi, un salaş de ţigani anume Maiu, cu femeia lui Cătina şi copii lor Leuştean i Ştefan i Ioan, i Marica i Ştefana ne iau vândut drept 90 galbeni ungureşti bani bata. Şi sculându-să domnia mea, dacă am văzut acea a lor de bună voe tocmală şi plata deplin înaintea noastră, domnia mea încă am dat şi am întărit pe acele toată de sus scrisă ca să fie fratelui domniei mele Matei Basarab voevod cu mila lui Dumnezeu, domn ţării Ungro Vlahiei şi dela domnia mea dreaptă ocină i cumpărături pentru că domnia sa au cumpărat toate acele de sus scrisă pe drept banii săi.

Asijderea să fie domniei sale uric şi întăritură cu tot venitul neclătit nici odinioară în veci de veci şi altul să nu să amestece înaintea acestei cărţi a domniei mele.

In Eş 7155, Noemv. 17.

Insuşi Domnul au poroncit.

I. Vasile Voevoda

L. P. Pătraşco

Asemene de pe sârbie s'au tălmăcit de mine
Andrei Talmaciu căpitan

Esti întocmai Ion Canta 796, Apr. 1.

S'au posleduit cu cel adevărat şi fiind
asemine l'am încredinţat.

1813, Oct. 10.

Iordache Loiz sulger

Comunicat de d-l Gh. Ghibănescu. Surete şi izvoade colecţia manuscrisă [1]

---

[1] Cp. Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 6, fila 12.

22. **7155 (1647), Fevr. 14.** — Regest. —

„Copie încredinţată de dumlui banul Chirica că esti întocmai după condica mânăstirei, depe zapisul lui Mihoci paharnicul şi Ivaşcu Crâjău[1] şi Sava Diacu şi Dumitraşc Botică (sic !) şi Vasile Crâjău şi Toader Lata,[2] toţi nepoţi Giurgii postelnicul, prin care vând lui Ion Mateiu Basarab Vvd, domnul Ţării Româneşti, a lor driaptă ocină şi moşâe, ce este pe Suşiţa, în ţinutul Putnii, partia Giurgii postelnicul, giumătate de loc, din gura Cremenețului în sus pe Suşiţa, până în valia Boului şi Runcul şi de acolo în sus până în munţii Zboini, care munţi au fost domneşti şi care parte au vândut-o drept una sută galbeni buni.

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 138, fila 226. [3]

23. **7155 (1647), Fevr. 18.** — Regest. —

„Ispisoc dila domnul Vasili Voevodu, din veletu 7155, Fevr. 18, cari adiverează că din vechiu această moşii (Câmpurile) au avut stăpân pe un Pătru Rugină[4] şi în urmă s'au făcut aceşti patru bătrâni dintr'însul: Straoa, Itul, Bogdan şi Ungureanul, din cari Ungureanu după vremi s'au numit Lata.

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 5, fila 4. [5]

---

[1] V. Ivaşc Crâjău, mai sus no. 15.

[2] V. Lata, mai sus no. 5 şi 15.

[3] Jurnalul no. 163 din 13 Iulie 1839 al giudec. ţinut. Putnei, din colecţia mea: „din copiea zapisului lui Mihoci pahr. s'au văzut că numitul împreună cu Ivaşcu Crâjeu, Dumitraşc Batin (sic !), Toader Lata, Sava Diac, Vasile Crâjeiu la veleat 7155 vând domnului Basarab al Ţării Româneşti a lor ocini, moşii di pi Suşiţa, ţinut Putnii, partea Giurgii, pi giumatati di loc din gura Cremeniţului în sus pi Suşiţa, până în valea Boului şi Runcu şi di acolea în sus până în munţii Zboinii, făcând dovadă aceasta că toată arătata mai sus parte a bătrânului Lata, să stăpânea de către Mihoci paharnicul cu ai săi pomeniţi mai sus, pără ci pi giumatati din acest loc cu zapis di mai sus l-au înstrăinat prin vânzare către Basarab vodă şi dela acela au trecut către mânăstirea Soveja, rămâind ei în ceelantă giumatate". Cp. Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 6, fila 12.

[4] V. Pătru Rugină, mai sus no. 10 şi 21.

[5] V. mai sus no. 5, 15, 21 şi 22.

24. **7156 (1648), Ghenar 8.** — Regest. —

„şi după ispisocu ce ari mânăstire Soveja dila domnul Vasili Voevodu din velet 7156, Ghenar 8, alegi această parti [1] din gura pârâului Boului în gios până în gura pârâului Şchiopului, hotărîndu-o cu petri şi sămni fireşti cari să cuprinde în 1080 stânjeni gospod".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 6, fila 12.

25. **7156 (1648).** — Regest. —

„ispisoc dela domnul Vasile Vvod, dania mânăstirei Soveja de la ţinutul Putnii, cu nişte munţi şi loc de branişte anume Zboinile şi Clăbuciul până în Lepşa şi Lepşa în gios până unde se împreună cu hotarul Tulnicelor şi în Caşin şi în Şuşiţa şi Răchitaşul, ce sunt drepte domneşti".

Din anaforalele divanului domnesc din 1813, Mart 1 şi 1817 Ghenarie [2]

26. **7157 (1648), Sept. 7.**

Zapis prin care Ion Bucate Direpte vinde giupânului Irimia Dabija un loc, unde merge calea Vrăncii şi până unde tae vadul la mânăstirea lui Ioniţă.

Adecă eu Ion Bucate direpte scriiu şi mărturisăscu cu cestu zapis al mieu cum am vândut un loc de prisac dumisali giupânului Irimia Dabija [3] di unde mearge cale Vrăncii şi până unde tae vadul la mânăstirea lui Ioniţă [4] şi locul iaste luncă şi l-am vândut dumisali drieptu optu galbeni bani gata i mi-au plătit dumnelui deplin şi într'această tocmeal au fostu faţă Vasilie de Tecuci şi Crâstea de Bârlad, Ionaşcu tij i dumnelui ce-au fostu pitar şi Mafteiu tij i Toader Cuzma ot Mărculeşti şi Stanciul tij.

---

[1] V. mai sus no. 22.

[2] Documentul a făcut obiectul unor ample dezbateri ale divanului domnesc cu ocazia procesului dintre vistiernicul Iordache Roset Roznoveanu şi Vrănceni. Cu el Iordache Roset pornind dela credinţa că Zboinele fac parte din Vrancea, credinţă pe care o cred greşită, (v. mai sus doc. 9), a vrut să dovedească susţinerea sa că Vrancea este moşie domnească.

V. în partea II-a a volumului de faţă dezbaterile acestui proces.

[3] Irimia Dabiţa mai sus, doc. no. 21, p. 12.

[4] Mănăstirea lui Ioniţă, astăzi nu mai există. Tradiţia locală vrânceană, ar plasa-o în cătunul Prisaca. Inf. Radu Macovei.

De aceasta scriu eu şi pentru credinţa ne-am pus peceţile şi am şi iscălit să să ştie.

Pis sat Cruce, v let 7157, Sp. 7.

Ion Bucate Direpte, Crâstea. peceti, Ionaşcu, peceti, Vasilie, iscăl. Anton biv portar, iscăl.

S'au posleduit cu cel adevărat şi fiind asemine l'am încredinţat.

1813, Oct. 10.

Iordache Loiz sulger

Colecţia Gr. Moţoc Iaşi. [1]

27. 7166 (1657), Oct. 20.

Copie de pe ispisocul lui Vasile Vodă pentru munţii Zboinei şi Clăbuciului, ce le făcuse danie la Soveja şi pe urmă încredinţându-să că sânt de cumpărătură a lui Gheorghie Vvod, le lasă la mănăstirea Caşinul după înştiinţarea lui Gheorghe Vvod şi danie din leat 7166, Ţarigrad. Oct. 20.

Io Vasile Voevod, ce am fost din mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei, mare este Dumnezeu şi minunate lucrurile lui, cu a cărui putere toate câte sunt făcute şi zidite, cu tocmeala lor în tot menuntul de ceas ca o nemică a se petrece poate şi cinstile şi măriile pământeşti acum a le da şi a le milui, precum a le şi luoa şi a muta pre om din cinste în voe ii este aceasta; pre unii măreşte, pre alţii şărbeaşte i noaî tâmplându-să din voe svenţii sale a ne schimba din cinste ce am făcut, din domnul ţărei Moldovei şi a veni la acest loc, cum mai mult să fie lăudat numele svenţiei sale din veci în veci, iar în locul nostru urmând domnia lui Ion Gheorghe Ştefan Vodă, din mila lui Dumnezeu domn ţării Moldovei, înţăles-am cum domnia lui au început a zidi lucru în lauda lui Dumnezeu şi pomană creştinească svânta mânăstire Caşinul şi cu de toate podoabele cum se cade a o înfrâmseţa cu nevoinţă este. Aşâjdere şi cu sate şi cu vii de moşie şi de cumpărătură a o întări şi pentru bune şi de cinste

[1] Soţia d-lui Grigore Moţoc, directorul regional P. T. T. din Iaşi este nepoată de fiu a lui Tudorache Neagu, fost privighetor de Vrancea şi curgător din bătrânul Bucate Drepte din Tichiriş.

obiceaie ca să fie într'acea sfântă pitrecere, triimis-au smerenie creştinească la preosfinţiţii ocărmuitorii legii noastre, la patru patriarşi, scaunile legii noastre, de au luat blagoslovenie la începutul zidirii şi o au închinat svintelor patriarşii, să fie în veci şi să se cheme stavrofighie patriarşască şi au dat uric patriarşesc cu toate obiceaile însămnate. Întru aceie tâmplându-ne şi noi la acesta loc şi având ştire de acest lucru creştinesc, fost-am gata după datorie creştinească a dare şi de la noi bună cuvântare spre acea svântă mănăstire Caşinul stavrofighie, că însemnându-ne domnia lui pentru alte multe adusu-ni-am aminte şi pentru nişte munţi anume Zboina şi Clăbuciul, ce i-am fost dat de miluire svintei mănăstiri Soveja, [1] unde este hramul naşterei domnului nostru I. H. şi acum acei munţi să află în cumpărătura domniei sale lui Gheorghe Ştefan Voevod, de care lucru ne însemnează domnia lui că au dat pe acel hotar o mie şi trei sute de lei. Deci iată că am socotit şi am triimisu oamini dela mâna noastră cu aciastă scrisoare cu pecetea şi cu iscălitura noastră adevărată, ca să lipsască acei doi munţi, cari mai sus scrie, din ispisocul Sovejii, care au fost dela domnia noastră de danie şi de miluire şi să să pue în ispisocul svintei mănăstirii Caşinul, ce este hramul svinţilor şi mai marilor voevozi Mihail şi Gavril şi tot săborul, adică urmând cuvântul cel zis, toate lucrurile sânt în mâna lui Dumnezeu şi împărţitoare mâna svenţiei sale înparte tuturor, că de va deschide svenţia sa cândva mila, ca să fie toate obiceaile acei svente mănăstiri după tocmala şi legătura cârmuitorilor legii noastre şi au dat uric pre toate obiceaile, nimică să nu să răsipească din obiceaile acele uricite, nici din moşii, din sate, din vii şi din stupuri sau din odoară i din podoabele mănăstirei.

Iar cine s'ar ispiti a schimba sau a scădè dintr'acele obiceaiuri măcar cât de puţin să fii neertat ipoci iproci.

S'au posleduit cu cel adevărat
şi fiind asemeni, l-am încredinţat.
1813 Oct. 10.
Iordache Loiz sulger

Colecţia preotul Clement Bontea. [2]

[1] V. mai sus no. 25.

[2] Documentul acesta a fost citat de d-l profesor N. Iorga în conferinţa, ce a ţinut în Focşani la 2 Mai 1929. El a fost opus de Vrânceni ispisocului din 7166. Vezi mai sus no. 25, nota 2.

28. **7167 (1659), Iunii 4.**

Hrisov dela Grigore Ghica Vvod, pentru judecata ce au avut Panaite negutătoriul cu popa Dima din Vrancea pentru niște odoare.

Noi Ghiorghi Ghica vvd. bojii milostiu gospodar zemli Moldavscoi. Adică s'au pârât de Ștefan (sic!) [1] înaintea Domnii Mele Panaioti negutitoriul [2] i cu popa Dima din Vrancea pentru cinci suti di galbini di aur și nouă ineli di aur și o zgardă di mărgăritariu înpletită și un șirag iarăș di mărgăritariu și doă părechi di sarfi di aur, ci au fost dat Panaiti pre mâna popii Dimii, când prada grecilor, ca să i mistuiască, cari bani și odoară au fost a lui Enachi, ci au fost vamiș la Focșani. Deci după răscoală, dacă s'au așezat, Panaioti au mers la popă să-i dè banii. Popa au tăgăduit banii și au zis că nu i-au dat nimică. Deci Domniea Mea am socotit și am giudecat într'acest chip: cum di va avea Panaioti marturi să dovidiască pre Popa cum i-au dat banii pre mână și aceli odoară, să aibă popa a li plăti toati. Deci Panaioti au dus marturi pre pan negutitoriul fratili popii Saulei cămănariul și pre Vasilie Damultca (sic), vamișul di Focșani și pre Zota Arbănașul di au mărturisit înainte Domnii Mele, cum au fost și ei di fată când au dat Panaioti acei bani și aceli odoară pre mâna popii Dimii. Deci Domniea Mea, i-am făcut legea să-i plătească banii și odoarile și au dovidit Panaioti pre popa Dima și l-au rămas din toată legea, cum di acum înainti să n'aibă a să mai pârî aceasta pâră nici dănăoara în ...(ruptu)... pentru căci au rămas Panaioti ...(ruptu)... Aceasta scriem Dumnia Mea. Intr'alt chip să nu fie.

U Ias, vlet 7167 (1659), meseta Iunii, 4 dni.

Sam gospodi velial | L. P. G.

Arh. St. Iași. Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 292 verso.

[1] O eroare a copistului, care a scris „Ștefan" în loc de „fată".

[2] Poate unul și acelaș cu Panaite Grecul, de care este vorba într'o mărturie a satelor Căpotești, Trâgoveți și Scortari. V. N. Iorga. *Studii și documente, VII*, p. 368, no. 15 și p. 60, no. 10.

29. **7167**[1] **(1659), Iulie 1.**

Cartea lui Sava, episcopul Romanului, prin care execută hrisovul pomenit al domnului Grigorie Ghica.

Sava, episcop Romanului, scriem și mărturisim cu această scrisoare a noastră pentru o pâră ci s'au pârât de față înainte Măriei Sale lui vodă, Panaite neguțătoriul [2], și cu popa Dima [3] din Vrancea pentru 500 de galbeni de aur și noă ineli de aur și doă părechi de sărji de aur cu zmaraguri și o zgardă de mărgăritari împletită și alt gherdan de mărgăritar cu mărgeanuri, cari bani au fost a giupânesii lui Ștefan biv stolnic și i-au fostu datu Panaite la popa Dima să-i mistuiască, când au fost jăcuind pre greci și după ci s'au așezat vreme, popa Dima au tăgăduit acei bani și aceli odoară. Deci Panaite au pârît pi popa Dima înainte Mării Sale lui vodă și au adus Panaite și marturi pre pan neguțitoriu, fratili popii Saulii [4] și pre Vasilie Dimolica, [5] vameșul și pre Zota Arbănașu [6] di au mărturisit înnainte Mării Sali lui vodă cum au fostu și ei de față, când au dat Panaite acei bani și odoară prin mâna popii. Deci au rămas Panaite pre popa Dima să plătească banii și l-au dat Măria Sa vodă pre mâna noastră [7] pre popa, să plinim acei bani și aceli odoară de pre dânsu. Deci noi am trimes di l-au plinit cu bucate, cu ocine, cu ce au aflat, precum li-am făcut și izvod și li-am dat pre mâna lui Ștefan, ci au fostu stolnic și a giupânesii lui Anița și ș'au făcut și ei zapisă, unul la (mâna) altuia, de împăcăciune, fără să mai pârască unii pe alții și să aibă popa Dima ace dare și diresile ci are de cumpărătură pe acele ocine, carile li-au dat lui Ștefan, ci au fost stolnic și giupânesii lui pentru acei bani. Deci noi încă li-am făcut această carte a

---

[1] Data este eronată. Documentul trebue să fie din 7167, deoarce el urmează cronologicește doc. din 7167 Iunie 4, publicat mai sus la no. 28. La 7167 Iulie 1, Sava era episcopul Romanului, după cum și Grigore Ghica era domn al Moldovei.

[2] V. mai sus no. 28.

[3] V. mai sus no. 28.

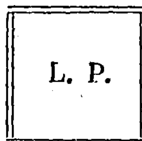
[4] V. mai sus no. 28.

[5] Vezi mai sus, no. 28. Vasilie Damulțca.

[6] V. mai sus no. 28.

[7] Interesant faptul că într'o pricină civilă, episcopul este executorul hotărîrei domnești împotriva rămasului de judecată, un preot din eparhia sa.

noastră să le fie de credință și să nu să mai pârască unul pre altul ca să să știi.

L. P.

Romanu, veletu 7166, Iulie 1.

(ss) Sava, ipiscopu Romanului

s'au întărit supt No. 1399.

Arh. St. Iași. Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 290. [4]

30. **7169 (1661), Fevr. 18.** — Regest. —

„Zapis dela Tudosăi Lupșă cu frati-său Gheorghiță și Andonii, cari au vândut vărului lor lui Gogoi [1] parte lor din Câmpuri a patra parte din bătrânu lui Bogdanu, [2] în dosul cărue zapisu scrii Miron Dima, [3] că această moșâi au cumpărat-o tatăl său Dima pârcălabul [4] și apoi au răscumpărat-o nepoțâi lui Gogoi di la Mironu și că moșia esti în gura Creminețului din gios".

Jurnalul no. 14 din 1833 al giudec. ținut. Putnii. Colecția mea.

31. **7169 (1661), Mai 20.** — Regest. —

„Zapisul di la Tudosăi Rugețeanu cu soțiea sa prin cari vindi preotului Stan din Căliman un pământ la Ruget, pe din gios di pom și î bolovan".

Arh. St. Iași. Tr. 806, op. 916, dos. 76, filele 259 și 277.

32. **7176 (1667), Noemvrie 3 — 7227.** — Regest. —

Cinci zapise cu veleturile de la 7176 Noemvr. 3 pân la 7227 prin care o somă de răzăși din Câmpuri și din Vizăuț vând și

[1] Gogoi, v. mai sus no. 5.

[2] Bogdan, unul din cei patru bătrâni ai Câmpurilor. V. mai sus doc. no. 21, 23.

[3] Miron Dima, fost vornic de Vrancea, și feciorul Dimii pârcălabul. V. Caian *op. cit.*, no. 5, p. 27.

[4] Dima, pârcălabul de Focșani, fost și staroste de Putna. V. N. Iorga, *St. și doc. VII.* p. 322, nle. 24 și 27 și Caian *op. cit.*, doc. no. 5, pp. 16, 19-21 și 27.

fac danii călugărilor dela mon. Vizantia câteva pământuri și părți nealese din câmp și din siliște, ce sint lângă hotarul monastirii și cu o secătură la Lacul cu loziile, în dialul disprc apus.

Arh. St. Iași. Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 18.

33. 7181 (1673), Maiu 13. [1] — Regest. —

„Zapis prin care Nichita din Ruget vinde lui Melintii din Colac din săcătura lui Băluș în deal și pâr în săcătura Călimăneștilor [2] și în gios drept 8 lei bătuți".

Arh. St. Iași. Tr. 806, op. 916, dos. 79, fila 99.

34. 7181 (1673), Iuli 3 — Regest. —

„O carti di întăritură de la Vasili vel logofăt, Postolachi vel spătar, Ilii Sturza vel paharnic și Todirașcu vel vist, prin cari să arată că au venit un Grigorii Ionașcu și Ioan, nepoții Cabii și au arătat o mărturie de la Dabija vodă, precum au ales lor dreaptă ocină și moșii ci au ei pre Vezăuțu mic și pi Păstrava și au arătat și zapis de la Petru Vvd. și întăritură de la Rad Vvod.".

Arh. St. Iași. Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 78.

35. 7185 (1677), Ghenar 10. — Regest. —

„Zapisul ci dă Andronii din Valea Sării lui Strătulat din Grozăști pentru o săcătură de la Răiuț, adică din moșia Șindilarii, [3] ci au fost zălogită la un Melintie pentru un galben și apoi au vândut-o pomenitului Strătulat cu doi galbeni, toată săcătura, câtă

---

[1] In altă versiune, în acelaș dosar dela Arhivele Statului, filele 260 și 277: 7181 Ghenar 15.

[2] In cealaltă versiune: „O săcătură a lui Baluș, arătătoari în deal șăsul până în părăul Chilimetelor și în gios". Chilimeticul, păriu ce udă com. Tichiriș - Vrancea, afluent al Putnei, *Marele dicționar geografic II*, p. 340.

[3] Șindilarii, cătun pendinte de com. Mera-Putna. Răzeșii din această comună și-au pierdut pământul în procese cu mânăstirea Mera și au devenit clăcași. In diversele procese ei au figurat fie sub numele de răzeși Bou-roșești și Gegești, fie sub nume de Vrănceni. V. și *Marele dicționar geografic al României*, V, p. 519.

va fi di mari, din cari curg incredinţătorii noştri [1] cu stăpânirea lor şi până astăzi".

Arh. St. Iaşi. Tr. 410, op. 448, dos. 16, fila 16.

36. 7186 (1678), Maiu 18.

Ispisoc dela Anton Rusăt voevod prin care întăreşte lui Vasile, feciorul lui Bârlădeanu din sat din Cruci mai multe ocini şi cumpărături în Câmpuri, în Pomşesti, în Sârbii de sus şi în Crucea de jos.

Noi, Anton Rusăt voevod, boji milostiu gpodar zimli Moldascoi.

Adică domnica me am dat şi am întărit slugii noastri lui Vasili, ficiorul Bârlădeanului [2] din sat din Cruci, nepotul Drăguţului, ci au fost vornic, pe o curătură ci să cheamă la Podul Frumosu, în locul satului, diasupra casii lui, cari iasti lui cumpărătură de moşul lui Drăguţul dila Pavăl din Câmpuri drept doă zăci de taleri şi altă curătură, ci iasti în Lunca Largă, [3] înpotriva Leurdii, ci iasti cumpărătură iară de moşul lui Drăguţul dela Iuga drept zăci taleri şi altă parti di ocină din sat din Pomşăsti, ci esti lui cumpărătură di moşul lui Drăguţul, dila Procopii, ficiorul lui Drăguş, drept doă zăci di taleri, toată parte lui, ci să va alegi şi cu parte di vii şi din moară în gârla Putnii cea din sus şi altă parti di ocină dintr'acist sat din Pomşăsti, ci iaste lui cumpărătură de la Condre drept doă zăci di taleri, toată parte lui ci să va alegi, cu vad di moară, şi cu locu de vie şi altă parti di ocină din satu de Cruce de giosu, ci iasti lui cumpărătură di la Mărica, fata Vlaicului, drept patru zăci di taleri, toată parti ci să va alegi, cu locu de vie din ispisocu di mărturie dila Ştefan Vvd. Aşijdire dăm şi întărim pi o vie cu pomi din sat din Sârbii di susu, care iaste lui cumpărătură de moşul lui Drăguţul Bogdan [4] starosti, drept 20 di taleri, di la Arvatul (sic) din Sârbii di susu şi alt locu di vie cu puţinel câmpu, ci iasti în

[1] Răzeşii Bou-Roşeşti şi Gegeşti din Şindilari.

[2] Bârlădeanu sin Drăguţului, v. mai sus no. 21, p. 12.

[3] Lunca Largă, v. mai sus no. 5.

[4] Drăguţul Bogdan, probabil feciorul lui Bogdan, bătrânul satului Câmpuri. V. mai sus no. 30.

Crucea di giosu, ci esti lui cumpărătură iar de moşul lui Drăguţul Bogdan, staroste, de la Ignat din Cruce di giosu drept 30 taleri bătuţi. Aşijdire dăm şi întărim o parti di ocină din sat din Cruce di giosu, cari esti cumpărătură iar di moşul lui Drăguţul Bogdan starosti, de la Lazăr Bâtie şi de la sora lui Mărica, care au arătat şi ispisocul de pâră dela răposatul Vasile Vodă, pe cum s'au pârît părintili lui Bârlădianul cu ficiorul lui Lazăr Bâtie şi i-au rămasu.

Pentru aceia ca să fie şi dila domnia me drepte ocine şi cumpărături slugii noastre, lui Vasili, ficiorul Bârlădianului din sat din Cruce di giosu, nepotul Drăguţului pi acesti curături şi părţi de ocine şi vii şi vaduri de moară, cu tot vinitul, niclătit şi neruşuit nici odinioară în veci. Nin dat ne umişaet pried sin istom naşim iac ne budet.

U Ias. velet 7186, Maiu 18 dni.

Sam gospodin veleal. | L. P. G. P. |

Neculaiu porecla neînţăleas[1], vel logofăt iscăl.

Urmează legalizarea jud. ţin. Putnii, no. 203 din 25 Oct. 1843.

Colecţia mea.

37. 7187 (1679), Iune 30. — Regest. —

„28. Din 7187, Iune 30, dila Ioan Cerbul cu cari au dăruit lui Dima starosti[2] doî părţi din funiile Angheleştilor din sat din Câmpuri, din hotar până în hotar. Aşijdire i-au dăruit a triea părti, iar din funie Angheleştilor, cari au fost vânduţi Apostul Vrabii lui Dorofte şi au răscumpărat-o el".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44 verso.

[1] Neculai Racoviţă a succedat în 1678, lui Miron Costin în dregătoria de vel logofăt. V. Gh. Ghibănescu, *Divanurile domneşti în Moldova şi Muntenia din secolul XVII (1670—1679), Arhiva,* Anul 29, no. 1, p. 44.

[2] V. mai sus no. 30.

38. **7188 (1679), Octomvrie 18.** — Regest. —

„1. Din 7188 Octomvr. 18, di la Leu din Ţigăneşti, fecior Irimiei vătavului de hânsari, nepot de fiiu Stancăi, ce au fost fata Drăguţului [1] din Câmpuri cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [2] a lui dreaptă ocină şi moşii ci esti la Câmpuri, partea moaşii sale Stancăi, ce să va alegi din tot locul, din silişte satului, din câmpu, din păduri, din apă, ce va fi, cu tot vinitul.

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 41 verso.

39. **7192 (1683), Octonvri 25.** — Regest. —

„23. Din 7192, Octonvri 25, dila Vasile şi fraţii săi Mafteiu şi Nicolaiu, feciorii lui Ştefan Budăescul, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul[3], patru răzoară în dialul lui Podobit [4] şi cinci răzoară în vali în Şuşiţa şi doî răzoară pe din gios di casa Călăraşului la vali, în şăs şi doî pământuri şi cinci răzoară în dialul Leurdii şi o curătură de fân la Cremeneţ şi din siliştea satului şi din pădure şi din apă, ci să va alegi parte lor, cari li-au rămas dila părinţii lor. Iar celi cinci răzoară, ci să mărturisăsc mai sus, au fost a femeii lui Armancii, fata lui Buculii".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44.

40. **7192 (1684), Februar 26.** — Regest. —

„Zapis pren care vinde Strătulat Drăgan [5] din Grozeşti cu fraţii şi ficiorii lui, lui Mârza şi fimeia Tudora, poiana din groapă de la Răiuţ, adică di pi Şindilari [6], ci au avut-o cumpărată de la Andronachi brat Hilohi, [7] din cari Mârza, cumpărătoriul, să trage până astăzi stăpânirea răzeşilor de Şindilari".

Arh. St. Iaşi. Tr. 410, op. 448, dos. 16, fila 16.

---

[1] V. mai sus no. 30.
[2] V. mai sus no. 36.
[3] V. mai sus no. 30 şi 38.
[4] V. Ioan Podobitul, mai sus no. 21, p. 12.
[5] V. mai sus no. 35.
[6] V. mai sus no. 35.
[7] V. mai sus no. 35. V. Hilohie din Grozăşti, *St. şi doc., VII*, p. 60.

41. **7192 (1684), Iunie 20.** — Regest. —

„25. Din 7192, Iuni 20, dila Istrati sin Banii, nepot Sorii, ci au fost sor lui Dumitru Zgaroae, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul[1], parte lui di moşîi din Câmpuri, cu silişte, cu câmpu, cu pădure, cu poeni, cu tot vinitul locului, cât i să va vini parte lui".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44 verso.

42. **7192 (1684), Iulie 12.** — Regest. —

„24. Din 7192, Iuli 12, dela Vasile Buşilă sin Stefanii, nepot Brănduşii, cu cari au dăruit lui Dima pârcălabul[2], parte lui de moşii din Câmpuri, cari să înparti dentr'o funii în doî, ci esti di pi moaşî-sa Brănduşa, din câmpu, din apă, din pădure, din şăzutul satului, pisti tot hotarul".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44 verso.

43. **7192 (1684), Avgust 12.** — Regest. —

„5-le. Din 7192, Avgust 12, di la Alicsandru sin Savvii din Câmpuri şi fimee lui Mărie, fata Muntencii şi mumă-sa Mărica Săvoae cu cari au vândut lui Dima starosti de Putna, [3] a lor driaptă ocină şi moşie câtă se va alegi partea lor di pi tatăl său şi di pi mumă sa şi di pi fimeia lui din Câmpuri cu tot vinitul locului din hotar din hotar".

Condica moşiei Câmpuri, doc no. 13, fila 42.

44. **7193 (1684), Săptvr. 20.** — Regest. —

„6. Din 7193, Săptvr. 20, dela Tudosii Şchiopul sin Toader Bourel şi ginerili său Mariean sin Vasile Bode, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [4], adică Tudosii au vândut moşie lui, ci i s'au tras di pi tatî-său Toader Bourel, din bătrânul Straoa [5], din

[1] V. maî sus no. 30, 38, 39.
[2] V. maî sus no. 30, 38, 39, 41.
[3] V. maî sus no. 30, 38, 39, 41, 42.
[4] V. maî sus no. 30, 38, 39, 41, 42, 43.
[5] V. Straoa maî sus no. 5, 21, 23.

a opta parti, a patra parti şi Măriean au vândut moşie, ci i-au fost dila mumă-sa Drăguna, iar a patra parti dintr'o funii dintr'aceli opt părţi, cu tot vinitul, cu pădure, cu câmpu, cu săpături, cu poeni, cu apă, din hotar în hotar".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42.

45. **7193 (1684), Dechemv. 25.** — Regest. —

„7. Din 7193, Dechemv. 25, dela Nicola, feciorul lui Ioan Coma (sic) şi feciorii lui Ioan i Grigorii i Dumitru i Toader i Mihaiu şi sora lui Tudora şi feciori ei Mihaiu i Ioan i fiicele ei Ioana i Mărica i Anghelina şi sora lui Dochiea şi fiica ei Cucoana şi iar sora lor Mărica, cu cari au vândut lui Dima, biv starosti de Putna[1], parte lor de moşii din sat din Câmpuri, cari le este dela moaşa lor Zoica, ce au fost sor lui Leordă[2] celui bătrân. Să ţie şi în câmpu şi în păduri şi în apă şi în siliştea satului, cu toati pometurile şi cu tot vinitul, ce să va afla pi acè moşii şi pe Creminef, cât să va alegi partea lor, vânzând şi toati cumpărăturile, câti au avut dila moşi şi dila strămoşi, dându-i zapisile".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42.

46. **7193 (1684), Dechevr. 25.** — Regest. —

„8. Din 7193, Dechevr. 25, dila Ursul, nepot lui Ivan, ci au fost fecior lui Leordă[3] şi fimeia lui Anisiea şi fata lor Cucoana, cu cari au vândut lui Dima, starosti[4], toată partea lui de moşii din sat din Câmpuri, câtă i să va alegi din parte lui Leordă, a şasa parte din Leordî, să ţii şi în câmpu şi în păduri şi în apă şi în siliştea satului, cu toati pometurile şi cu tot vinitul, ci să va afla pi acè moşii".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42 verso.

---

[1] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41, 42, 43, 44.
[2] V. mai sus no. 36 şi 39.
[3] V. mai sus no. 36 şi 39, 45.
[4] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—45.

47. **7193 (1685).** — Regest. —

„25. Din 7193, dela Savva și sora lui Dochiea preuteasă și nepotul său Strătulat cu cari au vândut lui Dima [1] starosti, partea lor din Câmpuri, din bătrânul lui Rugină [2], partea lui Ioan giumatate care i s'au vinit lui Ioan, a patra parte din moșiea moșului lor Rugină, cari au vinit la vânzare a opta parte din câmpu, din pădure, din apă, din siliștea satului și cu toate pometurile și cu vaduri de moară și cu tot vinitul".

Condica moșiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44 verso.

48. **Fără veleat.** — Regest. —

„Zapis dela Paraschiva Doftoroae (sic) din Câmpuri și feciorii ei Grigorii i Vasîli și fetili ei Mariea și Mărica Sărindoae cu cari au vândut lui Dima, biv starosti de Putna [3] a lor driaptă ocină și moșii, casele din Câmpuri, cu tot locul ci să va alegi parte ei și a soțului ei a lui Dorofte [4] din Câmpuri și de pre Cremeneț și din Răcoasa, cu siliște, cu pomeț[i], cu câmpu, cu pădure, cu apă din Șușița, cu vaduri de moară, cu tot locul din hotar în hotar, însă și cu parte Burgăi, ce au avut-o de cumpărătură".

Condica moșiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 41 verso.

49. **7194 (1686), Apr. ?**

Zapisul Ursei Moțoceasa din Odobești prin care dăruiește mai multe moșii mânăstirei Mera și în care povestește împrejurările în care s'a început zidirea mânăstirei.

Adecă eu Ursa [5] femeia lui Moțoc din Odobești, scriu și mărturisesc cu acest adevărat zapis al meu, de nimea nevoită, nici asuprită, ci de a mea bună voe am dat a noastră driaptă ocină și moșie, cinci pogoane de vie cu cramă cu tot în deal la Odobești și un vad de moară cu pământuri în frunte, în hotarul Vârtișcoilor

---

[1] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—46.
[2] V. mai sus no. 10, 21, 23.
[3] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—47.
[4] V. mai sus no. 37.
[5] V. Ursa din Odobești și Sora Moțoceasa, *St. și doc., VII*, p. 60 și p. 62.

despre Munteni, precum scrie și zapisul dela vânzători, carele ni 's noao dreaptă cumpărătură pre bani gata și o parte de ocină din târgul din Focșanii și din Petrești, ce să cheamă la uric Stoeștii, care ne iaste noao cumpărătură de la Nastasie și de la frate-său Gavriil, Nemțienii, drept 70 lei, și toate moșiile noastre, carele sînt de pre Milcov, înpregiurul monastirei și de la monastire în sus până la muntele Răiuțului, anume groapa de la Răiuț și toată costișa Răiuțului și poenița de dubas și altă poiană de la Spumă, carele ni 's noao drepte cumpărături precum mai sus am scris, de la monastire în sus . . . că la Răiuț câte sânt, precum scriu dresile vânzătorilor. Aceste toate le-am dat și le-am dăruit sfintei monastiri ce să cheamă Mira, pre apa Milcovului, care o am fost dintâiu început noi să o facem până au fost soțul meu viu, Moțoc, înpreună cu răpăosatul părintele Ioan, ce au fost episcop la Roman și întâmplându-să săvîrșirea părintelui, dacă au adus Dmnezeu pre Măriea Sa, luminatul do[m]nul nostru Ioan Costandin Vodă, la scaun, s'au apucat Măriea Sa să o istovască sfânta monastire, ce mai sus scriem, ca să o facă Măriea Sa monastire mare, ce să zice monastire domnească. Pentru aceia am dat sfintei monastiri aceste ocini, ce mai sus scriem, ca să ne fie pomană în veci, însă având și eu milă dela Măriea Sa vodă, de m'au ertat de toate câte sînt să hiu în pace în zilele Mării Sale. Aceste le-am dat acmu deodată, iar și după a mea vieață, ce vor rămâne ocini și altâ ce va fi, încă tot să fie a sfintei monastiri, precum ne-am fost giuruit dintâi și precum am zis și cătră Măriea Sa Vodă, iar altu nimea ca să nu să amestece din nepoții mei sau dintr'a soțului meu și alte rude și săminții ce vor hi mai aproape, nimea treabă să n'aibă a s[ă] ispitire a stricarea acest[u]i adevărat zapis al nostru, pentru că eu de bună voe m'am socotit și am dat sfintei monastiri, ce mai sus scriem. Și acest zapis s'au făcut de naintea părintelui Theodosie ce au fost arhiepiscop și mitropolit și dumlui Ilie Drăguțescul, biv sărdar, staroste ot Putna și dumlui Ion Stroescul, ce au fost jicniceriu mare și dumlui Zahariea, ce au fost cliucer [1] și Tănasă, ce au fost

[1] Zaharia cluceriu, staroste de Putna, V. N. Iorga, *St. și doc. VII*, p. 323, no. 33 și p. 324, no. 34; Dim. F. Caian, *Istoricul orașului Focșani*, doc. no. 5, p. 19.

sulgeriu şi Murguleţ postelnicul şi Dima, ce au fost pârcălab[1] şi Dimitraşcul Catargiu, ce au fost pârcălab şi Pătrăşcan căpitan şi preotul Gheorghie şi preotul Ilie ot Focşani şi preotul Ionaşcu de Odobeşti[2] şi preotul Pricopi[3] ot tam şi Gheorghie Alevra[4] şi Mireuţ ot Eşi şi Ursul Pletosul ot tam şi Iordachi, ce au fost vornic, Bătica, ce au fost căpitan[5] şi Ioniţă Căpătan, vornicul de Vrancea şi Ioan Căpătan de Odobeşti şi Mârză Bănişor şi Bile şi Strătulat sîn Moţoc[6] şi Ioniţă sîn Moţoc şi Agapie şi Mateiu ot Odobeşti şi Ionaşcu zet Moţoc şi alţi megieşi cari s'au tâmplat şi Opre vornic zet Moţoc. Deci noi aceşti boeri şi oameni buni care ne-am tâmplat la acest zapis, văzând daniea de bună voe, ne-am pus degetile şi iscăliturile ca să fie de mare credinţă şi ca să să ştie în veci. let 7194 Apr. 25.

Ursa (x) Moţoceasă; Ioniţ (x) Moţoc; Iftimii ot Cruci pis. Theodosie biv arhiepiscop şi mitropolit Suceavschii; Iordachi (x) vornic; Ursul (x); Ionaşcu (x); Ilie Drăguţăscul sărdar iscal.; Tanasă biv sulger iscal. . . . staroste ot; Ierei Ilie am iscălit şi sânt martur.

No. 460, 838 Fevruar 1. Posleduit, Director

Arh. St. Iaşi, Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 13.

50. **7195 (1686) Septvr. 4.** — Regest. —

„9. Din 7195, Săptvr. 4, dila Ivan sîn Isarii Niagotă cu cari au vândut lui Dima pârcălabul[7] a şapte parte din parte moşului său Leordă[8] din sat din Câmpuri.

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42 verso.

51. **7195 (1686), Octvr.** — Regest. —

„Zapis din 7195 Octvr. prin care sătenii de Câmpuri, pentrucă au furat un Cozma zăt Sălivăstru o vacă a pârcălabului

---

1 V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—48.
2 V. preotul Ionaşcu ot Odobeşti, N. Iorga, *St. şi doc. VII*, p. 343.
3 V. Panhil snă pop Pricopii, *St. şi doc. VII*, p. 324, no. 37.
4 V. giupânul Ghiorghi Alevra, N. Iorga, *St. şi doc., VII*, p. 61, no. 12.
5 V. Ion Betica căpitanul, N. Iorga, *St. şi doc. VII*, p. 60, no. 11.
6 V. Strătulat Moţoc, N. Iorga, *St. şi doc. VII*, p. 60, no. 9.
7 V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—50.
8 V. mai sus no. 36, 39, 45 şi 46.

Dimii, [1] fiindcă acela au fost tâlhariu și au trecut în țara unguriască, ei au dat pentru acè vacă, partea Anisii, fimeia acelui Cozma, de moșiea ce trage din bătrânul lui Leurdă [2] a șaptea parte și fiindcă fimeia nu să vedi iscălită, nu s[ă] socotesc că ar putè dum. să tragă aceli 36 fălci, 36 prăjini alesi de dum. vornic Catargiu pe acest zapis din amândoi bătrânii [Straoa [3] și Itul]". [4]

Condica moșiei Câmpurile, doc. no. 25, fila 77 verso.

52. 7195 (1687) Fevr 3. — Regest. —

„Un zapis din 1795, Fevr. 3 a Chiranii Gogoiasa [5] cu feciorii ei Ioanu și Savin ot Câmpuri prin care vându lui Dima pârcălabul [6] din bătrân lui Bogdan [7] a patra parte ci este din partea Lepșăi [8] de împărțală în doă cu Ionașc Meșter, în dosul cărue zapisu să arată că această parte esti la gura Cremenițului, scriindu tot Mironu Dima [9], că au răscumpărat această parte dela el, Ioanu Gogoiu cu frații lui.

Din jurnalul no. 14 din 1833 al giud. ținut. Putnii. In colecția mea.

53. 7195 (1687), Fevr. 21. — Regest. —

„11. Din 7195, Fevr. 21, de la Machidon călugărul și nepoata lui Alicsandra, fata lui Gavril, fecior lui Mogoș, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [10] a lor driaptă moșii din Câmpuri, adică Machidon au vândut opt pași și Alicsandra iar opt pași, cum și alți opt pași, ci i-au avut cumpărătură dela mătuși-sa Alicsandra, sora tătâni-său, cari moșie esti din parte lui Mogoș, cu tot vinitul din siliște, din câmpu, din hotar în hotar".

Condica moșiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42 verso.

---

[1] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—50.
[2] V. mai sus no. 36, 39, 45, 46 și 50.
[3] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44.
[4] V. mai sus no. 5, 21, 23.
[5] V. mai sus no. 5, 30.
[6] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—51.
[7] V. mai sus no. 21, 23, 30.
[8] V. mai sus no. 30.
[9] V. mai sus no. 30.
[10] V. mai sus no. 30, 38, 39, 41—52.

54. **7195 (1687), Martii 10.** — Regest. —

„12. Din 7195, Martii 10, dila câţiva oamini din Câmpuri, anume Măriean i Crăciun i Ştefan i Burgă [1] şi Tudosii Agapi cu cuprindire că au luat dila Dima starosti [2] bani pe şândilă şi Agape sin Cerchea, cumnat lui Dorofte, n'au făcut partea lui şi fiind chezăş unul pentru altul şi ne având cu ci plăti pentru Agapi, au dat parte lui de moşii câtă să va alegi la Câmpuri, pi Şuşâţa şi pi Cremineţ şi la Răcoasa, despre dânsul şi despre fimeia lui, fata lui Stan, ce au fost frati lui Dorofte". [3]

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 42 verso.

55. **7195 (1687), Iune 9.** — Regest. —

„13. Din 7195, Iune 9, dila Alicsandra Condrătoae, soţie lui Condrat[4], fecior lui Ioan Ţăpii şi feciorii ei Ioan şi Vasili, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [5], giumătati de funii dintr'a opta funii a Străuleştilor [6] cu tot vinitul locului, cu pădure, cu silişte, cu poeni, săpături, cu câmpu, cu apă şi pe Cremineţ şi di pisti tot locul în toati funiile, pi undi au ţinut Ioan Ţăpea".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 43.

56. **7195 (1687), Iunii 19.** — Regest. —

„14. Din 7195, Iunii 19, dila Tudora, fata Onii, sora lui Grigori Onii ot Vrancea şi feciorii ei Chiril i Gheorghii i Vasili i Andriiu şi nepoata ei Acsinie, fata frăţîni-său lui Mihaiu şi nepotul ei Sămion, fecior surori-sa Gaftonii, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [7] driaptă ocină din sat din Câmpuri, cari esti din bătrânul Străuleştilor [8], din parte moşului lor Melinte, din a opta

---

[1] V. mai sus no. 48. Numele de familie Burgă se păstrează şi astăzi în Câmpuri.

[2] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—53.

[3] V. mai sus no. 37 şi 48.

[4] V. Lacul dela Condratu, pe teritoriul comunei Păuleşti-Putna. *Marele dicţionar geografic al României, II,* p. 586.

[5] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—54.

[6] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51.

[7] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—55.

[8] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55.

parti giumătati di parti cu tot vinitul locului cu poeni, săpături, cu câmpu, cu pădure, cu silişte şi di pisti tot locul pe undi să va alegi parte strămoşului lor Straoa, di pi Şuşiţa din hotar în hotar".

Condica moşii Câmpuri, doc. no. 13, fila 42. [1]

57. **7196 (1687), Octomvrie 20.** — Regest. —

„15. Din 7196, Octomvrie 20, dila [Chirana] Gogoiasă i fiei ei Ioan şi Savvin [2], cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [3] moşie din Câmpuri din parte Taucâi, cu tot vinitul din hotar până în hotar, cari moşii şi lor li-au fost cumpărătură di la Ştefan Mojanu, feciorul Chetrii Leurdă [4] din zilili lui Ştefan voevodu, cându s'au rădicat pi greci, dând patru ug[hi] lui Ştefan Mojan, di s'au plătit di jacul grecilor şi au dat această moşii cu silişte, cu câmpu şi cu tot vinitul".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 43.

58. **7196 (1687), Noemvri 13.** — Regest. —

„16. Din 7196, Noemvri 13, dila Vasili Cerchea [5], nepot lui Dumitru Zgăroae [6], cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [7] parte moşului său Dumitru Zgăroae din Câmpuri, de pe valea Şuşîţii, cu silişte, cu câmpu, cu pădure, cu poeni, din Răpedea pân în Cremineţ, pisti tot locul şi cu tot vinitul şi au vândut şi parte sa tot din Câmpuri din funiea Nemeştilor, iar pisti tot locul din hotar în hotar, din Răpedea până în Creminet din bătrânul Străuleştilor [8]".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 44 verso.

---

[1] Cp. ibidem, doc. no. 25 fila 77: „zapis din velet 7195 Iuni, prin cari o Tudora, fata Onii, sor lui Grigorii Onea şi cu nepoţii ei din doi fraţi vindi pârcălabului Dimii giumătatea moşului său Melintii din bătrânul Straoa şi pentru că nu i să vede şi Grigorii, fratile vânzătoarii, vânzătoriu, să socoteşti o a patra parti din vânzare a rămâne nevândută, cari să vini 50 fălci".

[2] V. Chirana Gogoiasa şi feciorii ei Ion şi Savvin, mai sus no. 52.

[3] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—56.

[4] V. mai sus no. 36, 39, 45, 46, 50 şi 51.

[5] V. mai sus no. 54.

[6] V. mai sus no. 41.

[7] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—57.

[8] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55, 56.

59. **7196 (1687) Dechenvrie 5.**

Zapis prin care preotul Ion Ciochină dela Vrancea și cu Necolai Murguleț postelnicul dăruesc mânăstirei Mera tot locul ce au în Poeniță, hliza Oleșască, din jos de gura Răiuțului.

Adică eu Preotul Ion Ciochină dela Vrance și cu Necolai Murguleț [1] postelnicul, nepotul mieu, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru de nimea siliți, nici asupriți, ci de a noastră bună voe, dat-am și am dăruit a noastră driaptă ocină și moșie sfintei mânăstiri, ce să cheamă Mira, pre Milcov, care ocină este din gios de Gura Răiuțului, în Poeniț[ă], hliza Oleșască, toată partea câtă să va alege în tot locul în Poeniț[ă], ca să ne fie pomană în veci la sfânta mânăstire și să ne scrie în pomelnic, să ne pomenească la sfânta leturghie și la acest zapis s'au întâmplat Sfinția Sa Theodosie, biv mitropolit și Sfinția Sa Sava, episcopul de Roman și Serafim, biv episcop Rădăuți, și domnielui Miron Costin, biv vel logofăt și dmlui. Alecsandru Ramandi, biv vel vornic și dmlui. Vasilie Dămiean, tretii logofăt și alți boeri și oameni buni megieși, carii sânt iscăliți mai gios.

Și pentru mai mare credință am iscălit.

In Mira, let 7196 Dec. 5.

Ierei Ion Ciochină.

Theodosie proin mitropolit Moldovlahiei martur. Sava, episcop Romanului. Serafim, biv episcop Rădăuț. Miron Costin biv logofăt. Alecsandru Ramandi. Vasilie Dămiean, tretii logofăt. Zaharia biv cliucer.

Posleduit
Derector: căminar Pancrati.

No. 461.
838 Fevr. 1.

Arh. St. Iași. Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 19.

[1] V. un Niculae Murguleț, Hașdeu, *Arh. Ist. III*, pp. 250, 256, 258, 260, 262, 265 și 268.

60. **7196 (1688), Fevr. 20.** — Regest. —

„17. Din 7196, Febr. 20, dila Oghenia, femeia lui Ştefan Rotilă [1] şi ficiorii ei Ioan şi Istratî cu cuprindiri că bărbatul ei Ştefan şi frati-său Strătulat luând doî săneţă di la Dima pârcălabul [2], n'au mers la vânat, ce au mers la tâlhării şi au prăpădit săneţul şi au dat giumătati de parte din parte moşului său Melintii [3], la Câmpuri, cu câmpu, cu silişte, cu poeni săpături, cu pădure şi cu tot vinitul din hotar până în hotar",

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 43 verso.

61. **7196 (1688), Fevr. 20.** — Regest. —

„27. Din 7196, Fevr. 20, dila Isac, feciorul lui Sămion, nepot lui Ioan Stanchîş, cu cuprindire că fiind unchiul său Ioan datoriu lui Dima pârcălabul [4] di pi nişti fân şi apucându-l pe dânsul au dat parte unchiului său din Câmpuri şi de pe tutindene (sic), di undi i să va alegi partea lui toată, din tot hotarul".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 44 verso.

62. **7196 (1688), Mai 3.**

Cartea domnului Costandin Cantemir Voevod către toţi locuitorii de pe Milcov, care au moşii prinprejurul mânăstirei Mera, prin care îi invită să-şi vândă moşiile pe preţ bun.

Noi Costandin Voevod boji milostiu gspodar zemli Moldavscoi. Scriim Domnie Mè la toţi lăcuitorii de pre Milcov, carii au moşii pren pregiurul Svintei mănăstiri Mirei, care o am făcut Domnia Mè, dacă veţi vidè carte Domnii Mele, iar voi să căutaţi să vă luoaţi banii pre moşie, cine cât i s'a venì, precum s'au socotit de aice. Iată că v'am triimes şi banii, deci numai să-i luoăţi să nu mai umblaţi fără ispravă că videţi voi, că cu Domnia Mè nu-ţi putè ţine moşie să fiţi răzăşi. Iată că de cum s'au vân-

---

[1] V. Rotileşti, cătun în comuna Câmpurile, *Marele dicţionar geografic V*, p. 282.

[2] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58.

[3] V. mai sus no. 56.

[4] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60.

dut locurile şi moşiile altă dată câte 2 orţi, Domnia Mè am mai dat câte 2 potronici, care fac câte un zlot de pământ. Deci nu mai umblaţi fără ispravă, ci vă luoaţi banii să nu hie într'alt chip. Aceasta vă scriem.

L. P.	u. Iaş 7196, Mai 3.

Posleduit, Derector Caminar Pancrati.

No. 463.
1838 Fevr. 1.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 21.

63. 7196 (1688) **Iuni 8.**

Zapis prin care locuitorii din Odobeşti şi Grozăşti vând domnului Constantin Cantemir Vvod pământul de pe Milcov, de la gura Arvei până la gura Reghiului.

Adică noi satul tot Odobeştii şi Grozăştii, carii am avut moşie pre Milcov înpregiurul Svintei mănăstiri ce să chiamă Mira, anumi Ioan Căpătan cel bătrân [1] şi Ion vornicul [2], fiiul său şi Ştefan Ciocănel [3] şi Ion Cornea şi Bile Birtoc [4] şi Flore Băcioae şi Ioan Vierea [5] şi Ioan, nepot a Moţocesăi şi Mârza [6] şi Toadir a Stanii şi Ciudin [7] şi Ionaşc şi preotul Ionaşc [8] şi preotul Pricopie [9] şi Gligorie a Cetinii [10] şi Costandin, fratele lui Ciudin şi preotul Irimiea, ficiorul Pârlei şi Mafteiu şi Agapie şi Măriea şi Sălevăstru şi Toader a Bobolatei [11] şi alţi toţii câţi avem moşie înpreună, scriem

---

[1] V. mai sus no. 49.
[2] V. mai sus no. 49.
[3] V. *St. şi doc., VII.* p. 62, no. 30. Nastasie, fata lui Ştefan Ciocănelii.
[4] V. Ioniţă Birtoc, *St. şi doc., VII.* p. 61, no. 14 şi p. 62, no. 25.
[5] V. *Studii şi documente, VII.* p. 60, no. 11.
[6] V. uncheşul Mârza de Odobeşti, *Studii şi documente, VII.* p. 338, no. 9.
[7] V. *St. şi doc., VII.* p. 59, no. 1 şi 5 şi p. 338, no. 9.
[8] V. mai sus no. 49.
[9] V. mai sus no. 49.
[10] V. Toader a Cetinei, *St. şi doc., VII.* p. 59, no. 5.
[11] V. *St. şi doc., VII.* p. 59, no. 5.

și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, de nime nevoiți, nici asupriți, ci de a noastră bună voe am vândut a noastre drepte ocini și moșii poeni, săpături, loc de arat și de cosit și dres (?) carili măsurati cu falcea din gura Arvii, [1] până in gura Reghiului [2], anumi pătruzăci și una de fălci și patru prăjini, ci ne sânt a tuturor diapreună, carile au fost nealesă și 5 fălci a lui Ioan Spăneaiu și 5 fălci a lui Ștefan Ciocănel și 5 fălci a lui Ioan Cornea și 5 fălci a Bilei și 2 fălci a Florii Băcioae și 5 fălci pol a lui Ioan Viiere și o falce pol și 8 prăjăni a lui Ioan, nepot a Moțocesăi și 1 fălci a Tobâlei și 16 fălci pol a popii lui Ionașc și o giumătate de falcie a Măriei și 8 fălci a lui Grigorii Cetinei și 4 fălci a lui Costandin și a lui Lepădat și a lui Vasili dela Onța și 35 fălci pol a lui Ion Căpătan și 3 fălci și 72 de prăjâni a lui Toadir Bobolatei și a lui Ioan Corne și a lui Toadir a Stanei și 2 (?) fălci și 32 prăjini a lui Toadir Stan și ? fălci pol 8 prăjini a Târlei și 8 fălci 62 de prăjini a lui Mafteiu și a lui Agapie și 3 fălci a lui Sălevăstru i călugărul Ciubuș, care fac piste tot 150 de fălci.

Aceste toate câte mai sus scriem li-am vândut luminatului domnului nostru lui Ioan Costandin Vodă pre bani gata câte un zlot falcea și ni-au dat Mărie Sa vodă bani gata in mânile noastre ce mai sus scriem. Pentr'aceia de acum innainte ca să hie Măriei Sale dela noi la sfânta mănăstire direaptă ocină și moșie in veci și in tocmala noastră au fost Svinție Sa părintile Theodosie, ce au fost mitropolit și Svinție Sa părintile Sarafim, ce au fost episcop și dumlui. Miron Costin, ce au fost logofăt mare și alți boeri și negutători și oameni buni, cine s'au tâmplat, carii sânt iscăliți mai gios pentru credință și noi toți ni-am pus pecețile și iscăliturile pre acest zapis ca să să știe.

let 7196, Iuni 8

eu preot Ionașc am iscălit și am scris zapisul.

Ion Căpătan cel bătrân (x). Eu preot Pricopie am iscălit. Ionașc (x). Ciudin (x). Ștefan Ciocănel. Ion Corne (x). Bile (x)

---

[1] Arva, afluent al Milcovului. V. *Marele dicționar geografic, I*, p. 133.
[2] Reghiul, afluent al Milcovului. V. *Marele dicționar geografic, V*, p. 229.

Bîrtoc. Flore (x) Băcioae. Ioan (x) Vierea. Ion (x) nepot Moţocesăi. (x) Mârza. Toader (x) a Stanii. Ciudin (x). Gligore a Cetinei (x). Costandin (x) brat Ciudin. (x) Mafteiu. (x) Agapiea. (x) Măriea. (x) Sălevestru. (x) Ciubuş. Toader (x) a Bobolatei.

Theodosie proin mitropolit Moldovlahiei.
Serafim biv episcop.
Miron Costin vel logofăt.

Posläduit. Derector Pancrati.

No. 462
838 Fevr. 1.

Pe verso: 7196 Iuni 8. Zapisul a tot satul Odobeştii şi Grozăştii prin cari vând domnului Costandin Cantimir Vodă, toate ocinile şi moşiile, ce au avut pe Milcov alesă şi nealesă, din gura Arvei şi pân în gura Reghiului, care sânt 164 fălci 33 prăjini, iar nu 150 fălci.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1765 op. 2014 dos. 34 fila 20.

64. 7196 (1688), Avgust 21.

Suret asămine scos di pi un ispisoc a domnului Costandin Cantemir Vvod din let 7196 Avgust 21, prin care întăreşte mânăstirei Mera mai multe danii şi cumpărături.

Io Constandin Vvod bojiu milostiu gospodar zemli Moldavscoi. Aşijdiri Domniea Mea m'am milostivit şi am dat şi am întărit la sfânta monastiri ce să chiamă Mira, ci esti făcută de noi din temelii, ce este pe Milcov, la ţinutul Putnii, unde esti hramul Sfinţiei Sale sfântului şi de sîngur agiutoriu şi de minuni mare făcătoriu, sfântul Nicolai, cu ale noastre drepte ocini şi moşii toate părţile din sat din Odobeşti şi din sat din Păţăşti, din silişte şi din câmp şi din păduri şi din tot locul cu tot venitul, cari părţi di ocini, ni sânt şi noă cumpărătură dela Iordachie, ci au fost vornic di Odobeşti drept 60 de lei bani gata, cari sânt alesă şi stâlpite de Strătulat Uricariul, din ispisoc de pâră şi de rămas, ci ne-au dat Iordachi dela Duca Vodă.

Aşijderile şi cu alte părţi de ocine şi de moşii, iarăşi din sat din Odobeşti şi din Grozăşti, poeni, săcături cu loc de arat şi cu loc de fânaţ, carile iarăşi şi noă ne esti cumpărătură de la

sătenii din Odobeşti şi din Grozăşti pre nume Ioan Căpatan cel bătrân şi cu Ioan feciorul său, vornic de Vrancea şi Ştefan Ciocănelu şi Ion Corne şi Bile Birtioc şi Floare Băcioaie şi Ion Vierea şi Ioan, nepot Ursăi Moţăcesii şi Mârza şi Toader a Stanii şi Ciudin şi Ionaşc şi preotul Ionaşco şi preotul Procopie şi Gligorie a Cetinei şi Costandin, fratile lui Ciudin şi preotul Irimie, fecior Pârlii şi Maftei şi Agapie şi Măria şi Selivestru şi Toader a Bobolatei şi dela alţi sămini, dela toţi câţi au avut moşii împrejur cu aceştie, care părţi de ocină şi de moşii sânt înpregiurul sfintei monăstiri pre Milcov, la ţinut Putnii, carili sânt măsurati cu falcea din gura Arvii, până în gura Răbiului[1], patruzăcişiuna di fălci de loc şi patru prăjini, ci sânt a tuturora sătenilor răzaşi dinpreună, cari au fost nialeasi şi cinci fălci a lui Ion Spâneiu şi cinci fălci a lui Ştefan Ciocănele şi cinci fălci a lui Ioan Corne şi o falcie şi giumatate a Bilii şi doă fălci a Floarei Băcioaie şi cinci fălci şi giumatate a lui Ion Viere şi o falcie şi giumatate şi opt prăjini a lui Ion, nepot Ursăi Moţocesii şi o falcie a Tobilii şi şasăsprăzăci fălci şi giumatate a popii lui Ionaşc şi o giumatate de falcie a Măriei şi opt fălci a lui Grigoriei a Cetinei şi patru fălci a lui Costandin şi a lui Lăpădatu şi a lui Vasile dela Oţa (?) şi treizăcişiuna de fălci a lui Ioan Căpătan şi şapti fălci şi şaptizăcişidoă de prăjini a lui Toader Bobolatii şi a lui Ion Corne şi a lui Toader Stanii şi doă fălci şi treizăcişidoă de prăjini a lui Toader Stanii şi trei fălci şi giumatate şi opt prăjini a Pârlii şi opt fălci şi 62 de prăjini a lui Maftei (?) şi a lui Agapie şi trii fălci a lui Selevestru călugăr Ciubeş, carele fac piste tot 150 de fălci, câte un zlot bătut falcie, cari bani fac 150 de zloţi di argint. Acesti părţi di ocină şi de moşii, câti mai sus să pominesc le-am dat toati danie şi cu tot venitul Sfintei monastiri ce mai sus să pomeneşte Mira, care-i zidită de noi, ca să hie drepte ocini şi moşii sfintei monăstiri neclătite nici odinioară în veci, şi de hrană călugăraşilor, ce vor hi la această sfântă petrecire şi li-am dat Domnia mè călugărilor şi dresile celi vechi, ci sînt făcute di la alţi răposaţi domni, pre aceste părţi de ocini, ce mai sus să pomenesc, toati în mânile lor. Aşijdire şi Sfinţiea Sa părintele şi rugătoriul nostru Serafim, ci au fost episcop la sfânta episcopii la Rădăuţi, pitropul acestei sfinte

[1] Greşală de transcriere, în loc de Reghiului.

monastiri, ce mai sus să pomeneşte Miera, au venit Sfinţiea Sa şi au mai arătat înainte noastră şi înainte a lor noştri boeri moldovineşti a mari şi a mici şi alte zapisă de ocină şi de moşie de danie a sfintei monastiri aceştie şi cu multe mărturii încredinţate scriind şi mărturisând că Ursa Moţociasă[1], fata Sperlii din Odobeşti, di a ei bună voe de nimine silită nici asuprită a dat şi a dăruit sfintei mănăstiri a sale drepte ocini şi moşii 5 pogoane de vie în dealu Odobeştilor şi 12 pământuri în câmpu la Munteni şi cu vad de moară la Vârtişcoi din sus într'apa Milcovului şi o poiană, ce să chiamă Arva şi două pământuri de moşie în gura Lărgii şi o poiană lângă mănăstire, lângă Mera şi altă poiană în Poeniţă şi din capu acei poeniţe câtă se va alege parte lui Ion Brii[2] şi doă gropi la Răiuţ, în care să face fânaţ şi 12 fălci de poiană la Năruja, carile s'au luat de la Petre, ce să cheamă la Poenile Bosnei în dial şi moşie de la Petreşti şi de la Focşani ce şi Ursăi Moţocesei, îi sânt cumpărături de la Nastasăi şi de la fratele său Gavrilă Nemţanu drept 32 lei bani de argintu, cât să vor alege părţile lor şi locu de dughene în târgu în Focşani, carele şi Ursăi Moţocesăi, îi sunt cumpărături de tată-său Sperle şi cu loc în câmpu în tot hotarul, ce li împarte în giumatate cu Gheorghiţă a Costăchioae.

Aşijderile deosăbi de aceste ocini, altile ce i-au mai rămas să-i hie de hrană până a fi vie, iar după moartea ei, iarăşi le-au dat danie să fie a sfintei mănăstiri toate cu tot venitul, iar şi alte 5 pogoane de vie în deal la Odobeşti şi o moară la Munteni, în ceia parte de Milcov, în hotarul Vârtişcoiului din sus.

Aşijderile şi dum[ne]lui cinstitul şi credincios boeriul nostru Alicsandru Ramandi, ce au fost vornic mare de ţara de sus[3] şi cu giupâneasa dumisale Maria, iarăş dumlor de a lor bună voe au dat şi au dăruit sfintei mănăstiri a dumnilor sale driaptă ocină şi moşie, o parte de sat de Ruget, la Vrancea şi cu vad de moară într'apa Putnei, care parte de sat este aleasă şi stâlpită, anume din pripor Rugetului în gios, pe drum, până în Viţă şi drept piste vale, spre hotarul Milcovului, pân în hotar şi apoi în sus pe obârşia Chilimetei până înprotiva iarăşi a priporului

[1] V. mai sus doc. no. 49.
[2] V. Ciudin a Brii, *St. şi doc., VII*, p. 388, no. 9.
[3] V. *St. şi doc., VII*, p. 320, no. 17.

Rugetului, cât este piste vale și dincoaci până în drum cu vad de moară cu tot, care parte de sat aceasta și dumnilor sale le este cumpărătură de la Bade Lâmbovici[1], iar Badului Lâmbovici i-au fostu cumpărătură dela Turiștiian din Țara Ungurească, iar lui Turiștiian i-au fost cumpărătură de la sătenii de Ruget drept . . . . anume de la Procopie și de la Arsănie și de la Băluș și de la Vasilie a Stănesei și de la Nechita și de la popa Dumitru.

Așijderea și boeriul nostru Dima, ce au fost staroste de Putna[2] iarăși și el de a lui bună voie au dat și au dăruit sfintei mănăstiri a lui driaptă ocină și moșie, ce are la sat Odobești parte lui, ce are de cumpărătură de la Iordachi Călărași de Ța-rigrad, câtă se va alege din tot locul cu tot venitul, ce este pre hotarul Odobeștilor din ispisoc de întăritură de la Duca Vodă și doă pogoane de vie cu căsoae, în deal la Odobești, care și Dimii pârcălabul îi sunt cumpărătură de la Botu Caldu (?) Ionașcu și cu vad de moară într'apa Milcovului, despre Munteni, de ceia parte în lunca Vilii, iarăși ce este cumpărătură de la vătavu Grigorie și de la frații lui și parte lui iarăș de moșie de Odobești, ce să împarte cutelui (?) cât să va alege din tot locul cu tot venitul.

Așijderea și preotul Ionașcu de Odobești[3] iarăși de a lui bună voie au dat și au dăruit sfintei mănăstiri ale sale drepte ocini și moșii, carile sânt lângă mănăstire, în Săcătură, cinzăci de fălcii loc de fânaț.

Așijderile și Mârza[4] și cu fimeaia lui Tudora, iarăș de a lor bună voie au dat și au dăruit sfintei mănăstiri a lor drepte ocini și moșii o poiană pe Milcov care să chiamă Argighească, 7 fălci de locu și mai sus o curătură 3 fălci iarăși de locu.

Așijderile și preutul Ion Ciochină din Vrancea și cu nepotul său Neculai Murgulet pah.[5] iarăși și ei de a lor bună voe au dat și au dăruit sfintei mănăstiri a lor drepte ocini și moșii, cari

---

[1] Badea Limbovici, fost vornic de Vrancea. V. Iorga, *St. și doc., VII*, p. 320, no. 19. A avut un fiu Christian. V. *St. și doc., VII*, p. 322, no. 25 și Caian, *Ist. orașului Focșani*, doc. no. 5, pp. 16, 19, 20, 21 și 27. Cp. Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, fila 155.

[2] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61.

[3] V. preotul Ionașco de Odobești, mai sus no. 49 și 63.

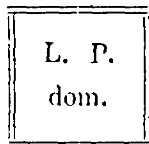
[4] V. mai sus no. 63.

[5] V. mai sus doc. no. 59.

ocini sânt den gios de gura Reghiului în Poeniță, hliza Oleșască, toată partea câtă să va alege în tot locul în Poeniță cu tot venitul.

Așijdere și Ion Căpătan din Odobești și cu ficiorul său Ion Căpătan, vornic de Vrancea, iarăși de a lor bună voe au dat și ei și au dăruit sfintei mănăstiri a lor dreaptă ocină și moșie un pod de moșie și în pod sânt 30 de fălci de locu și podu acesta este pe lângă Roșioară și pe lângă pârâul Fântânei, care moșie le este și lor cumpărătură dela Cornea din Odobești peste aceste pârâuri, care mai sus scrie, au dat danie.

Pentr'aceia și Domnia Me și pentru aceste părți de ocină și de moșii de danie, câte mai sus să pomenescu i văzând Domniea Me zapisă și cu multe mărturii încredințate, Domnia Me și de la noi încă am dat și am întărit sfintei mănăstiri, ce mai sus să pomenește Mera, ca să fie sfintei mănăstiri drepte ocini și moșii în veci neclătite cu tot venitul și uric și întăritură neclătită nici odineoară în veci și altul nimenea ca să n'aibă a să mai amesteca peste acest adevărat zapis al Domnii Mele.

De la Starostiea Putnii

Posläduindu-să cu cel adevărat suret și fiind întocmai s'au adiverit și de către noi.

804 Mai 3.

Alecsandru Clucer

S'au posleduit cu cel adevărat și fiind asemine l'am încredințat.

M. Dimache vel logofăt 1813, Oct. 10.

Iordache Loiz sulger

Arh. St. Iași, Tr. 192, op. 219, dos. 29, fila 19.

65. 7196 (1688), Avgust 22.

Suret de pe o carte de întăritură a tuturor boerilor Moldovei din leat 7196, Avg. 22 pentru moşiile mânăstirei Mera.

Se ubo mâi Tudosă Dubău vel logofăt
i Miron Costin biv vel logofăt
i Vasile Costachi vel vornic de ţara de jos
i Ionaşco Balşc vel vornic de ţara de sus
i Velişco Costin hatman
i Alexandru vel postelnic
i Costandin biv vel postelnic
i Lupul Bogdan vel spătar
i Dediul biv vel spătar
i Andrei Cerchez vel paharnic
i Gheorghiţă vel vistiernic
i Dumitraşco Ceaur vel stolnic
i Ştefan Cerchez vel comis
i Dediul vel medelnicer
i Ioan Buhuş vel clucer
i Panaioti vel sulger
i Patraşco Iuraşco vel jitnicer
i Ştefan Silion vel şatrar
i Ştefan Scarlet vel armaş
i Dabije 2 logofăt
i Mihailă agă
i Neculai 2 spătar
i Ioan Racoviţă 2 paharnic
i Mihalache Racoviţă 2 comis
i Vasile Damiian 3 logofăt
i Bută vornic
i Blebe vornic
i Gâlcă vornic
i Luţă vornic
i Pilat vornic
i Pahomie vornic, vornicii de poartă, facem ştire precum au venit înaintea noastră părintele Serafim, ce au fost Episcop al sfintei episcopii de Rădăuţi, pitropul sfintei mănăstiri; ce să cheamă Mera, unde iaste hramul sfântului şi de sângur ajutor şi de minuni mare făcător Sfântul Neculai, carele această

sfântă mănăstire este zidită şi făcută din temelie de luminatul domnul nostru Ioan Costandin Vvod, de ne-au arătat înaintea noastră multe zapisă de ocini şi moşii de cumpărătură cu multe mărturii încredinţate, ce au cumpărat Măriia Sa domnul nostru, ce mai sus să pomeneşte, de la Iordachi, ce au fost vornic la Odobeşti, nepotul Creţului, strănepotul lui Lazăr Pieli drept 60 lei, bani gata, bani de argint, anume toate părţile de ocini de moşii, din satu din Odobeşti şi din Păţeşti, ce sântu la ţinutu Putnii, carile sântu alese şi stâlpite de Strătulat Uricariul din ispisocul de pâră şi de rămas de la Măria Sa răposatul Duca Vodă.

Aşijderea şi alte părţi de moşii şi de ocină din satu din Odobeşti şi din Grozăşti, poeni săcături, cu loc de arat şi cu loc de fânaţă care şi aceste părţi de ocină, iarăş li-au cumpărat Măria Sa, domnul nostru Ion Constantin Vodă dela sătenii din Odobeşti şi din Grozăşti, pre nume (urmează ca în ispisoc, v. mai sus no. 64 pp. 40-43 [1]).

Pentru care şi noi văzând aceste zapisă de ocină şi de moşii de danie şi de cumpărături a sfintei mănăstiri, ce ne-au arătat Sfinţiea sa, părintele Serafim episcopul şi cu surete, mărturii încredinţate de la boeri de curte şi de la oameni de ţară şi noi de la noi încă am făcut sfintei mănăstiri, ce mai sus să numeşte, Mera, această adevărată mărturie a noastră pre toate pre aceste părţi de ocină, ce mai sus să pomenescu ca să fie de mare credinţă şi am iscălit ca să se ştie.

Iscăl. Tudosă Dubău vel logofăt
Miron Costin logofăt
Vasile Costachi vel vornic
Velicico Costin hatman
Alecsandru vel postelnic
Ionaşc Balşc vel vornic
Lupul Bogdan vel spătar
Gheorghiţă vel vistiernic
Ioan Buhuş vel clucer

---

[1] Cuprinsul este identic. Se vorbeşte însă de vodă Constantin la persoana III-a spre deosebire de ispisoc unde domnul vorbind despre propriile sale fapte, întrebuinţează persoana I-a. In partea finală cartea de întăritură vorbind de Dima spune: dumnealui Dima, ce-au fost pârcălab la Focşani.

Dumitraşco Ceaur vel stolnic
Ştefan Cerchez vel comis
Patraşco Iuraşco vel jitnicer

Dela Starostiea Putnii

Poslăduindu-să cu cel adevărat suret şi fiind întocmai s'au adiverit şi de către noi. 1804, Maiu 3.

Alecsandru clucer
Manolache Dimache vel logofăt

S'au posleduit cu cel adevărat şi fiind asemeni, l-am încredinţat.

1813 Oct. 10.

Iordache Loiz sulger

Colecţia d-lui profesor Gh. Ghibănescu-Iaşi. [1]

66. **7197 (1689), Maiu 20.** — Regest. —

„Zapis Măricăi, fata lui Ioniţă din Vităneşti [2] cuprinzător că de bună voi vinde a sa dreaptă ocină şi moşie din Vrancea, din sat Păuleştii, din vatra satului, din ţarină din câmpu, din păduri, din fânaţă şi vaduri de moară, vărului său Lepădat.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 10.

67. **7197 (1689), Maiu 20.** — Regest. —

„Zapis a lui Pavăl, ficeor lui Ioniţă din Vităneşti [3], cuprinzător că de a sa bună voe vinde partea sa de moşie din Păuleşti, vărului său Lepădat din tot locul, cu tot venit, în dosul căriea zapis la let . . . . . . mai scrii, un Enachi a Ştefanii, nepot lui Lepădat că au vândut parte sa de moşii cât să va alege din sat din Păuleşti mătuşii sale Cărstina şi tot în acest zapis la let . . .

---

[1] *Colecţia manuscrisă XX, no. 392.* Cp. Arh. St. Iaşi, Tr. 192, op. 219, dos. 29, filele 17 şi 19.

[2] Poate unul şi acelaş cu Ioniţă din Vrancea. V. G. Ghibănescu, *Surete şi izvoade, IV,* p. 160 şi Th. Codrescu, *Uricarul, XXI,* p. 255 şi 257.

[1] V. mai sus no. 66.

mai scrii un Lupul David din Valea Cozii[1], că fiind dator cu doi lei vornicului Lepădat îi puni amanet un pog. de locu stărpu.

Arh. St. Iaşi, Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 10.[2]

68. 7199 (1690), Dechemvrie 20. — Regest. —

„18. Din 7199, Dechemvrie 20, dela Tudoșă Şchiopul sîn Floare şi feciorul său Toader, cu care au vândut lui Dima pârcălabul[3] din bătrânul Straoa[4] din a opta funii din funiile Taucâi[5], din a trie parti a triea parte de pe mumă-sa Floarea, cu câmpu, cu pădure, cu poeni săpături, cu silişte şi cu tot vinitul, câtă să va alegi parte lor din Răcoasa şi din Câmpuri, de pisti tot locul, cu tot vinitul, din hotar pân în hotar".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 43 verso.

69. 7199 (1690), Dechemvrie 29.

Copie asemine scrisă di pe o carte a domnului Costandin Vodă din leat 7199 Decv. 29.

Io Costandin Vvod. boji milostiu gospodar zemli Moldavschi, scriem Domnia Mè la boerul nostru dumlui. Zaharia Clucer.[6] Facem ştire dumitale dacă vei vedea carte Domnii mele, iară d[umnea]ta numai să te scoli şi să mergi la Voloşcani şi să strângi oameni buni, răzăşi de sus şi de jos şi dinpreună cu acei oameni să cauţi d[umnea]ta şi să alegi parte de moşie a lui Ştefan şi a lui Vasîli, ficiorii lui Avram Pepelii din sat din Vo-

---

[1] Coza, cătun, în judeţul Putna, com. Păuleşti-Vrancea. Mai poartă acelaş nume muntele Coza, proprietatea moşnenilor din Coza, platoul Coza, pârâul Coza şi o potecă pe care se suie la munţi oile şi celelalte vite ale Vrâncenilor. V. *Marele dicţionar geografic, II*, p. 727.

[2] Cp. regest fără veleat din Arh. St. Iaşi, Tr. 1785, op. I 2035, dos. 483, fila 145.

[3] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61. V. un Dima pârcălabul în G. Ghibănescu, *Surete şi izvoade, III*, p. 108.

[4] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55, 56, 58.

[5] V. mai sus no. 57.

[6] V. Zaharia Cluceriu, staroste de Putna, N. Iorga, *St. şi doc., VII*, p. 323, no. 33 şi p. 324, no. 34, Dim. F. Caian, *Istoricul oraşului Focşani*, doc. no. 5, p. 19 şi mai sus no. 50.

loşcani, care moşie a fost şi Pepelii cumpărătură de la Ioana, fata lui Toader Dămian din sat din Voloşcani prin zapis. D[umnea]ta şi cu alţi oameni buni veţi socoti şi veţi alege, ce este partea lui Avram, partea lui Ştefan şi a lui Vasile, feciorii lui Avraam, nepoţii Pepelii, despre alţi răzăşi şi precum vei alege d[umnea]tale şi vei hotărî, să le pui petre ca să să ştie aliasă despre alte răzăşii şi dinpreună cu acei oameni buni să face d[umnea]ta şi o mărturie încredinţată ca să avem ştire. Insă numai iată că mai scriem dumitale precum să va alege acel loc să ne scrii să ştim ce fel de loc va hi de hrană, de ţarină, de fânaţ, de pădure, precum va hi, de toate să avem ştire, pentru că acea moşie voim să o cumpărăm sfintei mănăstiri Mirii. Aceasta facem ştire D[umi]tale singur.

Domnul au poroncit

P. D.

Vasile vel vornic
întâmplându-să dum[ne]lui vel logofăt

7199 Dechemvrie 29.

De la Stărostia Putnei

Posleduindu-să ce cè adevărat luminată carte şi fiind întocmai s'au adiverit şi de cătră noi. 1804, Mai 3.

Alecsandru Cluceriu
Manolachi Dimachi vel logofăt

S'au posleduit cu cel adivărat
şi fiind asemine l-am încredinţat.

1813, Oct. 10.

Iordache Loiz sulger

Colecţia d-lui profesor Gh. Ghibănescu.[1]

---

[1] *Colecţia manuscrisă, XX,* no. 393.

70. **7199 (1691), Fevr. 14.** — Regest. —

„2. Din 7199, Fevr. 14, dela Grigorii Burgă [1] şi frati-său Strătulat cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [2] a cince parti de moşii ce li-au fost dela moşul lor Ionaşcu Meşterul [3] din hotar până în hotar, din câmpu, din păduri, din silişti, din poeni săpături, din apă şi din tot locul cu tot vinitul cât să va alegi parte lor".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 41 verso.

71. **7199 (1691), Mart 20.**

Suret asemine scos de pe zapisul lui Acsăntie, ficior Cetinei din leat 7199, Mart 20.

Adecă noi Acsentie, fecior Cetenii, nepot Baciului scriiu şi mărturisăsc cu acest adevărat zapis al meu, de nime nevoit, nici asuprit, ce de a mea bună voe, am vândut a mè driaptă ocină şi moşie giumatate de bătrân din sat din Voloşcani, care este de bătrânul nostru Baciul, ci ni s'au ales partea noastră 46 de stânjeni din sălişte şi din câmpu şi din pădure şi din vad de moară dintr'apa Vizăuţului şi din tot locul cu tot venitul, din vale Rră în gios până într'o vălcea, din gios de seliştea satului ce să cheamă Colţa. Aceasta o am vândut Mării Sale luminatului domnului nostru Io Costandin Vodă pentru 13 lei şi giumatate bani buni şi ni s'au plătit banii deplin întru mânile noastre, ce mai sus scrie 43 lei pol.

Aşijderea şi noi Tănasă şi Mafteiu şi Bârcaru, ficior lui Ion, nepot Crăstei, fecior lui Buluş mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru de nime nevoiţi, nici asupriţi, am vândut a noastră dreaptă ocină şi moşie din bătrânul, moşul nostru Buluş, iarăşi dintr'acelaş sat, ce ni s'au ales partea noastră a cincea parte, 16 stânjeni, din sat din Voloşcani din sălişte şi din câmpu şi din pădure şi din vad de moară şi din tot locul cu tot venitul, iarăş din vale Rre până din gios de sălişte satului, ce să cheamă Colţa. Aceasta o am vândut iarăş luminatului dom-

---

[1] V. mai sus no. 48 şi 54.

[2] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61 şi 68.

[3] V. mai sus no. 52.

nului nostru Io Costandin Vodă pentru 5 lei bani buni şi ni s'au plătit banii deplin întru mânile noastre, ce mai sus scrie, 5 lei, carele moşii o au cumpărat-o Măria Sa Vodă sfintei mânăstiri Mirăi pre Milcov, însă această moşie s'au socotit din Vale Rre în gios, cum scrie mai sus, iar din vale Rrea în sus, dacă să va măsura, atuncea iarăş să ni-o plătească, pe cine să vor veni părţile di poeni şi din tot locul i la tocmeala noastră fost-au boeri şi oameni buni d[umnea]lor Vasile Basănkii (?), biv sărdar, staroste de Putna şi Ştefan Perjul, nemesnicul şi Costandin Pilat, comisul şi Miron Hajdău, pârcălabul i alţi boeri, ce ni s'au iscălit mai gios. Pentru credinţă pusu-ne-am peceţile i aceşti boeri toţi s'au iscălit, să se ştie.

In Focşeni, 1804 Fev.

Monah Sămion, egumen ot Vizantie
Acsăntie
Tănasă
Mafteiu
Bărcar
Vasile biv sărdar, staroste iscăl.
Zaharia clucer
Miron Hajdeu
Dela Starostie Putnei.

Poslăduindu-să cu cel adevărat zapis şi fiind întocmai s'au adeverit de către noi. 1804, Maiu 3.
Alexandru clucer
Manolache Dimofte vel logofăt

S'au posläduit cu cel adevărat şi fiind asemine l'am încredinţat.
Iordachi Loiz sulger. 1813, Oct. 10.

Colecţia d-lui profesor Gh. Ghibănescu.[1]

72. **7199 (1691), Iunii 25.** — Regest. —

„Alt zapisu din let 7199, Iunii 25, tij a Chiranii Gogoiasă ot Câmpuri cu ficiori ei, Ioanu şi Savin[2], prin cari vându lui Dima

[1] V. *Surete şi izvoade, colecţia manuscrisă, XX*, no. 394.
[2] V. mai sus no. 52 şi 57.

pârcălabu[1] driaptă moşie lor dila Câmpuri, din a patra parte din parte lui Ionaşcu Meşter[2] a cince parte din bătrânu lui Bogdan[3], cu tot vinitul din tot locul, din hotar în hotar şi osăbit din bătrânu Latii[4], parte lui Tudosii Corniţă, fratili Nazarii, ficior Mocanului, iarăş din hotar în hotar, în dosul cărue zapis să vedi scris tot cu slova lui Miron Dima[5] că şi acest zap[i]su l-au răscumpărat Ioanu Gogoiu cu fraţii lui şi că moşîea esti la gura Cremineţului".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 62, fila 168 verso.

73. 7200 (1691), Noemvrie 8. — Regest. —

„20. Din 7200, Noemvrie 8, dila Enache zăt Ioan a Floarii, ce au fost frati lui Tudosii Şchiopul[6] şi fetili sale Tudosia şi Tudora, cu care au vândut lui Dima pârcălabul[7] partea lor din Câmpuri, de la strămoaşa lor Floare, cu câmpu, cu pădure, cu poeni săpături, cu silişte şi din tot locul cu tot vinitul, din hotar până în hotar, din Câmpuri şi din Răcoasa, ci esti din bătrânul Taucâi[8]".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 43 verso.

74. 7200 (1691), Dechemvrie 20. — Regest. —

„29. Din 7200, Dechemvrie 20, dila Grigorii Burgă[9], arătând că neavând cu ci plăti nişti dăjde, s'au îndatorit la un Bolea ţiganul şi apucându-l ţiganul de bani, au dat lui Dima pârcălabul[10] partea lui Ioan a Nichitii, ci să tragi de pe unchiul său Furdan, a cince parte, ci să vini parte lui Furdan din Răcoasa şi din Câmpuri".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 45.

---

[1] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70.
[2] V. mai sus no. 52 şi 70.
[3] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52.
[4] V. mai sus no. 5, 15, 22, 23.
[5] V. mai sus no. 30, 52.
[6] V. mai sus no. 44 şi 68.
[7] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72.
[8] V. mai sus no. 57, 68.
[9] V. mai sus no. 48, 54 şi 70.
[10] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72, 73.

75. 7200 (1692). — Regest. —

„19. Din 7200, dila Ostahi, ficiorul lui Sămion Podobitul [1], nepot lui Ioan Podobitul şi cu nepoţii şi nepoatele sale anumi Aniţa, fata surorii sali Stratina şi nepotul său Ilii, fecior lui Gheorghiţă Podobitul şi nepotul său Ştefan, feciorul lui Ioan Podobitul, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul[2] a lor moşii dila Câmpuri, ci esti pi apa Şuşăţii din a patra bătrân (sic!), din bătrânul Iteştilor [3], a trie parte, din hotar în hotar, câmpu, pădure, sălişte şi cu vad de moară".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 43 verso.

76. 7200 (1692). — Regest. —

„21. Din 7200, dila Benea şi sorî-sa Obritina, nepoţi lui Brichiş, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [4] a lor ocină din sat din Câmpuri din funie Taucâi [5], cari au fost di pi moşul lor Brichiş, din hotar în hotar, cu tot vinitul".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 44.

77. 7200 (1692), Maiu 25. — Regest —

„3. Din 7200, Maiu 25, dela Ştefana, fata Măriei, nepoata lui Ionaşcu Meşterul [6] din Câmpuri şi feciorul ei Isac şi fetili ei Măriea şi Ioana, cu cari au vândut lui Dima pârcălabul [7] a lor driaptă ocină şi moşii, ci le esti lor din bătrânul lui Bogdan [8], parte lui Lupşă [9], însă din bătrânul lui Bogdan din a patra parte a cince parte, care moşii li s'au tras di la moşul lor Ionaşcu Meşterul, ce au fost fecior lui Lupşă şi au vândut-o cu câmpu, cu poeni săpături, cu silişte, cu pădure şi cu tot vinitul locului din hotar până în hotar".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 41 verso.

---

[1] V. mai sus no. 21 şi 39.
[2] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—74.
[3] V. mai sus no. 5, 21, 23, 51.
[4] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—75.
[5] V. mai sus no. 57, 68, 73.
[6] V. mai sus no. 52, 70, 72.
[7] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—76.
[8] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52, 72.
[9] V. mai sus no. 30, 52.

78. **7200 (1692), Avgust 8.** — Regest. —

„O copie din let 7200, Avgust 8 scoasă de un dieac Costandin, neîncredinţată de niminea, veletul pus cu altă slovă, cum că ar fi scoasă după o mărturii a lui Stan, biv starosti de Putna, în cari ar fi scriind că Dragotă [1] şi cu ficiorii săi şi cu Bogdan [2] şi cu Străuleştii [3] s'au pârât înnaintea lui Ştefăniţă Vodă şi Ilieş Vodă pentru un codru, ci au săcat Dragotă şi cu ficiorii săi, ci să cheamă Podul Epii, din Dracea [4] până în Răcoasa şi Albili amândoaî pân în Deal Mari şi în Gura Albii, locu de sat şi din sat pi di amândoaî părţile, până unde esi Alba în prund şi pân în zarea Măgurii. Aşîjdire Ştefăniţă Vvd. şi Ilieş Vvd., frati-său, ficiorii lui Petru Vvd., ci au stricat sămnile, cum pârăşti Bogdan cu Iteştii şi Străuleştii pi Dragotă şi pi ficiorii săi şi că au dat lege ţării pi Dragotă şi cu ficiorii lui de au giurat cu 24 oamini, cum el au săcat-o. Iară Bogdan, Iteştii [5] şi Străuleştii n'au nici o treabă şi numitul Stan au dat lui Dragotă mărturiea aceasta".

Jurnalul no. 104 din 1833 al giudec. ţinut. Putnei. Colecţia mea.

79. **7201 (1693), Ghenar 17.** — Regest. —

„Carte din 7201 Ghenar 17 di la domnul Costandin Vvod. dată lui Dima pârcălabul [6] ca să popriască o parti din Câmpuri a lui Alecsandru Costin [7] post., ci să tragi de pe moşul său Drăguţul vornic [8] pentru 15 lei, ci au rămas lui Chirco de pi nişti blăni de sobol când au fost cămăraş la Ilieş voevod, cu cari carti ari să tragă osăbită parti".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 41.

---

[1] V. mai sus no. 7.
[2] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52, 72, 77.
[3] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55, 56, 58, 68.
[4] Dracea, mai mulţi afluenţi ai Şuşiţei. V. *Marele dicţionar geografic, III*, p. 216.
[5] V. mai sus no. 5, 21, 23, 51, 75.
[6] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—77.
[7] V. Sever Zotta, *Ştiri despre Costineşti, Rev. istorică, XI*, 4—6, p. 74. Cp. *Letopiseţe, I*, p. 324 şi 373.
[8] V. mai sus no. 21, 36, 38.

NOTĂ

Acest regest are o deosebită importanţă prin faptul că, aduce date cu totul noi asupra familiei Costineştilor.

Postelnicul Alexandru Costin a fost fratele lui Miron Costin, logofătul.

Atât mama cât şi tatăl acestora sunt consideraţi cunoscuţi şi anume se ştie că tată le-a fost Costin Hatmanul, iar mamă Safta, fata lui Ionaşco Scoarţeş Comisul.

Drăguţul, sau Drăguţul Bogdan, fost vornic şi staroste de Putna, ne spune regestul de faţă, era însă bunicul postelnicului Alexandru Costin. Fost-a acest Drăguţul, tatăl tatălui sau tatăl mamei sale?

Prima ipoteză ne pare neverosimilă, fiindcă în condica moşiei Câmpurile, — deşi se spune că Drăguţul a avut trei copii: pe Bârlădeanul, din sat din Cruci (v. mai sus no. 36), pe Stanca (v. mai sus no. 38) şi un al treilea, al cărui nume nu l-am putut afla, — nu se vorbeşte nimic despre Costin Hatmanul, personagiu foarte important ca să fi fost trecut cu vederea.

A doua ipoteză pare imposibilă, fiind cert că soţia lui Costin Hatmanul a fost Safta, fata lui Ionaşco Scoarţeş Comisul (v. Sever Zotta, *Ştiri despre Costineşti,* Revistă istorică XI, no. 4-6, p. 75). Nu este însă exclus ca Hatmanul Costin să fi avut şi o altă soţie şi că mama lui Alexandru Costin postelnicul să nu fi fost Safta lui Ionaşco Scoarţeş, ci o fată a Drăguţului.

Cert este că Alexandru Costin, poate şi Miron Costin, descind din Drăguţul, fiul lui Bogdan, unul din cei patru bătrâni, pe care umblă satul Câmpurile. Costineştii sunt, aşa dar, răzeşi băştinaşi din Câmpuri. Legătura lor cu judeţul Putna este o legătură mai adâncă decât aceia, pe care a creiat-o faptul că Miron Costin a fost staroste de Putna.

80. 7203 (1695), Mart 21. — Regest —

„Zapis prin cari Ştefana, soţiea Turcului vindi lui Ioan Băloiu o săcătură [1] drept 100 lei".

Din jurnalul no. 113 din 1839 al giudecătoriei ţinutului Putnei.

---

[1] Săcătura porneşte din Glămoiu în jos faţa şi dosul până între Tichiriş din vârful Glimici şi până în Budăi, din apă în apă, din bătrânul Poşchină.

81. 7204 (1696), **Mart. 17.** — Regest. —

„O mărturie din let 7204, Mart 17 a lui Tudosâi ot Ruget glăsuitoari că s'au împărțit Podul Colocanilor lui Toader Mărculescu i Toma brat Cojolfii (sic) i Petrăi brat Măicănescului și Dumbravă ot Colacu și a scos fâșîea lui Dumbravă pe lângă hotar Rugetului, pre cum mai pre larg arătă această mărturii".

Jurnalul no. 91 din 7 Iulii 1833 al giud. ținut. Putnii. In colecția mea

82. **7205 (1696), Noemvrie 4.** — Regest —

„Carte gospod a domnului Antohie Constandin Voevod, după jaloba lui Iancu Lata[1], ce au fost vornic de poartă, spre a i să alege părțile de moșie, ce are la Câmpuri pe Șușița".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 225 verso.

83. **7206 (1698), Iulie 28.**

Zapis prin care Ignat Orbul și frate-său Echim, ficiorii lui Andronic din Valea Sărei vând mânăstirei Mera 50 fălci în fața Răiuțului, făcut cu săcături din padure mireae.

Adică eu Ignat Orbul și cu frate-meu Echim, ficiorii lui Andronic din Valea Sării[2] scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru în mânile Sfinții Sale părintelui Cozmii, egumenu[1] dela sfânta Mânăstire Mira pre Milcov, ce iaste hramul sfântului Nicolae, să să știe c'am vândut sfinții sale 50 fălci de loc, în fața Răețului, făcut cu săcături din pădure mireae, de părinții nostri poiană, ca să fie moșie în veci sfintei monastiri, slatina din deal și groapa din marginea Răețului despre răsărit, iar ne agiungând acele 50 fălci, precum scrie mai sus și scoțând cineva di pre acel loc, ca să aibu eu a plini de aiure. Și pre acest loc ne-au dat 17 zloți bătuți, bani gata și fiind acest loc în hotarul sfintei monastiri, altul n'au încăput să cumpere, numai sfânta monastire și pre zapisul nostru să aibă părintele aș face și diresă domneșt[1]

[1] V. mai sus no. 5, 15, 22, 23, 72.
[2] V. mai sus no. 35.

şi in tocmala noastră s'au prilejit mulţi boeri şi oameni buni, carile să vor iscăli mai gios şi noi ne-am pus degetile, să să ştie.

let 7206, Iuli 28.

Ignat Orbu (x). Ichim, fratele Orbului. Ştefan Scârlat, biv armaş iscăl. Toader Toiţai iscăl.

. . . . biv. vel spatar martur. Iscăliţi şi alţi de marturi.

Grigori biv vel pah. iscăl. . . . . martur.

Posleduit Căminar Pancrati.

No. 464.
1838 Fevr.

Arh. St. Iaşi. Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 22.

84. **7208 (1700).** — Regest. —

„22. Din 7208 Iuni, di la Gheorghii sin Pascul, nepot de fată Giurcanului şi frati-său Tănas, cu cuprindiri că în zilili lui Dumitraşcul Vvod, în foamiti s'au dus cu altă tâlhari de au ţinut drumul şi prinzând de vesti pârcălabii de Focşani, i-au prins şi i-au dus la temniţă, de undi scoţându-i Dima pârcălabul [1] şi plătind gloaba pentru dânşii, ş-au dat partea lor de moşii o săcătură de la moşul său Giurcanul şi moşie ce s'a alegi de pe tatăl său din bătrânul lui Bogdan [2] şi di pi mumă sa din bătrânul Străuleştilor [3] şi a Iteştilor [4] din toati hlizile şi din silişti şi din păduri şi din fânaţ din hotar în hotar, cu tot vinitul. (Acesti doă zăci şi doă zapisă sînt luoate în schimbu dila Enăcachi Milu)".

Condica moşiei Câmpurile, doc. no. 13, fila 44.

85. **7210 (1702), Ghenari 27.** — Regest. —

... „Vale Sărenii au mai scos şi o hotarnică vechi din 7210 (1702), Ghenar 27, cuprinzătoari de semnile hotarului lor, cari

---

[1] V. mai sus no. 30, 37—39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—77, 79.
[2] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52, 72, 77, 78.
[3] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55, 56, 58, 68, 78.
[4] V. mai sus no. 5, 21, 23, 51, 75, 78.

mărturii hotarnică din poronca domniască mergi şi li hotărăşte moşiea prin sămni arătati dumnealui boeriul Ghiorghiță Pisoschi înpreună şi cu mulți preoți şi bătrâni din Vrancea mai ales şi bătrâni din satul Poiana arătați anume",

Arh. St. Iaşi. Tr. 272, op. 297, dos. 24, fila 1, 4. 5.

86. **7210 (1702), April 15.**

Zapis prin care Neculai Vâlcan şi cu feciorii săi, veniți din Țara Românească, se învoesc cu răzeşii din satul Năruja să-şi facă bordee pe moşia acestora.

Adică noi Neculai şi cu feciori mei Ionu şi Tănasie Vâlcanni dămu adivărat şi bunu încredințat zapesul nostru la mânule dumnelor răzeşilor din satul Năruja anume Stroe şi Chiril şi Crăstienu şi Dalicăi ca să fie de mare credință precumu să ştii că vii[n]d noi dela Țara Rumănesca ne-mu făcut doă bordee [1] pe moşie dumnelor la Chee, în Simion, în v ă t a ş ş t i n a veche şi alcătuind-ne ne'm aşăzat ca să dăm pe anu câte trii lii bătuți şi pe câte săcături şi curături vomu face să le plătim câte şeizăci de parale pe câte vom putè descurca din pădure măruntă să le plătim pe anu pe cumu mai sus arată şi la acestu zapes s'au întâmplatu mulți oameni tineri şi bătrâni, care mai gios vor pune numele şi degitele.

eu Neculai Vâlcan platnecu cu feciori mei Tănasee şi Ion platnici.

(x) eu Ursu Gege[2] martur. (x) eu Mihai Muscovce martur.
(x) eu Toder Danțăş martur. (x) eu Ionu Bodescu martur.
(x) eu Ionu Spânu martur.

Uset let 7210, mesăța April 15.

Erei Ion preot amu scrisu.

Colecția d-lui T. Şerbănescu-Năruja.

---

[1] De atunci datează, desigur, cătunul Vâlcani.
[2] V. un Ioniț(ă) Giagia, N. Iorga *St. şi doc., VII.* p. 60, no. 11.

87. **7212 (1704), Avgust 9.** — Regest. —

„Carte domnească urmată după o jalbă a Ursului, ficior lui Ciudin, vătaf de hânsari, ce au avut moșii și livedi di pomi nevândute monastirei Miera, pren care au cerut ca să i să înplinească di la egumenul din acea vreme moșiea răpită, precum și roada pomilor, care moșie să află tot în Leurgioară, care și el să tragi tot din moșiile Vrănci și poruncește Stărostii de Putna ca să înplinească cererea lui".

Arh. St. Iași. Tr. 196, op. 219, fila 17.

88. **7213 (1705), Iulie 2.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Antohe Con[stan]d[in] Voevod, dată la mâna lui Iancu [1], ce au fost vornic de poartă, ca să fie volnic a lua și a strânge venitul după a sa driaptă moșie, ce are la Câmpuri, pre Șușița".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 226.

89. **7213 (1705), Avgust 10.** — Regest. —

„Asămine au mai arătat un izvod din 7213 Avgust 10, care izvod își are cuprindere că pentru o moarte di om au aruncat cheltuiala pe trii hotară Vidra, Călimanu și Ireștii, înțelegând-să din aceste două scrisori [2] că și Călimanu este hotar ca și Vidra, ce esti pe din sus și ca și Ireștii, ce este pe din gios".

Arh. St. Iași, Tr. 518, op. 562, dos. 24, fila 15.

89. **7214 (1706), Maiu 27.** — Regest. —

„Carte gospod tij a domnului Antohie Costandin Vvd. cătră Stărostia de Putna, urmată după jaloba lui Iancu [3], ce au fost vornic de poartă, spre a-i alege părțile de moșie, ce are la Câmpuri din bătrânul Lata".

Colecția mea.

[1] V. mai sus no. 82.

[2] Cealaltă scrisoare e publicată mai sus la no. 19.

[3] V. mai sus no. 82, 88.

90. **7215 (1707), April 5.**

Zapis prin care Marcu i Nicolae Hilohi și alții vând lui Crăstea părcălabul câteva gropi cu poeni și săcături în fundul Reghiului.

Adecă noi Marcu i Nicolai Hilohi i Niagul i Ichim sîn Gavril i Ștefan sîn Gavril și Ichim Giurca înpreună cu femeile și cu feciorii noștri, dat-am zapisul nostru la mâna dumisale giupânului Crâstei părcălabului cum să să știe că i-am vândut o moșie, câteva gropi cu poeni și săcături în fundul Răbiului până în vârvul munților, unde să hotărăște cu Vrancea, tot locul al nostru l-am vândut dumisale Cârstei părcălabului drept 50 lei bătuți, bani gata, ca să-i fie dumisale moșie stătătoare în veci de veci și când am făcut acest zapis s'au tâmplat mulți oameni buni și bătrâni și tineri și pentru credință ș'au pus și degetele în loc de peceți și noi vânzătorii ne-am pus degitile mai gios ca să fie de mare credință.

let 7215, Apr. 5.

Ierei Ioan pisal

Eu Marcu (x) vânzătoriu. (x) Eu Nicolai vânzătoriu. Eu (x) Nagul vânzătoriu i eu Ichim (x) vânzătoriu. Eu Ștefan (x) vânzătoriu. Eu Toader (x) martur. Eu Crâstia (x) martur. Eu Vasili (x) martur. Eu Ion Colaci (x) martur. Vătavu Nagu ot Andrieș (x) martur. Eu Constandin Berehei (x) martur. Eu Ion Bodescu (x) martur. Eu Ion Stroe (x) martur. Eu Andronic martur. Eu Ichim Giurcă vânzătoriu.

Poslăduit
838.

Arh. St. Iași. Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 9.

91. **7218 (1709), Dechemvrie 11.**

Zapisul prin care Marco sîn Ursoaei ot Vrancea și cu frații săi dau zălog lui Crăstea pârcălabul de Faraoani o moșie în muntele Răiuțului.

Adică eu Marco sin Ursoaei ot Vrancea din în sat, de învoială să fie de împreună și cu frații mei anumi Toader, Vasilie, dat-am zapisul nostru la mâna dumisale giupânului Crâstei pâr-

călabul ot Faraoani, cum să să știe, că fiind eu Marco datoriu unui turcu, și având eu o moșie în muntele Răețului și fiindu-mi mare nevoe, m'am sculat și am întrebat toți răzeșii mei, care au moșie alăture cu mine și pe din sus și pe din gios, ca să o cumpere această moșie dela mine, ca să mă scap dela nevoe, ci văzând eu că din răzașii mei și din frații mei n'avut prilej nime dintr'înșii ca să o cumpere, ci văzând eu neputința lor și fiind mie mare nevoe, m'am sculat cum scrie mai sus, și o am zălojit-o dumisale Cârstii pârcălabului ot Faraoani drept 15 lei, ca să o stăpânească și să o moșinească despre noi și despre alți răzeși, cu bună pace, și i-am pus și semne înpregiur cu pietre până când va pute dumlui să o ție, iar neputând dumlui să o mai ție și urându-o, să aibă dumlui a ne întreba pe noi, pe zălojitori acestii moșii și neputând noi ca să răscumpărăm moșiea să hie dumlui volnic a o vinde cui va da bani, cum scrie mai sus în zapis și când s'au făcut acest zapis, au fost mulți oameni buni și bătrâni și tineri, cari s'au aflat la acest zapis și pentru credință ș'au pus și degetele mai gios în loc de peceți, ca să fie de mare credință.

Decv. 11, let 7218.

Am scris Ierei Oprea ot Faraoane.

Marco (x) vânzător

Toader (x) vânzător — Ivan ot Negrilești martor (x)

Vasilie (x) vânzător — Cota (x) din Berehoi [1] martor

Necolai Brat Gheorghi marturi

Gheorghie sîn Ioanei martor.

Arh. St. Iași. Tr. 1765, op. 2014, dos. 34, fila 12.

92. 7220 (1712), Maiu 24. — Regest. —

„O carte din 7220 Maiu 24 dela domnul Mihai Racoviță Voevod către Pavăl Catargiu, vornic de Vrancea ca să cerceteze între un Leu Vrâncean și între oamenii den Vezăuțu pentru niște fân, ce au fost cosit oamenii den Vezăuțu însă pe moșia Leului, care pricină s'au fost cercetat și mai înainte de Crupenschie Liedă, starostele de Putna, cum mai pre larg se arată prin aceiași carte".

Din anaf. din 1813 Mart 1. Colecția mea.[2]

---

[1] Probabil Costandin Berehoi. V. mai sus no. 89.

[2] V. mai jos, partea II-a.

93. 7222 (1714), Fevr. 5.

Zapis prin care sătenii din Odobeşti vând mânăstirei Mera locul dela gura Reghiului până în Munteor, toată faţa Milcovului.

Adecă noi oamenii din Odobeşti anume Toader Bubulat [1] şi Ionaşc [2] şi Irimiea Hagi [3] şi Grigoraş sîn Ghelii şi Vicol şi Dancul şi Nicola sîn Voroavă [4] şi Faur [5] şi Apostol Balotă [6] şi Gavril şi Toader a Stanii şi Mîrza [7] şi Căzac, Petre Ciocănel [8] şi Ioan Chilieanu şi Vasili a Nastasiei şi Ion Gode [9] şi Ion Măr Roş şi Ştefan Pitariu şi Ion Cofar, înpreună cu femeile noastre şi cu ficiorii noştri, scriem şi mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru ca să fie de mare credinţă la mâna Sfinţii Sale chir Paisie, igumenul dela sfînta monastire Miera, precum să să ştie, că de a noastră bună voe ne-am sculat şi am vândut o parte de moşie a noastră a Odobeştilor, cât esti din gura Rebeului (sic) [10] şi din hotarul mânăstirei în sus, tot locul al nostru din gura Răbeului la deal pe Piscul cel petros, pără la curmătura Spumei, din curmătura Spumei pe din de[a]l de lac, pân în dealul Ghimpului şi în sus până supt Muntior şi până la Peatra Oii, toată faţa Milcovului, cum curgu apile, cu tot venitul şi cu toate poenile câte vor fi pe acel loc, pân în hotarul monastirii şi ne-au dat plată deplin 7 ughi întru mânile noastre că de acum însainte să fie moşiea stăpânitoare în veci neclătită sfintei monastiri şi la această tocmală s'au prilejit mulţi boeri şi preoţi şi oameni megieşi de prin pregiur, care mai gios s'au iscălit şi ş'au pus peceţile şi noi am făcut acest zapis şi am pus degitele ca să să crează.

7222, Fevr. 5.

Toader Bubulat, Ionaşc, Irimie Hagi, Grigoraş sîn Ghelii, Vicol, Dancul, Nicula sîn Voroavă, Faur, Apostol Balotă, Gavril,

---

1 V. mai sus no. 63.
2 V. mai sus no. 63.
3 V. *St. şi doc., VII*, p. 324, no. 37.
4 V. *St. şi doc., VII*, p. 324, no. 36.
5 V. bătrânul Faur. *St. şi doc., VII*, p. 61, no. 13.
6 V. Mafteiu Balotă, *St. şi doc., VII*, p. 64, no. 42.
7 V. mai sus no. 63.
8 V. mai sus no. 63, Ştefan Ciocănel.
9 V. *St. şi doc., VII*, p. 62, no. 26.
10 In loc de Reghiului.

Toader a Stanei, Mârza, Căzacul, Petre, Ciocănel, Ioan Chilieanu, Vasili a Nastasii, Ioan Gode, Ion Măr Roş, Ştefan Pitariu, Ioan Cofar.

Arh. St. Iaşi. Tr. 1765 op. 2014 dos. 34.[1]

94. 7225 (1717).

Zapis prin care Crucean, ficiorul lui Drăghici din Vrancea vinde lui Niculae negustorul un pogon de vie la Grozeşti[2].

Adecă eu Crucean, ficiorul lui Drăghici din Vrancia, ginerili lui Ion Buurel scriu şi mărturisescu cu aceastu adevărat zapis al meu de nime silit nici asuprit, ce de a mea bună voia am vândut dumsali giupânului Niculai negustoriului şi giupânesii dumsali Ştefancăi şi cuconilor dumsali un pogon de vii păragin carie vie esti în Grozeşti între viili dumsali pe lângă o paragin ce-au mai cumpărat dumlui dela o cumnată a mea anumi Măriea ce-au ţinut-o frati meu Lupul, deci am vândut dumisali ca să-i hii driaptă ocină şi moşii în viaci şi cuconilor dumsali şi nepoţilor dumsali drept cincispreci lei bătuţ şi m'au făcut dumlui plata deplin întru mânili mieli şi această tocmală al nostră şi de bună voie s'au făcut denainte a Bilii călugărul din Odobeşti şi denainte lui Toader Bobolat[3] şi denainte ficiorului lui Moţoc şi de nainte a lui Ionaş şi denainte lui Gligoraş cu ficiorul lui Buruian[ă] şi denainte altor omini bun şi megieaşi carili mai gios s'au pus degiteali şi s'au iscălit şi pentru credinţa mi-am pus degitul ca s hii de credinţă.

Crucean ficiorul lui Drăghici din Vrancea am vândut. let 7225.

(x) Toader Părle martur

Toader (x) Bobolat martur

Constantin, ginirili Bobolati martur

Ion[i]ţă sin Moţoc (?) martur.

Colecţia d-lui Petre Niculescu, Focşani.

---

[1] V. Arh. St. Iaşi, Tr. 195, op. 219, dos. 29, fila 19.

[2] Cp. *Studii şi documente, VII.* p. 62, no. 27.

[3] V. mai sus no. 93.

95. **7226 (1717), Dechemvrie 2.**

Carte dela Mihai Racoviță Vvod. către vornicii de Vrancea ca să cerceteze pricina ce are Andrieș Lepădatul cu răzeșii din Păulești.

Noi Mihai Racoviță Vvod bojii milosti gospodariu zemli Moldavschi, scriam Domnia Mè la slugile noastre vornicii de Vrancea, facem știre că aice veni Andrieș Lepădatu și ni arătă un uric dela trecutul domn Bogdan Vvod din velet 7015, Febr. 25 [1] și tălmăcindu-să de s'au scos di pi sârbii și s'au făcut suret scriind pe cum are Andrieș Lepădatu [2] moșii acolo în Vrancea un sat anumi Păuleștii cu alți răzeși împreună și știind Andrieș Lepădatul că ari și el moșii cu acei răzeși au mărs de vr'o 3 ani ca să ei și el di a zecea, iar răzășii n'au vrut să-i facă parte și

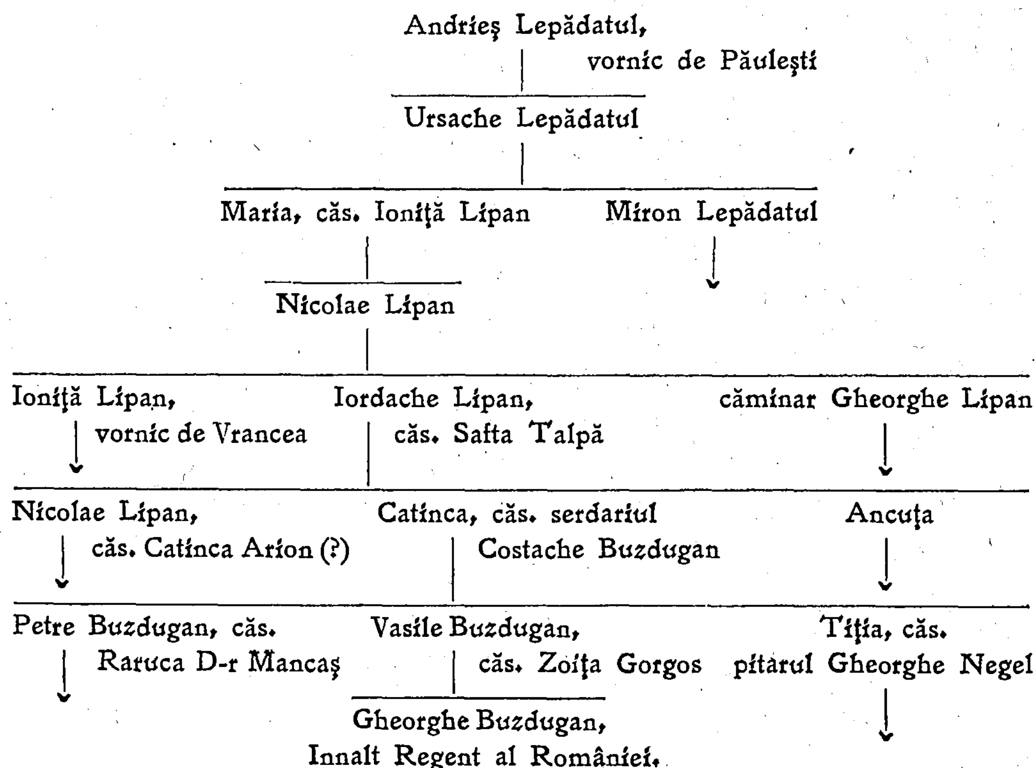
---

[1] V. mai sus no. 3, 6 și 16.

[2] Probabil unul și acelaș cu vornicul Lepădat din Păulești. V. mai sus no. 66 și 67.

Acest Andrieș Lepădatu este ascendent în linie dreaptă al Innaltului regent Gh. Buzdugan.

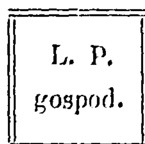
Dintr'o serie întreagă de documente ce am găsit, în special în Arhivele Statului din Iași am putut înjgheba următoarea spiță genealogică:

acmu viind Andrieş Lepădatul şi arătând uricul s'au aflat că esti moşiea driaptă de baştină cu alţi răzeşi, pentru aceia încă vă scriem Domniea Mè să căutaţi văzând carte Domnii Mele să chemaţi pe acei răzeşi şi să li cetiţi suretul ci s'au scos di pi uric şi ci ar fi fost venitul lui Andrieş Lepădatul de pe ace moşii, să căutaţi să-i pliniţi şi adiverindu-să că iaste drept megian (?), s'au dat volnicii ca să-şi stăpânească moşiea şi să fii volnic aş lua den a zecia de acmu înainte pecum inscrii uricul, iar cini ar mai ave a răspundi îşi vor luoa dresă ci or fi mai având şi or veni di faţă. Aceasta scriem.

U Ias. 7226, Dechenv. 2.

Vel log

s'au întărit sub no. 1401

Arh. St. Iaşi, Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 43.[1]

96. 7226 (1718), Mart 15.

Copie după cartea domnului Mihai Racoviţă prin care împuterniceşte pe Vasile Danciul cu feciorul său Alecsandru să destupe moşii din codru.

Io Mihaiu Racoviţă Voevod boji milost. gospod. zemli Moldavscoi.

Dat-am carte Domniei Mele lui Vasilie Danciul şi lui Alecsandru, feciorul Danciului să fie volnici cu carte Domniei Mele aşi ţinea ale sale drepte ocini şi moşii, a le destupa din codru şi a le opri de către toţi răzeşii, care moşii le este de pe Bodiman [2] şi să fie volnici a să apăra de către alte cheltueli, la carele l'ar trage răzăşii, dar altu nimic să nu fie supăraţi, pentru căci au avut multă cheltuială mai înainte până au destupat acele moşii, iar pe unde vor hi având moşie destupată mai înainte, vor ţine frăţeşte, cine pe cât i s'a veni partea. Pentru aceia de către nime să nu fie supăraţi, iar orifieştecui din răzeşi părându-li-să

[1] Cp. Arh. St. Iaşi. Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 43 şi dos. 483, fila 145.

[2] V. mai jos actul din 1768 Maiu 20. Bodiman, unul dintre bătrânii mari ai satelor Poiana-Năruţa.

cu strâmbul, vor veni faţă la divan şi să-şi aducă şi dresă cine ce or hi avându şi atuncea pe cum va alege divanul Domniei Mele, aşa va hi şi nime să nu cuteze a să pune înprotiva cărţii Domnii Mele.

L. P. gospod.	U Ias, vlet 7226, Mart 15.

vel logofăt

Această copie posleduindu-să din cuvânt în cuvânt cu acel adevărat orighinal şi fiind întocmai şi asămine s'au încredinţat de către noi.

1817, Fev. 9.

Scarlat
indescifrabil

Colecţia d-lui profesor Gh. Ghibănescu. [1]

97. **7227 (1719), Fevruar 9.** — Regest. —

„21 fălci în fânaţ, pădure ce vinde Vasile Dumbravă (din Voloşcani) diaconului Ilie sîn popa Nistor cu zapisul din leatu 7227".

Din hotarnica de la 1834 Iulie 1. Colecţia mea.

98. **7231 (1723), Iuli 29.** — Regest. —

„Carte domnului Mihai Racoviţă dată egumenului dela mânăstirea Vizantiei ca să fie tare şi puternic aş apăra moşiile de spre Vrănceni şi Bârsani[2] ca nimine fără voia călugărilor să nu intre în hotarul mânăstirii cu plugul să ari sau cu bucatele să le calce locul".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806 op. 916, dos. 31, filele 18, 82 şi 95.

[1] *Colecţia manuscrisă, XX*, no. 295.

[2] Bârsanii, opuşi Vrăncenilor sunt desigur păstorii veniţi din Ţara Bârsei şi stabiliţi în valea Şuşiţei, la miază noapte şi răsărit de moşia mănăstirei Vizantia. Cp. N. Iorga, *St. şi doc. X, Braşovul şi Românii*, p. 360: „Alţi Bîrsani erau aşezaţi numai în anumite locuri, la Soveja, la Răcoasa în ţinutul Putnei, la Caşin în ţinutul Bacăului... Aceştia nu mai erau priviţi ca «Bârsani străini», ci ca «bîrnici pământului» pe care fuseseră colonizaţi ca «slobozieni»".

99. **7234 (1726), Fevr. 7.** — Regest. —

„Zapisul lui Alicsandru cu ficiorul său Ion, prin cari vindi o blană pământ în podul [1] lui Ion Ionașcu și soții sali pi din sus di pământul lui Tudosă".

Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, dos. 76, filele 259 și 277.

100. **7235 (1726), Octomvrie 3.** — Regest. —

„Carte de giudecată a Starostii Putna pentru o parte de moșie, ci să numește Hâjma din hotarul Milcovu, ci să cere de la Ursu Gegea[2], arătătoare din apa Răbiului și pi pârâul în sus, alăture pi lângă dosul Vizuniilor, precum să cuprinde într'însa hotarile acelui loc".

Arh. St. Iași, Tr. 410, op. 448, dos. 16.

101. **7235 (1727),** — Regest. —

„Carte gospod. din leat 7235 în care arată că s'au giudecat în divan unu Toader Negrotă și cu unu Mariean, strenepoții lui Cujbă cu lăcuitorii din sat Spineștii și i-au dat rămași, neavând Spineștii nici uo hârtie puternică, ci numai cu gurile".

Colecția mea.

102. **7237 (1729), Apr. 23.** — Regest. —

„învoiala din 7237, Apr. 23, ce-au făcut Miron Dima cu sorî-sa Anița, soție lui Ștefan Rătundul, postelnic, din cari să tragi Ilinca, soție lui Toader Hoge[3], zicând pentru aceli 15 pământuri, ca să fii din hotar în hotar, cum era cumpărati de tatul său Dima".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 40 verso.

---

1. la fila 277 „păduri" în loc de podul.
2. V. mai sus no. 86.
3. V. condica moșiei Câmpuri, doc. no. 4, fila 3, un zapis din 1811 Avgust 7, prin care „Toader Hoge i cu soție me Ilinca" vând medelnicerului Asanachi Dan, cincisprezece pământuri din Câmpuri „cari îmi sânt și mii zăstri dila socru meu Andriiu Rătundu, ficior lui Ștefan Rătundu".

103. **7239 (1730), Septemvrie 1.** — Regest. —

„O scrisoare iscălită de Sfinţiea Sa părintele egumen Mitrofan di la mrea Miera pentru o judecată, ce au avut Mihaiu Moscovcea [1] cu fraţii lui, în moşiile Vrăncii şi s'au îndreptat judecata de cătră Sfinţiea Sa fiind rugat, rămânând moşiea iarăş în stăpânirea răzeşilor de Vrancea".

Arh. St. Iaşi, Tr. 196, op. 219, no. 29, fila 17 verso.

104. **7239 (1730), Septemvrie 2.** — Regest. —

„Zapisul ce-l dă Ghiorghi Moscovcii şi Ştefan Sălăvestru la mâna nepotului lor Mihai, pren care vând acè parte di moşii de la Răiuţ, unde stăpânesc şi astăzi pogorîtorii lor".

Arh. St. Iaşi. Tr. 410, op. 448, dos. 16.

105. **7239 (1731), Mart 9.** — Regest. —

„2 fălci 40 prăjini, ce vinde Grigore Ştefan lui Ion Blăgan cu zapis din leatu 7239, Mart 9, care nu se ştie cine sunt şi din cine se trag".

Colecţia mea.

106. **7240 (1732), Mart 5.** — Regest. —

„1. Carte din 7240, Mart 5 di când sânt trecuţi 85 ani, de la domnul Grigorii Ghica Voevodu bătrânul cătră Stamatin Adam, biv vel căpitan şi Alicsandru vătaf că s'au jăluit Miron Dima [2], zicând că ari nişti moşii la sat la Câmpuri, pi Şuşâţa, baştină şi cumpărături cu zapisă şi i le înpresoară alţi răzăşi, ce sînt pi lângă moşiile sale cum şi alţii streini şi că mai luând o carti la domnie lui Mihaiu Voevod (cari acum nu să vedi) cătră Costachi vel spat. ca si-i aliagă aceli părţi de moşii şi că mergând numitul boeriu la aceli moşii ar fi măsurat tot locul, pisti toţi bătrânii şi acei răzăşi n'ar fi stătut faţă, ce cu toţii au fugit şi nu s'au putut îndrepta moşie ca să să aliagă, au poroncit cătră

---

[1] V. mai sus no. 86.
[2] V. mai sus no. 30, 52, 72, 102.

aceşti rânduiţi să chemi pi toţi răzăşii şi dinpreună cu dânşii să miargă la aceli moşii şi pi amăruntul şi cu bună dreptati să măsoari şi să aliagă toate părţili de moşii, ce va fi având Miron Dima, pe dresi şi zapisă, ce va arăta şi pi mărturie a oamini buni, să pui şi petri cum pre larg arată carte".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 37.

107. **7240 (1732), Iuli 28.**

Copie asămini scoasă dupe carte de giudecătă, ce au avut preoţii din Odobeşti şi cu alţi răzăş din let 7240, Iuli 28 cu Mitrofan, egumen de Mera, la răposat Ioan Gligori Ghica Vodă.

Noi Gligori Ghica voievod, boje milostive sprezămle (sic!) Moldavchi, scrim Domniea Me la cinstit şi credincios boeriul nostru dumnelui Costache, vel spatar.

Facem ştire dumitali pentru multă pâră şi gâlceavă, ce au avut aice rugătoriul nostru Mitrofan, egumen de la mănăstire Mera cu preoţi de Odobeşti şi cu alţi răzăşi de acolo pentru nişte părţi de moşie din siliştea satului din Chilău, care fiind şi dumne-ta faţa aice la giudecata lor, li s'au ales giudecata într'acista chip: să să facă raclă pe pământul Ghincii şi pe pământul popii lui Ionaşcu cu fraţi lor şi să i să de părintelui a şăsa parte dintr'acele doo pământuri, pe lungul pământului şi făcându dum[ne]ta raclă să pui dumneta şi petre la toate raclile, cât s'ar veni egumenului şi din pământul lui Dubală iarăş să dai dumneta a şăsa parte din apă până în hotar, pe cum îi scrie ispisocul şi din unghiurile de la mal iarăş să i să de raclă patruzăci (?) stânjâni îi scrii ispisocul şi să pui dum[neta] şi acolo petre să nu să tinză mai mult din racla lui. Aşijdere şi pentru 43 de stânjeni şi giumătate, adică patruzăci şi trii de stânjeni i giumatate ce-i scrie ispisocul, care mergu: hliză la del spre pădure şi aceia încă să-i stâlpeşti dum[neta] cu petre să nu să tinză mai mult dintr'acei 43 stânjeni şi pol, iar pentru gătej să n'aibă trebă într'altă hliză, numai la mal pe Buda, unde i-au ales răzaşii pe acei 43 stânjeni pol, să pui dum[neta] petri şi acolo. Aceasta până aice cât scrii mai sus. Aşa s'au curmat judecata de aice de la divan.

Iar pentru Arva şi pentru moşiea din gura Reghiului în sus cu Spuma şi pentru alte priceni multe, ce mai au între dânşi

s'au socotit să-i aşăzi drm[neta] acolo, pe cum vei socoti dum[neta] că este drept şi să le faci dum[neta] şi mărturie şi la mâna igumenului şi la mâna preoţilor şi altor răzăş de Odobeşti, iar di carele nu-i pute dum[neta] aşăza, să le dai dum[neta] zi să vii la divan.

Aceasta scriem.

7240, Iuli 28.

S'au posleduit de mine din cuvânt în cuvânt şi fiind asămine am iscălit.

Manolachi Dimachi spat[ar].

Colecţia d-lui Teodor Şerbănescu-Năruja.

108. **7241 (1732), Săpt. 14.**

Din luminată porunca Mării Sale domnului nostru Grigore Ghica Vvod[1], am fostu orânduit ca să mergu la sălişte satului din Odobeşti, ce se trage din Chilău, la giudecată în divan, fiind şi eu faţă, m'au şi orând[u]it Măria Sa la faţa locului, ca să le aleg şi să le stâlpescu a şaşa parte din pământul Ghincii şi din pământul popii lui Ionaşcu cu fraţii lor, aş[i]jdere şi din pământul lui Dubală, i-am hotărîtu precum scrie ispisocul a şasa parte le-am pus petri hotar, dar deosăbit mai întrebând pre Sfinţiea Sa Mitrofan, egumen dela sfânta mânăstire Mera, de mai are niscaiva scri[sori] sau întărituri în pricina acestor pământuri şi Sfinţiea Sa au zis că n'are decât cele arătate în divan şi aşa le-am hotărît ca numita mânăstire să-şi stăpânească a şasa parte din pământurile de sus arătate puindu-le şi petri hotar la toate răzoarele, nesupăraţi find răzăşi despre mânăstire, după cum s'au hotărît deosăbit pentru 43 de stânjini şi pol. Iar[ă]ş făcând-li-să racle din unghiurile dela malu, aşijdere le-amu pus hotar petri ş'aceşti 43 stânjini şi pol mergu hliză la de[a]l spre pădure pe Buda, iar pe alte hliză să nu să mai tinză mânăstire, cum şi gâtejul pe alte hlize să n'aibă mânăstirea trebă fără numai la mal pe Buda. Aşa am hotărît să stăpânească, iar mai multu să

[1] V. mai sus no. 107.

nu să ţinză mânăstire spre răzăşi, făcând-li-să dreptă hotărîre. Deosăbit pe[n]tru Arva şi pentru moşia din hotar vechiu în sus, din gura Reghiului cu Spuma, iarăş mergând la faţa locului, unde aducând de faţă pre răzăşi de Vrancea şi pre răzăşi de Odobeşti şi pre Sfinţiea Sa egumen Mitrofan şi întrebându au niscaiva scrisori sau ba, scoasă egumen un zapes din let 7222 Dechenv. 7 [1], scriind că ar fi cumpărat Paisie, egumen dela răzăşi de Odobeşti anume Toader Barbălată ş Ionaşcu şi Irimiea Hagi ş Grigoraş sin Beleiu şi Vicol D...ncomii (sic) i Necula Voroavă ş Faula (sic!) ş Apostul Balomii şi Gavrilă ş Toader a Stanii şi Mârza şi Cazac şi Petre Ciocănele şi Ion Chiliean şi Vasile a Nastasii şi Ion Gode şi Ioan Măruş (sic) şi Ştefan Pitar şi Ionu Cofer ş'aducând de faţă dintr'aceşti vânzători să răspundă şi au mărturisit în frica lui Dmnezău că nu ştiu de această vânzare că ar fi vândut egumenului Paisie şi întrebând şi pre răzeşi din Vrancea, având răzeşe cu Odobeştii din toate moşile lor, n'au făcut ei vre-o vânzare numitului egumen şi iar[ă]ş asămene au mărturisit că nu ştiu de ace vânzare. Deosăbit iar[ă]ş mergând în sat în Odobeşti, unde iar[ă]ş aducând de faţă pe Toader Barbălată şi pe Irimiea Hagi şi pe Necula Voroavă şi pe Apostul Balomii şi Mârza şi pe Ştefan Pitar ş'am dat poruncă preotului Ionaşcu înpreună cu egumen Mitrofan ca să-i bage în bisărică să giure ş mergându numiţii în bisărică au giurat că nu ştiu de ace vânzare, ce să arată în zapes pomenit. Deci dar cunoscându ş eu pre acel zapes că este zmintit la slove ş nepotrivit l-am anerisit ca nici o putere să n'aibă asupra acei cumpărături, ce să arată într'însul de ughi 3 galbeni ş le-am hotărît ca numiţii răzeşi de Odobeşti şi Vrăncenii să-şi stăpânească moşiile din cuprindere vechilor hotară cum au stăpânit şi pâră acumu la această hotărîrie, deci dar între[bând] pre Sfinţiea Sa părintile egumen Mitrofan de mai are niscaiva zapisă de danii sau de cumpărături ş'au dat samă că decât zapesul acesta cu velet 7222, Dechenvrie 7 nu mai are, sau că ştiu răzăşi că au mai stăpânit mânăstire din hotar vechi în susu, au mărturisit că dintru în vechime şi pâră la aceştiea ce să află acum în vieaţă tot răzăşii au stăpânit, macar că i-am cunoscut pe răzeşi de stăpâni acelor moşii însuş din ispisocul mâ-

[1] V. mai sus no. 93.

năstiri că au cumpărat domnii de atuncea dela răzăşi şi au dat danie mânăstirii. Al doile, tot ispisoc mânăstirii adeverez[ă] că au dat preot Ioan Ciochină danie şi cu Neculaiu nimesnecul a lor dre[a]ptă ocină şi moşie din gios de gura Regheului în Poeniţă, în hliza Oleşască, find răzăşi din Vrancea pără într'această Poeniţă, în hliza Oleşască să adeverez din însuş scrisorile mânăstirii că sîntu moşiile răzăşilor din Vrancea după toate scrisorile şi dovezile atât a răzăşilor şi a mânăstirii am dat la amândoî părţili mărturii de giudecată [1], cum am găsit cu cale şi cu dreptate, în frica lui Dumnezău, ne mai rămâindu-le cuvântu de înpotrivire nici la o parte, nici la alta şi am dat această mărturie de giudecată la mâna răzăşilor spre buna încredinţare.

7241, mesţa Săpmiev 14.

Costache Dubău vel Spatar

Colecţia mea.

109. 7242 (1734), Fevr. 11. — Regest. —

„2; Carte din 7242 Fevr. 11, de când sânt trecuţi 83 ani, dela domnul Costandin Nicolaiu Voevodu cătră Costachi vel spătar că s'au jăluit Miron Dima [2] pe un Ilii dela Câmpuri şi pi alţi oamini de acolo cum că-i înpresoară moşiea ce ari de cumpărătură la Câmpuri, mai ducându-i o carti ca să miargă să socotiască şi să îndreptezi moşie şi că mergând, ar fi pus să măsoare locul pisti tot, puindu-le şi zi ca să miargă de faţă să le facă socoteală. Iar acei oamini după ce s'au măsurat locul au fugit şi au rămas lucru fără di nici o giudecată şi osăbit au mai jăluit Miron Dima că acel Ilii ar fi mai întrat şi într'o moşii, ce ari acolo la Câmpuri, de baştină, făcându-să rudenii cu Miron şi el nu ştii să-i fii rudenii. Au poroncit să li ia sama cu bună dreptate şi pentru o pricină şi pentru alta şi di să va afla c'au întrat Ilii în moşie lui Miron fără cale, să înplineascî şi să le de şi câti o cerţari".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 37.

---

[1] Cp. Arh. St. Iaşi, Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 17 verso. Celălalt exemplar al mânăstirei a fost şi el prezentat de egumen. V. Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 19.

[2] V. mai sus no. 30, 52, 72, 102, 106.

110. 7242 (1734), **April 27**. — Regest. —

„dila cari boeriu Costache Razul, vel spătar, iasti şi mărturie tot dintr'acel an April **27**, că după carte domniască[1] au luoat sama şi zicând Miron Dima[2] că ari baştină în sat în Câmpuri, giumătati de bătrân, parte din gios din bătrânul Bogdan[3], osăbit de cumpărături, ce mai ari dela părintili său Dima pârcălabul[4] dintr'acel bătrân şi dintr'alţi bătrâni dintr'acel hotar a Câmpurilor şi după cercetare ce au făcut prin răzăşi bătrâni arătaţi anume s'au dovidit că acel Ilii nu esti nici o rudenii cu Miron Dima şi că acè Tudora, strămoaşa lui Ilii de pe cari să faci rudenii, au fost slujnică la niamu lui Miron şi neavând Ilii nici o îndreptari, singur s'au legat ca să nu să mai amestici la aceli părţi, iar di s'ar ispiti a să mai amesteca să fii di certari, dând dreptati lui Miron Dima să-şi stăpânească moşie cu bună pace şi acè de baştină şi acè de cumpărătură dintr'acel bătrân şi dintr'alţi bătrâni, din hotar în hotar, după cum îi scriu zapisile, precum pre larg arată mărturie de giudecată".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 37 verso.

111. 7242 (1734), Avgust 20. — Regest. —

„Carte domnului Ioan Costandin Neculai vod. cătră episcop di Roman Athanasi şi spatar Costandin Razu ca să meargă în Vrancea să înpartă toati cumpărăturile lui Ivan Vrăncean[5] făcând parte şi soţii sale Mariea".

Jurnalul din 13 Dec. 1844 al jud. ţinutulu Putnii. Colecţia mea.

---

[1] V. mai sus no. 109.

[2] V. mai sus no. 30, 52, 72, 102, 106, 109.

[3] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52, 72, 77, 78, 84.

[4] V. mai sus no. 30, 37 — 39, 41—58, 60, 61, 68, 70, 72—77, 79, 84.

[5] V. un Ioan Vrănceanu, *Uricariu, XVII*, p. 34, într'un hrisov dela Ion Neculai Voevod din 7253 (1745), August 25, prin care acesta întăreşte lui Iordache Cantacuzino hatman, cumpărăturile moşului său Constantin, ce au fost Postelnic mare. Intre altele: «două pogoane dela Popa Ştefan ot Cruce, ce-s alăturea cu viile Caşinului şi un pogon dela Ioan Vrăncean şi un pogon pol dela Popa Toader ot Păuleşti...»

112. **7243 (1734), Octomvrie 25.** — Regest. —

Inpărţala făcută di rânduiţi moşii lui Ivan Vrăncean di pă poronca domnească.

Jurnalul din 13 Dec. 1844 al jud. ţinut. Putnii. Colecţia mea.

113. **7243 (1735), Ghenar 28.**

Hrisovul domnului Constantin Neculai Mavrocordat în pricina ce au avut Bârseştii cu Spineştii pentru muntele Lapoşul de sus.

Noi Costantin Neculai Voivod boji milosti gospodariu zemli Moldavschi, facem ştire cu această carte a Domniei Mele precum s'au pârât de faţă Simion Daburlea şi Miron Bahmet şi alţi fraţi ai lor Bârsăşti cu Gavriil Grosul şi cu Enachii Codănoiul, Spineştii pentru muntele, ci să chiamă Lapăşul de sus din Vrancea di la ţinutu Putnii, zicând Enachi şi cu Gavril Grosul cum că la acest munte ar fi şi ei moşineni, scoţind de faţă şi nişte hârtii vechi carele cercându-să cu giudecată s'au aflat făr nici o timelie, nişte hârtii răsuflate, iar Simion Daburlea şi cu Miron Bahmet au arătat bună dovadă o mărturie de la Miron Dima[1], ci au fostu vornicu în Vrancea, din velet 7241 Iunie 5 scriindu şi adiverind că fiind orânduitu la această giudecată dumnelui Iordachi Cantacuzino, vel vornicu la dumniea lui Mihai Vodă, au strâns pre mulţi omeni bătrâni vrănceni la Ţifeşti şi luând samă nu li s'au curmat de acolo, ci au rânduitu pe Miron Dima, carele, după poroncă, arată la mărturiea lui cum au făcut ştire la toate satele şi s'au strânsu mulţi oameni şi luând sama cu amăruntul s'au găsit moşineni în Lăpuşul de sus Bârsăştii, carii să înpart pre unsprizice părţi: Dabulea şi Cuzbă[2] şi Petreman şi Nistor Pîcală, şi Vătavul şi Niagul şi Burtă şi Stan şi Beza şi Ivan şi Drumei, pre aceştiea i-au aflat drepţi moşineni în Lapăşul de sus, iar aceşti oameni Gavriil şi Enachi Codănoiul, n'au nici o parte, nici o dreptate a trage vreo parte, care după dovada, ci au arătat Bârsăştii am dat rămaşi pi Gavriil şi pi Enachi Saule de pe ce iar Bârseştii, îndreptându-să că este muntele drept a lor l-am

---

[1] V. mai sus no. 30, 52, 72, 102, 106, 109, 110.
[2] V. mai sus no. 101.

dat i le-am întărit cu această carte a Domnii Mele să aibă a-şi stăpâni Lapăşul de sus cu bună pace despre toţi, fără nici o gâlceavă şi di pâra aceasta să nu să mai pârască piste cartea Domniei Mele şi cine ci ar fi luat din vinitul acelui munte astă vară, vornicii di Vrancea să li plinească după giudecată.

U Ias, veleat 7243, Ghenar 28.

L. P. Gospod.	vel logofăt.

Arh. St. Iaşi. Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 49.[1]

114. 7244 (1736), Ghenari 20.

Io Grigorie Ghica Voevod, Bjio mlstio gspdr. zemli Moldavscoi.

Facem ştire cu această carte a Domnii Miele tuturor câţi să cade a şti, că iată au vinit înnainte Domnii Mele şi denainte boărilor noştri mare şi mici oameni de Vrancea ş-au arătat înnainte Domnii Miele o mărturie hotarnică, dela boăriul nostru Miron Dima[2] biv vornic de Vrance din velet 7243, scriind că din poronca Domnii Sale lui Costandin Vodă au fostu orănduit di-au mersu la munţii Vrăncii, unde sântu moşâile Vrăncenilor, carei să hotărăscu cu Ungurii şi acolo au vinit şi de către parte Ţării Unguriești comisariu un boăr nemeş, niamţu, om de cinste, trimisu de ghenărariul de Sibiiu anume Vail şi împreunându-se acolo în vârvul muntelui, unde să scurgu apele dispre îmbe părţile, adecă şi spre Moldova şi înspre Ţara Unguriască, au luat sama cum merge vârvul muntelui şi aşè au socotit că cu dreptate iaste să ţie Ungurii părţile muntelui de către ţara lor, după cum să scurgu apele spre Ţara Unguriască, iară Vrăncenii iarăş să ţie de acolo din vârful muntelui, după cum să scurgu apele spre Ţara Moldovei, precum au dat samă că şi mai înainte din vieci aşe au ţinut şi vârvul muntelui de către această parte a Vrăncenilor

[1] Cp. Arh. St. Iaşi. Tr. 1785, op. I 2035, dos. 483, fila 145.
[2] V. mai sus no.

să înciepe din obârşiea Oituzului şi merge pin muntele Stogului şi pin muntele Buneului şi pin muntele Lăcăuţului pe unde să începe Zăbala, care la această hotărîre prin munţi au fostu cu Miron Vor[nicul] şi Toader Negrotă[1] şi Ion Burduje şi Dragomir, strănepoţii lui Cujbă[2] care i sintu moşinieni vechi şi cu alţii ai lor şi aşia socotind au aşezat ca de acmu înainte tot din vârvul muntelui de unde să scurgu apele cătră Ţara Unguriască şi cătră Ţara Moldovii să ţie şi câte plaiuri ar pu[r]cedi spre Ţara Unguriască să să facă locuri de stâne şi de păşune altor dobitoace a lor să fie şi câte plaiuri s'ar porni iară din munti spre Moldova (locuri de stâni şi de păşune altor dobitoace a loră să fie a)[3] Vrăncenilor, iară pentru alte împărţituri ce au Vrăncenii ei în de ei, vor ţine precum le vor fi dresele şi precum le vor fi înpărţiturile dela domnii cei bătrâni.

Dreptu acea dară şi Domniea (Mea), dacă am văzut acea mărturie hotarnică dela acestu boier mai sus scris am crezut ş'am dat ş'am întărit oamenilor de Vrancea şi dela Domniea Me cu această carte a Domniei Mele ca să le fie moşiile, ce li s'au ales, drepte ocini şi moşii şi uric de întăritură cu tot hotarul şi cu tot venitul în semnele precum scrie mai sus, neclătit şi neruşeit nici odănăoar[ă] în vieci. Nim dase neumişaet predsimlistomi gspdtvami toli copisah.

U Ias, velet 7244, mesţa Ghenar, 20 dnei.

Vtorago gspdtva.

Io Grigorie Ghica Voevodu.

P. G.

Colecţia mea.

---

1 V. mai sus no. 101.

2 V. mai sus no. 101 şi 113.

3 Rândul acesta în facsimil s'a ros. L-am adăogit după o copie a satului Bârseşti, căci fiecare sat a posedat o asemenea copie.

115. **7245 (1736), Dechemvrie 20.** — Regest. —

„Zapis pren care Solomon Jîpieanul dinpreună cu fratili său Mafteiu vinde o arşită, ci să chiamă Arşiţile Jîpienilor din pârâul Tojanului lui Ursu Gegea [1] drept 16 lei bani".

Arh. St. Iaşi, Tr. 380, op. 411, dos. 46, fila 3.

116. **7246 (1738).** — Regest. —

„O scrisoare de danîie din let 7246, ce dau preotului Bratu tot niamul Lepădaţilor [2], adică un Ion Stroia [3] i Ştefan Spânu i Sava Dalica [4] i Lepădat şi Iani Andronic, tatăl acestor de astăzi jăluitori [5], pe cari scriu şi întăresc cu a lor danîie, ce dau preotului Bratu, un pogon şi o firtă loc de grădină în luncă şi vad de moară pe gârla arătată mai sus [6]".

Colecţia d-lui Teodor Şerbănescu-Năruja.

117. **7246 (1738), Iulii 29.** — Regest. —

„Copiea de zapis ci dă Neculai Hilohi lui Ursul Gegea [7] că i-au vândut o groapă de fân, adică o poiană dela Budia la vali, pi acel trup di moşii, iară cel adivărat zapis esti răpit în celi doauzăcişitrii bucăţi hârtii di către egumenul Zaharia precum slujeşte cvitanţia arătată la no. 18".

Arh. St. Iaşi, Tr. 410, op. 448, dos. 16.

118. **7251 (1742), Noemvrie 17.** — Regest. —

„3-le. Carte din 7251, Noemvrie 17, de când sânt trecuţi 74 ani, di la domnul Costandin Neculaiu Voevodu către aga Dumitraşcu, ispravnicul de ţinut Putnii şi clucer Stamatin Adam că s'au jăluit Miron Dima [8] precum având o moşie de baştină în

---

1 V. mai sus no. 86, 100.
2 Poate neamul lui Andrieş Lepădatul. V. mai sus no. 95.
3 V. mai sus 86: *Stroia unul din cei patru bătrâni ai Nărujei.*
4 V. mai sus 86: *Dalica unul din cei patru bătrâni ai Nărujei.*
5 Toader Andronic, Soare Andronic şi Mereuţ Andronic din satul Năruja.
6 Zăbala.
7 V. mai sus no. 86, 100, 115.
8 V. mai sus no. 114.

sat în Câmpuri, giumătati di bătrân în parte de sus și giumătati de bătrân în parte de gios, din bătrânul Bogdan [1] (pentru că acel bătrân era înpărțit în doî locuri și pentru aceia au zis și din sus și din giós), osăbit de cumpărături, ce mai ari dila părintili său Dima pârcălabul [2] dintr'acel bătrân și dintr'alți bătrâni, dintr'acel hotar a Câmpurilor și s'ar fi acolisind niști oamini, ce le zic Bodeștii, anume feciorii lui Ilii, nepoții lui Crăciun, pentru care și în domnie dintâiu a Domniei Sale au avut giudecată cu Ilii, tatul lor și s'au dat rămas după cum arată mărturie boeriului Costachi vel vornic, au poroncit să li mai ia sama și di să vor fi acolisind fără de ispravă să-și ia plata cu certare, cum pre larg arată carte domnească".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 38.

119. 7254 (1746), April 15.

Zapis prin care Ion Urzică cu femeia lui vinde lui Ion Cojocaru și feciorului acestuia Gheorghe o parte de moșie în Fundul Tisei.

Adec[ă] eu Ion Urzică înpreun[ă] cu femee mè Iona dat-am adăvărat zapessul nostru la mâna lui Ion Cojocariului și a lui Gheorghița sin lui din Spinești precum să s[ă] știe că i-am vândut parte m[ea] de moșie din Fundul Tisii și p . . . izvor, muche la dial pâr în vârvu și la vale pân în pâr Rati, pârâul la vale pân u[n]de să înpreună pârâiele și de nime silit, nici asuprit ci de a me voe ca să fie ocină și moșie în veci și plata mi-au dat deplen întru mânul[e] mell i n (?) 2 lei, o capră, 5 orți, 2 zloți bani și pendtru credință m'am iscălit Ion cu femea me Iona.

Și la acestu zapisu sau tlâmplat mulți omen tin[eri] și bătrâni.

7254, Apr. 15.

Tanasie Potop	Ion Gavril	Eu Gheorghii Călin
Ion Gurban	Nichita Motoca [3]	Mihaiu Murgu (?)

Colecția mea.

---

[1] V. mai sus no. 110.

[2] V. mai sus no. 110.

[3] Motoca, numire geografică pe teritoriul comunei Nistorești.

120. **7254 (1746), April 17.**

Zapis prin care Gheorghiţă din Spineşti cumpără dela aceiaşi săcătura lui Ion Motoca.

Aşijdire am mai cumpărat eu Gheorghiţă singur o parte de moşie dila tot di (sic!) Ion Urzică şi de la femee lui Iona, săc[ă]tura tătânis lui Ion Motocăi drept . . . lei ban[i] gata, 60 ocă păpuşoi ş[i] săcătura esti în Piscu lui Pinteleiu, scu[r]sura dispre sore răsar pre amiazie pân în Crivici pârâul la vale pîn în Sărăţel.

Şi pentru credinţă m'am iscălit.

Eu Ion vânzător dinpreună cu Ioana.

Apr. 17. 7254.

Eu Gheorghie Că l u n u mart.
Eu Ion sin Gavril mart.
Tanasii Potop mart.
Nechita Motoca mart.

Eu Ionu Gurban

Mihaîu Murgu

Colecţia mea.

121. **7255, (1747).**

Mărturia ce dă Vasile Lupe Cojocariu la mâna lui Toader Chilianu pentru alegerea moşiei acestuia, în Nereju mic.

Adică eu Vasile Lupe Cojăcariu [1] scriu şi mărturisăscu cu s[u]fletul meu la mîna lu Tuaderu Chilianu precumu să să ştie că noi fraţi care mai giusă ne vomu is[c]ăli şi noi ştimu şi marturi[sîm] cu frica lui Dumnzeu, câtî s'au alesu parte de moşie lui Toaderu Chilianu cinciea prăjini în Nerejul celu micu de curmeziş dinu boluvanu la vale alăture cu cele cisprăzece prăji-[ni] ale lui Berbece dinu Zăbala pâră la stâlpu lu Bogoe şi cinci l[a] Poduri totu a lui şi să numescu Goceşti, dară mai sîntă patru prăjini în susu la Nere[j], care sîntu a lui Borăcu alăture

[1] In original: „Vasile Lupe Joru" (?), puţin descifrabil. Intr' copie veche, tot din colecţia mea, „Vasile Lupu Cojocaru".

cu rîu, în sus, totu alăture cu Berbece şi cându s'au făcută această scrisoare s'au întâplatu mulţ omini, care ştimu şi mărturisimu şi pentru credinţi ne-am iscălitu şi ne punem (?) şi degetul în locu de pecete şi ne'mu întâpla[t] dintr'aceşti fraţi la această mărturi.

Eu Toaderu şi Icnat (?) şi Bodo şi mulţi omini buni din Neg[ri]leşti, care mai giosu ne vom iscăli, care şi pentru credinţă ne'm pus şi degitili.

eu Gligoriţ Duracu (?) martur
eu Vasile Coman martur
eu Simion martur
eu Duracu martur
eu Gligor Huşcă martur
eu Radu sî[n] Chiriacu mart.
şi amu scris eu Meftodie cu zisa lor zapesulu

let 7255.

Colecţia mea.

122. **7256, (1747). Dechemvrie 5.** — Regest. —

„4. Carte din 7256, Dechemvrie 5, di când sint trecuţi 69 ani, dila domnul Grigorii Ghica Voevodu, bătrânul, cătră starostii de Putna şi clucer Stamatin că s'au jăluit copiei lui Miron Dima [1] cum că hotărînd igumenul de Bogdana cu Pintilii Ştiucă părţili mânăstirii dila Câmpuri undi au şi ei şi neîntâmplându-să lângă dânşii scrisorili lor toate, li s'ar fi înpresurat o parti di moşii a unui Drăguţul şi pi urmă găsind la un niam a lor în Ţara Munteniască o carti dila domnul Cantimir Voevodu [2], cu cari au să răspundă pentru parte Drăguţului, cari au şi stăpânit-o de 50 ani şi osăbit mai jăluind ei cum că tatul lor, cu voe sa, au învoit de ş'au primit preţul pe o parti de moşii din Câmpuri, din parte Bogdăniască, dila niamul Gogoilor [3] şi după ci ş'au răscumpărat acè parti, nu vor să ţii undi li-au dat tatul lor, ce vor să întri undi le placi lor, ca să pricinuiască gâlcevi, au poroncit să aducă pi igumenul de Bogdana să cercitezi. Aşijdiria să li ia sama şi

[1] Miron Dima a murit între anii 1743-1747. V. mai sus no. 117.
[2] V. mai sus no. 79.
[3] V. mai sus no. 5, 30, 52, 57, 72.

cu niamul lui Gogoiu, ca di să vor mulţămi să ţii undi li-au dat Miron Dima cu scrisoari iscălită de dânsul, să-şi ţie moşie, iar di nu să vor mulţămi să li dei copiei lui Miron Dima banii cu dobânda lor".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 38 verso.

123. **7258 (1750), Iuli 7.**

Intocmai copie.

Izvodu de înpărţală de moşie pe patru fraţi din Nereju să să ştie pi anumi, pe cumu va însămna mai gios, cine din cine este : din Păuleşti doi bătrâni, din Bodeşti doi bătrâni.

Talinba din Păuleşti, Barbul (?) ot tam, ...tij bătrânu din Bodeşti, Toadir Toporu ot tam au făcut pi Frăţâlă şi pe Trifanu şi pe Stoica Glăvan şi pe Rădvan şi pe Stoichiţa. Toporu au făcutu pe Ursu şi pe Cârste şi pe Hilomie şi pe Nica Toporu, iar Barbul au făcut pe Cârstiei şi pe Gligorie Cobăzarul şi pe Hanul şi pe Barbul şi pe Vintilă, iar Taliban au fost stărpu.

Frăţâlă au făcut pe Andronicu, iar Andronicu au făcut pe Gheorghiţă Cojocar şi pe Caloenu, iar Dărbanu au făcut pe Danţăşşti, pi Albu, Vasile l'au făcut Dărban, iar din Stoica Glăvan sântu Dănţăşeşti, iar din fra'sul sântu Coptăneşti, iar din Stoichiţa sântu Drăguceştii şi Bălţăşteşti şi Buliceştii, iar Gotcă au făcut pi Badăl, iar Cârste au făcut pe Nistoreşti, iar Vlad au făcut pe Căbeşti, iar Filohie au făcut pe Buşăleşti, iar Nica Topor au făcut pi Iona, iar Cârstiei di Bordan (sic !) i Burduşăşti şi pre Cupeşti, iar Gligorie Cobzarul au făcut pe Ursul Cobzarul, iar Hanul pi Nedele, carile sântu Grosăşti, iar Barbul au făcutu pe Gurişteş, i Baraghineşti, iar Gheorghie Vintilă au făcut pe Folasa (?) şi pe Vasile Spănul Gorde şi pe Bărcioe şi pe Isac Vintilă.

Şi la această scrisoari amu făcut-o cu toţi bătrânii cari mai gios s'or iscăli pi anumi.

7258, luna Iuli 7.

Eu Dănilă, Eu Andreiu Cobzaru, Eu Sandu Prăpală, Eu Docoe, Eu Ioan Buturi, Eu Gheorghie Săcăluş, Eu Sandu Baraghină, Eu Gligoraş Solomon.

Şi această scrisoari s'au luat prubă după o scrisoari ci s'au aflat la Acsănt Dănilă (?) otu Bodeşti.

Mărturiea dela Vrancea

Această copie fiindu întocmai cu orighinal, ci să păstrează de noi suptscrişii sinpartaşi, cari s'au dat la mâna lui Cozma Danţăş, Gheorghie Hârcan şi Costandin Caba spre a li sluji de dovadă la inpresurare ci voescu a li face lăcuitorii din sat Paltin.

1862, Iunie 17.

Io Gheorghie Panfile zet preot Theodor Picior Grosu
Iacovî Popa sîn preot Ioniţă Picior Gros.

Principatele Unite
Poliţiea târgului Odobeşti

Copiea aceasta fiind sub adivăratile iscălituri a Sfinţii Sale Iconomului Gheorghi Panfili şi Iacov sin preot Ioniţă Picior Gros, potrivit ceririi, ci prin diosăbită suplică au făcut, să legalizază numai încât priveşte adivăratili iscălituri.

No. 955.
1862, Iulii 11.

Colecţia d-lui avocat Ştefan Graur-Focşani.

124. **7259 (1750), Septemvrie 9.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Constantin Mihail Cehan Racoviţă Vvd. dată la mâna lui Toader, ginerile lui Iancu Lata [1] şi nepoţilor lui, să fie volnic a stăpâni şi a dijmuì a lor drepte moşii, baştine şi cumpărături anume: dela Argè supt mal şi de la Hânţeşti şi dela Dingani şi dela Ipoteşti ot ţinutul Tecuciului şi dela Câmpuri ot ţinutul Putnii, luându-şi dejma din toate, după obiceiu.

In dosul căria să vede însămnat cu slovă veche pentru un răvaş, ce au fost dat Toader, ginerile Iancului, Toader sin lui Ioniţă Iancu, la mâna lui Toader Rotilă [2] şi Ion Durac pentru partia de moşîe depe Lata, ca să strângă numiţii de a zece şi

[1] V. Iancu Lata, vornic de poartă, mai sus no. 82, 88, 89 bis.
[2] V. Ştefan Rotilă, mai sus no. 60.

că acel Rotilă şi Durac nu au nici o triabă cu dânşii la moşîi, numai fiind trăitori pe Suşiţa, acolo la gura Cremeneţului, i-au poftit ca să facă această ostenială".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 226 verso.

125. 7259 (1751), Maiu 10. — Regest. —

„Zapis pren care Ion Mafteiu (?) vinde lui Ursul Gegea [1] o arşiţă, care să cheamă Arşiţa Lungă, din vârful Tojanului până în apa Tojanului şi la vali până în Zăbala drept 4 lei noi".

Arh. St. Iaşi. Tr. 380, op. 411, dos. 46, fila 3.

126. 7262 (1754), Ghenari 8. — Regest. —

„Carte domnului Matei Ghica Vvod. dată monahului Misăilă, egumenul de Vizantiea ca să fii volnic aş apăra moşîea i poenile şi gropile de fânaţ de către Vrănceni şi de către Bârsani [2], ca nimene fără plată şi fără tocmală să n'aibă putere a umbla cu bucatile pe moşâiea mânăstirii".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 88.

127. 7262 (1754) [3], Avgust 2.

Suretu

Noi bi vel spătar Dabija, tremeţându-ne domnu boji milostiv — Cantimir Voivdu ca să hotărîm, Ţara cu Vrance [4] — unde viindu aicè în parte de jos, la locul ce am fostu rânduiţi şi stându la locul di trebuinţe, unde ne-au făcutu un conacu pe doosprezăci zile Vasile Ulmaciul din ţi[nu]tul Putna, ocolul pomenitu Vrance, satul Vizante, pentru care întâmpinare şi cheltueli şi noi, înpreună cu sfetnici mei boeri, i-am dat în a lui de veci stăpânire câtu şi urmaşilor lui de neam în neamu o bucata de locu, în ocolu pomenitu Vrance, numitu în fa[ţa] Vidri despre Gherghelеu din

---

[1] V. mai sus no. 86, 100, 115, 117.

[2] V. mai sus no. 98.

[3] Data este desigur greşită. Probabil data copiei.

[4] Faptul că se fixează un hotar între Vrancea şi între Ţară, indică fără îndoială că Vrancea constituia o unitate administrativă distinctă şi într'o anumită măsură independentă de restul Ţărei. Cp. mai sus no. 9.

cărare săcături de sus şi mer[gi] di să hotărăşti cu moşie Vezăuţului mic şi apucă zare la deal şi în capăt deal să hotărăşte cu hotaru Bârsăştilor şi pe din jos să hotărăşte cu hotaru Săcă[tu]ri pi scursură la deal şi sue prin Trestioară la drumul carălor şi iar să hotărăşte cu hotaru Bârsăştilor şi spre a fi lui veşnică moşii i-am dat această mărturii hotarnică la a lui mână, adeverită cu a me iscălitură.

(x) Aci este iscălitura spătarului Dabija.

let. 7262 Avgust 2.

Aceasta fiindu întocma cu ace adevărată mărturii hotarnică spătarului Dabija am adeveritu cu a noastre iscălituri.

Ion Gigâtul [1] biv vornic de Vrancea, Constant Dimă (?)

Colecţia d-lui Ion Diaconu, profesor - Focşani.

128. **7265 (1757), Iuli 15.** — Regest. —

„Carte domnului Scarlat Ghica Voevod cuprinzătoare cum că părinţăi călugăraşi dila mânăstirea Miera au arătat Mării Sale ispisoc dila domnie şi hărţi cuprinzătoare că fularii [şi] sărarii au avut a lua fulărit şi sărărit numai din Vrance, agiungând până în vârful Răiuţ[ului, iar] din vârful Răiuţului în gios, precum curg apile spre răsărit, nu dau nime fiin[d.......] de ţarini şi obiceiu vechi [2], întărindu-să apărare satilor, ci sânt la câmp, ca să să apere dis[pre] sărari i fulari, păzind hotar nestrămutat".

Arh. St. Iaşi. Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 19.

129. **7266 (1758), Martii 24.** — Regest. —

„O hotarnică a lui Emandi [3] precum au înpărţit o parte moşâi a lui Ştefan Tăban, ci ave cumpărati în 30 lei, între dânsul şi între Gheorghii Săcăluş şi între fratile său Toader cuprinzătoare

---

[1] V. mai jos no. 139.

[2] V. pentru solărit, vamă şi ortul stărostesc în Vrancea: Ac. Rom. doc. no. 237, fila 483 şi 483 verso. I. Bianu, *Catalogul manuscriptelor româneşti, I*, p. 513.

[3] Prin această hotarnică, după cum s'a dovedit prin carte de blestem în 1836 (v. mai jos, partea IV, procesul cu boerii Lipăneşti), se delimitează pământul ce Nicolae Lipan, străbun al Inaltului Regent Buzdugan (v. mai sus no. 95 în notă), a vândut lui Gheorghe Săcăluş, lui Toader Săcăluş şi lui Ştefan Taban.

că mergând la fața locului au deslușit hotarăle acei părți că să începi din dial din parte lui Stanu la vale și mergi până în potica din șăs, cari treci pârâul Hăulișca și s'au ales parte lui Gheorghii capătul din dial, din partea lui Stanu în gios, până în hotar, adică în bolovanu di supt stejar și di acolo tai cam chezîș, cam la vale, spre pârîul lui Vintilă pân piatra stătătoare la vali, până piste pârîu, până în fag, dar dela hotar cel de supt stejar, până în piatra stătătoare, s'au pus doi bolovani sămni și începe partea lui Ștefan Taban din hotar, bășica din costișă la vale, până în gura drumului, în pârâu Hăulișcăi di suptu stejar la vale până în hotarul lui Toader Săcăluș, care bolovanu esti dreptu un stejar, mai spre amiaz noapte până în pârîu Părței cei mari dispre blănile lui Matei și iar tai în curmeziș prin stejar și di acolo la vale capătul di la vale, până în drum, ci s'au scris mai sus, cari treci Hăulișca, s'au venit parte lui Toader Săcăluș până într'a Burdujăi".

Arh. St. Iași, Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 10 verso.

130. **7266 (1758), Iuli 21.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Scarlat Grigorie Ghica Vvd. dată la mâna lui Toader Armașu, fecior lui Ioan Șătraru, ginere Iancului Lata [1] și nepoților săi, să fie volnici a stăpâni a lor driaptă moșie, baștină și cumpărături anumi: Câmpurile la Putna și Hânțești, la Argè supt mal și București și Ipotești și Dingani și în Bara la ținutul Tecuciului, luându-și venitul din toate după obiceiu".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 226 verso.

131. **7266 (1758), Avgust 30.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Ioan Theodor Vvd. dată la mâna lui Toader, feciorul lui Ioniță Iancu, nepot de fecior Iancului [2], strenepot lui Toader Lata [3] să fie volnici a stăpâni și a dejmuì a lor driaptă moșie baștină și cumpărătură, ce au anume Câmpu-

[1] V. mai sus no. 124.
[2] V. mai sus no. 82, 88, 89 bis.
[3] V. mai sus no. 22.

rile la Putna şi Hânţeştii, la Argè supt mal şi Bucureştii şi Ipoteştii şi Dinganii şi în Bara la ţinutul Tecuciului, luându-şi din toate după obiceiu".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 226 verso.

132. **7268 (1759), Dechemvrie 15.** — Regest. —

„O mărturii din 7268, Dechemvrie 15 a unui vornic Izlatii Roşcan ot Câmpuri şi alţi răzăşi di acolo şi din Răcoasa de cercetare ce ar fi făcut pi câti părţi să înparti bătrânu lui Bogdan [1] spre alegire moşiei Gogoeştilor [2] cu niamu lor şi neputând da samă nimine, au eşit un zapis a Gogoeştilor, cari arată patru fraţi, ficiorii lui Bogdan, din cari un frate anume Lupşî [3] ar fi cumpărat di moşul Gogoeştilor, iar din cei trii nevânduţi s'au găsit patru fraţi din Ionaşc Meşterul [4], moşul Gogoeştilor i Burgeştilor [5] şi a Rotileştilor [6] şi li s'au vinit după măsura, ce au făcut, câti patru pol funii de frate şi că Gogoeştilor li s'au dat în hliza din gios, în parte lor".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 62, fila 168 verso [7].

133. **1765, Apr. 25.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Grigorie Alecsandru Ghica Vvd. către Grigoraş Leon paharnicul, staroste de Putna, după jaloba lui Toader Rotilă [8] şi Ion Durac [8] cu alte niamuri a lor, răzăşi de moşîia Cremeneţul, zicând că acè moşie au fost a moşului lor şi au zălogit-o la mănăstiria Soveja drept una sută doi galbeni. Pe urmă s'au sculat moşul jăluitorilor şi au dat cinci zeci şi doi galbeni şi au luat moşîia pe giumătate, din gura Cremeneţului până în pârâul Boului şi au rămas moşîia din pârâul Boului în

[1] V. mai sus no. 110, 118.
[2] V. mai sus no. 5, 30, 52, 57, 72, 122.
[3] V. mai sus no. 30, 52, 77.
[4] V. mai sus no. 52, 70, 72, 77.
[5] V. mai sus no. 48, 54, 70, 74.
[6] V. mai sus no. 60, 124.
[7] Cp. ibid., doc. no. 68, fila 189 verso.
[8] V. mai sus no. 124.

sus in stăpânirea mănăstirii, stâlpindu-i-să partea, cu ispisocul domnului Vasilie Vvd., iar acum s'ar fi sculând igumenul de Soveja și intră in partea jăluitorilor, fără dreptate, ca să cerceteze și precum vor afla să pue la cale".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 229.

134. **1765, Maiu 7.** — Regest. —

„5. Carti din 1765 Maiu 7, di când sînt trecuți 52 ani, dila domnul Grigorii Alixandru Ghica Voevodu, cătră paharnicul Grigoraș Leon, starosti de Putna i Lupul Hodimbul, vornic de poartă și Ioniță Străzesc, mazil, după jaluba stolnicului Ioan Catargiu, cum că ari o moșii, anumi Câmpurile, pi apa Sușiții și i să inpresoară despre răzăși, au poroncit să margă la fața locului și după dresi și scrisori, ci va ave stolnicul pi acè moșii, să o aliagă despre răzași și să o stâlpeasci cu petri hotară, cum pre larg arată cartea".

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 13, fila 38 verso.[1]

135. **1765, Iuli 19.** — Regest. —

„Carte gospod din let 1765 Iuli 19 dela trecutul din viață domn Grigorii Ghica Vvd. in care scrie cătrc răps. paharnic Grigorie Leon, ci fusăsi starosti pi vremea aceia la acest ținut, ca să cerceteze (intre neamul Dănileștilor) și intre schit[2] și după cercetare, ci au făcut, i-au găsit pe jăluitori că rău s'au jăluit pentrucă prisosul ci au fost pus in numărul fălcilor de 32 fălci, precum pe larg să arată in mărturia cercetării ci s'au dat schitului pentru apărarea acolisitorilor numiți, iar partea lor s'au dovedit numai in noă fălci din săcături vechi ci li avè, poruncindu-li-să ca să nu mai supere pe schit".

Anaforaua din 23. Aug. 1838.

136. **1766, Fevr. 22.** — Regest. —

„Carti di la pominitul domn Grigorii Alixandru Ghica Vvod, scriind iarăș la paharnicul Grigoraș Leon, starosti de Putna,

---

[1] Cp. Ibid. doc. no. 10, fila 24 verso, unde in loc de Lupul Hodimbul, vornic de poartă este trecut Lupul Hadimu, vornic de Vrancea.

[2] Schitul Vrancea, numit azi Valea Neagră.

precum au dat jalubî stolnic Ioan Catargiu pentru părţili de moşii de baştină şi cumpărătură numiti în moşie Câmpurile, zicând că tragi strâmbătati şi înpresurari de către alţi răzăşi".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 10, fila 25.

137. **7274 (1766), April 2.** — Regest. —

„Zapis prin care Ion Puflea cu fimeia sa scriu că vânzând lui Ştefan Tafşulă, Arşiţa s'au sculat nepotul său Iftimie şi mergând la vornicul Carp le-au dat dreptate să răscumpere, întorcând trii capre cu ezi lui Tafşulea".

Arh. St. Iaşi. Tr. 272, op. 297, dos. 4.

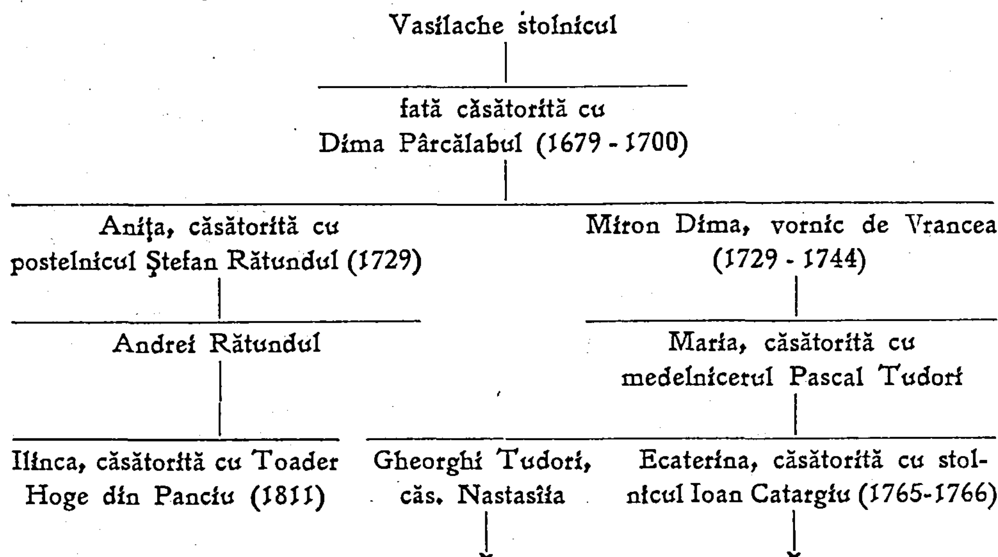
138. **7274 (1766), Maiu 24.**

Copie hotărnicii (moşiei Câmpurile) făcută de Luţă, vornic de poartă şi Stan Crîste Bulucbaşa a cărie orghinal să află la răzăşi.

Din luminată poroncă Pre Innălţatului domnului nostru, Mărie Sa Grigorii Alicsandru Ghica Voevodu, fiind noi rânduiţi ca să hotărîm o moşie a dumisali Ioan Catargiu[1], biv vel stolnic, anumi Câmpurile, despre Şuşiţa, dila ţinutul Putnii, cari moşii esti şi dumisale dată de zăstri dila soacra dum. medelnicereasa Maria, cari o avè dila moşu dumisale Dima pârcălabu[2] şi viind

[1] V. mai sus no. 134, 136.

[2] Pe baza documentelor publicate în acest volum şi în special pe baza hotarnicei de faţă se poate schiţa următoarea spiţă genealogică:

aice la fața locului am strâns pe toți răzășii și inpregiurașii acestui loc, fiind față și dum. stolnic Catargiu și părintili igumenul Isaie dela sfânta mănăstire Bogdana și preotul Cârste, vichilul dila igumenul de Soveja și preotul Toma cel bătrân din Câmpuri. Li-am cetit intâiu carte de blăstăm intru auzul tuturor, carii scrie asupra răzășilor și a celor streini, cari vor ști hotarile acești moșii și nu vor arăta adivărul, cum și asupra hotarnicilor di nu vor urma asupra dreptății. Au dat samă cu toții că această moșii din inceput au umblat pe patru bătrâni anumi Bogdan[1], Straoa[2], Itul[3], Lata[4] și pi acești patru bătrâni, să inparte toată moșie lor, incepându-să din sus, adică din pârâu Boului și de acolo purcedi in gios pe apa Sușiții, curmezișul moșiei și până in fântâna Oei, ci esti dila Răcoasa din gios, iar lungul moșiei esti din zărili Dialului Mari despre răsăritul moșiei, precum să scurg pâraile spre apa Sușăței, iar despre apus treci pisti apa Sușiței până undi să intâlnesc cu hotarul Vezăuțului și ne arătară toți bătrânii și răzășii din satul Câmpurile că s'au mai măsurat această moșii mai innainti și de alți hotarnici și inpărțindu-să pe acești patru bătrâni s'au vinit de bătrân câti 81 funii; făcut-am funie de 33 stânjeni și stânjenul de opt palmi și am măsurat toată moșie și s'au inpărțit pe hlizili lor cum arată in gios.

Anul 7274, Maiu 24.

77 funii din pârâu Boului in gios până in țărmurile Creminețului, drept gura Vânătoriului, luându-să doi funii matca cu prundul Creminețului, ca să rămâi di toati părțile, care această hlizi esti a bătrânului Lata, dar fiindcă dintr'această parti di moșii au fost vândut niamurili Latii pe giumătati, adică din pârâu Boului in gios pâră in pârâul Șchiopului, sfintii mănăstiri Soveja, după cum ii scriu și dresili dila Vasili Voevod[5], au rămas să stăpânească niamul din bătrânul Lata, din pârâu Șchiopului și până in Cremineț. 4 funii s'au mai dat bătrânului Lata din gios de bătrânul lui Bogdan, in parte de mijloc, din pârâul Sării in gios,

---

[1] V. mai sus no. 21, 23, 30, 52, 72, 77, 78, 84, 110, 118, 132.
[2] V. mai sus no. 5, 21, 23, 44, 51, 55, 56, 58, 68, 78.
[3] V. mai sus no. 5, 21, 23, 51, 75, 78.
[4] V. mai sus no. 5, 15, 22, 23, 72, 82, 89 bis, 124, 130, 131.
[5] V. mai sus doc. no. 24.

undi stăpâneşte acum un Nicolaiu Gogoiu[1], având cumpărături di la Tofana[2], nepoata Latii cu zapis, din hotarul lui Bogdan în gios până undi zic că au fost un lac, undi acum esti şi un ulmu sămn înpotriva unui fag de supt costişa despre apus; măcar că cu ace cumpărătură stăpâneşte mai mult de cât patru funii, dar fiind că ari cumpărătură vechi şi nu-i scrii zapisul să arate câte funii sau stânjini, ci numai din hotarul lui Bogdan în gios până undi au fost un lac, am lăsat şi noi să stăpânească şi s'au înplinit bătrânului Latii 81 funii.

33 funii, zăci stânjini, hliza bătrânului Bogdan parte din sus, din Creminet în gios până într'o curmătură, ce să zice piscul Niagului în costişa despre răsărit, undi în vale în şăs esti şi un cireş în drum, drept casa lui Ilii Pleş.

47 funii, 23 stânjini, tij altă funii sau altă hlizi a lui Bogdan în parte din gios, cari să începi din gios de bisărica Câmpurilor, mai din sus de pârâu Malfarăului, undi toți răzaşii au dat samă că au fost hotar vechiu şi s'au pus şi piatră hotar şi de acolo în gios mergi în gios până în dreptul pârâului Isariei[3], cari esti pisti Suşița despre răsărit şi s'au înplinit şi bătrânului Bogdan 81 funii.

30 funii, hliza Itescului parte din sus, ci să începi din sus ... (lipsă) ... Bogdan în gios până în hliza Straoa, nearătându-ni sămnile undi să întâlnesc acesti doă hlizi, zicând răzăşii că sînt tot de unii şi cei ce țin din hliza Itescului şi cei din Straoa şi să înpart ei întri dânşii pi niamuri.

29 funii, 24 stânjini, altă hlizi a Itescului în parte din mijlocu, din gios de pârâu Isariei, adică din gios de cumpărătura lui Neculaiu Gogoiu, ci ari dila niamul Latii şi în gios spre Răcoasa până undi să întâlnesc aceste funii şi să înpreună cu hliza lui Straoa.

21 funii, 8 stânj., altă hlizi a Itescului, ce esti din gios de Răcoasa, din pârâul Renghioaei până în pârâu Rusii şi s'au înplinit şi la acel bătrân al Itescului 81 funii.

26 funii, hliza bătrânului Straoa parte din sus de hotarul

---

[1] V. mai sus no. 5, 30, 52, 57, 72, 132.
[2] V. mai sus doc. no. 5.
[3] V. Ivan sin Isarii Niagotă, mai sus no. 50.

Itescului în gios până într'un bolovan, ce s'au găsit în colțul livezii preotului Tomii din sus, înprotiva unii curmături, ci esti în costișă despre răsărit, în muche dialului Stavăr, în cari hlizi întră și o bucată de moșii a mănăstirii Soveja 8 funii 24 $^{1}/_{2}$ stânjeni, cari sint și stâlpiți dintr'o piatră din costișă până în bolovanul din colțul livezii popii Tomii, cari unii din răzăși zic că esti vândută și dată danii di niamul Latii, dar la măsurătura altor hotarnici mai vechi au fost băgată tot în hliza bătrânului Straoa, că să cunoaști că au fost dată această moșii din bătrîni și dila o parti și dila alta. Cinci funii și giumatate s'au mai găsit aice din bolovanul din colțul livezii popii Tomii în gios până în pieatra, ce s'au pus din sus de pârâul Malfarăului, a lui Ilii Bobeică cu niam lui din bătrânu lui Lata, pe cari loc esti și bisărica Câmpurilor, undi sânt livezi și casili de baștină, precum au mărturisit toți răzașii că această bucată de loc au fost osăbită și n'au întrat niciodată întri alti hotară.

22 funii, tij altă hlizi din bătrânul Straoa, ci să începi din hliza Itescului în gios, di la Răcoasa până în Rănghioae.

33 funii, tij altă hlizi a Straoai parte din gios din pârâul Rusii în gios până în fântâna Oei, undi să înplinește tot hotarul Câmpurilor și s'au înplinit și bătrânul Straoa 81 funii.

Iar pentru o bucată de loc ce-i zic Vătaștină [1], care din bătrânii lor au dat samă că au fost acest loc tot neînpărțit, cari loc esti din pârâul Vânătoriului în sus alăturea cu Creminețul despre răsărit până în zarea Dialului Mari și la dial până undi le mergi moșie, până undi îi zic ză Glodul, cum mergi pintri moșiea Cașinului și a Sovejii, cari această bucată de loc, au fost rânduit alți hotarnici mai înnaintați ca să o stăpâniască câti patru bătrânii, dar fiind tot pricină între dânșii pentru altă bucată de loc, ce esti din apa Sușăței spre răsărit până în Cremineț mijlocul, care această bucată de loc esti din pârâul Latii și Rotileștii și alții cari au cumpărături dila niamu Latii trecia cu stăpânirea într'acel mijloc și să întindea și la ce mai sus arătată vătaștină de piste Cremineț. Dar acum fiind strânși toți răzășii aice față și pentru ca să lipsască pricinile dintre dânșii am stătut și noi ca și să învoiască și așa cu voe tuturor s'au așazat înnainte noastră și

[1] V. mai sus vătaștina Năruței, no. 86.

s'au invoit, ca de acum innainti să stăpânească numai cei trii bătrâni anume Bogdan, Straoa şi Itescul într'acè Vătaştină, ce mai sus s'au arătat, adică din pârâu Vânătoriului în sus alăturea cu Creminețul, înpărțindu-o în trii părți, iar niamu Latii şi Rotileştii şi alții cari vor fi cumpărături din Lata să stăpânească numai din Suşița şi până în Creminet şi spre Suşița despre apus, fața Răchitaşului, iar în vătaştină nici de cum să nu să amestice, iar cei ci vor fi di niamul acelor trii bătrâni, trii: Bogdan, Straoa, Itescul să intri şi ei la stăpânirea Vătaştinei cu niamu lor cât li să va vini parte fiişticărue şi ş'au luoat şi scrisori pi această aşăzari.

Iscăliți Antohii Luță vornic za poartă hotarnic.

Stan Crăste Bulucbaşa, mazil rânduit de dum. Grigoraş Leon [1], biv vel paharnic, starosti, din poronca gospod.

Cumpărăturile şi baştina ce s'au ales dumisale stolnicului Ioan Catargiu după cum au dat samă răzăşii, cum arată în rând anumi. Anul 7274 Maiu 24.

280 stânjini s'au dat cumpărătură Dimii pârcălabu din bătrânu Straoa şi Itescu din margine din gios a pământurilor mânăstirii Miera ce sînt la poiana Siminicului, undi s'au pus şi piatră hotar supt costişă despre răsărit în dreptul gurii pîrăului Flămânzii, ci esti pisti Suşâța despre apus şi în gios până undi s'au înplinit acesti stânjini, undi s'au pus iarăş pieatră hotar în costişa despre răsărit înpotriva unui stejar din sus de stânca ce mari din coştişă şi în drept, pisti Şuşița spre apus, în buza piscului dialului Podobit.

164 Stânjeni s'au dat iarăş cumpărătură dila Dima pârcălabu din parte Straui dintr'un bolovan ce s'au pus hotar dinainte casei lui Vasilachi Veniamin Sfârlog călugărul, ci vini pi din sus di timelia caselor Dimii Pârcălabul şi în gios până în hliza mânăstirii Soveja într'o pieatră, ci este în costişă despre răsărit, carili ii şi scris în pieatră numit Soveja şi hotarîli, ce s'au pus încă sânt scrisă cu imele Catargiu şi la toate s'au pus şi cărbuni.

100 stânjini i s'au mai dat parte Meriei în Poiană, Lunca Largă din Itescul, cari această parti di moşii esti drept dintr'un

[1] V. mai sus. no. 133—136.

ulm ci esti in potriva unui fag în costişa despre apus, undi s'au pus şi piatră hotar şi de acole în gios undi s'au înplinit măsura, iarăş s'au pus pieatră hotar.

50 stânjini s'au dat din gura Verzii în sus, ci esti din gios di Răcoasa şi s'au stâlpit cu pietri de îmbi părţile.

Acesti părţi de moşii ci-i sint cumpărături de Dima pârcălabul la Câmpuri i la Răcoasa s'au măsurat în curmeziş, după cum să arată mai sus şi s'au stâlpit urmând şi noi pi o hotarnică vechi, ce au fost hotărît Gheorghii Strezescu, vornic de poartă şi cu Pătrăşcan căpitan, Dimii pârcălabului, la let 7206 (1698), Iulii 10, în cari hotarnică nu arată şi lungul moşiei din hotar în hotar ci numai curmezişul, dar căutând noi şi zapisili celi vechi de cumpărăturili Dimii pârcălabul, mai mult sânt de scriu acei vânzători că au vândut din hotar în hotar, după cum să văd şi zapisi că sînt faţă.

Si mai întrebând şi pi răzăşi, merg acesti pământuri din hotar în hotar, cum merg şi pământurile lor, ei au dat samă că acei hotarnici li-au strâns toati cumpărăturili Dimii pârcălabului la un loc şi i-au dat numai aceli scurtături pe vale Suşăţii, adică de supt dial până in apa Suşăţii, cari sint foarti scurti, cât esti curmezişul atâta esti şi lungul moşii, iar hlizili depe dialuri, de pe amândoî părţile sint lungi, cum merg din hotar în hotar şi le stăpânesc ei.

Iar pentru baştina ce ceria dum. stolnic Ioan Catargiu depe Vasălachi stolnic, socru Dimii pârcălabului din bătrânu lui Bogdan, întrebând pe toţi răzaşii şi cetindu-le şi carte de blăstăm ca să arati din cari fecioru a lui Bogdan să trag boerii, ei au dat samă că acel bătrân Bogdan au avut patru feciori anumi Drăguţul [1] şi Irimiea şi Lupşă [2] şi Ionaşcu Meşterul [3].-

Dar fiind o vremi de di mult şi nici o dovadă din scrisori nici la o parti, ei au dat samă că boerii să trag din Drăguţul, dar am cunoscut că ori nu ştiu bine neamurile, ori nu vor să arati adivărul că întâiu au zis că sînt boerii din Irimiea, pi urmă au întors zicând cum că sînt din Drăguţul, din cari parti esti un

[1] V. mai sus no. 21, 36, 38, 79.

[2] V. mai sus no. 30, 52, 77.

[3] V. mai sus no. 52, 70, 72, 77.

zapis dila Stanca [1], fata Drăguţului, arătând că au vândut Dimii pârcălabului şi să mai găsăşti şi o carti domniască dila Costandin Cantimir Voevodu [2] dată Dimii pârcălabului pentru 15 lei ca să poprească toată parte Drăguţului şi au mai arătat şi igumenul de Bogdana un zapis dela Bârlădianu, ficior Drăguţului [3] şi mai stăpâneşte şi mânăstire Răchitoasa 4 funii, 26 pol stânjini şi toată parte Drăguţului esti 20 funii şi 8 stânjini şi mai ia şi mânăstire Bogdana 13 funii, după cum şi-au fost înpărţit călugării singuri şi mai rămân D-sali stolnicului Ioan Catargiu după aciastă socotială numai 2 funii, 14 stânjeni baştina şi cumpărătură din tot bătrânul Drăguţului, de cari lucru să cunoaşti că are stolnicul Ioan strâmbatati de cătră răzăşi, căci fiind Drăguţul vândut de tot l-au arătat că esti bătrânul boerilor. Dar noi după arătarea răzăşilor am măsurat bătrânul Drăguţului şi l-am stâlpit de amândoî părţili dându-i 20 funii, 8 stânjini a patra parti din bătrânu lui Bogdan, fiindcă Drăgaţul au avut 3 feciori şi egumenul de Bogdana numai pi unul ari cumpărat, iar Dima pârcălabul, ari doî părţi, pi doi ficiori, adică pi unul îl ari cumpărat şi pi unul di baştină, după arătarea răzăşilor şi aşa am socotit că esti cu dreptati să ia dumnialui Stolnicul Ioan cu mânăstire Răchitoasa 2 părţi din 20 funii, 8 stânjeni, parte Drăguţului, cari i să fac 12 funii, 25 stânjini şi 2 palmi cu 4 funii, 26 stânjini, 4 palmi, ce ari Răchitoasa stâlpiti şi să ia şi egumenul di Bogdana 6 funii, 24 stânjini, 5 palme, ce i să face a trie parti şi era să o şi stâlpim parte dum. stolnicului Ioan di cătră călugări pi această socoteală, dar n'au priimit egumenul di Bogdana, zicând că nu poati să de moşiea ce s'au ştiut până acum că esti a mănăstirii i fără de giudecată, având griji de ctitori şi au rămas pricină cu egumenul di Bogdana pân la giudecata.

Dumnialui stolnicul Ioan Catargiu umblă din hotar în hotar după cum şi a celorlanţi răzăşi.

Iar pentru Vătaştina, ci esti ni înpărţită din pârîul Vânătoriului alăture de Cremineţul în sus, cari s'au arătat că au rămas să să înpartă pe trii bătrâni Bogdan, Straoa, Itul ari sie-şi şi

---

1 V. mai sus no. 38.
2 V. mai sus doc. no. 79.
3 V. mai sus no. 21, 36.

dum. stolnicul din Bogdan a patra parti, ci esti parte Drăguțului de baștină, din poeni, din fânaț, din dialul ce pun stâni și din păduri cu tot vinitul cât i se va vini parte sa și după cum s'au ales și s'au întărit cu toții răzășii am făcut și noi această mărturii hotarnică la mâna [tu]turor răzășilor de Câmpuri și s'au dat și la dum. Ioan Catargiu stolnic asămine hotarnică.

let 7274, Maiu 24.

Is. Antohi Luță, vornic za poartă, hotarnic.
Stan Crîste Bulucbașa, mazil orânduit de dum. Grigoraș Leon, biv vel pah, starosti din poronca gospod.

Cercetându-să și di către noi această hotarnică, așa am socotit că cu cale s'au făcut și orînduială și văzând că esti hotărîre aceasta cu cali, am întărit și eu cu iscălitură.

1766, Maiu 29.

Iscălit Grigoraș Leon pahr.

In dosul acestii hotarnici să găsește scris aceste

Această hotarnică, acum la pusul pietrilor, ivindu-să, au dat una sută cinci zăci lei răzășii, de au scos-o dila mânăstire Soveja.

1815, Apr. 10.

Iscălit Costachi Conachi agă.

S'au posläduit de către mini din cuvânt în cuvânt.
Reghistrator Manolachi Călimănesc.

Urmează legalizarea copii de giudecătoria ținutului Putnii.

No. 103.
din 1833, Iulii 15.

Urmează legalizare copii de giudecătoria ținutului Putnii.

No. 2401.
din 1839, April 10 zili.

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 11, filele 29—33.

139. 1767, April.

Mărturie de judecată dela Ion Gigâtul, biv vornic de Vrancea și dela Grigori, vornic de Vrancea pentru pricina dintre moșnenii din Tulnici și egumenul mănăstirii Soveja pentru muntele Lepșa.

Facem știre cu aciastă mărturiea la mâna tuturor moșnaș-našilor (sic) din sat den Tulnici ot Vrancea să să știe precom având ei multă pricină de giudecată cu egumenul și călugării de la Soveja pentru muntele Lepșa, de care și moșii lor au avut pricină tot pentru acestu munte și din poroncă domniască au mersu Sfinția Sa părintele Theodosie, ce au fostu metropolit și cu dumnelui Alecsandru Ramandi[1], biv vel vornic și Niagoe, biv vel pitar, ș'au chematu pe moșii acestor numiți mai sus moșnașii din Tulneci și după judecata ce au avut la Preosfinția Sa metropolitul și a dum. boerii ce sint numiți mai sus, au făcut așezare și învoială cu egumenul și sobor mânăstirii și cu toți moșnașii din Tulneci precum să fie mânăstirei munții peste Lepșa ce mare până în Lepșa cea mică și de acolo în jos să fie Vrâncenii ș'aceastâ stăpânire au fost multă vreme neclintită și murind moșii și părinții acestor moșnași de atunce au născut pricină între dânșii: vroind călugării dela Soveja ca să ia tot muntele Lepșa, și moșnașii de Tulnici n'au suferit și au mersu la Domnie de au făcut jalobă ș'au adus luminată carte Mării Sale lui Vodă la Pintilii Știucă pit. și la vornecul Gigât[2] ca să margă la numit munte Lepșa și au mărsu de preună cu moșnașii de Tulneci și călugării de Soveja, în munte unde le era pricina ca să adeveriască unde este Lepșa mică, adecă hotar mânăstirii și cu a Vrăncenilor și cu alt chip nu au putut să adeverească unde-i Lepșa mică, fără decât fiind un om bătrân anume Ion log[o]văt la pan-țiri din Soveja și știind rândul munților au mărs de li-au arătat de unde să începe o vale care-i: i zic Vrăncenii Straia: iar el au zis ș'au arătat că de acolo să începe Lepșa ce mică ș'acolo s'au pus piatră ș'au stăpânit Vrăncenii și mânăstirea până în-tr'acel sămnu cu pace câtăva vreme. Iar acum în anii trecuți la Măria Sa Grigore Ghica Vodă, fiind la Soveja un egumen anume Simion, au dat jalobă la Măriea Sa Vodă precum are strâmbătate

---

[1] V. mai sus no.61. V. și *St. și doc.*, *VII*, p. 320, no. 17.
[2] V. Ion Țigtul, biv vornic de Vranc., *St. și doc.*, *VII*, p. 327, no. 50.

dispre Vrânceni: vrând să triacă peste hotar care să pusese mai innainte, vrând ca să mai ia din muntele Vrâncenilor și au adus luminată carte Mării Sale lui Vodă la dumnealui Leon, biv vel paharnic, staroste de Putna, ca să trimită doi mazili acolo in munte, unde le este pricina, ca să cerceteze, să afle, unde este Lepșa cea mică și dumnealui au rânduit pe vornicul Ion Gigăt și pe Stan Bulucbașa [1] de au mersu cu Simion egumenul și cu moșnașii de Tulnici iarăș la numit munte Lepșa, de au cercetat unde este Lepșa cea mică și n'au putut ca să găsască adevăr dintre dânșii ș'au rămas să le fie stăpânire tot după piatra ce li să pusesă mai innainte și acum de iznoavă s'au sculat Vrâncenii cu pricină asupra călugărilor ș'au mersu la Eși și din poroncă domniască s'au judecat Vrâncenii cu Dămiian, egumen de Soveja innainte dum. veliților boeri: care le-au făcut și anafora și toată stare judecății au rămas după mărturiea Preosfinții Sale părintelui Theodosie mitropolitul și a dumisale Ramandi biv vel vornic ș'a Neagoie pitar: după invoiala și aș[e]zare ce au avut Vrâncenii și cu egumenul denainte acestor numiți mai sus, până acolo să le fie și stăpânire și acum viind Dămiian, egumen de Soveja cu luminată carte Mării Sale lui Vodă la dumnealui Theodorachi comis[2], staroste de Putna ca să trimită trii mazili denpreună cu egumenul și cu moșnașii de Tulnici ca să margă muntele Lepșa ca să adeveriască unde-i Lepșa cea mică și din poroncă am mărsu in sat în Tulnici și am strânsu toți moșnașii de acolo ș'au venit și egumenul Dămiian de Soveja de preună cu popa Cârste și cu popa Stan de acolo și am mărsu cu toții din preună până in muntele Lepșa și întâi ni-am suit în Titilca cea naltă de am văzut toată stare munților și de acolo ni-am scoborit mai în jos și la vale, unde ni-au arătat Vrâncenii că să incepe Lepșa mică și purcede in jos și acolo s'au pus o piatră în Grind și mai la dial in drept, s'au pus altă piatră și acolo au scos carte de blăstem egumenul Dămiian asupra Vrâncenilor, care a ști și n'a mărturisi adevăr și fiind toți moșnașii de Tulnici acolo au loat carte ș'au sărutat-o: anume, Gligori Gherman, Ștefan Budac, Ion Sava Ivan i Marin Gherman i Tănasă Gherman i Vasile

---

[1] V. mai sus no. 138.

[2] V. Theodorache, biv vel comis, staroste de Putna, N. Iorga, *Brodnicii și Românii*. p. 9 și p. 11 și *St. și doc., VII*, p. 64, no. 44.

Vameş i Radu Necoară i Mihaiu Necoară şi alţii i Miron Bahamăt[1] ot Bârsăşti i Mariş ot Vale Cozii, aceştie toţi au luoat carte de blăstem înnainte egumenului şi a noastră şi văzând şi egumenul că iau atâţia oameni carte de blăstem s'au priimit ca să fie stăpânire acestor munţi după cum au arătat Vrâncenii în sămnile ce s'au pus acum: însă sămnele să ştiea din jos de Titilca cea nantă şi din jos din Piciorul Paltinului şi din sămnele aceste în sus să stăpâniască egumenul cu Titilca cea nantă şi cu toţi munţii în sus şi primind (?) şi Vrâncenii dintr'aceste (?) semne să stăpânească în jos cu Piciorul Paltenului şi tot muntele şi de acum înnainte pricină între dânşii să nu mai fie şi noi după hotărîre ce li-am făcut, am făcut această mărturie la mâna tuturor moşnaşilor din Tulnici ca să le fie de credinţă.

Ion Gigâtul, biv vorn. Vrancea. Grigori[2], vornic de Vrancea.

Colecţia preot N. Ionaşcu-Tulnici.

140. **7275 (1767), Iuni 3.** — Regest. —

„Zapisul lui Eni, nepot lui Gheorghiţă Cirihală, zăt lui Trifan di Colac cu soţia sa şi fii săi prin care dărueşte preotului Toader ot Vidra moşîea sa, ce se numeşte Poiana lui Gheorghiţă, în pârâul care merge în Chilimete, pi lângă moşia Crudului din sus şi în dial pân în zare dialului. Aşijdire i-au mai dat iar a sale două săcături făcuti cu toporu din codru meriu, din care una este la Lacul cel Mare şi una la Curmătură, unde se disparte plaiul di merge la lac".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916 dos. 79 fila 99, 233 şi 277 verso.

141. **7275 (1767), Iuli 20.** — Regest. —

„Zapis prin cari Neculaiu Gogoiu[3] arată că zapisul di mai sus a Ştefanii esti dila niamul lui şi să îndatoreşti a da moşîea pe dînsul lui Miron Dima".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 68, fila 190 verso.[4]

---

[1] V. mai sus no. 113.

[2] V. Grigori, vornic de Vrancea, Iorga, *Brodnicii şi Românii*, p. 9 şi p. 11. Era frate cu un Toader Căp(i)tan V. Iorga, *St. şi doc.*, *VII*, p. 331, no. 69.

[3] V. mai sus no. 132.

[4] Cp. ibid. doc. no. 62, fila 169 verso.

142. **1767, Dechemvrie 16.** — Regest. —

„Mărturii de giudecată a unui păharnic [1], pren care să cuprende că Mafteiu Jăchian din Şindilari au tras în giudecată pi Mihaiu Gegea, ficiorul Ursului Gegea [2], pentru o arşiţă, poiană de fân, la cari judecata au dat rămas pi Mafteiu, cari li cerea să răscumpere acea groapă".

Arh. St. Iaşi, Tr. 380, op. 411, dos. 46, fila 3.

143. **1768, Ghenari 30.** — Regest. —

„Anaforaoa divanului întărită de cătră domnul Grigorii Ioan Calimah Vvod, de giudecata urmată întri egumenul de la mănăstirea Vizantiea, ci esti la ţinut Putnii şi între Mihai Găure i Costandin Croitoriul şi alţâi ai lor, ci s'au răspúns că sânt săminţii din ficiorii lui Bodin [3] şi moşâii în satul Ireştii, pentru o bucată de loc din Lacul cu Lozăile şi pân în obârşiea Vizăuţului celui mic, prin care anafora însămnează divanul că după dreptati

---

[1] Din rezoluţia din 5 August 1836 a judecătoriei, aflată în acelaş dosar, se vede că e vorba de paharnicul Grigore Leon.

[2] V. mai sus no. 86, 100, 115, 117, 125. Cp. Constantinescu şi Stahl, *Documente Vrâncene, I*, no. 4 şi 8.

Ursu Gegea a trăit dar între anii (1680 —) 1702 — 1751. A murit între anii 1751—1767. Cu el încep luptele pentru pământ ale neamului Gegesc.

Tatăl său, după spusa unei mărturii a răzăşilor de Odobeşti din leatul 7246 Iunie 20, ar fi avut moşiei în Hâjma, moşie asupra căreia Odobeştenii declară că nu au nici o pretenţie. (V. hrisovul din 31 Decembrie 1837, mai jos partea IV-a).

Această legătură dintre Gegeşti şi Odobeşteni, confirmată şi prin existenţa într'un act Odobeştean din 7204 (V. *St. şi doc., VII*, p. 60, no. 11), a unui Ioniţă Gegea, care n'ar fi exclus să fie chiar tatăl lui Ursu Gegea, cred că îndreptăţesc ipoteza că Gegeştii sau chiar Şindilarii sunt de origină Odobeşteni.

Zidirea mânăstirei Mera şi înzestrarea ei cu moşii a făcut ca hotarul vechi al Odobeştilor să fie rupt în două de moşia mânăstirească, astfel încât, începând cu primele decenii ale secolului al XVIII-lea, Odobeştenii dela nord de moşia mânăstirească rămân izolaţi de hotarul vechi.

Politica teritorială a egumenilor dela Mera a urmărit în mod permanent şi cu succes, cotropirea restului de pământ din vechiul hotar al Odobeştilor, şerbiea Gegeştilor şi a Bouroşeştilor. Aceştia ca să se apere, se apropie din ce în ce mai mult de vecinii lor vrănceni, şi ei ameninţaţi de expansiunea teritorială a mânăstirii, vecini cu care încep a face causă comună la vreme de nevoe.

[3] V. mai sus no. 14.

au aflat cum că, fără de care, cer oamenii aceştiea să cuprindă această bucată de loc, căci fiind cuprinsă în daniea lui Petru Vvod ce au dat lui Broştiog starostile[1], pe urmă nu putè Dabija spătariul[2] să ia locul şi să-l dea ţăranilor sau trebuiè să fi arătat în hotarnică dovadă cu ce-au anerisît pe uricul lui Petru Vvod, căci uricul lui Petru Vvod scrii anume de unde şi până unde au dat danie lui Broştiog şi locul acesta esti cuprins în uric. Pentru aceia au socotit cu cale ca nici oamenii să n'aibă cuvânt de jalbă şi de strâmbătate, dar nici mânăstirii să nu i să facă strâmbătate de tot, ci, ca o învoială, au socotit să stăpânească mânăstire Vizantie acè bucată de loc, ci esti de fânaţ, din Lacul cu Lozâile şi pân în obârşiea Vizăuţului mic şi până la stânca de piatră, ci este lângă casele Ciocăneştilor. Acel loc să-l stăpânească cu pace, după cum l-au stăpânit şi până atuncea în curgere de 120 ani, iar celălalt loc, în gios pe Vizăuţul mic, să-l stăpânească oamenii, după cum l-au stăpânit, uitându-să giudecata numai la stăpânirea lor de atâţia ani şi că mărturiea lui Dabija spatarul şi a lui Ion Gigâtul[3], să rămâie răsuflate".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 88.

144. 7276 (1768), Fevr. 8. — Regest. —

„Hrisovul domnului Grigorii Ioan Calimah Vvod cuprinzător de giudecata ce au urmat la divan şi înnaintea Domnii Saie întri egumenul mânăstirei Vizantie dela ţinutul Putnii cu Mihai Găure i Costandin Croitoriul i Ioan Bobeică şi alţi ai lor pentru o bucată de loc din Lacul cu Lozâile şi pân în obârşiea Vizăuţului celui mic, prin care, după ci să arată dovezile înfăţişate şi hotărîrea dată mai înnainte, apoi să hotărăşte de cătră Domniea Sa ca şi de acum înnainte să-şi stăpânească mânăstirea acel loc cu pace din Lacul cu Lozâile şi pân în obârşiea Vizăuţului mic

---

[1] V. mai sus no. 9.

[2] Ceiace se spune despre Dabija spătarul, s'a întâmplat desigur pe timpul documentului publicat mai sus la no. 127, care se referă tot la regiunea Vizăuţului.

Observăm apoi că, la finele documentului de faţă, este vorba de Ion Gigâtul, vornicul de Vrancea, acelaş care atestă identitatea suretului dela spătarul Dabija.

[3] V. mai sus no. 127 şi 139.

şi până la stânca de piatră, ci este lângă casele Ciocăneştilor şi pân in vârful dealului dintre Vizăuţă".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 88.

145. 1768, Mai 20. — Regest. —

„Spiţă di 4 bătrâni mari anumi Sura (?), Voico, Bodiman [1] i Trifu, făcută di Vornic di Vrancea după poronca Stărostii cuprinzătoari că 4 bătrâni ţân moşiea Poiana, Năruja".

Arh. St. Iaşi Divanul Domnesc. Tr. 917, op. 105, dos. 9, fila 240.

146. 1768, Mai 20. — Regest. [3] —

„Noi răzăşii de Năruja ne-am învoit cu acei de Poiana de am dat Boziul din scursura pârâului alăturea cu pomii Neculcii la vale, cum mergi scursura Zăbalii şi la deal culmea dealului şi esă in vârful dealului printre Groapa Onii şi din vârful dealului, apucă de vale pin pârâul Bozului şi apucă pin hotarul Valea Sării şi de vali până în movilă, însă movila, cea de unde să înpreună Putna cu Zăbala şi apucă Zăbala în sus până în pomii Neculcii [4] şi pentru credinţă ne-am dat acest zapis în mâna Poenarilor [5]

---

[1] V. mai sus no. 96.

[2] Cp. mărturia din 1840 Mart. 10, Arh. St. Iaşi, Tr. 917, op. 1057, dos. 7, fila 94—101: «Ocolnica sau spiţa făcută şi iscălită di Mateiu vornicu di Vrancea, pentru 4 bătrâni mari anumi Rusa, Voico, Bodiman şi Trif din carii curg Bodeştii cu Poenarii şi Neruţenii şi după cari rămasă fiind lor di moştenire toată moşiea urmează dreptul de a-şi şi stăpâni deopotrivă dânşii, în cari ocolnică să văd iscăliţi toţi curgătorii din acei 4 bătrâni».

Din actul acesta rezultă că trei hotare vrâncene au patru bătrâni comuni. Dovadă evidenţă că satele respective au constituit la origină un singur hotar. Deasemeni se întrezăreşte atât puritatea etnică a satelor vrâncene din care nu fac parte decât curgătorii din acelaşi bătrâni. Legătura de sânge stă la temelia satului.

[3] Reprodus între semnele citaţii în anaforaua din 1843, Iulii 1 a Divanului Domnesc.

[4] „şi apucă Zăbala" complectată prin jurnalul divanului apelativ al ţării de gios, fila 253 a aceluiaş dosar.

[5] cuvintele: „şi pentru credinţă ne-am dat acest zapis în mâna Poenarilor" lipsesc în anafora - fila 330 - dar sunt trecute în jurnalul divanului apelativ al ţărei de gios, fila 253.

iar[1] în gios a Poenarilor şi în sus a Nerujenilor, ca să nu intri Poenarii în partea Nărujenilor, nici Nărujenii în partea Poenarilor.

(Urmează semnătura a şapte răzăşi Nerujeni şi întăritura Vornicului de Vrancea, Mateiu[2])".

Arh. St. Iaşi, Tr. 917, op. 1057, dos. 9, fila 330 verso şi fila 252 verso.

147. **1768, Iuli 28.** — Regest. —

„1-iu 1768 Iuli 28. Hotarnica vornicului di Vrancea cuprinzătoari de alegirea şi hotărâtura, ci au făcut din poronca Stărostii de Putna, moşiilor Năruja şi Poiana şi prin cari arată numitul hotarnic că mergând la faţa locului în fiinţă ş'a oamenilor bătrâni din arătatile sati, i-au întrebat pe acei oameni cum au umblat din vechiu hotarăle acestor moşîi şi ei dinpreună cu hotarnicul au mărs în vârful Bozului, în curmătura adâncă şi de acolo să începi hotar Nărujii pâră între păraie şi tot pârăul la vale, a Bozului, drept în Curmătura Lacurilor şi în Piatra Văii undi să înpreună Putna cu Zăbala şi è Zăbala în sus pâră în gura Părâului Sărat, în spre satul Poiana rămîin hotaru lor, iar din apă spre răsărit rămîne hotar Nărujăi, iar din gura Părâului Sărat, tot apa părâului pâră în vârful Boinîşoari, lovăscu amândoă hotarăle, adică spre Poiana hotar lor şi din apa părâului spre Năruja hotar lor, iar pentru şasă fălci de cosîre supt Rîpa lui Roşchilă din bătrînu Merlan va ţine mărturisînd toţi bătrânii aceştiea că sînt, iar mai mult să nu să întinză şi pentru că amândoă părţile au fost faţă la arătarea sămnelor de mai sus a acestor moşâi au dat numitul hotarnic această mărturie hotarnică la mâna Nărujănilor spre buna lor încredinţare".

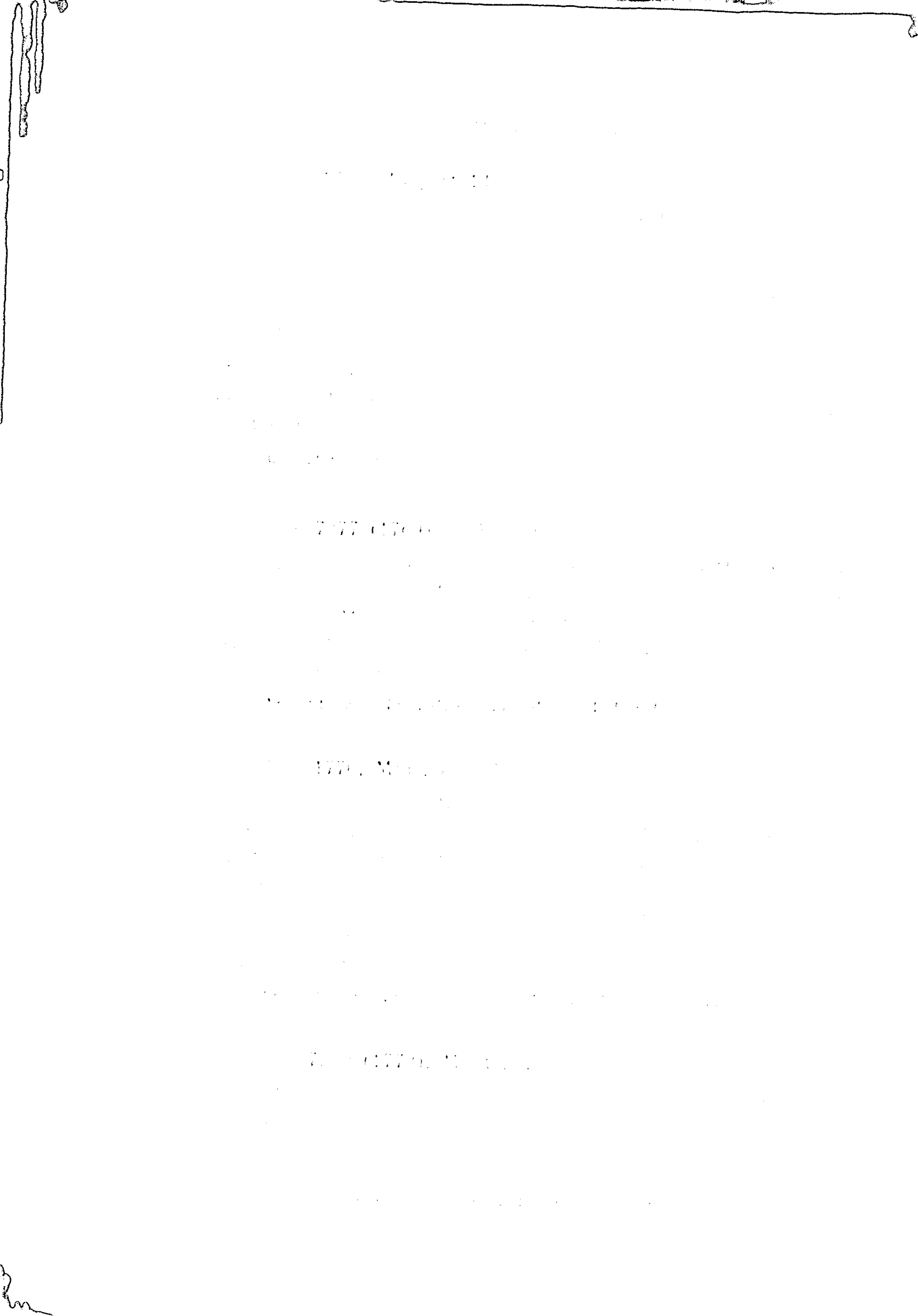
Arh. St. Iaşi, Tr. 917, op. 1057 dos. 9, fila 335 verso.[3]

---

[1] cuvântul „iar" lipseşte în jurnalul divanului apelativ al ţărei de gios, fila 253.

[2] La 29 Iunie 1768 acelaş vornic Matei anulează actul de faţă sub cuvânt că nu a luat cu ocazia întăririi lui şi consimţământul Nărujănilor. Cp. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, no. 13. V. mai jos no. 148.

[3] Regestul acesta complectează lipsurile din originalul transcris în volumul d-lor Constantinescu şi Stahl. (no. 13, p. 21). Bănuiesc chiar că cuvintele «la Văsui» sunt transcrise greşit, în loc de lovăscu cum este trecut în regestul dela Arhivele Statului din Iaşi. Văsuiul e mult prea departe de locul unde se fixează hotarul.

anume" „patru pogoani loc sterp dintr'o funie întreagă di bătrânul Lupul Elca" [1].

Jurnalul jud. ținut. Putnii no. 273 din 17 Oct. 1839. Colecția mea.

152. **1772, Apr. 30.** — Regest. —

„Copie di pi o mărturie hotarnică întărită di divan giudecătoresc la 830, Apr. 20 a lui Mateiu [2], biv vornic di Vrancea cuprinzătoare precum au hotărît moșiea monastirii Miera, din gura Reghiului până în curmătura Spumii, diasupra pi piscul Pietros până diasupra caselor Bouroșăștilor, în deal dispre hotar vrâncenesc, puind și pietri hotare și vroind di acole să margă tot pi culmea dealului precum scrie zapisile și să treacă în deal Ghimpului, au venit un Toader Vlaicu cu alți oameni bătrâni și au mărturisit cum că ei știu pe unde mergi hotar și așa din piatra caselor Bouroșăști au pus hotar piscu dila stânga pâră în părâul Porcului și din părâu Porcului la deal pi părâul Ursoiu până în vârvul dealului Ghimpului și din deal Ghimpului după hotarile vechi până în Muntior lungu, iar latu din hotar vrâncenesc până în apa Milcovului".

Arh. St. Iași, Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 19 verso.

153. **1772, Octomv. 12.** — Regest. —

„Poronca boerilor divanului giudecătoresc către dumlui Stamatin, vornic di Vrancea, cuprinzătoare că au jăluit Sfinţâia Sa părintile arhimandrit egumen sfintii monastiri Miera cum că ari moșii la ținut Putnii, anumii Șindilarii și după scrisori ar fi stăpânit-o pâră acum luându-și adetiul după obiceiu, iar acum nu voesc lăcuitorii dupi ace moșii a-i plăti supt cuvânt că monastire nu are treabă cu ace moșii poroncindu-i, ca să cercetezi după scrisori și să îndatorească pi lăcuitori a plăti adet pâr la un ban.

Arh. St. Iași, Tr. 196 op. 219, dos. 29, fila 19 verso.

---

[1] Procesul purtând între preotul Ioan Grosu din Găuri, neam al lui Simion Bogdaprosti, cu dascălu Iordache ot Ursoiu, bătrânul Lupul Elca este desigur bătrânul unui hotar vrâncean.

[2] Mateiu Bulubașa, V. mai sus no. 146, 148 și mai jos 159.

[3] Cp. Jurnalul Jud. ținut. Putnii din 1839 Iulie 13. Colecția mea.

154. **1774, Iulie 24.** — Regest. —

„Cartia divanului dată la mâna preotului Ioniță ca să aibă voe a lua și a strânge de a zecia din toate, după obiceiu, dela acei ce să hrănesc pe moșiile numitului preot, ce are în Argè supt mal i Hănțești i Dinganii i Ipoteștii și Câmpurile"[1].

Condica moșiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 227.

155. **1775, Maiu 31.**

Cartea domnului Grigore Alexandru Ghica Voevod, către Matei egumenul mănăstirii Miera, prin care îi întărește dreptul de a stăpânì și de a lua zeciuială moșiilor Șindilari și Mândrești.

Noi Grigorii Alicsandru Ghica Vvd. bojăi milostiiu gospodar zemli Moldavscoi.

Dat-am carte Domniei Mele cuvios rugătoriului nostru Matei egumenul di la mănăstire Miera și omului său, pe care îl va trimeti vechil și purtător de grijă la moșâia Șindilarii și Mândrești, ce ari la ținutul Putnii, să fii volnic cu carte Domniei Mele a stăpâni și a luoa de a zăci din țărini cu pâine, din fânați, din livezi cu pomi, din bălți cu pești, din prisăci cu stupi, însă din 8 unul, iar fiind mai puțini va lua câti o para de stup și din grădini cu legumi, însă numai dintru celi ci vor fi pentru hrana lăcuitorilor să nu să superi, crâșmă cu băutură nimine altul să nu îndrăznească a pune în sat să vânză vin, fără numai vinațurile mănăstiri să să vânzi; iarăși din sătenii cari să vor învoi cu igumenul și își vor plăti venitul crâcimii, cum să vor pute învoi volnic să fii cum și oamenii, ci vor fi șăzători cu casă pe numita moșâi, să aibă a lucra zilile obicinuite de boeresc, ori să plătiască cu bani, după hotărîre ponturilor, iar de s'ar arăta vreunii înprotivitori a nu-și da venitul pe obiceiu, poruncim dumtale Staroste de Putna să înplinești, iar având cineva a răspundi înprotiva acei moșâi cu scrisorile ci vor fi având, să vii la divan.

Aceasta scriem. 1775, Maiu 31.

Loc. peceții Gospod.	procit vel logofăt.

Arh. St. Iași. Tr. 272, op. 27, dos. 4.[2]

[1] V. mai sus no. 124, 130 și 131.

[2] Cp. regest Arh. St. Iași, Tr. 196, op. 219, dos. 20, fila 19 verso.

156. **1776, Iunie 29.** — Regest. —

„Carte gospod a domnului Alecsandru Ghica Vvd. dată la mâna lui Toader Rotilă şi Ion Durac[1] şi altor fraţi şi răzăşi ai lor ca să aibă a stăpânì hliza bătrânului Lata[2], din pârîul Şchiopului şi în gios până în Crimineţ, până în zaria lui Istrate şi până în bourul cel vechiu, peste pârâul Sărat, peste poteca Vizăuţului şi faţa peste Suşiţa spre apus, ce să chiamă faţa Răchitaşului şi până în apa ce vine dela Vizantia, adecă din hotarul Vizăuţului şi peste Suşiţa, spre răsărit până în Cremineţ, după hotarnica ce au la mână din 7274[3]".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 229.

157. **1776, Avgust 1.** — Regest. —

„Invoială urmată între Lupul Panţâr cu Ştefan Olar pentru părţile din Brădăţăl, anumi la păr, ci este dispărţitoriu hotarului Vidra dispre mânăstirii Miera".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 79, fila 102.

158. **7284 (1776), Avgust 8.**

Invoială între urmaşii lui Vasile Ulmaciu şi Creciun Dabârle pentru pământul ce-l au dela spătarul Dabija, când au hotărît Ţara cu Vrancea.

Adic noi doi fraţi Vasile Ulmaciul şi Creciun Dabârle[4] precum să ştie că trimiţând Cantemir Voevod pe spătarul Dabija, ca să hotărască Ţara cu Vrancea[5], i-am făcut noi un conac Dabiji de toati cele ce i-au trebuit şi ne-au dat o bucată de loc, adec în faţa Vidri despre Gherghelеu din cărarea Săc[ă]turi de sus şi mergi de să hotărăşti cu moşiea Vizăuţului mic şi apuc[ă] zarea la deal şi în capăt dela deal să hotrăeşte (sic !) cu hotarul Bârseştilor şi

[1] V. mai sus no. 124 şi 133.

[2] V. mai sus no. 138, p. 88.

[3] V. mai sus no. 138.

[4] V. mai sus no. 113 Simion Daburlea.

[5] V. mai sus no. 127 şi 143. Acest zapis, pe care l-am transcris după un original cu autenticitate neîndoielnică, confirmă importantul suret cu data de 1754 August 2, care tocmai din cauza datei, probabil greşit transcrise, poate fi suspectat.

pe din jos să hotraște cu hotarul Secături pe scursură la deal și sue pin Trestioară la drumul carălor și iar să hotraște iar cu hotarul Bârseștilor și având noi prepus pe Creciun Dabârle pentru că el n'au dat la cheltuiala acelor conaci, ce au dat și au făcut numai Vasile Ulmaciul toată treaba conacului, știind și oameni bătrâni când s'au cetit zapisul lui Dabija spătarul, văzând că moșul lor nu este în zap[is]ul acela, s'au dus la Câmpuri și l'au dres sculându-ne ca să mergem la judecată ne-am împăcat noi din noi adecă să dăm doaă cosirea cât să va afla pe acea bucată de loc în dooa: adec să cosească Purcei jum[ă]tati, Ioniț Purcel și frati său Năstasi și Lupul Holban și Apostol și Ilii Pulan și care parte nu să va ține de această tocmală și așezământ la orice judecat va eși să de toată cheltuiala și să plătească și zilele de lucrul câti le va strica umblând pe drumuri și pe la judecăți pentrucă noi de noi ne-am hotărît așa.

leat 7284, Avgust 8.

eu Ioniț Purcel am făcut zapisul
eu Năstase Purcel am făcut zapisul
eu Lupul Holban
eu Apostol
eu Ilie Pulan
și am scris eu dieacon Toader cu zisa lor.

Colecția d-lui profesor Ion Diaconu-Focșani.

159. **1777.**

Hotarnica făcută de Matei, biv vel bulubaș și de Ștefan Poroșnicu în pricina dintre mânăstirea Mera și Bouroșești.

Dăn porunca dum. Gligoraș Leon, biv vel pah[arnic], starost de Putna, am fostu orinduiți ca să venim la sfânta mânăstire Mira, ce este pe apa Milcovului, despre Moldov[a], la ținutul Putni, ca să alegem și să o hotărîm o bucată dă loc dă pe un zapisu dăn let 7222 [1], ci ni l-au arătat Sfinția Sa părintele Sărafim arfimandritul, ce să află acum egumen în mânăstirea Mira, care moșie este arătată în zapesu, cum că au cumpărat-o un egumen Paisie, ce au fostu la vremea trecută egumen, la letul dă mai sus arătat, dreptu 6 galben, după cum scrie zapesul. Deci, după poruncă,

[1] V. mai sus no. 93.

veind la fața locului înpreun cu egumenul, i-am strânsu toți înprejurașii și tineri și bătrâni, ce sântu trăitori la acelu loc pe vornicul Stan Ponia și pe Anton Vornicul și pe Toader Vlaicul[1], Toma Corui, Vlad Donosie și citindu-le zapisile nici unulu n'au putut sta înpotriv[ă] zapesului și ni-au arătatu semnile locului, după cum scrie zapesul, aceşti oameni streini și s'au hotărîtu la fața locului înnaintea poruncii domnești, ce s'au hotărîtu al mânăstirei să să stăpânească, iar ce s'au hotărîtu al Borăș[e]știlor să să stăpâniască, după cum să arată și semnile locului, începând dăn gura Reghiului la dealul Piscului Chetrosu, pe la deal dă lac, unde s'au pusu și pieatra, Bărosăști, rămân spre sfințit, pe moșiea lor cu așăzământulu lor, iară moșia mânăstiiri rămâne dăspre răsăritu, care merge muchea Spumi dă vale, în cătină, în gura părâului Porcului și să sue în Hâga Porcului, în Vârful celu înnaltu, în cheia dealul (sic!) moșiea mânăstirii dăspre răsăritu și dăspre sfințit moșiea Boroșăștilor, dă unde s'au început hotarul, să aibă a stăpâni Bourușăști dăn hotarulu mânăstiiri, partea lor, tot loc dă Vrancea, partea dăla moși bătrâni, dăla strămoși și am eșitu cu părintele Serafim, ce au fostu la vremea aceia egumenu, dă s'au îndreptat moșile și au rămasu aceşti oameni stăpânitori, care mai în josu să voru numi Roman Bouroș și Avraam Bouroș, Tănase Bouroș i Lupul Bouroș să aibă a stăpâni aceasta.

1777 letu 5.

Matei, biv vel bulbaș   Ștefan Porocinec

Colecția d-lui Teodor Șerbănescu-Năruja.[2]

160. **1777, Fevruarie 1.** — Regest. —

„La anul 1777, Fevr. 1, totimea proprietarilor de ocolu Vrăncei scoțând hotarnic pe banul Costandin Catargiu spre a urma o gheneralnică hotărâtură asupra tuturor moșiilor din Vrancea de către acesta, după săvârșirea unei asămine cercetări și închieri de generalnică hotarnică, în urmarea aceliea, ni-au slobozit și satului nostru Năruja, țădulă după obiceiu[3]".

Arh. St. Iași, Tr. 917, op. 1057, dos. 9, fila 319.

---

[1] V. mai sus no. 152.

[2] Cp. Constantinescu și Stahl I, *op. cit.*, no. 17, p. 25, transcriere în care s'au strecurat unele greșeli și în care s'au omis iscăliturile.

[3] V. această țidulă în Constantinescu și Stahl, *op. cit.*, no. 15, p. 23.

161. **1777.**

Hrisovul domnului Costantin Dimitrie Moruz prin care dă dreptate unor locuitorii din Bârseşti să se folosească de munţii devălmaşi, chiar dacă nu se cisluesc cu ceilalţi Vrănceni la banii visteriei.

Io Costandin Dimitrie Moruz Vvod b. m. g. z. M.

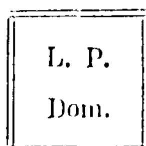
Cinstiţi credincioşi boerii Domnii Meale, dta Iancu Razu, biv vel ban şi dta Manolachi Cuza, biv vel pah., staroste de ţinutul Putnei, să face ştire dumv. că aice la divan, înnainte dumilor sale veliţilor boeri, au avut giudecată preutul Andrieş şi preutul Ioan din satul Bârsăştii de la Vrancea cu un Luca namesnic şi Toma Bahna şi Ioan namesnicul şi cu alţi săteni ai lor din Bârsăşti i din Negrileşti şi din Tulnici, toţi Vrănceni de acolo de la ţinutul Putnei, arătând numiţii preuţi cum că ei sânt trăitori împreună cu aceşti mai sus arătaţi Vrănceni şi dintr'un început moşii şi părinţii lor cu moşii şi părinţii Vrăncenilor acestora ar fi stăpânit împreună la munţii Vrăncei, însă atât la locurile de fânaţ şi de ţarină cum şi la munţii, cei ce sânt pentru păşunatul oilor lor şi niciodată părinţii lor n'au fost opriţi de cătră Vrănceni a nu să hrăni pe locurile acelor munţi, cum nici jăluitorii aceştie până la o vreme nu s'ar fi supărat de cătră Vrănceni. Iar acum arată că i-ar fi oprind şi nu-i îngăduiesc a să hrăni pe la locurile acelor munţi, cum s'au hrănit şi mai înainte şi le cer bani şi pentru aceasta au cerut dreptate. După a cărora jalobă, întrebându-să pe Vrănceni aice la giudecată ce au să răspundă şi de sânt ei moşanii acelor locuri au ba, însuşi ei cu toţii au mărturisit cum că locurile acelor munţi sânt date cu hrisov domnesc ca să fii a tuturor Vrăncenilor, care vor lăcui după vreme acolo la Vrancea şi cât pentru preuţii aceştia n'au tăgăduit că nu sânt şăzători acolo la Vrancea, numai au arătat aceasta că fiind aceşti preuţi şi necisluindu-să împreună cu ceilalţi Vrănceni la banii visteriei[1] pentru aceasta i-au oprit din stăpânire, care la acestea după cercetarea ce li s'au făcut aice de către dlor veliţii boeri, aşa s'au socotit că de vreme ce acei munţi sânt daţi Vrăncenilor şi preuţii aceştia sânt încă şezători acolo la Vrancea, li să cade şi lor a fi stăpânitori după dreptate pe părţile lor dinpreună cu

[1] V. asupra cislei *St. şi doc. X, Braşovul şi Românii*, p. 121.

ceilalți Vrănceni și pentru aceasta dar, iată vă scriem dumilor voastre, după cercetare ce veți face acolo să dați voe preuților acestora ca să stăpânească și ei pe la locurile acelor munți[1], însă numai părțile lor, ce li s'a veni după dreptate să să stăpânească și de către Vrănceni să nu să supere, nici să aibă a le mai cere bani pentru munte, după cum li-au cerut până acum și de se vor vinde den Vrancea munții la alții străini, pe bani iarăși să s impartă cu toții după dreptate ce li să va cădea.

Aceasta scriem.

1777, Decv. 13.

L. P. Dom.

procit vel logofat.

S'au trecut în condică.

Posleduită copia de Scarlat Gheorghe Strat (?) 1817 Fevr. 9.

Colecția d-lui profesor Gh. Ghibănescu-Iași.[2]

162. **7287 (1779), Iuli 21.** — Regest. —

„Impărțala făcută de Vasile Pătule din poronca vornicului de Vrancea Dan pentru părțile din Ciotilești și Brădățălu a Lupului Panțâr și Diacon Ilie Norocea".

Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, dos. 79, fila 102.

163. **1779, Săptămvie 10.** — Regest. —

„Scrisoare supt iscălitura răzașilor întărită și de Starostiea Putnii dată egumenului mănăstirii, că având ei multă trebuință de moșâi pentru hrană, din Ghergheleu în sus pân în Lacul cu Lozăile și la vali pi apa Vizăuțului până la Ciocan, s'au învoit ca să nu mai aibă precină cu mănăstirea, ca să țâi ei acè moșâi pentru hrana lor și să dè mănăstirii pe tot anul câte 55 lei și o clacă de 50 oameni întru o zi de vară, fără a le lua vreo altă dijmă".

Anaforaua din 10 Iulie 1842.[3]

---

[1] Se poate trage concluzia că munții nu erau încă înpărțiți pe sate.
[2] Surete și Izvoade, *colecția manuscrisă*, XX, no. 397.
[3] V. mai jos Partea IV-a.

164. **1780, Maiu 25.** — Regest. —

„Zapis din let 1780, Maiu 25 dela Lupul sin Neculaiu i Vasîlachi Poşchin i Ioniţă Căprar i Ioan Poşchin şi Tudosi Poşchin ot Rugetul, cari vând lui Radu Stănilă o bucată de locu codru mereu ca să facă săcături cu tocmală 5 lei şi un mel şi o vadră vin, cari loc să mărgineşte în sămnile aceste: piste vali în dealu la Lacul cu Răchiţile, din zari din vali prin coada lacului şi de vali spre hotar Călugărului, pân în pripor şi pân în bot piscului, în zare muchii ce-i nalti, de unde să vedi în Putna".

Colecţia mea.

165. **1780, Iuni 18.**

Ţidulă hotarnică dela Ivan Buture şi Ion Cherciu din Păuleşti pentru partea ce i se trage lui Ion Mucea din bătrânul Boortă.

Din porunca dumlui. post. Pavel, vornic de Vrance, fiindu ori[n]duiţi ca să alegim parte di moşii, ci să tragi din bătrânul Boortă [1], dându-să pi trìi fraţi..., mergându la faţa locului am socotit fiindu şi învoială între fraţi, s'au dat lui Ion (?) Mucea gro[a]pa din Văsiiu, din parte lui Dorofti, până undi să hotăraşti cu Zanfiroiul, însă toată parti din Văsiiu şi i s'au mai vinit doozeci di prăjini în Mu[n]cei [lui] Lateş, cu prăjina obijnuit, tot parte lui, cari moşii, după alegieria ci i s'au vinit, i s'au dat aciastă ţidulă ca să stăpâniască de către aceşti 2 fraţi cu paci, nici unul la altul măcar o palmă să nu s[ă] întinză, carie, după învoială ci au avut între dânşii, ni-am pus şi numieli pentru încridinţari. 1780, Iuni 18.

eu Iivan Buturie ot Păuleşti eu Iion Cherciul otam

un leu s'au dat pentru un zapes a lui Bălan ci ş'au fost vândut dela Munteni.

7 par[ale], cheltuiala hotarnicilor.
10 par[ale], a ţidulii.
12 par[ale], de frati cheltuiala noastră la băut.

(Adnotare marginală):

mai trec 20 de prăjini din Muncii lui Lateş nepărţită de fraţi.

Colecţia Postolia Trif zisă Bica — Hăulişca.

---

[1] V. mai sus no. 113, Burtă unul din cei unsprezece bătrâni pe care se împart Bârseştii.

166. **1780, Iulii 18.** — Regest. —

„Copie încredințată de Stărostiea Putnii de pe o mărturie de cercetare a unui rânduit de acè stărostii cuprinzătoare de alegirea și măsoriștea ce au făcut la satul Găurile din Vizăuțul mic și mari ot Vrancea, înpărțând pământul pe doi bătrâni Bodineștilor și Căbeștilor".

Anaforaua din 1842 Iulie 10.[1]

167. **7290 (1782), Avgust 6.**

Izvodu pentru măsura ce au măsuratu parte lui Petrișor pă'[u]nde esti și în ce locu s'au găsîtu.

La Buduiu lu Lup trei fălci și 25 prăjin și s'au găsitu în Muncei lui Lateș 3 fălci și 13 prăjini și s'au găsitu în Groapa Găinoe cinci fălci și s'au găsit la Stănescu 2 fălci și s'au găsit în Fundu Hrejdi 100 de prăjini și s'au găsitu în Văsiiu 7 fălci și 30 de prăjini și s'au găsitu peste Văsîiu în Pod 2 fălci și s'au găsitu la Slatină în J[gh]eab 100 prăjini și s'au găsitu 4, 30 prăjini și s'au [găsitu] în Față alăture cu parte boierească[2] 3 și s'au găsitu în Gropa lui Soare 2, 20 prăjini.

și la această măsură au fostu Ivan Bututuri (sic) din porunca

[1] V. Partea IV-a.

[2] Partea boierească despre care este vorba aci nu este alta decât aceia prevăzută în hotarnica lui Emandi din 7266 (1758), Martie 24, publicată mai sus la no. 129 și pe care am reușit s'o identific pe teren.

Părîul Părței cei mari din hotarnica sus pomenită nu este cunoscut. Există însă în Păuleștí Fața cea mare, așa că mă tem de o eroare de transcriere a acestui document, datorită, nădăjduiesc, aceluia care a rezumat documentul în perilipsisul dela Arhivele Statului din Iași.

Cum în procesul care a avut loc și pe care'l vom publica mai jos, în partea IV s'au înfățișat toate documentele ce s'au publicat mai sus sub no. 3, 6, 16, 95, 113 și 129 suntem siliți să facem legătură între faptul că la 1507 Bogdan Vodă a făcut danie silîștea Păuleștilor, ca și cum ar fi fost o moșie domnească și între faptul că în 1782 o bucată de pământ din acelaș sat este numită *partea boierească* și să tragem concluzia că este foarte probabil că Păuleștii în întregime sau numai în parte au fost, la un moment dat, moșie domnească.

Existența unei moșii domnești în Vrancea nu poate fi însă explicată, socotesc eu, decât numai prin cumpărarea de către domn, tocmai în vederea hărăzirei, ce avea de gând să facă.

vornicului i Necula nemieznicul i Gavrilă Cherciu şi au fostu Cărstiian ot Ireşti sin Pătraşco i Ion Ciupercă ot Străoani i Ioniţă Ciupercă tij bratu.

Ş'am fostu şi eu Priot Cărnile ot Păuleşti şi amu fostu şi eu Priot Crăstiian ot Ireşti di neamu lui Spineiu. Let. 7290, mesţa Avg. 6.

Şi la această măsurătoare s'au cheltuit 22 parale lui Buture; tij s'au mai [dat] şi de tot om pe zi 11 parale.

Colecţia mea.

168. **Fără veleat.** [1]

Izvod di'npărţire bătrânului Petrişoru.

Fiind orînduit Ivan Buture şi Gavrilă Cherciu şi nemesnecu Nicula Cherciu din Păuleşti, orânduiţi de vornecu de Vrance că să mergu să arate în frica lui D[u]mnezău pe unde [?] s'ar căsi (sic) ace moşi Petreşorască. S'au măsurat şi s'au găsit 32 şi patru zăci prăjini şi s'au aru[n]cat pe cinci fraţi şi s'au făcut cîte şase fălci şi jumătate şi anume ce bătrâni: Bode [2], Negrodă [3] (sic), Roşea, Spineiu, Horne.

şi această moşie s'au înpărţit pe aceşti cinci fraţi.

Colecţia Postolia Trif zisă Bica-Hăulişca.

169. **7291 (1783), Aprilie 19.** — Regest. —

„Zapis prin care Şerban vinde lui Grigorie zăt lui Ioniţă Căprar o groapă fân anume groapa Chilimeţi, dincolo de Chilimetea dela deal şi pâră în casa lui Radu Stănilă la dial asupra podurilor păr în zare muchii, drept 2 lei".

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 79, fila 99 verso, 233 şi 278.

170. **1783, Maiu 15.**

Carte de judecată dela un boer grec intr'o pricină pentru protimisirea unui pământ din Văsii, la Săcătură.

Fiindu că m'am întâmplat şi am eşit la Vrance, la satul Spineştii şi viind Costantin Bâtcă cu nepoţi lui anum[e] Toader

---

[1] Nu poate fi decât din 1782, Avg. 6, data documentului de mai sus, pe care-l complectează.

[2] V. mai sus no. 14 Buda.

[3] V. mai sus no. 101 şi 114.

Cârneliagă innainte noastră, acestu Toader Cârnieliagă au avut o bucăţică die moşie lângă Costantin Bâtcă şi au schinbat cu uncheş Costantin Bâtcă cu altă moşie a lui in Văsii, la Săcătură, ca s[ă] facă casă Toader Cârniliagă acolo, să s[ă] odihniască, dar această bucăţi[că] di moşie, care au avut Toader Cârniliagă, lângă uncheş Costantin Bâtcă, din coaci, estie casa lui Ivan Huşcă şi fiindu miegieiaşi, da supărarie lui uncheş Costantin Bâtcă zicându: nu i să cădia să cumperie moşiea aceiea şi adevărat aşa estie cu cali fiindu miegiiaşi alăture, numai fiindu că au schinbat Toader Cârniliag[ă] cu uncheş Costantin Bâtcă învoindu-s[ă] amândoi, am dat mărturiea aceasta a noastră la mâna lui uncheş Costantin Bâtcă ca să stăpâniască ace bucăţică de moşie, drept ca o moşie a lui şi ori la ei ju[de]cată ar mergi să aibă cu ce răspunde.

1783 Maiu 15.

O semnătură grecească.

Colecţia d-lui Mihai Bahnă — Spineşti.

171. 1784, Dechemvrie 15.

Hrisov dela Mihail Constandin Suţu prin care se întăreşte anaforaua boerilor Barbu Ciorogârleanu şi Manolache Cluceru, prin care s'a hotărnicit moşia Cărbuneşti, astăzi Andreiaşul din sud Slam Râmnic, moşie ce a fost domnească, a domnului Constandin Brâncoveanu, după care urmează anaforaua boerilor.

Io Mihail Costandin Suţul Voevod i gospod zemle Vlahscoe.

După jaloba ce ni-au dat d-lui Isac Roset, vel caminar, epitropul d-nei postelnicesii Ecaterinii Suţu, cerând a să alege moşiile ce are dei. în sud Slam Rimnic, mai întâiu s'au făcut porunca noastră către ispravnicii judeţului, de au arătat tuturor vecinilor cum că vor să vie boeri hotarnici la faţa locului pentru a cerceta de moşiile d-ei postelnicesii, dela care înştiinţare şi până au mers hotarnicii, trecând destulă vreme la mijloc, au putut fieşi care răzaş şi ipotesiar (sic!) a-şi găti orice dovadă au avut. Deci după ce au mers şi la această moşie ş'au făcut cercetarea şi hotărnicia, ce să arată mai jos, de faţă cu cei ce s'au căzut, cum să vede, au cerut la Domnia Mia, d-lui numitul epitrop întărire. Domnia Mea am poruncit ispravnicilor ca să intrebe pe aceşti, ce s'au arătat cu pricină şi de nu sint mulţumiţi la hotărnicia şi pietrile, ce au pus orânduiţii hotarnici, să li arate

că li s'au dat soroc până în şaizeci de zile, care este orânduit al apelaţiilor la obşte, să vie la divan să se judece, la care soroc n'au venit, ci au mers la ispravnici de au cerut alt soroc, până după culesul viilor şi vor venì la divan şi dându-li-să ş'acel soroc, când era a să aflà aici, am văzut că ni-au făcut înştiinţare ispravnicii că pârîţii fac cerere să miargă epitropul dei. postelnicesii de aici acolo să se mai cerceteze, a cărora cerere am rânduit-o la dlor. veliţii boeri, ca să cerceteze de este cu orânduială şi după obiceiu şi dlor. mi-au înştiinţat cu anafora dela luna lui Octonvrie, ce au trecut, cum că cu toată dreptatea să cade a să da 'ntărirea noastră la aciastă anafora, nefiind cu orânduială de a merge dlui. epitropul d'aici acolo; dar Domnia Mia, ca să rămâie fieşicare fără de cuvânt, li-am mai dat soroc încă o lună, poruncind şi ispravnicilor ca să le dia de ştire şi d'acest soroc şi trecând sorocul acesta iarăş nu s'au mai arătat nimini, din care cunoscându-să că fără de nici un alt temeiu sînt pârîţii aceia şi moşia este driaptă a dei. postelnicesii şi bine s'au ales şi s'au hotărît, am întărit Domnia Mia această anafora ca să stăpâniască dei. postelniceasa moşia aciasta după semnele şi pietrile, ce să arată mai jos.

1784, Dechemvr. 15.

Pria [I]nnălţate Doamne!

Luminată porunca 'nnălţimei Tale, ce ni-au venit cu Călin 2 portar, întru care ni să porunceşte ca să mergem la moşia Cărbuneştii, sud Slam Rimnic, care este a dei. postel. Ecaterinii Suţu, clironoama răp. Mării Sale beizadia Cost. Doculeţ şi fiindcă aciastă moşie să arată prin scrisori că prin tahmin s'au socotit a fi de stânjini 30.000 şi ne porunceşti Măria Ta ca să punem tot felul de silinţă să o tragem cu stânjinul, iar când nu vom putea, iar, prin semne, să o încheiem lămurit şi noi după poruncă am mers la mai sus numita moşie şi cercând şi chibzuind măcar s'o tragem pintr'un loc şi mult nevoindu-ne n'am putut găsi nici un tropos de a o trage de multa silnicie a locului, nici tahmin n'am putut face de câţi stânjini va fi, fiind munţi cu pădure de nu să poate vedia de la o margine a curmezişului până la alta, ci numai am cercat pentru semnele cele vechi, ce să arată la perilipsisul ce ni s'au dat după hrisoave i alte scrisori ot liat 7254 (1746), Fevruarie 10, de sânt ani 38 şi ni-au adus Costandin

Orăşanul, vechilul cel orânduit de dlor. ispravnicii acestui judeţ mărturii pe unchiaş Stan Pârcălabul ot satul Andreiaşu, om ca de ani 70, născut, crescut în aceste locuri şi nelipsit i pe un unchiaş Ion Epure otam, om ca de ani 75, care şi el tot asemenia pe aceste locuri au vieţuit şi deteră mărturie p'aceste semne, ce arătăm mai jos, că aşa s'au stăpânit moşia domniască şi încă aceste semne le-a auzit din nişte scrisori, ce le citia un cocon tânăr, ce venise cu dânsele acolo şi numele nu ştiură să ne spue, numai că-i zicia Spătărache şi mai în urmă încă ştiu că au stăpânit şi Teoclit, egumenul ot mănăstirea Sf. Ioan din Focşani, când ţinia aceste moşii în arendă, tot p'aceste semne însă: din gura pârâului lui Andreiaş [1], de unde dă'n apa Milcovului, apucă pe pârâul Andreiaşului în sus, vecinindu-se cu moşia dlui. vel paharnic Racoviţă şi tae muntele Târâtului în doă pe la Gorunii Frumoşi, muntele acesta să vecineşte cu moşia Piciorul Nucului, ce este a mănăstirii Sf. Ioan ot Focşani şi apoi pogoară în Valea Niagră în apă şi pe Valia Niagră, în sus, până la obârşia Oii şi ese în vârful Gârbovului, pe unde se vecineşte cu moşnenii Biceşti [2] tot p'aceste semne. Până aici deteră mărturie şi unchiaş Apostolache ot satul Podu Lacului, om ca de ani 63, i Pavel Tâlvul otam, om ca de ani 45, cu frica lui Dumnezeu, că ştiu că pe aceste semne să stăpânia moşia domniască, arătându-se şi ei p'aceste moşii ca nişte vecini, iar cele doă mărturii ot satul Andreiaş, arătară tot ocolul moşiei, însă din vârful Gârbovului, apucă până în botul Dialului Roşu, unde să scurg apele la Milcov şi apoi de aici drept dă în apa Milcovului, pe unde să vecineşte cu moşnenii Dumitreşti şi apucă pe apa Milcovului în jos până iar în gura pârîului Andreiaşu.

După aceasta ne mai arătară tot aceşti numiţi marturi că dela o vreme încoace nu să mai stăpâneşte moşia domniască, dar nu ţin minte câţi ani vor fi de când au intrat cu stăpâniria moşnenii din Biceşti i mânăstiria Râmnic şi moşnenii Dumitreşti şi o au cuprins-o toată ne numindu-să nimic moşie domniască, pe cum am văzut şi noi şi am chiemat pe Mâinea i cu alţi

---

[1] Andreaşi pârîu, care udă com. Andreiaşu, vărsându-se în Milcov. V. *Dicţionarul geografic al României, I,* p. 81.

[2] Biceştii de jos şi de sus, cătunuri ale comunei Dumitreşti, jud. R. Sărat. V. *Dicţionarul geografic al României, I,* p. 400.

tovaroşi ai lor, moşneni din Biceşti i pe părintele igumen ot monastirea Rimnicu, chir Irimia şi i-am întrebat cu ce stăpânescu această moşie şi ni-au arătat un zapis ot liat 7164 (1656), Aprilie 15, de sânt ani 132 şi dres la veliat, întru care arată că au vândut Frâncu şi cu frate-său Coman ot Gârbovi driaptă ocină a lor de moşie anume Peleticul i Tinoasa i Ti[ti]la, Neculii i Tatului ş'altor tovaroşi ai lor ş'arată în zapis şi semnele acestor moşii şi dă la un loc întră pin semnele moşiei aceştia Cărbuneştii, ce oamenii îi zic domnească, însă dela muntele Târît, printr'alte mai multe semne, apucă pârîu Andreiaşului şi dă în apa Milcovului şi pă apa Milcovului în sus până la Limbă Vecină [1], care cu aceste semne coprinde moşia domniască, mai mult de a treia parte. I-am întrebat, de mult stăpâneşte pe aceste semne şi moşia domniască unde este şi ziseră că de moşie domniască nu ştiu, fără numai ştiu că pe aceste semne au stăpânit părinţii lor, ştia aşa şi Sf. Sa părintele egumen, de când au luoat egumenia au găsit stăpânind ceilalţi igumeni de mai naintea Sf. Sale trei părţi monastirea şi o parte moşnenii Biceşti. Ni-au mai arătat o carte de judecată a dlui. răp. Donia, vel căpitan za margine [2] ot liat 7214 (1706), Iulie 15, de sânt ani 78, care s'au judecat moşnenii între dânşii pentru o parte de moşie dintr'acest hotar şi dă hotărîria să stăpâniască Loghin moşneanul o parte şi popa Fătul trei părţi, care popa Cârstia, feciorul popii Fătul, le-au închinat la monastire aceste trei părţi, pă cum am văzut şi zapis de danie ot liat 7226 (1717), Dechemvrie 27, de sânt ani 68, cu care afieroseşte la monastirea Rimnicu un schit, ce este făcut pe moşia Bordeşti de popa Fătul, tatăl popii Cârstii şi dă cu moşii, cu cărţi i cu alte locuri, pe cum deosebită foae au dat, care într'aciastă foae, ce este făcută tot dintr'o zi cu zapisul cel de danie, între altele multe arată şi zapisul cel vechiu cu semnele de moşia aciasta a Peleticului i Tinoasa i Titila. Ni-au mai arătat părintele egumen o carte de alegere a trei boeri ot liat 1755, Octonvrie 24, de sânt ani 29, care prin poronca Ispravnicului Marginii au judecat pe Meletie, egumenul Râmnicului cu nepoţii

---

[1] Limba vecină se numeşte punctul unde se întâlneşte hotarul Ţărei Româneşti cu hotarul Moldovei.

[2] Desigur, din familia Done, a ctitorilor bisericei cu acelaş nume din Focşanii munteni.

lui Loghin i cu alţi moşneni, care şi aceşti boeri au hotărît iar după cartea căpitanului Donii, să ţie o parte nepoţii lui Loghin şi monastirea trei părţi, care cu aceste scrisori nimic nu să pot arăta, că ei s'au judecat între ei, pentru ale lor părţi de moşie, iar nu pentru înpresuraria, ce au făcut, nefiind stăpânii moşiei în ţară. Am întrebat pe Negoiţă Mămăligă i pă Ion Tărală cu alţi părtaşi ai lor moşneni Dumitreşti cu ce stăpânesc acia parte de moşie domniască, ce au mai rămas necoprinsă de moşnenii Biceşti şi ziseră că ei scrisori n'au, numai cu stăpânire veche ca niştc vechi moşneni. I-am întrebat dar moşia domniască unde este şi ne aduse o mărturie pe unchiaş Mafteiu ot Chiojdeni, om ca de ani 115, după spusa lui şi dete mărturie de moşia domniască de un codru de loc despre rîul Andreiaşului până'n Târîtul şi Valea Niagră, iar la apa Milcovului nu mai întoarce, ci numai în drept unde ţin Biceştii, iar despre Dumitreşti nici cum nu să atingea, ci cunoscând că poate din multa bătrâneţe nu spune adevărul şi fiind numai unul, nu i-am priimit mărturia şi măcar că 'n zapisul i alte scrisori, ce ne arătară moşnenii Biceşti, nimic nu pomeneşte de a fi avut răp. Măria Sa Cost. Vodă Brâncovianul moşie într'aciastă parte de loc, pe apa Milcovului cum şi însuşi ei, dar acei patru martori, în frica lui Dumnizeu mărturisiră că după aceste semne, ce arată mai sus, au stăpânit clironomii Mării Sale beizadia Doculeţ cum şi în unile din scrisorile dlui. vel paharnic Dumitraşco Racoviţă, care ni le aduse de la văzum, arată unde se ajunge cu aciastă moşie, că esti moşie domniască. Mai văzum într'aceste scrisori şi o artă făcută de dlui. răposatu Ioniţă Racoviţă, tatăl dlui. vel pahar. de când era 'n viaţă, întru care îşi arată starea moşiei dumisale şi 'n doă locuri arată că se hotărăşte cu moşia Măriei Sale beizadia Doculeţ şi cunoscut lucru este că moşia aceasta Cărbuneştii este înpresurată de mai sus zişii moşneni, dând bănuială şi la zapis, că pe când s'au făcut zapisul, nu ar fi fost cumpărată moşia de răp. Măria Sa Const. Vodă Brâncoveanul, că de ar fi fost cumpărată ar fi zis în zapis până în hotarul domnesc, pă cum văzum în perilipsis după hrisoave domneşti i alte scrisori ce le arătăm mai sus, care sânt mai în urmă de cât zapisul cel dres cu ani 90, că arată până 'n hotarul plăiaşilor. Deci noi mai multă credinţă am dat acelor patru martori şi pă acele semne, ce le-au arătat ei, să stăpânească dei. postelniciasa moşia Cărbuneştii, iar moşnenii, necrezând pe aceste mărturii, îi

îndatoreşte judecata să aducă ei alte mărturii vrednice de credinţă de prin priajma locului şi de vor putea mărturisi că aceste semne este moşie domniască şi că s'au stăpânit de Măria Sa beizadea Doculeţ şi de clironomii Mării Sale şi mai în urmă de Teoclit egumenul, ce au fost la mânăstirea Sf. Ioan ot Focşani, când ţinia moşia aciasta în arendă ş'aşa mărturisind li să va cunoaşte dreptatea. Noi aciastă alegere am putut face şi săvârşiria hotărîrii rămâne a să face de către Innălţimea Ta.

1784, Iulie 23.

Ai Mării Tale
pria plecate
slugi

Barbu Ciorogârlianu, biv vel sluger
Manolache Cluceru.

Colecţia d-lui maior Gh. Orleanu-Focşani. [1]

172. **1785, April 22.** — Regest. —

„Zapisul Marii, fiica lui Ionichii monahul ot Ruget prin cari vindi partea sa di moşâi coasă, ci le-au scos dintr'a fraţilor ei, cumnatului său Toadir Lădariu şi vară-sa Safta".

Arh. St. Iaşi. Tr. 806, op. 916, dos. 76, fila 231 şi 259.

---

[1] Documentul este interesant prin faptul că se referă la moşia Cărbuneşti, astăzi Andreiaşul din judeţul Râmnicul Sărat, pe care se află satul cu acelaş nume, despre care vorbesc în nota mea dela documentul no. 2. Rezultă din această hotarnică că moşia aceasta care a aparţinut domnului Constantin Brâncoveanu era o moşie domnească, având un teren accidentat, cu păduri nestrăbătute, aproape imposibil de hotărnicit. Nici pomenire de vre-o proprietate boierească mai veche, nici o urmă despre existenţa vreunui Oană Ureche pe aceste tărîmuri.

De altfel, după cum am mai arătat, Andreiaşul este situat pe Milcov şi nu pe Putna, astfel că aşa numitul uric al Vrâncenilor nu poate fi în nici un caz localizat aci.

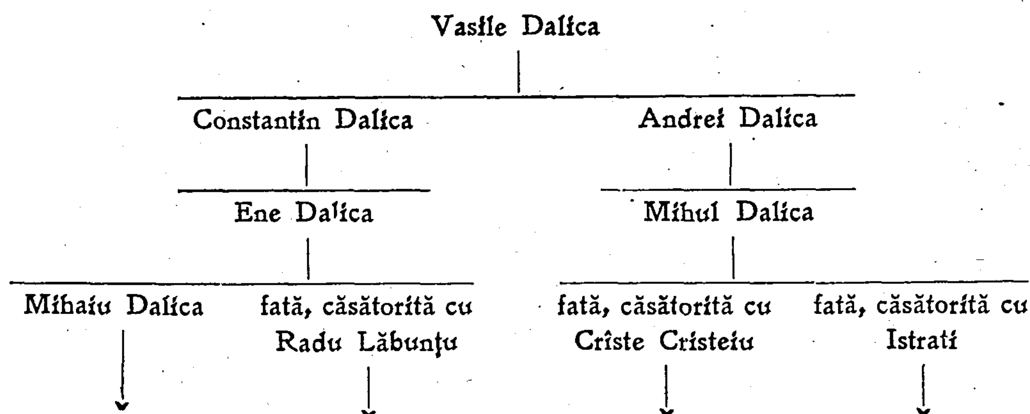
Uricul Vrâncenilor (v. mai sus no. 2) a fost cumpărat dela boerul Iordache Ciornei din Roman. Aşa rezultă din scrisoarea cu data de 1827, Sept. 18 aflată în colecţia d-lui Teodor Şerbănescu-Năruţa, publicată de d-nii Constantinescu şi Stahl, *op. cit., I*, no. 99. Este vorba însă nu de Iordache Ciorchelu, ci de Iordache Ciorneiu, nume pe care l-am verificat după original.

173. **1785, Avgust 3.** — Regest. —

„O scrisoari a lui uncheşul Mihul Dalica[1] dinpreună cu ginirile său Cristea[2] şi alţii ci dau la mâna preutului Neagu Gegea[3] pren care mărturisăsc că au mâncat ei Arşiţa Jîchienilor cu vitile lor pentru care li s'a fost luoat o trăsură fiind loc de coasă şi ducându-să înaintea vornicului Ponea şi altor megieşi din Şindilarii di sus, i-au apucat ca până în 5 oi să dei preutului câti 4 lei şi doîzăci părale, iară dela cinci oi înnainte să dei preuţului

---

[1] Iată începutul spiţei curgătorilor din bătrânul Dalica, unul din cei patru bătrâni ai hotarului Năruţa, astfel cum este arătat într'un izvod din 1855, Fevr. 19, al Prahudenilor.

V. continuarea datelor genealogice în partea IV-a.

[2] Cristea Cristeiu.

[3] Preotul Neagu este fiul lui Mihai Gegea (v. mai sus no. 142). Este preot în Şindilari încă din 1761 fiind căsătorit cu fata protopopului Mârzii ot Vârteşcoi. V. N. Iorga, *St. şi doc.*, *VII*, pp. 65 şi 67, nle. 47 şi 60, Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, p. 18.

Cercetând cărţile vechi din biserica comunei Reghiul am găsit următoarea însemnare: „Această sfântă şi dumnezeiască carte, ce să chiamă Pentionstarie o am cumpărat-o eu preot Neagu Gegea ot Şindilari de gios şi am dat 14 lei adică patrusprezăci lei ca să-mi fie de slujba bisericii mele, unde să prăznuiaşte hramul Sf. marelui mucenic Gheorghe şi cine s'ar ispiti a o înstrăina de la mai sus numita biserică, de la acest sat, să fie blăstămat de toţi sfinţii ce să prăznuiesc de peste an şi Sfânta Invierea lui Hristos să nu o vază în veci. Şi am scris eu Dobrea (?) dascal Braşovan, 1792, Dechemvrie 12".

In 1798 este încă în viaţă, preot tot în Şindilari. V. mai jos no. 192.

Pare a avea un fecior pe Costandin a Popii Neagului (1810). V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, p. 52.

iarăbă (sic!) pentru iarbă sau să îngrădească locul Sfinții Sale ca să fii iarăș de coasă ca și mai înnainte".

Arh. St. Iași. Tr. 380, op. 411, dos. 46, fila 3.[1]

174. **1786, Mai 2.** — Regest. —

„Zapisul lui Vasile Hopce ot Babile și preutul Antohi din Odobești ce-l dă la mâna lui Ivan Hușcă[2], cari li esti frati di pi moșie, pentru 10 lei ce au luoat cu înprumut și le-au lăsat amanet o moșie, cu vadea pân la sfântul Gheorghe, dela care vadea nedând banii, amanetul să se socoată ca vândut de veci".

Colecția mea.

175. **1786, Iuli 22.** — Regest. —

„O înpărțală din let 1786 Iuli 22 din porunca Stărostii, făcută di cătră un căpitan tot pentru Mărăști în cari arată că au înpărțit patru bătrâni anumi Susanul, Costandin Guțan, Toader Găuri[3] și Grigori Gora, ficiorii lui Stan sin Nicoară cel mari din Muncelu[4]; din săliște, din poali de săliște și moșii de câmpu și de păduri înpărțându-o la aceștiea în totu locul cu stânjănul".

Jurnalul jud. ținut. Putnii no. 104 din 1833[5]. **Colecția mea.**

176. **7294 (1786), Noemv. 4.**

Zapis prin care Apostul sin Gheorghii Zgăvordoiu, care se trage din Nezăcutul vinde lui Mihai Purcel o jumătate de pogon loc de casă.

Adecă eu Apostul sin Gheorghii Zgăvordoiu ot Crucea de

---

[1] Actul acesta este în legătură cu cele publicate mai sus la no. 115, 125 și 142. Toate patru au fost invocate în 1835 de către Gheorghe sin preot Ioan Gegea în procesul ce a purtat cu „răzeșii din Dealu Paltinului". Preotul Ioan Gegea este unul și acelaș cu preotul Neagu Gegea sau este fratele acestuia. Aceasta rezultă cu evidență din dosarul pricinei. Procesul se termină cu izbânda Gegeștilor. Hrisovul domnesc care pune capăt procesului mi-a fost comunicat de d-l Simion Hârnea, care l-a găsit la d-l Avram Tătaru din Prahuda.

[2] Urmașii lui Ivan Hușcă sunt Ene Hușcă, Toader Hușcă, Radul Tuvene și Ioan Hușcă.

[3] Nume care se întâlnește în mod obișnuit la Găuri, în Vrancea.

[4] V. mai sus no. 4 și 13.

[5] V. mai sus no. 7, 10, 78.

giosu, care mă trag din Nezăcutul [1], dat-am adevărat zapisul meu la mâna lui Mihaiu Purcel [2] precum să se ştie că i-am vândut o giumătate de pogon locu de casă şi mi-au dat pe acea moşie, ce scrie mai sus, 2 lei pol, adecă doi lei şi giumătate, ca să-i fie lui şi nevestii lui şi ficiorilor lui ocină in veci neclătită şi cându o am făcut acestu zapeso s'au tâmplat mulţi oamini, care mai giosu s'or iscăli.

Eu Apostul sin Gheorghie Zgăvărdoiu, am vândut
eu Ion Lăcătuşul, martur
eu Vasile Borde, martur
eu Opre Borde, martur
eu Preotul Anghel, am scris cu zisa lor
eu Gheorghie Lepădat, martur
eu Vasile Rusul, martur
eu Stan, martur
eu Murguleţ
eu Miron
eu Ioniţă Ene, martur.

Colecţia d-lui Ion Roşca -- Valea-Sărei.

177. 7295 (1787), April 8.

Invoiala dintre Neculai Buture şi cumnatul său Niculae Gogoncea cu Toader sin Gheorghiţă pentru o moşie dela Tisa.

Adec eu Neculai Buture înpreun cu cumnatu meu Nieculae Gogoncea scriem şi mărturisim cu această mărturie a noastră la mâna lui Toader sîn Gheorghiţ că avându' pricin pentru niște moşie anum la Tise, însă parte lui Gogean, ni-am învoitu și i-am dat dum. fiindă că amu găsit-o vândută de Gogean, pe care iaste şi zapis şi Toader, după învoială, au mai dat o rublă cu învoială şi să stăpâne[s]c în pace şi această rublă au fost dat-o Buture lui

---

[1] Nezăcutul din Valea-Sărei, a trăit la inceputul secolului al XVI-lea V. Ghibănescu, *Surete şi izvoade, XXI*, p. 87.
[2] V. mai sus no. 158.

Ion și aceasta s'au intorsu lui Buture, la car ni-am intâplat omen bun tiner și bătrân anu[me].

7295, Apr. 8.

Eu Simion Hârnea
eu Grigor sin lui
eu Toader Miloiu
eu Gheorghiț Barabin
eu Gheorghiț
eu Ion Murgu
eu Toade Nieculae

și am scris eu preot Toader cu zisa lor și s'au mai dat o licită dobândă rublii car fac doi lei.

Colecția mea.[1]

178. 1787, Iuni 15.

Mărturie de alegerea ce au făcut megieșii rânduiți de paharnicul Grigoraș Leon, starostele de Putna, părților de moșie ce au avut toți răzeșii in Podurile de peste Zăbala.

Adică noi cari mai jos ne vom iscăli incredințăm cu zapesul nostru la mâna lui Toader Roman precum să să știe că avându o parte de moșie strămoșască in Podurile, peste Zăbala, care noi megieșii de mai jos iscăliți, rânduiți fiindu de dumnealui Paharnecul Leon[2] ca să mergem să hotărim și să alegem părțile ale tuturor răzeșilor care părți sintu toate inpregiur și mergându i făcându măsurătoare in frica lui Dumnezeu și am scos doaă fălci a Dănțășaștilor și doaă fălci a lui Ion Murgu[3] și doaă Cojocarilor, carele noi de pe poronca ce am avut-o, am impărțit in frica lui Dumnezeu și așa am găsitu cu cale, iar alții n'au treabă la această strămoșască moșiie și la această impărțire au mai fostu și alți oamen strein, care ne vom pune numele și degetele ca să să crează.

1787, Iun. 15.

Eu Ion Murgu ot Spinești adeverez răzeș.
eu Ion Măciucă adeverez răzeș.
eu Lazăr Bușilă ot Bodești adeverez răzeș.
eu Toader Danțăș răzăș adeverez răzăș.
eu Costantin Chetroiul adeverez razăș.

[1] Actul este in legătură cu cele publicate mai sus, nle. 119 și 120.
[2] V. mai sus no. 136, 159, paharnicul Grigoraș Leon, staroste de Putna.
[3] V. mai sus no. 177.

eu Costantin Danţăş adeverez.
eu Ştefan Spulber adeverez.
eu Soare Caba adeverez.
şi noi toţi aceştia adeverim.
Şi la scrisul zapesului am scris.
eu Ion Dascăl ot Spineşti.
eu Popa Ion fiind răzăş adeverez.
eu Ionaşcu răzăş adeverez.
eu Toma Dudul adeverez.
eu Toader Căcărează adeverez.
şi noi toţi aceşti vrănceni adeverim.

Şi mai rămâne pricină pe lângă Movilă şi am lăsat să înpace Popa Ion şi cu Ionaşcu şi Toma Dudul.

Asămene şi în Nerej ăl mic, iar este pricină şi aceştia să o pue la cale.

Colecţia mea.

179. **1789, Fevruar 9.**

Zapisul prin care sătenii din Tulnîci fac danie un trup de moşie schitului Lepşa.

Tulnici

Adecă noi sătenii din satul Tulnicii, care mai jos ne vom iscăli pe anume, dat-am daniea noastră la mâna părinţilor dela sfântul schit Lepşa, precum să fie ştiut că am dat un trup de moşie de pe Lepşa, din pârâulu Bradului, din apa Lepşii şi Lepşa în sus şi merge până în gura Lepşuleţului până în pripor şi din pripor ia zaria muchii şi iase în muche şi ia zaria muchii şi merge tot zarea muchii, până cum să scurgu apele şi merge în curmătură până în coada pârâului Bradului şi i să încheie. Şi într'acest trup de moşie este şi lunca Bradului până în Grumazi, dată tot de sat şi de acolea în sus pe lângă vale au dat Grigorie Boţul, Gheorghie Bârlă, Stan Boţul, Toader Boţul[1]. Secătura ciunţită, au dat-o sfintei biserici danie pentru sufletele noastre şi pentru a părinţilor noştri, iar locul bisericii şi la biserică au dat

[1] Numele lui Stan Boţul şi Toader Boţul s'au şters, scriindu-se deasupra: preot Pavelu.

Grigorie Gherman[1] şi dela deal au dat Ştefănache Bahnă 4 fălci preste pârâu, care le-au schimbat cu Radul Nistor, ce i-au dat Radului la Tivitău preste pârâu au dat Ion Baciu 2 fălci şi 2 fălcii le-au dat Toma Dârlă ce era cinţită au dat-o ca danie.

Leat 1789, Fevr. 9.

eu Grigore Gherman is., eu Radul Nicoară is., eu Toader Bâznă iscal., eu Ioan Gherman is., eu Radul Nicoară is., eu Irimiea Budacu is., eu Toader Nicoară is., eu Nistor al Gherghinii is., eu Petrea Danciul is., eu Ion Dăsagă is., eu preotul Mihail ot Soveja am priimit această danii pentru sfântul schit Lepşa; eu Casian iromonahul; eu dascălul Irimiea am scris cu zisa lor această danie[2]; eu Ionu Necoară am iscălit.

Sofron dohovnic.

Condica schitului Lepşa, fila 3.[3]

180. 7299 (1791), Fevruar 9.

Zapis prin care tot satul Tulnîci dă schitului Lepşa o bucăţică de loc pentru „schiverniseala schitului".

Tulnicii.

Adecă noi tot satul Tulnicii, care mai jos ne vom iscăli pe anume dat-am încredinţat zapisul de bună voia noastră, de niminea siliţi, nici asupriţ[i], ci de a noastră bună voe, o bucăţică de loc pentru schiverniseala schitului, însă unde s'au pus schitul[4] s'au dat de Grigorie Ghermanu doao ciosvârţi de loc de a lui bună voe, iar dela schit în jos să face aşăzătură şi cu lunca şi

---

[1] V. mai sus no. 139.

[2] Actul se termină cu cuvântul danie. Celelalte două semnături sunt ulterioare transcrierei actului în condică.

[3] Condica este şi astăzi în stăpânirea schitului. Mi-a fost pusă la dispoziţie de părintele Nicolae Ionaşcu.

Pe cea dintâi filă: „Condica sfântului schit Lepşa ce este scrise într'însa zapisile de moşie ale fânaţului şi ale viilor şi orice danie şi cumpărătură", şi în dosul scoarţei: „Această condică este făcută de Calinic monahul, nacealnic ot schit Lepşa la leat 1829, Noemv. 25".

[4] Rezultă deci din acest act, ca şi din cel anterior că schitul a fost clădit de curând pe pământul lui Grigore Gherman.

cu obreajia, însă: apa Lepşii în capul Luncii din sus pe supt obreajie asupra schitului, pe gura pârâului celui sec, însă în jos pe supt obreajie, asupra schitului [1] pe din stânga, până în gura pârâului celui cu apă, ce să numeşte pârâul Bradului, însă din gura pârâului drept în apa Lepşi şi aşa s'au însemnat acea parte de loc, ce o am dăruit cu aceste semne numite de mai sus, ca să fie de pomenire pentru sufletele noastre şi a părinţilor noştri.

leat 7299, Fevruar 9.

Ereiu Radul pr[e]ot ot Vrancea, am fost faţă

eu popa Pavel m'am iscălit	eu Ion Gherman is.
eu Grigorie Gherman is.	eu Radul sin Nicoară is.
eu Radul Nicoară [2] iscăl.	eu Irimiea Budac [3] is.
eu Ivan Corcoaz is.	eu Nistor al Gherghini is.
eu Toader Bâznă is.	eu Petru zet Danciul is.
eu Grigorie Boţul is.	eu Crăciun Chisoiu is.
eu Ion Dăsagă is.	

eu Mihaiu Dascal sin ereiu popa Costea din satul Tulnicii, răposatul

şi am scris eu preotul Stan cu zisa acestor oameni de mai sus iscăliţ[i] acestu testamentu.

Condica schitului Lepşa, fila 2.

181. **1792, Aprilie 5.** — Regest. —

„Zapis prin cari Toader Mereuţă i soţia sa vând nemesnicului Luca [4] din Vrancea o groapă fânaţ drept 51 lei, cari groapă are 3 fălci [5].

Jurnalul giudecătorii ţinutului Putnii No. 17 / 1838. Colecţia mea.

---

[1] Cuvintele: „asupra schitului" sunt şterse.

[2] V. Radu Nicoară mai sus no. 139 şi 149.

[3] V. Ştefan Budac mai sus no. 139.

[4] V. N. Iorga *Brodnicii şi Românii*, nle. 5 şi 8 şi mai sus no. 161.

[5] Comentând acest zapis judecătoria spune: «s'au lămurit că Toader Mereuţă, bunul jăluitorilor (Constandin sin preot Ioan Mereuţă şi fratele său Panciul ot Clipiceşti (1838), au avut o săcătură de fân trii fălci în hotarul Vrancii, în Caciul şi pe cari acum să găsăşte stăpânindu-le preot Ion Popa (Bârseşti 1838) rămasă şi lui, dela bunul său Luca nemesnicul cu zapis de cumpărătură dela Toader Mereuţă.

182. **7300 (1792), Mai 18.**

Mărturia mai multor locuitori din Nistoreşti pentru alegerea părţei lui Vasîle sin Nicoară.

Adec noi oameni ot Nistoreşti pre anume eu Toader Nistoroiu, eu Ion Bouroş, eu Costantin Bîra, eu Radul sin Nistoroiu[1], eu Toader zăt Ion Nistoroiu, dat-am mărturie noastră la mâ[na] acestui om Vasîle sin Necoar precum să să ştie că noi din toata parte noastră am scos parte şî i-am datu lui parte dela vale de Arşîţă până în Peţîc[2], alăture cu Mărtoii şî cu Toader Nistoroiu. Am avut schimbu cu Vasîle şî i-am datu o falce de locu totu acolo.

Şi cându s'au făcut această scrîsoare s'au tâmplat şi alţi oamen bun.

Şi am scris eu Ion Zălariul cu zisa lor.

7300 (1792), Maiu 18.

Colecţia d-lui Gh. Vulpoiu-Nistoreşti.

183. **1793, Iulii 9.** — Regest. —

„O carte dela domnul Mihai Suţul Vvod către starostili de ţinut. Putnii, prin cari să arată că prin jaluba, ci au dat Domnii Sale Niculai nemesnicul şi cu alţi răzaşi ai lui, ar fi arătat că moşiea Ghergheleu i Peştera şi Lozili ar fi driaptă a lor şi di pricină căci s'ar fi prădat scrisorili, li s'ar fi înpresurând dispre moşiea mânăstirei Vizantii şi acum găsindu-să scrisorili facu ceriri ca să li să scoată moşiea de supt înpresurare şi să poronceşte ca să cerceteze şi în urma dreptăţii să pui la cale".

Arh. St. Iaşi. Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 79.

184. **7302 (1794), Aprilie 26.**

Zapis prin care Ivan Huşcă vinde lui Vasile Bâtcă o falce de loc de coasă în Şerban.

Adecă eu Ivan Huşcă[3] făcut-am zapisul meu la mâna lui Vasele Bâtcă pe cum să s[e] ştie că i-am vândut o falce de loc

---

[1] V. origina Nistoreştilor, mai sus no. 123 şi 148.
[2] Pârîu care se varsă în Zăbala în comuna Năruja.
[3] V. mai sus no. 170 şi 174.

de coase la Şerban, în groapa di la dial care şi mie îm este cumpărătură dila Cosne (sic !) şi mie mi-au dat bani la mânile mele 7 lei ca se fie dreptu ocină şi moşie în veci neclătită şi cându s'au făcut acestu zapis, s'au tunplat mulţi oamini buni bătrâni şi tineri cari-i mai gios s'or iscăli pe neme ca se se criază.

velet 7302, Aprilie 26 zile.

martur eu Stan Bâtcă
eu Vasile Bâtcă tiji
eu Ivan Ciut[ă] martur
eu Ivan Huşcă vânzătoriu
eu Dieaconul Ion am scris eu zisi lui.

Colecţia d-lui Mihai Bahnă — Spineşti.

185. **1794, Mai 3.**

Zapisul prin care Mihai Grecu din Străoanii de jos dă danie schitului Lepşa o vie în hotarul Străoani.

Adecă eu Mihai Grecu ot Străoanii de jos dinpreună cu soţul meu Zoiţa şi cu fiiul nostru Pavăl, precum să să ştie că am dat danie trii hirte vie şi trii sterpu, sfintului schit Lepşa, ce să prăznueşte hramul Adormirei Precestei şi am dat această danie ca să ne fie pomană pentru sufletele noastre şi a părinţilor noştrii în veci neclătit şi ori câţi sfinţi părinţi să vor afla slujitori la acel sfânt schit să aibă datorie a ne pomeni pe aceste nume de mai jos arătate şi această danie este în hotarul Străoanilor la dumbravă, ce să numeşte Via Tofanii, alăture cu preotul Gheorghi despre amiazăzi şi mergi în sus cu capătul în sus spre huţu Călinei, pâr în drum, care această vie, mi-au fost dat tot de preot Gheorghi sterpu şi io (?) au pus vie şi pentru credinţă am întărit cu iscălitura noastră.

1794, Mai 3.

eu Mihai Grecu, eu Zoiţa, soţu dumisale.
eu Pavăl sin Mihai Grecu.
eu preot Gheorghi am iscălit.
eu Costantin Pavăl, mazil am fost faţă.
eu Panhile Manoil martur.
şi eu dascalu Pascal ot Străoan de jos am scris cu zisa tuturor.

Condica schitului Lepşa, fila 25.

186. **1794, Iuni 21.**

Zapisul prin care Ion Şolomon şi cu fiul său Banul vând lui Stan, feciorul lui Gligore sin popa Stan doă prăjini loc de casă în Năruja.

Adic eu Ion Şolomon [1] dinpreună cu fiimieu Banul, dat-am bun şi credincios zapisul nostru la mâna lui Stan, ficioriul lui Gligore sin pop Stan, precum să se ştie că i-am vândut doao prăjini în curmejâş din meri spre apus [2] loc de casă partea mea ce mi s'au venit din cei patru bătrâni care s'au venit de tot bătrânul tot câte doao prăjini curmejişul şi i-am vândut-o dumisale dreptu 64 de parale, adic şaizeci şi patru de parale, ca să-i fie opcină moşie în veci dum[isale] i feciorilor lui, nepoţilor lui şi câţi D[u]mnezeu îi va dărui. Deci noi i-am vândut-o de a noastră bună voe nesiliţi, nici asupriţi de nimeni, ci de a noastră bună voe, i-am vândut-o opcină ca să o stăpânească cu pace şi pentru credinţă am dat acest zapis la mâna mai susului numit şi ne-am pus şi degetile în loc de pecete ca să se crează.

eu Ion Şolomon din preună cu fiei mieu Banul, vânzători.

1794 Iuni 21.

Ereu martur Mihaiu duhovnic
eu Anghel Andronic mar.
eu Ştefan Ciută mar.
eu Ion Şolomon mar.
eu Nistor a Ştefânii mar.
eu Ion sin Radul Stroe mar.
eu Ştefan Grebănosul mar.
eu Gheorghie Andronic mar.
şi am scris eu Manta (?) Dascal cu zisa vânzătorilor,

Şi la faceria zapisului am dat aldămaş i la scris zapisului am cheltuit u[n] leu.

Colecţia d-lui T. Şerbănescu — Năruja.

---

[1] V. asupra curgătorilor din bătrânul Ion Şolomon. Arh. St. Iaşi. Tr. 155, op. I 172, dos. 81, fila 1.

Ion Şolomon a avut trei copii: pe Ban, despre care e vorba în actul de faţă, pe Ene şi pe Simioana.

Ban a avut două fete: una căsătorită cu Stan Enache şi alta cu Gligoraş Rădvan. Nici una din ele n'a avut urmaşi.

Descendenţa lui Ene nu ne este cunoscută.

Simioana a avut fecior pe Dragomir Chirilă.

[2] Cuvintele «din meri spre apus» greu de citit, scrise cu cerneală diferită.

187. **1794, Iulii 31.**

Scrisoare prin care preotul Vasile Pahoce cu soţia lui face danie schitului Lepşa un pogon în hotarul Străoanilor.

Incredinţăm cu această scrisoare a noastră precum că am dat un pogon de locu sfîntului schit, ce să numeşte Lepşa, ca să fie pentru pomenire sufletelor strămoşilor şi a părinţilor şi ale noastre, care acestu locu este în hotarul Străoanilor despre Câmpul cel Mare, pe lângă via lui Gheorghi Ciobotarul, despre răsărit, ca să fie supt stăpânire sfântului schit în veci, neclătit.

1794 Iulii 31.

eu preot Vasile Pahocea şi cu soţul me preoteasa Ioana, am dat de a noastră bună voe.

eu Mane Norăce ot Vizantie am fost faţă şi am iscălit.

Condica schitului Lepşa, fila 26.

188. **1795, April 15.**

Zapisul prin care Andrei zet Ştefan Buture cu soţia şi feciorii lui vând nemesnicului Ştefan ot Năruja 3 pogoane de vie în dialul Ţifeştilor.

Adecă eu Andrei zet Ştefan Buture dinpreună cu soţiea mea Rusanda şi cu feciorii miei dat-am adevărată şi credincioasă scrisoarea noastră la mâna dumisale nemesnicului Ştefan ot Neruja i la mâna soţiei dumisale Gaftona i a copiilor dumisale, precum să să ştie că de niminia silit, nici asuprit, ci de a noastră bună voe i-am vândut dumisale 3 pogoane de vie păragină şi cu loc de căsoae şi o cadă care această vie iaste în dialul Ţifeştilor[1], în cap viilor dumisale nemesnicului Ştefan pe din jos şi alăturia cu jup[â]n Iane grecul pe din sus şi despre câmpu să hotăriaşte cu Şirembet (sic) şi tocmală am avut pe această moşie 125 lei adecă o sută şi doaozăci şi cinci de lei. Deci eu văzând plata bună în mână, am dat şi eu această moşie supt stăpâniria

[1] In Ţifeşti şi în Codru Sârbilor aproape toţi Vrăncenii aveau viile lor, ceiace a îndrituit, în oarecare măsură pe Ion Ionescu să afirme că Vrancea se întindea până în această regiune. V. Ion Ionescu, *Agricultura din judeţul Putna*, Buc., 1869, p. 19.

dumisale ca să-i fie driaptă ocină şi moşie în veci dumisale şi soţii dumisale şi copiilor dumisale şi nepoţilor, câţi D[u]mnezeu îi va dărui şi când am vândut această moşie am întrebat to[a]te niamurile şi toţ megiiaşi, pe din sus şi pe din jos şi nimen nu s'au aflat ca să o cumpere fără numai decât mai susul numit şi când s'au făcut acest zapis s'au întâmplat mulţi omen bătrâni şi tineri care mai jos să vor iscăli şi pentru credinţa m'am iscălit mai jos ca să fie de bună credinţă.

1795 April 15.

eu Andreiu zet Ştefan Butur înpreună cu soţiea mia vânzătoriu

eu diiacon Alecse am fost faţ
eu Apostol Luca am fost faţ şi mart.
eu vornic Vlad am fost faţ şi mart.
eu Murguleţ Sava mart.
eu Toader Coman mart.
eu Gligore al Dafin mart.

eu Manea Pitar mart.
eu Diiacon Ion mart.
eu Simeon Enoiu mart.
eu Maria Săvòe mart.

şi am scris eu dascal Ion Braş[o]van[1] cu zisa lui.
şi s'au făcut cheltuială la faceria acestui zapis, cinci lei.

Colecţia d-lui Toader Şerbănescu — Năruja.

189. **1795, Apr. 19.** — Regest. —

„Cartea domnului Mihai Suţu, prin care surpă învoiala răzăşilor de mai sus[2], nefiind volnici egumenii a supune cu bezman vecinic averile mânăstirii după hrisoavile domnilor Grigori Ghica Vvod, Costandin Dimitrii Moruz şi Alicsandru Ioan Mavrocordat din 1777, 1781 şi 1785.

Arh. St. Iaşi, Tr. 806, op. 916, dos. 31, fila 88.

190. **1795, Dechemvrie 15.** — Regest. —

„Cartea domnului Alicsandru Ioan Calimah Voevod către dumlor starostii de Putna cuprinzătoare că egumen de monastirea

---

[1] V. Dobrea (?) dascal Braşovan, mai sus no. 173 în notă.
[2] V. mai sus no. 163.

Miera au jăluit precum că lăcuitorii di pi moşiile monastirii, anume Şindilari de sus i de gios şi Milcov nu i s'ar fi supuind a da adetul obicinuit după hotărîrea ponturilor".

Arh. St. Iaşi. Tr. 196, op. 219, dos. 29, fila 19 verso.

191. **1796, Septemvrie 10.**

Două zapise prin care Stan Bâtcă cumpără trei firte de vie şi o firtă de loc sterp dela Postolache sin Dumitru Gălăţan şi o jumătate de pogon de la Mihăilă zet Vasile Gălăţan.

Adică eu Postolache sint Dumitru Gălăţan dat-am ad[evărat] şi încredinţat zapesul meu la mâna lui Stan Bâdcă (sic) precum să se ştie că e'm vândut trei firte vie păragină şi o firtă loc stărpu, cari face un pogon şi tocmala ne-'u fostu 40 lei, adică patruzeci de lei şi ban ne eu dat toţi în mânule mele după cum ne-'u fostu tocmala şi acest pogon este pe pământul Manolăchescu, alăture cu Luca, pe dăn sus şi alăture cu pământul Burduşescu pe din gios şi când am vândut me'm întrebat toate nemurile şi răzeşii şi nu s'au aflat nimere ca să sprijinească, numai dumnelui, ci-i mai sus numit şi eu am vândut de nimene silit, nici asuprit, ce de a me bună voe, ca să-i fie ocină moşie lui şi ficiorilor dumilorsale, nepoţilor, strănepoţilor dumisale şi când am făcut acestu zepes s'au întâmplat mulţi omeni cari mai gios să vor iscăli cineş pe nume lor.

let 7305, Septem. 10 d[ni].

eu vornecul Stan am fostu faţă.
eu Neclaiu sint Buţan am fostu faţă.
eu Ursachi Manolachi am fostu faţă.
eu Ioniţă sîn Ursachi Manolachi [martur].
eu Neculaiu Boncaciul vornecul mart[ur]
eu Ioniţ Ciolan martur.
eu priotul Mihalachi zăt Manulachi [am] fostu [faţă]

Pe verso.

Tij am mai vândut şi eu Mihăilă zet Vasile Gălăţan giumătate [de] pogon tot pe acestu pământu şi tocmala ne'u fostu pe acè giumătate 25 lei şi banii ne i-au datu toţi în mânule mele şi când am vândut me'm întrebat tote nemurile şi rezeşii şi nu s'au aflat nimic ca să [s]prijine[a]scă, numai dumnelui, ce-i mai sus

numit și eu am vândut de nemene silit, nici asuprit, ci de a me bună voe, ca să-i fie ocină moșie lui și ficiorilor lui, nepoților, strănepoților dumisale și când am făcut acestu zapesu s'au tâmplat mulți omeni tineri și bătrân[i], cari mai gios să vor iscăli cineș pe nume

let 7305, Sep. 10 d[ni].

eu vornicul Stan, am fost față.
eu Neculaiu sint Bujan am fostu față.
și am scris eu dascalul Alisandru cu zisa lor.

Colecția mea [1]

192. **1798, Iunie 12.**

Sămnile moșii mitocului mănăstirii Miera, ci este în Ruget, biserică și chilii și vie a călugărilor.

Moșiea merge din gropile Viții la dial supt grindu cel diasupra și apucă hătnău bisericii la dial, pân în Fântâniță, în Izvoru și de acolè scapătă muchiea și apucă Colăcelul la dial, tot apa Colăcelului pân în secătura lui Stan Ghiociu și apucă în sus tot Colăcelul pân în fundul lui și acolè ia drumul care merge deacurmezâș pără în Pipirig, la Pietrile Alăturate și ia pârâul Pipirigului la vale dispre soare amiază și dă în Colăcelul mare și merge până în priporul Rugetului.

Arh. St. Iași, Tr. 806, op. 916, dos. 79, fila 57.

193. **1798, Avgust 2.**

Zapisul ce dă preotul Neagu Gegea din Șindilari la mâna locuitorilor din Năruja, de învoiala ce a intervenit între ambele sate pentru dealul Hăjmei [2].

Adec eu preotul Niagul Giageă [3] ot Șândilarii de gios dat-am adevărat scrisoaria mia la mâna dumilor sale moșnenii din Nă-

---

[1] Actul mi-a fost dăruit de moș Constantin Haliciu din Spinești.

[2] Cp. Constantinescu și Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 22, p. 32, unde s'au strecurat unele erori de transcriere. De pildă: Șindrilari în loc de Șândilari, pârâul Muscociul în loc de Muscocii, Groapa Vizuinilor în loc de de Groapa Viezunilor, etc.

[3] V. mai sus no. 173.

ruja, anume Costantin Gogonceă, Banul Corăiu i Banu Şolomon [1] i Soare Andronic [2] i Matei Dascal (?), precum să se ştie că având pri[ci]nă între noi pentru Botul Hrăjimei (sic !) şi mergând acolo la faţa locului: nemesnec Luca ot Bârseşti[3], dumnelui vornic Ion Ponia ot Şândilarii de sus dinpreună cu toţi sătenii din Năruja şi aşa s'au hotărîtu ca să mai ia numiţâi o groapă, ce să chiamă Groapa Viezuniilor din Vârful Hâjimei, dela Brad, groapa de vale, din muche în muche, până în Regheul şi dosul pîn (?) râpă până în pârâul Muscocii de vale, pe unde s'au pus şi pietre pe semnile locului. Deci, deacum înnainte, să aibă dumnelor a stăpâni cu pace despre mine i despre feciorii miei, iar care din feciorii miei, din niamurile mele să vor scula de a mai supăra pe numiţii moşneni şi mergând la orici giudecată să nu să ţie nici într'o samă, fiindcă noi ni-am hotărît cu b[un]ă priimiria noastră şi pentru mai adevărată credinţă am iscălit.

1798, Avgust 2.

eu priotul Niagul Gege adeverez dinpreună cu feciorii mei
Luca nemesnec ot Bârseşti, am fost faţă
eu Ion Ponia vornec ot Şindilari de sus, am fost faţă
eu Măteiu Ponia martur
eu Ştefan a Alecxandrii mart.
şi am scris eu cu zisa părintelui Niagu şi am iscălit
......Dascal.

Colecţia d-lui Teodor Şerbănescu — Năruja.

194. **1799, Fevr. 21.** — Regest. —

„Jaloba lui State [4] şi Iordache şi Neculae, Ianculeştii, către domn cu cerere de a să îndatori pe un Vasile Talpă a le da nişte scrisori şi doă hotarnice de moşiile Hănţeştii, Câmpurile şi Necoreştii dela ţinutul Putnii, care scrisori fiind la unul din nia-

---

[1] V. mai sus no. 186.
[2] V. mai sus no. 116 şi 186.
[3] V. mai sus no. 161 şi 181.
[4] State Şendrea, ginerile lui Toderaşc Iancul.

murile lor şi întâmplându-să de au murit la casa acelui Talpă, au rămas scrisorile la el, buiurdisită la vel logofăt".

Condica moşiei Câmpuri, doc. no. 138, fila 227.[1]

195. 99 (1799), **Iunii 4.**

Zapisul unui Nicolae la mâna lui moş Vasile Huşcă că-i va plăti datoria la toamnă.

Pentru noî zăci de lei, ci sânt drept dator cu deosăbit zapis lui moş Vasile Huşcă[2] m'am rugat ca să mă mai aştepte până în toamnă şi zapisul cel vechiu au rămas la moş Vasile şi atunce la numita vede să-i dau banii şi înplineala am plătit-o eu şi pentru credinţa m'am iscălit.

99, Iun. 4.

eu Neculaiu adiverezu
şi i-am scris eu zapisul cu zisa lui Neculai.
Preotul Ioan Ghemuleţ

Zapisul acesta l-au dat înnaintea mea mai sus numitul.
Ianache Dan

Colecţia d-lui Ion Roşca-Valea Sării.

196. **1799, Iunii 7.** — Regest. —

„Zapis prin cari Vasîli Jalobă înpreună cu fratîli său Sandul i tot neamul lor, vând lui Cristea Ciobotarul[3] şi lui Neculaiu Holban moşiea ce li s'au venit partea lor din moşul lor Apostul din Vizantiea, din blănile Bodineştilor dila Tivitău i pi Păstrăva şi groapa Ghergheleu ce să va veni partea lui şi pomii din sălişte cu loc cu tot în preţ 45 lei".

Din jurnalul giud. Putnii no. 232 din 31 Mart 1837. Colecţia mea.

[1] Cp. Jurnalul din 1839 Iulie 13 al jud. ţinutului Putnei. Colecţia mea. „Jaloba lui Stati Iordachi şi Neculaiu Enuleţu dată cătră domnu de atunce spre a să îndatori pi un Vasîli Talpă şi Iordachi Talpă din satul Scurtii, ţinut Putnii a li da nişte scrisori şi dî hotarnici di moşiile Hânţaştii, Câmpurili şi Nicoreştii".

[2] V. mai sus no. 170, 174 şi 184, Ivan Huşcă.

[3] Tatăl lui Andronachi Cristea.

197. **1799, Iulii 23.** — Regest. —

„Zapis prin cari Alecsandru şi Lup[u] sîn Chetrian vând lui Neculaiu sîn Vasălachi Chetroiul şi lui Lupu Baciu zăt Vasălachi o groapă de fân în Ciuta mică[1] cu preţul de 25 lei".

Arh. St. Iaşi, Tr. 1137, op. 1290, dos. 43, fila 32.

198. **1799, Noembrie 28.**

Hotărnicia ce fac patru oameni, doi din partea Vrancei şi doi din partea Milcovului, moşiei Hâjma.

Din porunca dum. coconului Tomei Stamatin, vornecul de Vrancea i a dum[i]sale căpitanului Manolache Avram find rânduiţi noi patru oameni: doi din partea Vrăncii şi doi din partea Milcovului Ştefan Tuvene din Poiană, Costantin Danţăş din Bodeşti, Lupul Boroş i Ştefan Grosul dela Şăndilarii de sus, noi am mersu la faţa locului, findcă avea pricină sătenii din Năruja cu feciorii preotului Neagul Gegea pentru moşîea Hâjma şi noi după ştiinţa noastră şi în frica lui D[u]mnezău le-am arătat hotar[ul] vechiu, find înpreună mulţi oameni bătrâni şi tineri faţă: care hotar să începe din Curmătura adâncă şi vine drept în Curmătura Lupilor şi deacolea merge în [i]zvoriul cel mare la cele trei şâpote şi de la şâpote merge în Curmătura Hâjmei şi apucă scursura Hâjmei de vale şi dă în pârâul Zgiapurilor şi ia pârâul de vale şi dă în Regheul din gios de Hârjmă (sic!) şi ia Regheul de vale şi merge până din gios de pârâul Vacii şi apucă piscul Scumpii la deal şi ese în deal la curmătură şi până aicea este hotariu Nărujănilor ci să hotărăsc cu Milcoveni şi acea moşie Hâjma rămâne în hotar Nărujanilor şi la arătarea acestui hotar s'au tâmplat mulţi oameni faţă atâta din partea Milcovului i din partea Vrăncii, care n'au tăgăduit şi noi pentru credinţa am dat această scrisoare la mâna lor şi ne-am pus şi numele mai gios.

1799, Noemv. 28.

eu Ştefan Tuvene ot Poiană
eu Costantin Danţăş

---

[1] Acest pământ, aflat pe teritoriul comunei Vidra, este cumpărat apoi în 1828 Iulie 29 de către preotul Stan dela Ion Chetroiu, iar dela preotul Stan trece către preotul Ştefan Băcesc (Baciu) din Vidra, care se judecă pentru el în 1843.

eu Lupul Boroş ot Şândilarii de sus
eu Ştefan Grosul ot tam
eu Radu Jăpieanu ot Poiana
eu Ion Neagul ot Şândilar am fost faţă
eu Coman Mircioiu ot Şindilari
eu Mirăuţă Toder ot tam
şi alţi mulţi oamini am fost faţă.

Colecţia d-lui Toader Şerbănescu — Năruja [1]

199. **7308 (1800), Aprilie 6.**

Zapis prin care Toader Murgu din Voloşcani cu Sanda, Costachi şi Gheorghe sin Costache îi vând lui Pricopie o groapă de fân în Vrancea Horingească.

Adecă eu Toader Murgu din Voloşcani şi eu Sanda Costache şi eu Gheorghe sin Costache dat-am adevărat zapisul nostrù la mâna lui Pricoche precum să să ştie că de nimine siliţi nici asupriţi, ci de a noastră bună voe, am vândut o groapă de fân în Vrancea Horingească, care să trage pe lângă Sandu Săcăluş, alăturea pe din sus şi când am vândut această parte de pământ, ne-am întrebat toţi fraţii şi n'au putut nimeni sprijini şi văzând tocmala bună, am luat în mânele noastre patruzăci lei deplin, adecă patruzeci de lei, că fiind numitul Pricoche sin Simion Mane frate a nostru pe moşie, e-am dat-o dumisale ca să-i fie moşie dreaptă ocină în veci, copiilor şi nepoţilor cât Dmnezeu i-a dărui, şi când s'a făcut acest zapis s'a întâmplat oameni tineri şi bătrâni, care mai gios se vor iscăli pe anume.

Aprilie, în 6 zile, 7308.

Eu Toader Murgu, vânzător
Eu Sanda Costăchioaie, vânzătoare
Eu Gheorghe sin Costache, vânzător
Eu Sava zăt Neagu martur
Eu Neculai Dahîrnae martur

[1] Publicat în Constantinescu şi Stahl *op. cit.*, p. 34 cu mai multe erori de transcriere. Astfel în text între altele, Şindrilari în loc de Şindilari, Jgiapuri în loc de Zghiapuri şi la semnături deasemeni Şindrilari în loc de Şindilari, Roman Mircioiu în loc de Coman Mircioiu, Mărcuţă în loc de Mirăuţă Toader ot tam.

Şi am scris eu dascalu Toader cu zisa lor

Eu Apostol Cârmuzan martur
Eu Ioan Dragu martur
Eu Ioan Ghifan martur
Toader Dragu martur
Eu Criste sin Toader Murgu iscăl.
Eu Constantin Saratu iscăl.
Eu Ioan sin Costachi iscăl.
Cheltuiala acestui zapis s'au făcut 2 lei 24 parale.

Colecţia d-lui Gr. Moţoc — Iaşi.

200. 1800, Iulii 10. — Regest. —

„Cartea di blăstăm, ci sloboade Preosfinţăia Sa Veniamin episcopul Romanului, asupra lui Ioan Pone i Ioan Neagul i Ioan Mocan i Lupul Bou Roş şi Tudorachi Pungă cuprinzătoare ca să arati adevărul pe unde sînt marginile şi hotarile a Şindilarilor şi pi unde au umblat din vechiu".

Arh. St. Iaşi, Tr. 196 op. 219, dos. 29, fila 19 verso.

201. 1800, Iulii 20.

Hotarnica comisului Panaite Ciucă, vornic de Vrancea pentru hotarul dintre moşia Nărujenilor şi a Ghebeştilor, prin care se desfiinţează hotarnica făcută de vornicul Dumitru Ghionoiu. [1]

Pentru o moşie, după cumu mai gios să arată curgire pricinii, care moşii esti în hotar Nărujili, în Danciul, în Dialu Văi Boului, care moşie, la anu 1795 Iuli 29, un Ene Gheba şi cu Toader Gheba, frati-său, Milcoveni, la acè vreme au fostu luoat-o suptu stăpânire loru zicându că esti driaptă a lor şi tot într'ace vreme cu chipu viclianu li s'ar fi şi hotărâtu moşia, în stăpânire de către

[1] Actul s'a publicat în Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 27 cu unele greşeli de transcriere şi cu omisiuni.

Numele vornicului de Vrancea Dumitru Ghionoiu a fost transcris greşit prin Dumitru Ponoiu. Numele adevărat este acela de Ghionoiu. De altfel chiar d-nii Constantinescu şi Stahl, transcriind un alt act publicat deja de d-l N. Iorga în *Studii şi documente, VII*, p. 66, no. 58, ne dă dreptate, când transcriu, de astă dată corect, Ghionoiu. V. *op. cit.*, no. 20, p. 28.

Dumitru Ghionoiu, ce să află vornic Vrăncii, dându-li-să numiților și carte de stăpânire la mână. Deci după cercetare ce amu făcut, s'au găsîtu această moșie dreptă a oamenilor de Năruja, iar nu a Ghebeștilor, cu cuvântu într'acestaș chipu că:

Intâiu, că carte de stăpânire, ce au avut-o la mână Ghebeștii, arată că la hotărîria, ce au făcut Dumitru Ghionoiu, au fostu toț[i] Vrăncenii și răzășii față la hotărît. Amu intratu în cercetare de este așa și s'au găsît numai un nemesnicu Luca[1] din satu Bârsăștii, care, întrebându-să pe numitul Luca, au arătat, că au fostu la acè hotărâtură fiindu sâlit de Dumitru Ghionoiu, ci au fost vornic Vrăncii, dar iscălitura lui în carte de giudecată au zîs că n'are nici o știință, zâcându-î vornic[ului] Vrăncii să nu-l iscăliască, în vreme ci n'au fostu față oamenii din Vrancea și bătrânii cu alți răzăși, cari știu stare locului moșii, mai vârtos că | nici însuș acei cu pricina Nărujanii, care |[2] era pricină între Ghebești și între Nărujăni și cerè trebuința ca să fie și Nărujanii, care s'ar fi dispărțit de moși Ghebeștii, n'au fost nici unul din parte Nărujănilor, cum nici alți Vrănceni moșinași, ci pren carte hotărîrii numiți [sunt] că au fostu.

Al doile, că în curgire mergirii meli căndu amu mersu la fața locului, mergâdu pe la casâli Ghebeștilor, mi-au arătat muma Ghebeștilor că ar fi dat pentru pricina aceștii moșii hotarnicului optzăci lei și să cunoaște că interes banilor n'au urmatu la cumpăna dreptății.

Al treile, că Dumitru Ghionoiu, ci să afla vornic Vrănci, carti nu știia nici să iscălia[s]că, ci ave un băetu al lui, de-l iscăle și să vede că nu ș'au cunoscut la dreptate să-și pui temeiul iscăliturei lui. De care Nărujănii, cunoscându-să că li s'au făcut strâmbătate cu luoare moși[i] de s'au dat Ghebeștilor, au venit tot satul la mine și arătându-mi strâmbătate, ce li s'au făcut, amu mersu sângur eu și amu umblat pe toată stare mușii și amu văzut și hotărâle pusă de Ghionoiu și de acolo amu venit în sat Spineștii și amu strânsu toți bătrânii și răzășii Vrăncii, care să vor iscăli și în frica lui Dumnezeu, au arătat că ei în vreme căndu s'au făcut această hotărâre, n'au nici o știință și după toată

---

[1] V. mai sus no. 161, 181 și 195.

[2] Cuvintele „nici însuși acei cu pricina Nărujanii, care“ sunt omise în transcrierea Constantinescu, Stahl.

cercetare, ci amu făcut, amu găsîtu cu dreptati că rău şi fără cale s'au luoatu moşia Nărujănilor de s'au dat Ghebeştilor şi s'au luoat moşia de suptu stăpănire Ghebeştilor şi după dreptati s'au datu suptu stăpânire oamenilor de Năruja, ca una ce s'au cunoscut driaptă moşi a lor, iar nu a Ghebeştilor.

Al patrăli, s'au mai găsit o mărturii la mâna Nărujănilor, în care mărturii li să arată Nărujănilor această parti de moşii. că mai nainti de această hotărîre s'au dat suptu stăpânire Nărujănilor, iar nu a Ghebeştilor, care mărturii sântiu iscăliţi nemesnicii Vrăncii, rânduiţi de vornic Vrăncii, ce au fost la acè vreme şi asămine mărturii atunce li s'au datu şi la mâna Ghebeştilor, pe unde au să-şi stăpânească parte lor de moşii şi Ghebeştii nici aceia n'au păzit-o, ci mai pe urmă au scos hotarnicu pe Ghionoiu, făcându după voia Ghebeştilor, cum au arătat ei, aşa li s'au hotărît.

Şi pentru întărire stăpânirii s'au dat mărturii de stăpânire la mâna oamenilor de Năruja ca să nu fii supăraţi de cătră Ghebeşti şi s'au ruptu carte de hotărîre a lui Dumitru Ghionoiu, ca una ci s'au găsit vicliană.

1800 Iuli 20.

Panaiti Ciucă, comis, vornic Vrăncii

eu Luca nămesni[c] mart.
eu Ion Murgu nemesnecu am iscălit.
eu Ion (?) Iftimii iscalu
eu nimesnecu Ionu Bogădanu martur
eu Sa[n]dul Săcăluşu marutoru
eu Ionu Săcăluş marutoru

Colecţia d-lui Teodor Şerbănescu-Năruja.

Adaos la partea I-a.

202. **7100 (1592), Iulie 21.**

[I]zivodu dinu găra lu Ionu Badiului[1] pe u[n]de au merusu cu chiciorăle de au arătatu pe u[n]de au cositu tată-său anume să s[ă] ştie.

Dela vale despre Dorofîte, di u[n]de să începu Tufele, de vale lâ[n]gă pârâu şi trage în Bobeică, în Bolovanu şi dinu Bolovanu trage spre Hrejăde, chezîşu chescu, înnu mijlocu grochi într'alîtu bolovan şi trage în capulu blăniluru dela vale şi è drumulu la dalu pâră în capulu blăniloru dela dalu şi trage pe chiscu la pârâuu Urusului, în Papură, în Arăcaciul lui Buture şi aş'au mărturisitu Ionu Badulie că au apucatu pe tată-său stepeni[n]du şi s'au întâplat şi omini streini anume.

Iule 21, 7100.

eu Ionu a Făti mic
eu Ivanu a lui Tudoru
eu Ionu dascalu amu scrisu cu zisa lu Ionu Badulu.

Colecţia mea.

203. **7203 (1694), Octombrie 10.**

Zapis prin care Toader sîn Chierciului cu femeia lui Ioana vinde Badiului locul casii.[2]

Adecă eu To[a]der sîn Chierciului împreun[ă] cu fămeia me Măriia, de nime silit[i], nici nevoit[i], ce de a noa[s]tră bună voe, făcut-amu zapisul nostru la mâna Badiului[3] i a fămei lui anumi Nedelei, precum să s[e] ştie că i-am vândut locul [c]asii drept 6 lei şi potronic, ca să fie driaptă ocină l[ui i co]piilor lui, nepoţilor st[r]ănepoţilor, în veci, ohavnic şi cându i-am vândutu

---

[1] V. mai sus no. 16. Socotesc că există légătură între ambele documente. Ele se referă la aceiaşi regiune.

[2] Actul este fără îndoială din Hăulişca sau Păuleşti. In colecţia d-lui Nicolae I. Bratosin Câţu din Hăulişca am găsit o serie de acte în care se vorbeşte despre Cherceşti şi despre Bădiuleşti.

[3] V. Badiul din Păuleşti, mai sus no. 16 şi 202.

acel loc, intrebatu-mi-am to[[i] fraţii mei şi nu s'au aflat nic[i] unul să-ş[i] de acei ban[i], ce m'eu dat Badiul şi la scrisore zapisului tâmplatu-s'au mulţ[i] omin[i] bun[i], anume carii să vor iscăli mai gios şi pentru credinţă m'em pus mai gios şi degetul in loc de pecete ca să s[e] criază.

liet 7203, mes. Oc., dni 10.

eu Toader sin Cherciul, vânzător.
Ion Potop, martur.
Ion sin Ioniţă ot Poian[ă], martur.
Ignat Baraghin [1], martur.
(x) eu Enache Puiul (?), martur.
Mihhăilă (sic) sin Şuiul.
Mihalachi pis zapis, mar[tur].

Dnă Ion Cantimir Voivod.

Colecţia Postolia Trif zisă Bica — Hăulişca.

204. Fără veleat. [2]

Pomelnicul mânăstirei Vizantia [3]

(1). Gde po ...(şters)... Ion Eremiia Moghila Voevoda [4] i

---

[1] V. mai sus no. 123.

[2] Data pomelnicului este aproximativ dela sfârşitul veacului al XVII-lea. Aceasta din cauză că lista domnilor se încheie cu Duca Vodă, iar coloana căreia i-am dat no. 4 îl cuprinde pe preotul Ciochină, cunoscut din documentele publicate mai sus la nle. 59, 64, 65.

[3] Pomelnicul este scris în interiorul unui triptic de lemn. Pe bucata din mijloc sunt trei coloane. Am dat coloanei din centru numărul de ordine 1, celei din dreapta no. 2 şi celei din stânga no 3. Pe faţa interioară a uşei din dreapta se află două coloane cărora le-am dat respectiv nle 4 şi 5. Pe uşa din stânga în momentul când s'a lucrat pomelnicul nu era scris nimic. Tot ce s'a scris ulterior mai important am reprodus sub no. 6. Literile scrise cu aldin au în original culoare roşie.

[4] Socotesc că mânăstirea Vizantia nu este zidită de Eremia Movilă şi aceasta pe următoarele motive. In per; lipsisurile mânăstirei nu figurează nici un ispisoc dela acest domn, deşi s'a păstrat de către mânăstire ispisocul mai vechi din 1584, dela Petru Vvod. (V. mai sus no. 9).

In actul din 1612 Mart. 9 (v. mai sus no. 18) se vorbeşte de un schit Vizantia şi nu de o mânăstire, ceiace ar fi fost mai firesc dacă s'ar fi făcut zidirea de către domnul Moldovei.

Broştoc, starostele de Putna ar putea fi el intemeietorul schitului. In pomelnic a fost însă adăogat mai târziu.

gpdja ego Elisafta i ciad ih. Ion Stefan Voevoda [1] i oțță ego i mtî ego i gpdja ego Axanina. Ion Miron Barnovschi Moghila Voevoda i oțță ego i mti ego Elisafta. Ion Stefan Voevoda [2] i gpdja ego Safta. Ion Istratie Dabijia Voevoda i gpdja ego Caterina i ciad ih. Ion Duca Voevoda i gpdja ego Nastasiia i ciad ih [4].

(2). **Gde pominaiatsia episcopî** ... (șters) ... Arhiepiscopu Aftanasie.[3] Arhiepiscopu Fteodosie. Arhiepiscopu Varlaam. Arhiepiscopu Ivloghie. Arhiepiscopu Mitrofan.

Ot Vizantiia. Eromonah Simon egumenu. Eromonah Aftanasie. Eromonah Parftenie. Eromonah Loghin. Eromonah Aftanasie. [5]

(3). **Gde pominaitsia boliari.** Ionașco. Irina. Georghie. Crstea. Măricuța. Zamfira. Pan Dumitrașcu i cniaghinia ego Nastasia. Pan Gavril i cneghinia ego Sofroniia i ciad ih. Stratulat i cneghinia ego. Mariia. Vasilie Sinca. Dumitrașcu i rodiia. Irimiia. Mărica. Tănasie Ursul. Dumitrașcu. Mariia i ciad ih. Lupașco. Alexandra. [6]

(4). Gavril i jena ego Iana. Neculaiu. Pro ... (ars) ... iia. Erei Seme ... (ars) ... Dochiia i ciad ih. Erei Vasilie. Mriia. Dochiia i ciad ih. Dămiian. Antoniia. Andronic. Mriia. Andreiu

---

[1] V. mai sus no. 11.

[2] Ștefan X (Ștefăniță), 1659-1661.

[3] Probabil Anastasie Crimca.

[4] In josul coloanei continuă, un scris mai recent: «Ctitorii ce au intemeiat den nou acestă sfân(tă) m(ăn)osterie Vezanteia, cum să vede înnoiată:

Morții:

Serafimu eromonah, Meletii erodeiacon, Vesarion monah, Sofroneiu eroshimonah, Ghermano shimonah, Isădor monah, Cosmo shimonah.

[5] Continuă cu altă mână și cerneală: Monah Daniilu. Monah Filotei. Monah Iorestu. Monah Tofan. Monah Arsianie. Ermonah Daniilu Teofanu. Agafiea. Ermonah Teofil, egumen. Ieromonah Theofan, egumen. Ermonah Misailă, egumen. Ermonah Pahomie. Eromonah Pavălu. Ieromonah Isaie, egumen. Ermonah Nictarie, egumen. Monah Ioasaf. Pelaghiea monahisa.

[6] Coloana continuă cu diverse scrisuri. Nu reproduc decât numele care îmi par mai importante: »Boștoc, Iamandi, Bălașa, Enachi, Iordachie i cniaghina ego Mriia. Pătrășcan, ...Catargiu... Ereu Vasilie, Gheorghiț i cnighina eg. Doschina i cead ih i ves rod ih ...Drăgoman.

Varvara. Erei Ciochina.[1] Dosca. Niculai. Sofroniia. Grigorie. Grozava. Erei Vasilie. Anteniia.[2]

(5). Monah Macarie. Monah Tofan. Monah Silivestru. Monah Lepădatu. Monah Aftanasiia. Monahiia Vasilida.[3]

(6).[4] Pomeni Gsdi. Vasilie, Ecaterina i ves rod ih.[5]

Mănăstirea Vizantea.

205. **7230 (1722), Iulie 24.**

Insemnări pe foile unei psaltiri slavone.

1. Să s[ă] ştie. Această Sf[â]ntă carte, cie să chiamă psaltire, care am vândut-o eu preotul Toader[6] Streinul, preotului Ioan dela Păuleşti, drieptu ban[i] gata lei 4 lei viechi şi am vânduto-o în zilele Pre luminatului domnu Ioan Mihai Racoviţe Voevod, domnul Ţării Moldovii, când au venit al doile rând d[o]mnu, când au înblat anii din ceputul lumii 7230, în luna lui Iulie, zile 24.

eu preotul Toader Streinul.

2. Este a lui Soare Po(. . . rupt . . .) cumpărată dela Vasile şi au dat pe dânsa doi lei bani şi [au] cumpărat-o în zilile Pre luminatului şi Pre înnălţatului d[o]mnu Costandin Basarabu Voevod şi am scris în luna lui Dechemvree, în zece zile a lui De[che]mvrei.

3. Această carte este a lui Soare dela popa Costen, dela popa Ionu de învăţătură.

---

[1] V. mai sus no. 59, 64, 65.

[2] Complectat mai în urmă: Monah Ioanichie, Tiron, Aniţa Salomca, Mihail, Anca i ciad ih Iordachie, Tudosiia, Tudosie. Armeniia i ciad ih. Erei Necolaiu, Tofana i ced ih i roditele ih ...Erei Vasilie i Papadie eg. Nastasiia i ciad ih, ego Safta us Aniţa, Isac, Alexandra.

[3] Continuă de alte mâini, între altele: Lupul Meşterul, Ioniţă Meşter, Damiian, Dobra, Toader, Mărica, Mălina, Ion, Irina, Ioana, Cărstia, Ghervasiia, Ştefan vornic Bou, au dat cârligu Voloşcani. Efrem i snă ego Vasile, Miron, Neculae, Petria snă David i ţena ego i ciad ih, Ionu, Irina, Iftinca. Vad de moară Giuleştii, Voloşcani, Parincu.

[4] Intreaga coloană este scrisă posterior celorlalte.

[5] Urmează între alţii: Vii: Vasle preotu, Mareia prezvitera, Costantinu. Morţi: Mareia, Costantin, Vărlan preotu, Costantenu preotu, Marica prezvitera.

[6] V. *Uricariu, XVII*, p. 34, un popă Toader din Păuleşti la 1745.

4. Scris-am eu robul lui Dmnezău Costin cu mânî de ţărână, că mâna putrezeşte, dar cuvintele mele nu vor putrezi.

1820, în luna lu Iune.

5. Scris-am eu robul lui Dmnezău Costin cu mâni de ţărînă, că mâna putrezeşte, dar cuvintele mele nu vor putrezi şi cine citeşte, mă pomeneşte.

Să se ştie vleat 1825, Ianuarie 30, fiindu de ani 27.

Costenu

Biserica Sf. Voevozi din satul Hăulişca.

206. **1757** [1], **Martie 28.**

Copii scoasă dipă zapisul Ţirdarilor, ci esti la schit Vale Niagră, întocma.

Ad[e]c eu Nistor Ţârde, fratile meu Ursachi, fratile meu Ion, dat-am adivărat zapisul nostru la mâna părintelui Mafteiu şi Ivan Mărdachi ot Spineşti precum si se ştii că noi di nimini siliţi, nici asupriţi, ci di a noastră bună voi, am vândut şăsi fălci ci's la Bradul lui Şerban, loc di coasă, dar [o] falce dintr'acesti şasi am datu sfântului schit, dar pi cinci fălci ni-au dat plata diplin, câti doi zloţi falce şi pentru credinţă ni-am şi iscălit.

1758, Martii 28.

eu Nistor Ţirde, vânzător
eu Ursachi, vânzător
eu Ion, vânzător

Şi acest zapis s'au făcut în casa lui Ivan Mardachi ot Spineşti şi au fostu mulţi omeni buni, tiner[i] şi bătrâni, anumi Ion Gavrilă, Irimie brat lui, Vasilachi sin Lepădat, Mihai Murgu, [2] Simion Bahamăt. [3]

Şi această copii di zapis, am scos-o no[i] dipi cel adivărat în tocma de cum esti cel vechiu, dar cel adivărat nu si dă dila schit

[1] Deşi în cuprinsul actului este trecută data de 1758, socotim că data reală a originalului nu poate fi decât 1757, întru cât din actul ce publicăm mai jos la no. 207 rezultă că acest act este posterior celui de faţă.

[2] V. mai sus no. 119 şi 120.

[3] V. mai sus no. 113 şi 139.

fiind că esti schi[n]bătură pentru altă moşii după cum arată zapisul dila popa Mafte[i], cari esti la mâna lui Ion Moţoc şi la Ivan Bâtcă i brat lui.

Şi spre a fi di credinţă, ori ci judicată, am iscălit şi noi di mar[tur].

Ion[i]chie, monah na schit Vrancea.

Colecţia d-lui Mihai Bahnă-Spineşti.

207. **7265 (1757), Apr. 29.**

Zapis prin care preotul Mafteiu din Spineşti arată cum s'a clădit schitul dela Valea Neagră şi ce averi a stăpânit acest schit la întemeierea lui.

Adec eu preot Mafteiu ot Spineşti dat-am adevărat zapis meu la mâna Gavrileştilor anume Ioan[1] i Toader Irimie i Dumitraşcu i Gavrilă, Io[a]na sora lor ot Spineşti precum avându şi o parte de de (sic) moşie peste Vale Niagră, în Poduri, ce să chiamă parte Gavrileştilor, mi-au dat-o ca să fac un sfânt schit[2], care s'au şi făcut cu [a]jutor lui Dmnezeu. Dec[i] mergându ei înpreună cu toţi ş'au hotărît moşie şi au găsit doo spreci fălci. Deci cerându eu preotu Mafteiu ace moşie ca să-mi de danie dum. mi-au răspunsu că n'or pute da danie că 's fraţi mulţi iar doo fălci om da danie cum li-au şi dat, iar ziece fălci să ne de moşie pentru moşie; dec[i] eu preotu Mafteiu m'am apucat că le o-i da moşie pentru moşie şi găsindu eu preot Maftieiu şasă fălci la Ţirdeşti făcându-le vânzătore doo fălci mi-au dat danie, iar patru li-am cumpărat cu patru lei iar şi zapisu arată[3], car moşie iaste la Brad lui Şerban. Tij am mai dat doo fălci în Măgur la Budăiu, ce să chiam parte Ciorneeştilor, cum ara[tă] şi zapis. A mai dat o falce pol în Hrejde, cumpărătur dela Draghiş, cum arată şi zapis. O falce

[1] V. mai sus no. 119, 120.

[2] Rezultă din acest important document că preotul Mafteiu din Spineşti poate fi socotit întemeietorul schitului dela Valea Neagră, schit care, probabil, chiar dela întemeiere, s'a numit schitul Vrancea.

Schitul se ridică pe un pământ dăruit de neamul Gavrileştilor din Spineşti.

[3] V. actul anterior no. 206. Există însă nepotrivire în ce priveşte numărul fălcilor dăruite de Ţirdeşti.

am mai cumpărat dela Gavrilă brat lor tale (sic) doi, cum arată şi zapis. 7265, Apr. 29.

şi pentru criedinţa m'am şi iscălit.

Irei Mafteiu

Colecţia mea.

208. **7267 (1758), Ocv. 25.**

Copie după o insemnare aflată pe filele unei evanghelii dela mănăstirea Mera în care se dau informaţiuni asupra unei năvăliri a Tătarilor.

Să să ştii că această sfântă şi dumnezăiască ivanghelei este cumpărată de sătenii de la mănăstire dela Mira, di prea Milcov şi au cumpărat-o dinpreună cu sătenii dispre Munteni, din drept mănăstirii şi cu alţi oamini streini, carii i-au îndurat Dumnezău şi au dat pe dânsa 12 lei şi au dat-o sfintii mânăstiri Mirăi, să le fii pomană pentru sufletile lor şi a părinţilor lor, în zilile Mării Sale domnu Theodor Voevod, în vreamile cân[d] au venit Tătarii cu Nohai la Săptv., în 14, la zioa Crucii, di au prădat Ţara Moldavii ş'au venit di au prădat Focşanii[1] şi au prădat şi mănăstire Mirăi, cât n'au rămas în mânăstiri şi în sfânta biserică nimic şi au stricat şi sfintile icoani ş'au luat şi sfintele cărţi şi alti multi odoară a sfintii biserici, cât n'au rămas în mănăstire măcar ceva cât de puţin şi într'aceli zile era egumen la m[ănăstire] Sfinţia Sa părintele Mathei eromonah şi arhimandrit dela Vatoped şi popă di biserecă era Ananie eromonah, Moldovanul, cari prin osteniala lui cercetă şi îndemnându creştinii, rugându-s[ă], s'au cumpărat această sfântă evanghelii. Dar di s'ar întâmpla să să rătăcească această sfântă evangheli undeva şi n'ar vria să o călăciască, s'au di ar fura-o cineva au din preoţ[i], sau din călugări, au alţii streini, oricarii şi n'ar vre să o aducă la locul ei, la Mira, unii ca aceia să fii blestemaţi de Domnul Dumnezău şi de Maica Precistă şi de sfânt a lui H[ri]s[tos] ierarh Nicolae, făcător de minuni şi de cei 318 părinţi dela Nicheia şi de noi niertaţ[i] în veci. Amin.

Şi am scris eu Ananie eromonah ot Mira.

let 7267, Ocv. 25.

---

[1] **O invazie de peste 100.000 de tătari, conduşi de şapte sultani. V. Al. Papadopol,** ***Note asupra Bârladului,*** **p. 32.**

Poslăduindu-să de către gios iscălitul s'au găsît întocmai cu orighinal.

1835, Sept. 21 zile.

Iscălit: Neculcescu

Judecătoria ținutului Putnii.

Cuvioșie Sa, arhimandritul Sofronie, egumen mănăstiri Mera înfățișându-să cu jalobă în presudsfii, au cerut să să întăriască copie aceasta spre formă, care i-ar slujî la trebuințe de giudecăți, ce are monastire și fiind scoasă după înscris, ce au găsît pe filile sfintei evanghelii, ci ești la mănăstire Miera și cercetându-să din cuvânt în cuvânt, precum să află în evanghelie și găsîndu-să întocma să încredințază cu iscăliturile cilenurilor și punirie peceții.

835, Sept. 24

Colecția mea [1]

209. **7271 (1763), Aprilie 8.**

Zapis prin care Ion Pufle cu femia lui Ioana vând lui Toader Bușilă o parte de moșie din partea lui Beleiu.

Adec eu Ion Pufle [2] înpreun cu femee me Iona dat-am zapes meu de bun[ă] credință precum să s[ă] știe că de a me bun[ă]

---

[1] Iată cuprinsul petiției cum și rezoluția scrisă și subscrisă de spatarul Asanache Dan.

Către cinstita judecătorii a ținutului Putnii
dela Sofronii arhimandrit și egumen sfintei m(ănăsti)ri Miera.

In judecățile ci urmează întri m(ănăsti)ri și întri alți feț(i), de trebuință are monastire a avè și copii di pi un înscris, ci să găsăști în o evanghelii a ei, pi cari, scoțându-o, o alăturez pi lângă aceasta spre a să cerceta și a să încredința pe formă.

Semnătură grecească.

Primit, 21 Sept. 1835. No. 4112.

Copia alăturată după înscrisul ce să găsește pe filele evanghelii, ce este la mănăstiria Mera, cercetându-s(ă), din cuvânt în cuvânt și fiind întocma, să s(ă) încredințăze de giudec(ătorie), după cerirea prin jaloba aceasta a igumenului mănăstirii, Arhimandritul Sofronii.

Asanache Dan, spatar.

[2] V. mai sus no. 137.

voe lui Toa[der] Buşil[ă][1] de nime silit nici asuprit, ce de a me bun[ă] voe am vândut parte me de moşie, parte lui Beleiu şi mi-am întrebat toţ fraţii mei şi nime n'au vrut s'o cumper[e], ce am vândut acestui om, ce mai sus scrie, lui Toader Buşil[ă] şi ficiorilor lui în veci şi plata m'au dat 2 lei deplen întru mînul[e] mel[e] şi pentru credinţă m'am şi iscălit.

7271, Apreli 8.

eu Ion Pusle (sic!) vânzător

şi la acestu zapis s'a tîmplat mulţ omen tiner şi bătrân anu[me]. Ivan Mardache, Mehaiu Murgu[2], Toader Ciut[ă] mar[tur], Gheorghiţ Cojocar[3], Mafteiu Gârde.

însă moşè este în Măgur, la lac, la frasană, din drum la vale şi aldămaş 2 vedre vin

şi am scris eu preot Mafteiu[4] cu zisa lor.

Erei Vasile ot Spineşti iscalu.

Acestu zapes l'am scos eu Costantin Bâtcă dila Toader Buşilă şi i-am dat 3 lei în mâna lui Ion Pufle ca s[ă]-mi de ban pân la sânt Petri, iar nedându-m[i] banii la zi, să fie banii cu osteneală.

Iunii, 11 zil[e].

Colecţia d-lui Mihai Bahnă — Spineşti.

210. **7277 (1769), Iuli 8.**

Zapis prin care Apostul Coman şi Ion Bărzan cu fraţii lor vând lui Costantin Bâtcă şi femeiei acestuia o falcie şi jumatate la Şipote, din partea Comănească.

Adică eu Apostul Coman şi eu Ion Bărzan înpreun cu fraţii noştri, cari s'or iscăli pe nume, făcut-am zapesul nostru la mâna lui Costantin Bâtcă[5] şi a fămii lui şi a cuconilor săi precum să s[ă] ştie că i-am vândutu o falce şi giumătate la Şipote, parte Comănească, din zare gropii lui Ciută, la del, pân în zare gropi Văs-

---

[1] Adăogat între rânduri.
[2] V. mai sus no. 119 şi 120.
[3] V. mai sus no. 119 şi 120.
[4] V. mai sus no. 206 şi 207.
[5] V. mai sus no. 170 şi 209.

cului, pe supt Stărmin (sic), la dial, pân desupra Şipotilor şi noao încă ne este moşie bătrân[ă] şi dumnealui ne-au dat pe ace moşie doi lei în mânul[e] noastre şi dum. să-i fie ocin[ă] şi moşie în vece şi cându s'au făcutu acestu zapes, s'au tâmplatu mulţi oamini bătrâni şi tiner şi văzându învoir ne-am iscălit mai gios pentru credinţă ca să s[ă] crează.

let 7277, Iuli 8.

eu Apostul, vânzător
eu Ion Bărzan, vânzător
eu Ivan Mărdache[1], mar[tur]
eu Mihaiu Murgu[2], mar[tur]
eu Simion sîn Nicolai
eu Mafteiu Gîrde[3], mar[tur] şi noi tot satul
şi adălmaşul s'au băutu 2 vedre de vin, vadra 11 parale.

Verso: Şi această moşie s'au vândutu pentru moşie din Măgură fiindu neînpărţită pentru cheltuiala tuturor fraţilor şi s'au cheltuit 2 lei pol.

Colecţia d-lui Mihai Bahnă — Spineşti.

211. **1776, Dechemv. 29.** — Regest. —

„Carte domnului Grigori Alicsandru Ghica Vvod., întăritoare hotarnicii din 5 Dechemvrie 1776 a paharnicului Grigoraş Leon pe pământurile cumpărate de cătrе mănăstire şi lipite cătră ceilantă moşâi a ei, osăbit de vadul unii mori cu moară gata şi osăbit de altă parte de moşâi, ci are mănăstire danii de pe un Broştiog, starostile de Putna cu ispisoc de întăritură dela Petru Vodă[4], cari aceste nu sânt întrati în sama pământurilor având mănăstirea osăbită stăpânire, înputernicind prin aceasta pe mănăstire a stăpâni moşâia în toate semnile şi hotarele ei".

Din anaforaua divanului domnesc din 10 Iulie 1842.[5]

---

[1] V. mai sus no. 209.
[2] V. mai sus no. 119, 120, 209.
[3] V. mai sus no. 209.
[4] V. mai sus no. 9. Regestul de faţă întăreşte bănuiala mea că Broştiog, starostele de Putna este ctitor al schitului dela Vizantea. V. mai sus no. 204, p. 141, nota 4.
[5] V. în vol. II, partea IV-a.

212. **Fără veleat.**

Listă de bătrânii satului Voloşcani.

Numărul bătrânilor

1. Cămărzan 2. Damiian 3. Vătăman 4. Dumbravă 5. Berbece 6. Parincu	Voloşca [1]
7. Nistoroiu 8. Huşcă 9. Drilea	Magda [2]

Tribunalul Putna. Dosarul de constituire al obştiei Voloşcani.

---

[1] O altă listă de feciorii Voloşcăi este scrisă în josul suretului din 7054, Sept., dela Petru Vodă, publicat de d-l profesor Gh. Ghibănescu în *Surete şi izvoade, XXI,* p. 91. După această listă Voloşca a avut cinci feciori şi anume pe Buluş, Baciul, Oancea, Lală şi Damian.

Intr'o hotarnică a moşiei Voloşcani cu data de 1834, Iulie 1, ce vom publica mai jos, în volumul următor, în Partea III-a, se spune: „şi partea lui Lupu Voloşca se împarte pe şase adică pe aceşti: Măriuţa, femeia lui Vasile Dumbravă, Damian, Baciu, Buluş, Ilie, Macovei Vătăman; însă Macovei nu este feciorul lui Lupu Voloşca, dar ar fi stătut în nişte giudecăţi pentru tot trupul de moşie şi arată că i-ar fi dând şi lui parte întocmai ca şi celorlalţi feciori".

[2] Găsim în *Arhiva Istorică a Romăniei, T. III,* p. 215 o mărturie din anul 1621 de la Gavrilaş, staroste de Cernăuţi, «cum au venit înnainte noastră Magda Vrănceniasă şi au dat nişte vii din Dialul lui Vodă, care vii au fost zălogite de Lienţe bătrânul, drept o sută de taleri bătuţi şi au dat acele vii feciorului său lui Coste, ca să n'aibă a să sfădi cu fraţii săi, printr'alte vii de moşie, carele au avut Magda cu giupânu său Onciul Vrănceanul Dumnezeu pomeniască, ce ca să aibă a ţine Coste acele vii de zălogitură, căce au dat Magda vrănceneasă drept acele vii comăndare etc. ...». Nu credem probabil că această Magda Vrănceniasă să fie una şi aceiaş persoană cu Magda din Conţeşti, astăzi Voloşcani. Semnalăm însă acest act, ca şi alte acte publicate în acelaş tom şi anume cele dela pag. 204, din care rezultă că Dialul lui Vodă pomenit mai sus se află la Cotnari 212, 219 în care întâlnim de asemeni porecla Vrănceanul sau Vrănceneasa.

PARTEA II-a

(1802—1817)

213. **1802, Iunii 1.**

Scrisoare pentru schimbul ce face căpitanul Ioniţă Lipan cu Dumitrachi Hangerliu, biv vel postelnic. Cel dintâi dă celui din urmă „partea boierului" din Vrancea în schimbul a opt pogoane de vie în podgoria Odobeştilor.

Pe verso căminarul Enăcachi Pruncul adeverează că în realitate el a făcut schimbul cu căpitanul Lipan, iar nu postelnicul Dumitrachi Hangerliu şi că a vândut, la rândul lui, partea lui Lipan, boerului Iordache Roset.

Ioniţă Lipan căpitan [1], adiverez printr'această scrisoari a me că având eu câteva părţi de moşii, în hotaru[l] moşii Vrăncii, m'am învoit cu d. Dimitrachi Hangerliu, biv vel post. şi am făcut schimbu dând dum[i]s[a]li toati părţile mele di moşâi, câte să vor alegi în hotarul Vrăncei, parte ce să numeşte a b o e r i u l u i [2] şi luând dela dum[nea]lui opt pogoani dila podgoria Odobeştilor, în ocolu[l] Vinişăştilor, care le au şi d. cumpărati dela o Sanda Căpităneasa şi acè Sanda Căpităneasa încă l[e]-au avut luati cu schimbu dela un căpitanu Ioniţă Hobjilă [3] şi me-au dat dum[nea]lui toati scrisorile vii acestora şi eu încă am dat dum[nea]lui scrisorile, ce am avut, pe aceli părţi de moşii. Deci di acum înainte, toate acele părţi de moşii mai sus arătati să li stăpânească d. şi cucoana şi cuconii dum[nea]lui ca pe o dreaptă moşii a dum[nea]lui

---

[1] Ioniţă Lipan, strănepotul lui Andrieş Lepădatul. V. mai sus no. 63.

[2] Partea boerului nu poate fi alta decât partea boierească. V. mai sus no. 167.

[3] Hobjilă veche familie Focşeneană, al cărui nume figurează în zapise începând din 1686 şi până în 1837. V. D. F. Caian, *Istoricul oraşului Focşani*, p. 258.

şi spre incredinţare am dat acest zapis al meu, intru cari m'am şi iscălit.

1802, Iunii 1.

Ioniţă Lipan, căp[i]t[an].
Toma Stamatin [1], sulger, martur.

Măcar că acest zapis de schimbu a căp[i]t[anului] Ioniţă Lipan este făcut pă numile d. post[elnicului] Dimitrachi Hangerliu, dar fiindcă viile, ci s'au dat lui Lipan au fost ale mele [2] şi d. post. n'au dat nimică lui Lipan, au rămas supt a mè stăpânire acele părţi de moşâe a lui Lipan şi cu încă de a me bună voi, le-am vândut d. Iordachi Rosăt, vil vist[iernic], dându-ne d. una mii lei. Deci di acum să aibă d[umnealui] a le stăpâni, ca pe o driaptă moşii a dum[nea]lui, în veci şi am iscălit.

1803, Săpt[emvrie] 15.

Enăcachi Pruncu, căm[ina]r.

la 12 Maiu supt no. 1396 s'au întărit.

Arh. St. Iaşi. Tr. 1765, op. 2014, dos. 11, fila 47.

---

[1] V. mai sus no. 198.

[2] Acest schimb trebue pus în legătură cu o plângere ce fac către domn locuitorii din Năruja la 13 Dechemvrie 1817, al cărui regest îl reproducem după jurnalul giudecătoriei ţinutului Putnei din 16 Dechemvrie 1838, aflat în colecţia mea: «Jaloba lăcuitorilor di Năruja scrisă în dialectul grecesc către domnul Scarlat Alicsandru Calimah Voevod, prin cari să tânguesc că luându-li-să scrisorile moşii Vrăncii de către căminarul Pruncu şi sulgerul Toma Stamatin, li s'ar fi amestecat hotarăle», etc.

In actul de faţă vedem pe căminarul Pruncu servind de interpus vistiernicului Iordache Roset, iar pe Toma Stamatin îl vedem figurând ca martur în actul simulat.

Această potrivire ne face să socotim adevărată plângerea Vrâncenilor că cei doi boeri, în cursul procesului lor cu vistiernicul Iordache Roset le-a cerut, în mod oficial, documentele de proprietate ca să le trimită divanului, pentrucă în urmă să le sustragă, dându-i-le vistiernicului.

Pe de altă parte credem că actului de faţă trebue să i se dea interpretarea că vistiernicul Roset, cunoscând că dintre Vrânceni singuri Lipăneştii au documente vechi, printre care probabil şi hrisovul dela Bogdan Vodă (v. mai sus no. 3) a căutat să cumpere drepturile Lipăneştilor şi pentrucă, din cauze pe care nu le putem preciza, Lipăneştii nu voiau să vândă direct lui Roznovanu, s'a recurs la sistemul actelor simulate.

Cp. Constantinescu şi Stahl, *op. cit. I*, no. 38, p. 59.

214. 1804, Sept. 1.

Scrisoare de schimbul ce face vel vistiernicul Iordache Roset cu mănăstirea Mera, căreia ii dă pământul pretins de Bouroşeşti, in schimbul pământului ce mănăstirea avea in Vrancea, la Voloşcani, la Ruget şi la Năruja.

Veniamin Mitropolit Moldavii.

Iordachi Rusăt vel vist. adiverez cu scrisoare aceasta, că tot ocolul Vrăncii, cât ţine hotarul din gios înpregiur, dându-mi-să miluire pren luminate hrisoave domneşti, unde mergând şi boeri hotarnici de li-au hotărit, s'au găsit că şi sfânta monastire Mira avè nişti părţi într'acest ocol, anume în Voloşcani, în Ruget şi nişte părţi, ci fusăsi a unui schit de la Năruja şi găsându-să şi o bucată di loc din dreptul Hâjmii până la gura Reghiului şi pân în dialul Chiei, care să stăpânè de nişte oamini cu porecla Bouroş, ci sânguri ei au mărturisit-o că esti din Vrancea şi ace bucată, fiind intrată în moşiia monastirii, ci este pe Milcov, socotind Preosfinţiea Sa părintile Grigorii Irinopoleos, epitropul numitei monastiri, îndemânare şi folosul monastirei, au stătut di am făcut schimbu, adică mi-au dat mii părţile, ce avè monastire în Vrancea, care sânt arătate mai sus şi eu am dat la monastire bucata ace di loc, ci să stăpâne de acei oameni, îndreptându-să hotarul şi a mănăstirei şi a Vrancei din piatra, ci s'au pus în Hâjma, drept în pârâul Reghiului şi din pârâul Reghiului drept la dialu, pe opcina plaiului şi pân în dealul Chei, unde iarăş să întâlneşti cu moşiea monastirei, cari apoi di acolo mergi moşâia monastirei tot alături cu hotarul Vrăncii până la Muntior, după cum scrii zapisul monastirei. [1]

Drept aceia de astăzi înnainte, în veci, schimbul acesta să să păzască fără strămutari şi de o parti şi alta, dându-mi şi toati

---

[1] Intrucât moşia de la deal de gura Reghiului era în litigiu între Bouroşeşti şi Gegeşti pe deoparte şi mânăstirea Mera pe de alta, egumenul a căutat să-şi legitimeze dreptul său de proprietate nu numai pe actul de cumpărătură dela sătenii din Odobeşti cu data din 7222, ci profitând de faptul că pe acea vreme se încerca a se stabili că întreaga Vrance este pământ domnesc, face schimb, probabil simulat, cu vistiernicul Iordache Roset, care obţinând toată Vrancea ca moşie domnească, obţinuse inplicit şi moşia Bouroşeştilor. In proces cu Bouroşăştii mănăstirea renunţă deci la vechia stăpânire probabil nereală întemeiată pe zapisul din 7222 spre a invoca un titlu cu dată recentă, acela de danie domnească.

scrisorili, ci au avut monastire pe aceli părţi, afară numai di o întăritură a boerilor celor mari şi ispisoc a fericitului întru pomeniri domn Costandin Cantemir Voevod, ctitorul monastirei. Aceste nu le-au dat cuprinzându-să într'însele şi alti moşii, şi din parte me încă am dat această scrisoare la sfânta monastire după care să avem a ne face şi cuviincioasele întărituri.

Iscălit: Iordachi Rusăt, vel vist

Nec. Rosăt log. martur
Costandin Balş logof martur

Iscălitura nu s'au înţăles. 1804, Săptvr. 1.

La 4 Dc. sub. no. 3361 s'au adeverit.

Colecţia preotului Clement Bontea-Focşani.

215. **1808, Fevruar.**

Izvod di câte fălce i prăjini să gă[să]scu di largu, păduri i cosiri la sat Bârsăştii.

1808, Fevruar.

Din fundu Caciuului

Fălci	Prăj[ini]	
3	60	Dila târla lui Văsîe[a]n, Corhana până în chiscu la Andronachi, dosu Tufelor şi zarea, largu [1].
1	14	din chiscu dila [Andro]nichi până în săcătură la Vasâle Coclează dosu la de[a]l, largu.
	48	la Vasile Coclează.
1	60	dila Vasile Zbârciogu pâr în chiscu la Neculai Cojocariu.

Când însă s'a hotărât că Vrancea nu este domnească şi s'a anulat daniile către Iordache Roset Roznovanu, resoluto jure dantis resolvitur jus accipientis, a trebuit să cadă şi schimbul făcut de Iordache Roset cu mănăstirea Mera.

V. cartea de judecată a Starostiei Putnei din 1821 Dechemvrie 3 în Stahl şi Constantinescu, *op. cit. I*, p. 145.

Mai târziu mănăstirea porneşte din nou procesul întemeiat iar pe zapisul de cumpărătură dela Odobeşteni şi câştigă din nou pământul Bouroşeştilor. V. partea IV în volumul al II-lea.

[1] Cuvântul „largu" adăogit în urmă.

Fălci	Prăj[ini]	
1		la Neculai Cojocariu, din capu moşii, A[ri]ni la del, pân în curmătură şi zare.
	30	la Ilii Cojocariu, pârâu în pădure cè mari. Tot la Ilii. Dosu, dincoace.
	30	la Vasile Fătu, în Curmătură.
	70	la Ghiorghiţi Bucă în Curmătură.
	50	Fundu, la Vasile a Io[a]ni, Săcheru.
	48	la Ioana lu Ştefan cu Ioan a [Ioa]ni, Săcheru.
1	15	la Ghiorghi Pogan, Săcheru.
2	40	la Miron Burloiu, Săcheru.
	15	la Ioan Fulga, Săcheru.
1		la Ioan Doldoru, Săcheru.
	30	la Enachi Pogan, Săcheru.
	40	la Miron Burloiu, dila vale în pârîu.
17	50	
		Din Caciu spre Fundu Caciului
	25	Toader Cojocariu la târlă, în Rupturi.
	7	Mihaiu Popa piste Caciu.
2		Popa Lădu[n]că la Movila.
	40 ?	largu (?) la Movilă, la moşie Ţărăne[a]scă.
	7	la Ştefan Andrunache în Pue[a]sca.
	60	Radu Eacov, Pue[a]sca.
	10	Neculaiu Ghimpu, în Puesca.
3		Ioan Popa Luca[1], Pue[a]sca.
1	12	Şerban, Fundu Caciului.
	30	Ilii Cojocaru, Fundu [Ca]ciului.
	12	Ştefan Neculaiu, Pue[a]sca.
	54	Anghel Bichiu, la gardu di che[a]tră cu Curătura.
	62	Ioan Bichiu, tot acolo.
1		Ioan Beşa i s'au dat ... cii pentru cheltueală.
	75	la Ioan Bichiu Vezăuţanu[2], largu.
	20	la Totoliciu (?) Nigârleştilor.
	33	la Ioan a Vădani, la Curteanu, lasă.

[1] Ioan Popa Luca, V. mai sus no. 181 în notă.

[2] Venit de pe moşia Vizăuţului, dela Găuri sau Vizantea.

Fălci	Prăj[ini]	
1		la părâu Curte[a]nului supt cheatra, largu Bezi[1], dar părâu Dorobeţilor la deal până în cărare care mergi la Dorobeţi, Popa L[ăd]uncă.
1		Supt chetră în Curte[a]nu din Bezea, Toader Costenu.
	50	Largu Bezi din zare din sus di târla lu Toder Coste, la del un tragi Ştefan Cojocar.
1		Ghiorghiţi în Dorobeţiască, doo corhănile: faţa, dosu.
1		în largu Bezi, Chiscutele, Neculai [Co]jocar.
17		
		la hotaru Topeşti la de[a]l
	12	la Nistor Potică.
1	6	la Vasile Văsăe[a]n.
	10	la Neculaiu Ghimpu, la Şipot, în capu moşii la Stroiu.
	20	în capu moşii lui Pomană, largul satului.
	10	la Ioan Munteanu, la măru.
	38	la Ioan Iftemii, din Vale Sării, să ţine di esă la hotariu.
	52	la Dascalu Ioan Urdă, la Bobeică Pleşi.
1	22	la Chiriţa Pleşii, scrisă dă în scu (sic) Tanasă Hârşu.
	35	la Sămion Potărnichi, dila vale di drum.
	75	tot Sămion Potică dila de[a]l de drum.
	12	Sămioan Crăstian, pârîu Sărat.
	65	la Anghel Lădariu.
1	5	la Luca Stoenoiu Pleş cu dascal Zbârciog.[2]
	51	la Manolachii Borlăză, în Fundu.
	40	Stan Alban la Fântâna Floari.
	40	la Neculaiu Râi, Fântâna Floari, a lui.
	30	la Ioan Popa Luca i Fântâna Floari.
1	20	la Ion Barbulată, Poiniţa.
	70	la Luca Chiriţă.

[1] Beza, unul din bătrânii Bârsăştilor. Numele astăzi a dispărut. V. mai sus no. 113.

[2] „cu dascal Zbârciog" adăogit în urmă.

Fălci	Prăj[ini]	
1	25	Largul satului dila Anghel Lădariu la del spre curmătură s'au pus pi Toder Mitrofan.
	20	la Toder Mortu, largu.
12	24	

Hotar Topeşti

	40	la alte Căcleazi la Fântâna Floari.
	20	la Gligori Chiriţea cu (sic !) cu Anghel Lădariu, Poiniţa.
	5	David Alban, Poiniţa.
	10	Toader Mo[r]tu, Poiniţa.
	20	Ioan Chiriţa, Poiniţa.
	60	Dascalu Ioan Urdă i Fântâna Floari.
3		Largu satului, chiscu Botoşan (sic!).
	40	Vasîle Coclezi, la Pomii lui Cocle[a]ză, Poiniţa.
	40	la Mirce Sotiriciu.
	12	Toder Lădariu, Râpa Feti.
	78	Luca Mortu, Râpa Feti.
	65	Toder Mitrofan, Râpa Featea.
	10	Ştefan J . . . (ros) . . .
	20	Eni Fulga, Poiniţa.
	14	Ioan Fusariu, în Curmătură.
	40	Mateiu Petre, pârâu Boului.
	60	Toader Răvină, în Băloi.
	10	Tănasă Hârşu, Băloi.
	60	Mafteiu Chiriţă, Băloiu.
	10	Toder Epuri, Băloi.
1		Mitru Cure, Băloi, Fundu gropi la Mateiu.
	20	Crîstiean, Tăitură.
	10	Anghel Lădariu, Tăitură.
1	40	Sămion Ciocârlan, Tăitură.
	50	Popa Sămioan, P[l]op.
	50	Ignat, Plopu.
	78	Nistor Potică Plop.
1	10	Ioan Ochean, Plop.
	40	Miron Râi, Plop.
	66	Miron Titilică, în Plopu.
18	70	

Tot Plop, cu Luca Râi

Fălci	Prăj[ini]	
	60	Tănasăi Hârşu, Plop.
	60	Ioanu Stoenu.
1	28	Neculai Ghimpu, Plop.
	27	Niţi Plop.
	30	Ignat, tot acolo.
	30	Ioan Mironică, Plop.
	55	Fătu Râi, Plop.
	20	Toder Costen, la Plop.
	36	Ioan Costen, Plopu.
	20	Mihaiu Mitrofan, Fundu Tăituri.
	25	Toader Răvină cu Soari, Fundu Arşiţii.
	10	Ilii Cojocariu, în Arşiţ.
	20	Miron Râi, Arişiţa Cheatra (?).
	40	Toader Hârşu, Chetricica la del.
	50	Ioan Mironică, în Blăni.
1		la Toader cu fraţii lui, în Blăni.
	20	Ioan Stoenoiu, în Rupturi.
1	16	Toader Hârşu, în Tăitură.
1	20	Popa Ioan Pavăl, în Tăitură.
	7	Neculaiu Andreeş, la Plop.
	14	Luca Borhană, în Tăietură.
	10	Vasîle Apostică, Tăitură.
	7	Ioan a Marii, în Tăitură.
	30	Ioan Ivan, în Chersăci.
	60	Ghiorghiţi Bucă, Arşiţi.
	10	Soari, Arşiţi, Slatenă.
	15	Ioan Doldor, Slatenă.
	20	Ioan Pogan, în Caciu.
	40	Gheorghii Pogan, în Caciu.
1		Miron Burloiu, în Caciu.
	24	Anghel Mati, în Podeţu.
	15	Vasâle Apostolii, în Caciu.
	10	Toader Cojocariu cu Ioan Drăgan, Rupturile.
	15	Ioan Toader Mirce to[t acolo].
9	64	

Din Chiscutele (sic) spre dosu casălor.

Fălci	Prăj[ini]	
	40	tot Chiscutele din Beza. Ioan Chereţă.
1	20	Ghiorghiţă Chiscutele.
	20	Ioan Ghimpu, Chiscutete.
	32	
	40	Popa Sămioan, săcătura la Dumitru Drăgan.
	16	Luca Mâţu, dosu casălor.
1		Ioan Mateiu, dosu casălor.
	52	Ioan Mironică, dosu casălor.
	8	Dumitru Drăgan.
	62	Ioan Andreeş, fundu dosu casălor.
	40	Largu satului din Beza, dosu casălor alăture cu Buruene ...(şters)... Pogan.
1	48	Parte Ghimparilor, întri păraie.
	48	Ştefan Cojocariu, întri pârai.
1	40	Ioan Istrate, dosu caselor.
	20	Enachi Pogan, întri pâraie.
	20	Gheorghi Pogan.
1	40	Ştefan Costen la Lastenă, Chiscutele.
	60	Popa Andreeş, Ghergheleu.
	20	Gheorghiţi Mateiu, Slatina.
	20	Ioan a Marii, Ghergheleu.
	40	Soari Fulga, pârâu Tomii.
	40	la Medre Ştefan Cojocar cu Radu Eacovu.
	20	Baba Mâţo[a]i la Ghergheleu.
1	40	Ioan a Mircii, co[a]sta Gherghelеului.
	20	Costantin Anghel, tot acolo.
	20	Mateiu Lădaru, Ghergheleu.
1	20	Ştefan Cojocariu, chiscule (sic) Ghergheleu.
1	50	Popa Pavăl, pârâu Tomii.
19	36	

Din pârîu Tomi spre Petrimanu [1]

	60	Niţi a M[i]haiu pârîu Tomii la Popa.
	20	Costantin Anghel, groapa Ursului.

[1] Petriman, unul din bătrânii Bârseştilor. V. mai sus no. 131.

Fălci	Prăj[ini]	
1	50	Ioan Mateiu, groapa Purceilor.
1		Mihaiu Stan, pârîu Tomii.
	30	Radu Stoenoiu, Purcei.
	50	Popa Simion, Fundu, la Arsâpu.
	50	Toader Cojocaru cu fraţii lui, la Arsâpu.
1		Toader Stan, pârîu Tomii, parte Bezască.
2	60	Parte lui Petriman întrii pâraii pe dascalu[1] Zbârciogu din pârâu până în zari şi zare dila pârâu Tomii pân în pădure ce rădicată la Ioan Mateiu.
	40	Ioan Mateiu, Petriman, largu lu Petriman.
	40	Ioan Ani lui Poganu, în Vale Largă, din Beza.
	10	Ioan Hârşu în Şură Bezi.
	5	Enachi Pogan, Vale Largă, Beza.
1		Ioan Istrate, întri pâraie, largu, la Petrimanu.
2		Intri pârii, largu la Petriman cu pârâu la Măteiu.
1	20	In gura Răsturnişului, chiscu dispre Petriman şi Arini, pi Ioan Mirce până în Chiriţa.
1	40	Chiriţă Răsturnişu, largu lu Petriman.
		O săcătură din Petremanu i Bălan în de[a]l.
1	60	Vasile Oche[a]n, Răsturnişu, largu lu Petriman, Ulmaciu.[2]
17	75	
126	63	una sută doo zăci şi şasă fălci şaizăci şi trii prăjini largu satului.

Colecţia d-lui Ion Gr. Sbârciog — Bârseşti.[3]

[1] Cuvântu dascalu este adăogat în urmă în locul altui cuvânt şters.

[2] V. mai sus no. 127 şi 158.

[3] Izvodul de faţă a servit fie pentru strângerea cheltuelei procesului cu vistiernicul Iordache Roset, fie pentru socotirea dijmei ce răzeşii din Bârseşti urmau s'o plătească acestuia.

Actul în stare rea, plin de ştersături, de adăogiri şi de pete. Este scris pe o singură foaie de hârtie îndoită, dealungul, în patru, prin urmare pe opt coloane. Nu se poate preciza care este adevărata succesiune a acestor opt coloane. Fiind însă de sine stătătoare le-am aranjat după indicaţiunile geografice ce mi s'au dat de d-l avocat I. En.-Nicoară, originar din Bârseşti.

Totalul fălcilor şi prăjinilor, pe coloane, greşit. Totalul general de 126 fălci şi 63 de prăjini nu corespunde sumei totalurilor pe coloane.

216. 1813 Fevr.

Protestul făcut către divanul domnesc de vistiernicul Iordache Roset Roznovanu, prin care își expune punctul său de vedere în procesul cu Vrăncenii și prin care cere un termen ca să mai aducă dovezi pentru judecată.

Către cinstitul divan al Moldavviei
Iordache Rosăt vist.

In ce chip au fost daniea către mine a ocolului Vrăncii din parte Mării Sale domnului Costandin Ipsălant voevod[1] și în ce chip au fost întărită această danii de către Măriea Sa domnul Alicsandru Moruz Vvod., pre largul, prin vechilul meu dumnealui păharnicul Ioan Tăutul și prin înfățoșare scrisorilor și a hrisoavilor pomeniților domni, au priimit cinstitul divan încredințare.

Punire înnainte a Vrâncenilor lăcuitori, di o carte numită gospod. din letul 7244 Genar 20 a domnului Gligori Ghica [2], prin care face începire cuprindirea cărții, dela o prigonire a hotăraturii țării, carii era între Unguri cu pământul Vrăncii și apoi sfârșăști numitul domnu zicând că crezând pe Miron Dima, vornic de Vrancea, carile ar fi văzut scrisori vechi, pentru aceia întăreşte stăpânirea Vrăncenilor, eu nu pot socoti ace carte că iaste îndestulă a anerisî daniea mè cu vrednică cuvântare.

Această carte neprotăcăluită de nimine, nepotrivită la peceti cu altile, neînsămnată nici de acel ci au scris-o, măcar dacă și are potrivire la slovile scrisului și la iscălitura domnului nu pot să mă dumiresc că ar fi prè adivărată, pentrucă nu are nici o asămănare cu nici un hrisov de vre-o danie și mai mică cu nici o întăritură, ce să face pe danii, întru cari întărituri pomenește, că văzând hrisoavile de danii dela cutare domn și dela cutari epohi întărește și Domniea Sa, sau ca un domnu dăruește și dă danii lucru domnesc. Aice nici una nici alta nu să vedi, decât o arătari în ce chip au să curgă hotarăle între Țara Ungurească, iar pentru alte înpărțituri a Vrăncenilor ei între ei, zâci să să urmezi înpărțiturile dela domnii cei bătrâni, pentru care au dat credință lui Miron Dima că le-ar fi văzut.

[1] V. Constantinescu și Stahl, *op. cit. I*, no. 28, p. 39.

[2] V. mai sus no. 114, cum și facsimilul din acest volum.

In letopisăţile Moldavviei nu s'au aflat că vre-un domn au dăruit un ocol întreg a Vrăncii, ţăranilor vrănceni. Cei bătrâni nu ţin minte de o asămine danie, dar că din trupul Vrăncii, numindu-l domnesc, au înpărtăşit Vasili Vodă pe monastirea Soveja, iată, alăturez copiea hrisovului [1] şi voi mai găsì şi după aceasta dovezi arătătoare de numirea Vrăncii, domnească. Apoi dela care domn au fost danii cătră ţărani şi Miron Dima au văzut? Şi domnul Grigorii Ghica crezîndu-l, întru o carte de hotărâtura Ţării Ungureşti face o pomenire.

In cercetările, ce s'au făcut prin rânduirea domnilor pomeniţi, Prè înnălţaţilor Ipsilant, Suţul şi Moruz Vvod. de dumlui Costandin Baluş, biv vel logofăt şi de dumnealui Costandin Păladi, biv vel vornic, cum de nu s'au arătat aceste hrisoave, nici ca acesta, nici altul mai puternic de danie; nici s'au pomenit că esti răzleţit. Dar apoi nici în cercetare ce au făcut domnul Moruz în divan nu s'au zis, ci mai ales prin giurământ au mărturisit că munţii Vrăncei au fost domneşti.

Iată şi o mărturii întărită de preosfinţitul mitropolitul [2] a unue care înnainte Preosfinţii Sale, atuncea fiind pârîş au încredinţat, iar a celor mai mulţi să cunoaşte din cercetare de atunci a boerilor şi a divanului.

Zic Vrăncenii că li s'ar fi luat scrisori din mânile lor, aşa esti, pentrucă mi-au dat însuşi ei, aceli scrisori arătătoare numai de prigonirile curăturilor lor, care ei le stăpânè şi le socotea de moşii şi de ocini a lor, pentrucă din neam în neam le-ar fi dischis ei aceli curături. De asămine sînt de aceste cărţi şi la munţii ceilanţi a ţinut. Sucevii, Neamţul şi Bacău. Asămine cărţi nu pentrucă era trebuincioasă danii meli, dar numai pentrucă era o pricină aducătoare stângerii şi sărăcii Vrăncenilor, giudecându-să cu nemărginire, s'au stânsu şi s'au rupt din poronca domnului Moruz, când au întărit hrisovul danii meli.

Nu aş fi fost nici eu fără bătae de cuget, nici domnii pomeniţi a vidè vrednică danie mai vechì a Vrăncenilor şi, făcându-o nevăzută, să stăpânesc pământul lor.

Eu voi priimi rădicare de însufleţire, că aceli în veci arsă hârtii a lor, nu au avut cuprindire, nici una, de vre-o danie pe

[1] V. mai sus no. 25.

[2] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit., I*, no. 32, p. 49.

ocolul Vrăncii. Pentru acei câţi au avut osabit din trupul Vrăncii, cei vechi, locuri de moşii, ştiu că s'au cumpărat, precum părţile unui Lipan cu 25.000 lei prin dumn. hatman Sandul Sturza[1].

Numită esti o danii a locului târgului Ocnii, ci au fost domnesc, cătră lăcuitorii Ocnii, însă cunoscută danii de un pronomiion ca să fii şangăi lucrători Ocni. De ar fi fost Vrancea danie ar fi avut şi îndatorire cătră ocărmuire Vrăncii. Asămine ar fi fost danie şi munţii Dornii, a Sucevii, Dornenilor şi munţii ţinutului Neamţu, Bicazul, Hangul şi celelante. Testamenturile vechi au avut pentru persoanile lor priveleghii pentru cărăturile lor, iar danii, ţăranii, de munţi şi pământuri întregi, nu s'au pomenit şi această carte este străină, neobişnuită, fără început de danie şi fără sfârşit.

Iarăş zic că au fost Vrancea domnească. Eu nădăjduiesc că în vade de şasă luni, voi găsi şi dovezi şi poate atunce triimeţând şi în Ţara Ungurească, spre cercetare. voi pute anerisi cu totul cartea aceasta, care cu pătrundere de înţeleapte socotinţi a cinst. divan o poate giudeca că este un lucru neobişnuit şi fără asămănare, căci zicându-să un ocol danie, ori şi Moldova, care domn o au făcut danie? Acest lucru să vedi că nici Miron Dima nu l'au ştiut şi tace.

Sfârşăsc dar, că nu mai am alti arătări în scris decât aceste, ce am înfăţoşat înainte cinstitului divan, acum prin vechilul meu şi aceasta prin părerea mè anerisis a cărţii ci s'au ivit în mâna Vrăncenilor şi alăturând aice şi o însămnare de bani, ce am plătit şi de cari cumpărătorii au a luoa din Vrancea şi zicând că voi mai găsi dovezi şi făcând cunoscut că întru aceasta a mè danie mai sânt dou inpărtăşiri supt numile meu, protestăluiesc rugându-mă cinstitului divan să binevoiască a-mi pune vadè de şasă luni spre a purte răspunde şi a face prin dovezi anerisis. Vadeoa nu o cer spre folosul meu, ci spre cunoştinţa dreptăţii meli. Protestăluiesc încă a zice, că eu cu bună credinţă am stăpânit şi stăpânesc şi până nu voi vidè alt hrisov de danii mai vechi zicând că au miluit, sau alt hrisov întărindu anume daniile cutărue domnu sau în scurt (?) şi mai următor hrisov întărindu daniile celi învechite, cu pân atunce, nu voi conteni a socoti că am

---

[1] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 38, p. 58. V. mai sus no. 213.

dreptate neclintită, care nu o poate oborî o carte cu înduire, pe credința unui Miron Dima, fără a ști și el cine au fost dătătoriul danii și nădăjduiesc la înțăleapta socotință a cinstitului divan și la iubirea de dreptate a Prè Innălțatului Nostru domnu, că va găsì dreaptă cererea mè și nu va suferi ci mai mică pagubă a mi să întâmpla.

O giudecată ca aceasta ceri dovezi. Nici odinioară munți nu s'au dat danii țăranilor, fără numai o privileghii la curături, iar nu danie veșnică, nici la aceli și mai mult nu am a zice, nici a răspunde.

1813 Fevr.

Iscălit dumlui Iordachi Rosăt vist.

Această copii di pi ce adivărată, posleduindu-o din cuvânt în cuvânt și din slovă în slovă, poftit fiind de lăcuitorii ocolului Vrancea, întocmai după ce în orghinal, eu o am prescris.

1838 Fevr. 8.

Mihalachi......

Arh. St. Iași. Tr. 1785, op. I 2035, dos. 33, fila 179.[1]

217. 1813, Martie 1.

Anaforaua divaanului domnesc în pricină dintre Obștea Vrăncenilor și boerul Iordache Roset.

Pre Innălțate Doamne,

Prin jalobile, ce-au dat Innălțimii Tale lăcuitorii din Ocolul Vrăncii dela ținutul Putnii, cu arătare că toate moșiile, câte să cuprind în ocolul Vrăncii au fost din vechile vremi drepte a lor moșteniri dela prestrămoșii lor cu învechită și nestrămutată stăpânire până la acești, ce se află acum în viiață, iar în vreme domnii Mării Sale Alexandru Moruz Vvod, fiind staroste la ținutul Putnii căm[ina]r Enachi Pruncu, li-au scris ca să-și aducă toate scrisorile și hotarnicile, care ei le număsc ocolnițì, să li să facă înnoiri și împărțiri moșiilor lor și cu acel chip înșălătoriu li s'au luat dela dânșii de căm[ina]r Pruncul și de Stamatinu

---

[1] Vrăncenii răspund acestui protest al vistiernicului Iordache Roset prin jaloba din 1813 Mai 6. V. Constantinescu și Stahl, *op. cit. I*, no. 41, p. 65.

câteva ispisoace şi alte scrisori, ce s'au aflat atunce la dânşii şi mai în urmă piste puţină vreme i-au scos cu totul pe dânşii din stă[p]ânire moşiilor, cu pricină că moşiile din ocolul Vrăncii ar fi locu domnescu şi domniia le-au făcut danie cinstitului boeriu dum. Iordachi Ros[e]t, fiind atuncea vel vist., carile de atuncea până acum le are supt deplină stăpânire dum[nealui].

Acum, mai găsind ei la alte niamuri a lor atât un ispisoc dela fericitul domnu Grigorie Ghica Vvod. bătrânul cum şi alte câteva scrisori ce li-au rămas neluate, au cerut ca, prin cercetare giudecăţii, să li să de drepte moşteniri iarăş întru a lor stăpânire. Pentru care, ni să poronceşti de cătră Innălţime Ta, să să facă cu amăruntul pătrunzătoare cercetare şi precum să va dovedi în frica lui Dumnezău urmare dreptăţii, prin anafora să înştiinţăm pe Innălţime Ta. După a Innălţimii Tale poroncă, făcându-să în trii rânduri obştiasca adunari, s'au cercetat cu amăruntul şi cu a toată luare aminte scrisorile şi dovezile, atât celor câte s'au văzut la jăluitorii Vrănceni, cum şi celor câte s'au arătat de vechilul dum. vist. Iordachi Ros[e]t, ascultându-să şi răspunsurile amânduror părţilor. Deci despre partea dum. vist. Iordachi Ros[e]t s'au văzut aceste răspunsuri, şi dovezi: întâi, răspunsu că acele moşii fiind dovedite prin cercetări a fi drepte moşii domneşti i s'au făcut de către luminaţii domni danii şi miluire prin hrisoavi, de danii şi de întăritură, însă cel întăi de danii dela Măriia Sa Alexandru Ipsilant Vvod. din anul 1801, Ghenar [1] şi al doile întăritură dela Măriia Sa Alexandru Costandin Moruz Vvod. din anul 1803, Săpt. 11 [2], prin care să arată pre largu că din cercetările ce s'au făcut s'au dovedit că sânt drepti moşii domneşti şi i s'au dat dum[isale]. Apoi şi asupra ispisocului dela domnul Grigorii Ghica Vvod., bătrânul, ce l-au arătat acum Vrăncenii, prin răspunsul înscris iscălit de dum., arată că nu socoteşte a avè vreo tărie ca aceia să-i poată anerisi hrisoavile de danii cu vrednică cuvântare, pentrucă nu ar fi protocălit de nimine după obiceiu, nici pecete potrivită cu alte peceţi din alte cărţi tot dela acel domnu, cum nici însămnat de cine s'au scris şi că nici ar avè vreo asămănare cu vreun hrisov de danii. [3]

---

[1] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 28, p. 39.
[2] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 31, p. 45.
[3] V. mai sus no. 216.

Al triile, spre dovadă că tot locul Vrăncii ar fi fost domnescu cu 88 ani mai innainte de numitul ispisoc dela pomenitul domnu Grigorie Ghica Vvod., din care domniii au inpărtășit dintr'insul și pe alții, au arătat o copie a unui ispisoc dela domnul Vasilie Vvod. din anii 7156, danii mănăstirii Soveja, dela ținut Putnii cu niști munți și loc de braniști anumi Zboinile și Clăbuciul până in Lepșa și Lepșa in gios pără undi să inpreună cu hotarul Tulnicilor și in Cașănu și in Sușița și Răchitașul ce sintu drepte domnești. [1]

Al patrăle, o copie de pe o mărturie dată despre parte unui preotul Ion din Vrance din an 1804, Ghenar 8, in urma hrisovului de intăritură, ce ari dum. vist. dela Măriea Sa Alexandru Muruz Vvod., arătătoare acè mărturie pentru un ispisoc dela domnul Bogdan Vvod, cuprinzătoriu pe satul Păuleștii din Vrance, care s'au dat lui Ioan și lui Trifanu, cum că au mărturisit acel preot că acel ispisoc l-au apucat și el dela părintile său, dar cu ce pricină s'au aflat la dânșii sau niamul, ce ar fi cursu dintr'acele doaîn numi (sic!) cuprinsă prin ispisoc, nici o încredințare n'ar fi putut să de după atâta sumi de ani trecuți, care ispisoc l-ar fi dat însuș preotul cu alții inpreună, lepădându-să de pretențiile ce făceè. [2]

Deosăbit, tot in scris, mai arată dum. vist. că dela acei câți au avut osăbite locuri de moșii drepte a lor din trupul locului cel vechiu a Vrăncii, precum mai ales părțile unui Lipan, li-au cumpărat dum. vist. prin cinstit dum. hat[man] Sandul Sturza cu 25.000 lei.

Pe lângă aceste au mai adaos dum. vist., tot in scris arătând, că până nu va vidè alt hrisov de danii mai vechiu, ori alt hrisov de intăritură a celor mai vechi, nu va conteni a socoti că dreptate dumisale ar putè să o oboari ispisocul Vrâncenilor, ce ar fi cu indoiri.

După aceste s'au cercetat și dovezile câte au arătat jăluitorii vrânceni că au mai rămas neluate dela dânșii, care s'au văzut având cuprindere lor intr'acestaș chip:

Întâi, o carte din 7220, Mai 24 dela domnul Mihai Racovița

---

[1] V. mai sus no. 25.

[2] O copie veche a acestei mărturii se află in colecția d-lui Teodor Șerbănescu din Năruja. Cp. Constantinescu și Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 32, p. 49.

Vvod. cătră Pavăl Catargiu, vornic de Vrance ca să cercetezi între un Leu Vrănceanu și între oaminii din Vezăuț pentru niști fânu ce-au fost cosit oaminii din Vezăuț în sâlă pe o moșie a Leului, care pricină s'au fost cercetat și mai înnainte de Crupenschi Med[elni]ce[rul], staroste de Putna, cum mai pre largu să arată prin aceeș carte.[1]

Al doile, ispisocul din 7244 Ghenar 2 dela fericitul domnu Grigorie Ghica Vvod.[2], bătrânul cu domniască iscălitură și pecete, trecuți fiind 76 ani, cuprinzătoriu că oaminii din Vrance au venit înnainte Domnii Sale și a tot sfatul, undi au arătat o mărturie hotarnică a lui Miron Dima, biv vornic de Vrance, din anii 7243 scriind că din poronca domnului Costandin Mavrocordat Vvod. au fost rânduit de au mersu la munții Vrăncii, undi sântu moșiile Vrăncenilor, care se hotărăscu cu Ungurii și acolo au venit și de cătră parte Țării Ungurești comisar, un boeriu nemeș, niamțu om de cinsti, anumi Vail, triimes de cătră ghinăralul de Săbii și înpreunându-să, acolo în vârful muntelui, undi să scurgu apile, adică și spre Moldova și spre Țara Ungurească, au luat sama cum mergi vârful muntelui și așa au socotit că este cu dreptate să ție Ungurii părțile muntelui de către țara lor, după cum să scurgu apile spre Țara Unguriască, iar Vrăncenii, iarăș să ții de acolo din vârful muntelui după cum să scurgu apile spre Țara Moldovii, precum au dat samă, că și mai înnainte din veci așă au țin[u]t și vârful muntelui de cătră parte Vrăncenilor să începi din obârșiea Oituzului și mergi pin muntile Stogului și pin muntele Buneiului și pin muntile Lăcăuțului, pe undi să începi Zăbala. Care la această hotărâtură prin munți au fost cu Miron vornic[ul] și Toader Negrotă i Ion Burduja și Dragomir, strănepoții lui Cujbă, care sînt vechi moșinași și cu alții ai lor și așa socotind au așăzat că de atunce înnainte tot din vârful muntelui, de undi să scurgu apile cătră Țara Unguriască și cătră Țara Moldovii să ții și câte plaiuri ar purcedi despre Țara Ungurească să să facă locuri de stâni și de pășune altor dobitoace a lor să fie și câte plaiuri s'ar porni iar din munte spre Moldova să să facă locuri de stâni și de pășune altor dobitoace să fie a Vrăncenilor; iar pentru alte înpărțituri, ce au Vrăncenii ei în di ei, vor ține

[1] V. mai sus no. 92.

[2] V. mai sus no. 114.

precum le vor spuni dresăle și precum le vor fi înpărțiturile dela domnii cei bătrâni. Deci pomenitul domnu, văzând ace mărturie hotarnică dela acel boeriu, încredințîndu-să, au dat și au întărit oaminilor din Vrance și dela Domniea Sa cu această carte ca să le fie moșiile ce li s'au ales drepte ocini și moșii și uric de întăritură cu tot hotarul și cu tot venitul în sămnile precum scrii mai sus, neclătit și nerușuit nici odinăoară în veci.

Al triile, o carte din 7250, Ghenar 18, de giudecată iscălită de Ion Gigâtul [1], vornic de Vrance, cuprinzătoare pentru pricinile între niamul Cornii și între niamul Căbeștii [2] și Bogdănești, care vrè să între cu stăpânire întru o moșie ce să numești Ploștina, pe apa Vizăuțului și după toate cercetările dovedindu-să din mărturiile a câțiva bătrâni răzăși de printr'alte moșii megieșite că moșie Ploștina din vechime, după înpărțălile, ce s'au urmat de la strămoșii lor, au rămas driaptă a niamului Cornii, care s'au și stăpânit de strămoșii și de moșii i de părinții lor și de dânșii cu nestrămutată stăpânire hotărându-li giudecata că iarăș niamul Cornii să o stăpâniască nesupărați mai mult de cătră Căbești și Bodinești [3], întărită carte aceasta și de cătră aga Lupul, ce-au fost ispravnic ținutului.

Al patrăle, o carte din 7251, Martiu 22, de giudecată de la Dumitrașcu Suci, biv vel agă, ispravnicul Putnii, între niamul ce-au cursu din Corne și niamul, ce-au cursu din Țigănaș, pe care să arată cu numile lor și între un Andrei i Toader a Vătavului cu alți ai lor pentru o moșie de la Vezăuț, ce să numești Ploștina, din Năpaste în sus până în moșie lui Țigănaș. Le hotărăște giudecata să stăpâniască moșie Ploștina niamul ci-au cursu din Corne. Așăjdire și Măstăhacul cu niamul său, parte lui Țigănaș cum și niamul ci să trag din Căbești și Bogdănești, iarăș să stăpâniască părțile lor neîntinzându-să unii cătră alții pe hotarăle ce li-au fost hotărît Dabija Vvod. [4] și alți hotarnici mai încoace precum au ținut moșii și părinții lor.

Al cincile, carte din 7253, Marte 16, de giudecată dela Lupul aga, vel stolnic, ce-au fost ispravnic la ținutul Putnii, iarăș

---

[1] V. mai sus no. 127 și 139.

[2] V. mai sus no. 34.

[3] V. mai sus no. 14 și 143.

[4] Probabil cea la care se referă documentele publicate mai sus la no. 127, 143 și 158.

întri niamurile, ce-au cursu din bătrânul Corne i din neamurile ce-au cursu din Ţigănaş care sântu arătaţi cu numile lor şi între niamurile ce-au cursu din Bodin şi din Cabi, pentru o parte de moşii Ploştina, ci este în hotarul Vezăuţului, care arată că după cercetările dovedindu-să driaptă moşie a niamului Cornii, stăpânită dela strămoşii lor, pără la acei ce s'au giudecat în paci şi cu nestrămutată stăpâniri, li s'au dat dreptate tot niamu Cornii să o stăpâniască arătând anumi şi moşiile cu care să megieşăşti; iar pe niamul lui Bodin şi a Cabii, care să acolisă să întri stăpânitori s'au dat rămaşi.

Al şăsele, carte din 7265, Mai 7 dela Scarlat Ghica Vvod. cuprinzătoare pentru pricinile ce era între Vrănceni şi între lăcuitorii din satul Şândilarii pentru moşiile ce avè în răzăşie Vrăncenii cu Şăndilarii [1] în moşiile Vrăncii şi să stăpânè numai de Vrănceni. Că după jaloba ce-au fost dat Şândilarii mai înnainte la Domniea Sa Costandin Racoviţ Vvod., fiind rânduiţi cu carte domniască la Ioniţ Paladi, biv vel spatar, staroste de Putna, dela care numit boeriu s'au văzut atunce carte de giudecată din velet 7264, Iuli 25, cuprinzătoare că s'au giudecat Vrăncenii cu Şândilarii şi s'au hotărât să-şi stăpâniască Şândilarii toate moşiile lor, ce au în Vrance. Pentru care şi pomenitul domnu Scarlat Ghica Vvod. prin carte aceasta au înputernicit pe Şândilari ca să aibă a-şi stăpâni toate moşiile lor ce au în Vrance, neopriţi despre nimine că aşa este poronca Domnii Sale, cum pre largu să arată prin aceeş carte.

Al şaptile, carte din 7266, Iuni 17, dela Scarlat Grigorie Ghica Vvod. cătră Arghirie, biv vel sărdar, starosti de Putna, cuprinzătoare că un Niagul şi Gege şi Toader, fraţi din Şândilari au jăluit asupra unui frate a lor anumi Ion Borde din Vrance, zicând că rămâindu-le lor câteva moşii dela părinţi, care sânt neînpărţite, în parte Milcovului şi a Vrăncii cu şasă munţi şi că acel Ion Borde, fratile lor mânâncă tot venitul moşiilor şi jăluitorilor nu le face parte, să poronceşti să cercetezi, rânduind şi mazili hotarnici, să le hotărască ca să-şi stăpâniască fiişti care parte sa.

Al optule, o anafora din 1767, Iuni 18, iscălită de veliţii boeri a vremii de atunce, întărită de fericitul domnu Grigorie Ioan Calimah Vvod. cuprinzătoare pentru giudecata între acel de atunce Dămiian, egumenul mănăstirii Soveja şi între o samă de

[1] V. mai sus no. 35, 40, 87, 100, 103, 104, 142, 152, 153, 159, 173, 190, 193, 198, 200 şi 201.

oamini vrănceni din satul Tulnicii pentru pricina unor munţi şi că piste alte scrisori, ce s'au văzut şi s'au cercetat, arată şi pentru o scrisoare de aşăzare, ce s'au văzut şi la Vrănceni şi la egumenu de Soveja din velet 7202, Iuli 23, fiind trecuţi pără atunce 73 ani, iscălită de Theodosie mitropolit, Ramandi, biv vel vornic şi Negoie pitar [1] i Ştefan Mihalce, ce-au fost rânduiţi hotarnici şi toţi bătrânii vrănceni, ce-au fost la ace vreme, cum şi egumenul de Soveja, prin care scrisori de aşăzări arată munţii anumi cu sămnile şi hotarăle lor, atât cei ce sânt a mănăstirii cum şi până undi să stăpâniască Vrăncenii, după care au avut şi vechi stăpânire amândoaiîn (sic) părţile şi hotărăşte giudecata tot după acele aşăzări să să urmezi stăpânire de către amândoaîn părţile şi să se rânduiască de către starostii de Putna mazili să cercetezi sămnile hotarălor cum şi a unui munte: Piscul Macradinlui, (sic) ce jăluisă egumenul de Soveja că s'ar fi înpresurat de către Vrănceni, cum pre largu arată prin aceeş anafora.

Al noule, o carte din 1780 Marte 20, de giudecată iscălită de Iancul Razu, biv vel spatar, ce-au fost starosti la ţinutul Putnii, cuprinzătoare pentru pricinili între niamurile Cornii şi între niamurile Căbeşti şi Bodeneşti tot pentru moşiea Ploştina de pe apa Vezăuţului, arătând şi toate giudecăţile ce-au cursu mai înnainte între dânşii, dându-să dreptate niamului Cornii, iar pe niamul Cabii şi a Bodii s'au dat rămaşi.

Al zăcile, o mărturie hotarnică din 1780, Iuli 23, făcută de un Pavăl post[elni]ce[l], vornec de Vrance cercetată şi întărită cu iscălitura răposat. Iancu Razu, biv vel logofăt, fiind atunce spat[ar] şi starosti de ţinutul Putnii, cuprinzătoare pentru alegire şi înpărţala părţilor a fiişti cărora niamuri răzăşi vrănceni, aratând şi documenturile, ce s'au văzut atunce de faţă cu veleturile lor, a fiişti caruia răzăş, cum şi hotarnică vechi din velet 7162, Iuli 15, dela Dabija spatar [2], cuprinzătoare pe moşiile Vrăncenilor după care s'au urmat şi hotărătura aceasta de mai sus arătată.

[1] V. mai sus no. 139.

[2] Această hotarnică a lui Dabija spătarul nu poate fi alta decât acela despre care se vorbeşte în suretul publicat mai sus la no. 127. Data reală a acestei hotarnice nu poate fi decât 7162, nici de cum 7262. Suretul a fost însă greşit transcris, înlocuindu-se numele domnitorului din acea vreme, Matei Ghica Vvod. prin acela de Cantemir Vvod. şi aceasta fără măcar să se arate despre care din Cantimireşti este vorba.

Pe lângă scrisorile şi dovezile aceste a jăluitorilor vrănceni s'au mai văzut în cercetare şi alte osăbite scrisori şi dovezi a unora din mănastiri, ce au moşii megieşite cu moşiile Vrăncii; întâi, a mănăstirii Soveja, având cuprindire lor într'acestaş chip:

Întâi, 4 zapisă din 7154, Iuli 29 dela răzăşii moşii Soveja[1], vânżare cătră Mateiu Basarabu Vvod., domnul Ţării Româneşti, cuprinzându-să în fiişticare zapis câte a patra parte din moşie Soveja, între care răzăşi, vânzătoriu prin zapisul cu no. 1 înpreună cu un Negre din Vrance, sânt 25 de numi răzăşi vânzători din Vrance[2], care cu toţii să trag săminţănie din Petre Rugină cel bătrân şi această a patra parte este din sălişte Sovejăi în sus, pe apa Dobromirului până undi să înpreună cu locu domnescu supt Ţoha; iar prin al doile zapis cu no. 5 acei mulţi vânzători arată că sântu nepoţii lui Bogdan şi strănepoţi iar lui Petre Rugină şi între numărul marturilor este şi Negre din Vrance şi această a patra parte este din sălişte Sovejii, pe apa Suşâţii în sus până undi să înpreună cu locu domnesc; cum şi prin al triile zapis cu no. 6 iarăş arată numărul a mulţi vânzători toţi nepoţii Straoi, strănepoţi lui Petre Rugină, iar în numărul marturilor sânt şi acişteia Ioniţ i popa Murgu şi Negre din Vrance şi această a patra parte esti din Vădureli pâră undi să rupi pârîu Ghirondie supt Răchitaş şi pe alte api Pioa şi Pilugul pâră supt muntile domnesc numit Zboina; cum şi prin al patrăle zapis cu no. 4 iarăş vânzătorii să arată strănepoţii Itului şi a lui Petru Rugină, arată că această a patra parte mergi pâră în curmătura Sovejăi, undi să h o t ă r ă ş t i c u V r a n c e[3] şi între alţi număr de marturi arată şi pe Ioniţ i popa Murgu şi Negre din Vrance.

Al doile: 2 zapisă din 7154, Decv. 1 şi 7154 Ghenar 11,

---

[1] Toate patru zapise sunt trecute în ispisocul cu data de 7155, Noemvrie 17. V. mai sus no. 21.

[2] In ispisoc numai despre Negrea se spune că este din Vrancea şi aceasta tocmai fiindcă Negrea nu era băştinaş din Câmpuri. Divanul, însă, voind să tragă un argument în favoarea tezei că Vrancea este răzăşească din faptul că răzeşi din Vrancea au vândut domnului Matei Basarab pământ din Soveja, face pe mai toţi vânzătorii din Soveja vrănceni şi lasă să se înţeleagă că Soveja ar intra în Vrancea, deşi, mai în jos, tot în această anafora reproduce de două ori pasagiul «pâră în curmătura Sovejiei, unde se hotărăşte Vrancea». V. studiul nostru introductiv dela începutul acestui volum.

[3] V. mai sus no. 21.

cel dintâi cu no. 9 dela popa Murgul i popa Duma, ficiorii popii Petrii din Vrance pentru danii și vânzări din tot locu cu tot venitul din moșie Soveja. Așijdire mai sântu și alți mulți vânzători și dăruitori, iar prin al doile zapis cu no. 8 a lui Negre Diiacul din Vrance iarăș arată vânzare[1] și danie la Mateiu Basarab Vvod, părți de ocină înpregiurul mănăstirii Soveja.

Al triile: zapis din 7202 Iuli 23 supt no. 15 a Vrăncenilor din satul Tulnicii cuprinzătoriu pentru învoiala ce s'au făcut între dânșii pentru muntile Lepșii și între mănăstire Soveja până undi să stăpâniască mănăstire, arătând anumi sămnile locului până în hotarul ungurescu și până undi să stăpâniască numiții vrănceni din Tulnice, încredințată fiind învoiala de Theodosie, ce-au fost mitropolit Moldavii i Ramandi, ce-au fost vel vornic și de Negoie pitar din Țara Româniască și de alți marturi.[2]

Al pătrăle: carte din 7233, Avgust 12, dela Mihaiu Racoviț Vvod cu no. 17, întăritură mănăstirii Soveja ca să-și stăpâniască moșiile mănăstirii din înpregiur după sămnile firești și pietrile hotară, ce sânt arătate anumi, în care arată că de cătră o parte să hotărăști cu Tulnici și sare să le fie în doaîn cu Tulnicii; mai arată și pâră în Curmătura Sovejii, undi să hotărăști cu Vrance[3] și cu Vezăuții[4] și cu alte sămni cum pre largu arată carte.

Al cincile: carte din 7236, Iuli 25 dela Grigori Ghica Vvod cu no. 18 cătră Costandin, vel stolnic după jaloba egumenului de Soveja pentru muntile Lepșa, ce avè pricini de înpresurari că un Ștefan Vrăncean și cu alți vrănceni din Tulnice având și ei moșie, de trii ani stăpânè muntile, să poruncești să cercetezi și să îndreptezi.

Al șasăle: carte din 7240, Apr. 20 dela Grigorii Ghica Vvod. cu no. 21 după jaloba egumenului de Soveja, tot pentru muntile Lepșa, ce să călca de cătră vitele unui Ștefan Vameșul din Vrance zicând că-i moșie lui neîngăduind pe călugări să stăpâniască.

Al șaptele: carte din 7249, Iuni 3 dela Grigorie Ghica Vvod cu no. 22 cătră Șăndre, vornic de Vrance. Pricina între mânăstire Soveja și între Vrănceni tot pentru muntile Lepșa, care s'ar

[1] In document, din eroare, prima silabă e scrisă de două ori.
[2] Cp. cu documentul publicat mai sus no. 139.
[3] V. mai sus no. 21.
[4] Ar rezulta că Vezăuții nu făceau parte din Vrancea.

fi înpresurat de către Vrăncenii din satul Tulnice și arată că după carte, ce s'au fost scris la Miron Dima, au mersu acolo și au innoit hotarăle pe dresăle mănăstirii, pe undi le scriu hotarăle cele vechi, cum au văzut Domnie[a] și mărturiea Dimii de hotărătură în sămni vechi. Să poronceşti ca să îndreptezi după hotarăle vechi și să facă înplinire dela Vrănceni ceiace va fi cu dreptul.

Al optule: 2 zapisi din 7250, Dechv. 6, cu no. 23 a preotului cu oaminii din satul Tulnice încredințat și de aga Lupul, ce-au fost starosti la Putna, pentru pricina muntelui Lepşa, care il trăgè ei la stăpânire lor cu pricină că ar fi de hotarul lor Tulnicii și mănăstire Soveja încă il cere în stăpânire mănăstirii cu ispisocul lui Duca Vvod și cu hotărătura, ce-au făcut Ramandi vornicul și Miron Dima și neputându-să curma giudecata acolo la aga Lupul ș'au pus vade la 6 zile a lui Maiu să vie amândoaîn părțile la divan.

Al noule: 5 scrisori din 7271, Iuli 2 i din anii 7271, Avgst. 16 i din anii 7273, Avgst 24 i din anii 1765 Maiu 28 și din anii 1767 Iuni 19, adică 3 cărți domnești cu no. 26 și 27 și 32 cum și 2 mărturii cu no. 28 și 30, ce dintâi dela Gheorghii Carpu[1] și al doile dela Ion Gigâtul biv vornic de Vrance i Stan Bulubaş, încredințată și de Leon pah[arnicul][2], prin care scrisori adiveriază hotarăle moşiilor mănăstirii Soveja din înpregiur. Arată anumi și sămnile pe undi să megieşăşti cu moșie Tulnicii a Vrăncenilor.

Al doile s'au mai văzut și aceste scrisori și dovezi la mănăstire Caşănul cu următoare cuprindire lor într'acestaş chip:

Intâi: uric cu suret din 6951, Iuni 20 dela Ştefan Vvod bătrânul cu no. 1 întăritură lui Vlaşăn Crețăscu pe moşiea lui săliște la Caşăn, undi au fost casa tatălui său Costandin Crețului pe din sus de Stanu Caşănu și patru poeni într'acelaş hotar săşi aşăzi sat și la Vrance săliște Albiana în gios, să-i fie lui și urmaşilor lui moşie cu tot venitul, pe hotarul cel vechiu, pe unde din veci au lăcuit.[3]

Al doile: ispisoc din 7166 Ocv. 20 dela Vasâle Vvod cu no. 31 cuprinzătoriu pentru niști munți anumi Zboina și Clăbuciu

---

[1] V. un vornic Carp, mai sus no. 137.

[2] V. actul publicat mai sus no. 139.

[3] V. mai sus no. 1.

ce i-au fost dat de miluire mânăstirii Sovejăi, că acei munţi să află în cumpărătura Domnii Sale Gheorghii Ştefan Vvod. că au dat pe acel hotar 1300 lei adiverind Vasâle Vvod. prin numitul ispisoc, cu pecete şi iscălitura sa, ca să lippsască acei doi munţi din ispisocul Sovejăi şi să să pui în ispisocul mânăstirii Caşănului.[1]

Deci dar, din cuprindire tuturor acestor arătate scrisori şi dovezi, atât a jăluitorilor Vrănceni, câte s'au văzut acum la dânşii, afară de acele câte arată ei că li s'au luat mai înnainte de caminar Pruncu şi de Stamatin, cum şi din glăsuire unora din în scris răspunsurile dumisali vist[iernicului], cum şi din cuprindire scrisorilor a mânăstirii Soveja şi Caşănul, luminat să adiveriază că moşiile din ocolul Vrăncii din vechile vremi au fost acelora care să cuprind prin ispisoacile vechi şi prin alte scrisori în urmă lucrătoare în trupurile acelor moşii precum şi a niamurilor ce-au cursu din Cujbă, carii au fost vechi moşinaşi. Intâi uricul dela ferecitul Ştefan Vvod, bătrânul din anii 6951 Iuni 20, întăritură lui Vlaşin Creţăscu pe moşiile lui din Caşănu, între care este şi la Vrance sălişte Albiana[2]; al doile ispisocul dela Bogdan Vvod., care însuş dum. vist. prin mărturie ce-au priimit dela popa Ioan arată că ar fi fost cuprinz toriu numai pe satul Păuleştii danie lui Ioan şi lui Trifan[3], fiindu şi acest satu din moşiile Vrăncii, care ispisoc cerându-să acum dela vechilul dum. vist. să să vazi cuprindire lui nu s'au arătat; al triile prin răspunsu în scris şi iscălit ce s'au văzut din parte dum. vist. să arată că pentru acei câţi au avut osăbit din trupul Vrăncii, cel vechiu, locuri de moşii ştiie că s'au cumpărat, precum părţile unui Lipan prin dum. hat[manul] Sandul Sturza cu 25 mii lei; cerându-să şi acele scrisori să să vază în cercetare, nici un răspunsu nu s'au dat. Măcar că dum. hat[manul] Sandul Sturza în scris cătră divanu arată că acei bani i s'ar fi dat dela Vistierie Domniască atât pentru a dumisali ostenială cum şi pentru alte curgătoare cheltuele[4], dar dacă însuş dum. vist. în scris arată că li-au cumpărat, apoi temeiul razimă la cumpărătoriu să arăti acele scrisori; al patrăle, în cuprindire a 4 zapisă din anii 7154, Iuli 29 în cumpărăturile

[1] V. mai sus no. 27.
[2] V. mai sus no. 1.
[3] V. mai sus no. 3.
[4] V. Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, *I*, no. 38, p. 58.

de moşie Soveja, ce-au avut Mateiu Basarab, Vvod, domnul Ţării Româneşti, între alţi răzăşi vânzători de Soveja arată şi pe un Negre cu alţi 25 oamini din Vrance. Aşăjdire şi prin alte doaîn zapisă din anii 7154, Decv. 1 şi Ghenar 11, iarăş vânzări şi danii din moşie Soveja tot la Mateiu Basarab Vvod de către popa Murgul şi popa Duma, ficiorii popii Petrii şi Negre Diiacu iarăş din Vrance. Al cincile ispisocul din 7166, Ocv. 20 dela domnul Vasâle Vvod cu a Domnii Sale iscălitură şi pecete, cuprinzătoriu pentru nişti munţi anumi Zboina şi Clăbuciul, ce i-au fost dat Domnie Sa miluiri mânăstirii Soveja, cum că acei munţi s'au aflat în cumpărătura domnului Gheorghii Ştefan Vvod. că au dat pe acel hotar 1300 lei, hotărând pomenitul Vasile Vvod prin numitul ispisoc ca să l i p ps a s c ă acii doi munţi din ispisocul mânăstirii Soveja şi să să puie în ispisocul mânăstirii Caşănu de către care să şi stăpânescu de atunce şi pâră astăzi, cât loc au rămas neînpresurat de graniţa unguriască. Adică ispisocul acesta au dat desăvârşit anerisăs şi cădere atât ispisocului de danie Sovejăi, care era tot de către acel domnu, cum şi glăsuire altor scrisori ce pomenescu, de loc domnescu, dovedind că au fost cumpărături de Gheorghii Ştefan Vvod., iar nu loc domnescu, au scos din mijloc şi tot prepusul şi cuvântul cu care dum. vist. vre să dovediască că înpreună cu acei munţi ar fi fost domnescu şi tot locul Vrăncii.

Al şasăle, zapisul din 7202, Iuli 23, cuprinzătoriu de învoiala între răzăşi vrănceni din satul Tulnicii, care sat este din moşiile Vrăncii, şi între mănăstire Soveja, încredinţată fiind învoiala de Theodosie, ce-au fost mitropolit Moldavii, i Ramandi, ce-au fost vel vornec şi Negoie pitar din Ţara Româniască, iarăş dovedeşti pe lăcuitorii din satul Tulnicii, răzaş din Vrance.

Al şaptile, după toate acesti dovezi ce s'au pomenit, mai ales este şi ispisocul dela fericitul domnu Grigorie Ghica Vvod, ce s'au văzut acum la Vrănceni, care lămurit şi pre largul arată atât dispărţire Ţării Moldavii de către Ţara Unguriască, cât şi pentru moşiile Vrăncenilor adiveritoriu şi întăritoriu cu cuprindiri ca nu după vremi să să socotiască a fi acesti moşii domneşti, s'au dat numitul ispisoc întru mâinile acelora care interesu moşiilor lor strămoşăşti îi liagă a-l păzi deapurure şi a privighe necontenit hotarale graniţii ţării, carile era şi a moşiilor lor hotar. Măcar că dum. vist. să arată cu oareşcare îndoială pentru că

n'ar fi protocălit de nimine şi că ar fi nepotrivit la pecete cu altile, nici însămnat de scriitoriul ce l-au scris, dar la aceasta cu toate că s'au cunoscut de cătră noi vrednic de toată credinţa şi slova scriitorului cum şi iscălitura şi pecete acelueş domnu, numai pentru ca să să închei tot cuvântul prepusului zis de dum. vist., alăturându-să şi cu alte hrisoave tot dela acel domnu, ce s'au văzut la sulger Urechi pentru moşie Oncanii de la ţinutul Hârlăului [1], cum şi cu alte hrisoave, ce s'au mai văzut la alţii tot dela acel domnu, asămine fiind numai cu domniască iscălitură şi peceti şi neprotocălite, s'au cunoscut şi s'au dovedit fără de nici o îndoială ispisocul acesta, cu deplină încredinţare asămine la iscălitură cum şi la pecete.

Pre Innălţate Doamne, după toate cercetările urmate în pricina aceasta cu pătrunzătoare luare aminte, s'au dovedit că toate dreptăţile agiută pe jăluitorii vrănceni a li să da dreptile lor moşteniri, iarăş întru deplină stăpânire, căci şi pre înnălţaţii domni care au dat şi au întărit dum. vist. moşiile din ocolul Vrăncii, dacă ar fi văzut aceste dovezi ca nişte iubitori dreptăţii n'ar fi voit să lippsască pe cei adivăraţi moştenitori şi supt numi de moşii domneşti să li facă daniie. Iar pentru vadiaoa de şasă luni cari ceri dumlui vist. întru care arată că poate va găsi alte din înpotrivă dovezi, cum şi a să da moşiile acum în stăpânire Vrăncenilor sau după vadiaoa cerşută, aceasta rămâni la pre înnaltă înţălepciune Innălţimii Tale.

1813, Marte 1.

A Innălţimii Tale cătră Dumnezău
smerit rugătoriu
Veniamin, mitropolit Moldaviei

Pre plecaţi slugi
Iordachi Canta, vel logofăt.
Dimitrachi Sturza, vel logofăt.
Vasile Costachi [2], vornic.

---

[1] Cu altă cerneală, în loc lăsat liber pe document.

[2] Semnătura aproape indescifrabilă. Se află şi în josul anaforalei din 1817, dar până la acea dată titularul iscăliturei a ajuns vel logofăt.

Vasile Roset, vel vornic.
Dimitrachi Beldiman, vel ban.

S'au trecut în condică.
Matei Costachi, clucer.

Colecţia mea. [1]

218. **1813, Noembrie 20.**

Ţidulă [2]

di dare banilor la scotirea moşii di la Roznovanu, ci a dat satu Valea Sări la scoatirea moşii, pentru 9 bătrâni cu neamurile lor, pe numile fiecărui bătrân, care cât a dat.

Lei		
500	Marin Lăcătuş cu neamurile lui	
500	Ste Ştefan Iaşanu cu neamurile lui	
500	Vasile Ciocanu cu neamurile lui	
500	Neculai Motoc cu neamurile lui	
500	Chitacu cu neamurile lui	4.500
500	Gogo[n]cea cu neamurile lui	
500	Ion Putopu cu neamurile lui	
500	Ion Dulea cu neamurile lui	
500	Oprea Bordea cu neamurile lui	

Această ţidulă s'a dat la istovirea banilor pentru munti şi hotar de către mine Cucun (sic) Gheorghie, pasnic strângător banilor Vrăncei.

Colecţia Ştefan Pascal II-lea — Valea Sărei.

[1] Această anafora s'a mai publicat în broşura *Anaforaua Vrancii*, Socec, Bucureşti, 1906, de către preotul Constantin Taftă din Negrileşti, urmaşul lui Constantin Taftă, unul dintre vechilii vrâncenilor în procesul cu Iordache Roset Roznovanu.

[2] Copie legalizată de judecătoria Vrancea în 1900, după o copie transcrisă de d-l Radu Macovei.

219. **1814 Iulie 8.**

Zapisu pe care locuitorii din satul Nerej și cotul Palten îl dau lui Stoica Spulber pentru o groapă din Țipău, pe care i-au dat-o acestuia fiindcă a fost „ostenetor în giudecată la Eși".

Adecă noi lăcuitor[i] satul Nerej i cutul Palten dăm adevărat și bun încredințatu zapesul nostru la mâna Stoichi[i] Spulber pentruca să fee șteut că, feindu-ne dumnelui ostenetor în giudecată la Ieși, în sco[a]tere moșâi den stăpânere lui Iordachee u Rusătu, noi i-am dat gro[a]pa în Țipău cu sămnele arătate: den vârful Țepăului, den Mărăcine spre sfențet, ce mă hotărăscu cu Toader Măciucă lângă vârv (?) și de acolo ia hăndaleie (?) alăture cu A[n]ghel Măciucă acel mecu și dă dreptu în pârâu ce vine dela Petreca și ese den pârâu în pescu, pe dela vale de Petreca și merge curmezișu pârâ aproape de pârâu u Văcărei și merge dreptu în Țipău și mă hotă[r]escu dencole de Țipău cu Căcăre[a]ză și ia Țepău în gios și merge până în gura pârâului, ce vine den în gr[o]apă și ia la deal mal pârâul[ui] pe despre Vasile Doldor și ia piscu la deal alăture cu Cozma Măciucă și de acolè tot piscu dreptu la de[a]l, ce mă hotăre[s]cu Costanten Măciucă și lângă vârfu cu Ion Măciucă și să închee în Mărăcine, de unde s'au începutu, carele într'acestă gro[a]p, avându numetul și săcătur. Bașc'a lui datu (sic) den câtu cuprinde întru acestu zapis, avemu să-i mai dăm 12 fălce cu largu̯lor, fără nece o cheltuială tot den largu nostru, den Țepău de sus și noi pentru aceasta urme[a]ză a noastră iscăletur, ca să fi stăpânetor el și feciorii lui în veci nemeșcațe.

1814, Iulee 8.

eu Pârvu Papa martur
eu Toader Stan martur
eu Mereuță Terțiu martur
eu Costanten Caluian martur
eu Glegor Carșochee martur
eu Ion Măciuc[ă] martur
eu Petre Răduțe martur
eu Stoica Mărtoiu, nemesnicu martur
și noi tot s[a]tul încredințăm cu acesta
eu Mehailu preot am scris cu zisa numeților mai sus și martur.

Colecția mea.

220. Dată greşită (cca. 1814).

Adeverinţa de primirea banilor ce se cuvenea să plătească Ion Măciucă cel bătrân pentru scoaterea Vrancei din stăpânirea lui Roznovanu.

Adiverinţă.

Eu Stoica Spurbăru (sic!) am dat această adeverinţă a me la mâna lui Ion Măciucă cel bătrânu că am primit 30 lei pentru scotire moşii dela Roznovanu pentru 8 fălci pământ şi pădure din Tojanu, ce să începe din pârâu Tojanului până în vârvu muchi. 1778,[1] Av[gust] 9.

eu Stoica Papa din sat Paltenu am primit 20 lei di la Ion Măciucă cheltuiala Tojanului cându s'au sculat Legera[2] ca să eia Tojanu.

eu nemesnic Neculaiu Tuvene sat Poiana.
eu nemesnic Petre sat Vale Sării.
eu nemesnic Ştefan Ciută din Colac.
eu nemesnic Neculaiu Blănar sat Vidra.
eu nemesnic Vasăle ot Găorile.
eu nemesnic Gheorgheţă din Spineşti.
eu Ioan Dascălu, nemesnic din Negrileşti.
eu nemesnic To[a]der Pomană ot Năruja.
eu Luca din Bârsăşti. eu Ion Murgu din Spineşti.
eu To[a]der Pricop din Nereju. Preot Luca din Nereju.

Colecţia mea.[3]

---

[1] Data este greşită. De vreme ce actul se referă la procesul cu Roznovanu, căruia i s'a dăruit Vrancea deabià la 1801, data lui reală nu poate fi decât în jurul anului 1814, în care se găsesc cele mai multe chitanţe asemănătoare. V. şi zapisul din 1814 Iulie 8 pe care-l dau locuitorii din Nereţ şi din Paltin aceluiaşi Stoica Spulber, pentrucă le-a fost „ostenitor în giudecată".

[2] Legera, după cum spun bătrânii din Paltin şi din Spulber cu cari am stat de vorbă, ar fi un călugăr care a venit din Ţara Românească ca să-şi caute un loc de schit. Se spune despre el că a vrut să cotropească pământuri vrâncene cu acte falşe şi că schitul proectase să-l aşeze pe Tojan, dar, în urmă, din lipsa apei a renunţat şi a plecat la schit la Valea Neagră.

[3] Un act asemănător, tot din colecţia mea, s'a publicat de d-l N. Iorga în *Brodnicii şi Românii*, no. V, p. 10. Actul poartă tot data documentului de faţă, pe care pentru aceleaşi consideraţiuni o socotesc greşită.

Acelaş lucru se poate bănuì şi despre actul, tot din colecţia mea, publicat de d-l profesor Iorga în acelaş loc, no. IV, p. 9.

221. **1814, Iulie 13.**

Adiverinţă de contribuţie la cheltuelile procesului cu Roznovanu.[1]

Lei	Par.	Adeverenţă
21	—	Au datu Crăciun Bulete pintru săcătura di pi pârâu Drăguţoai la scoaterea moşii de suptu stăpânirea vilvist Iordachie Rusătu.

eu Toma Dudu
eu Toadir Stan
măsurător; s'au găsitu una falcie.
eu I. Cârlior, strângător di bani.

Colecţia mea.

222. **1814, Avgust 23.**

Adeverinţă de contribuţie la cheltuelile procesului cu Roznovanu.[1]

Adeverenţă

S'au primitu de la Donie Beza satu Nereju 24 ocă caşu şi 8 ocă urdă peste dara pungilor de cheltuelili pentru scoatirea munţilor de suptu stăpânirea d-lui vistiernicului vilvistu (sic) Iordachie Rusătu Roznovan după anaforaua domni[a]scă a Vrăncii.

eu Toma Dudul
eu Toader Stan căşar.

Colecţia mea.

---

[1] Faptul de a fi contribuit la cheltueala scoaterei moşiei dela Roznovanu, depăşeşte în mentalitatea vrănceană, importanţa sa reală. Plata cheltuelii devine mai târziu causa juridică a proprietăţei vrănceanului, iar ţidula de plată, un titlu de proprietate opozabil erga omnes, o dovadă a calităţei de obştean.

Astfel, împărţirea munţilor se face luându-să ca bază nu vreun drept indivis preexistent plăţei cheltuelei, ci în proporţia sumei ce a plătit fiecare sat la răscumpărarea Vrancei, cu consecinţa că dacă un sat nu a dat nimic, nu are drept la munte.

Mai, târziu, când dreptul băştinaş a trebuit să cedeze legiuirilor dela centru, plata analogului de către posesorul evins de adevăratul proprietar, dădea celui dintăi dreptul de a deţine pământul până la întoarcerea cheltuelii. Un *debitum cum re junctum*, care şi astăzi ar motiva dreptul de retenţie.

223. **1814, Dechemvrie.**

Hrisovul domnului Scarlat Alexandru Calimah prin care dà câştig de cauză Vrăncenilor in procesul lor cu vistiernicul Iordache Roset, şi le intăreşte stăpânirea pe intreg cuprinsul ocolului Vrancea.

Cu mila lui Dumnezău, Noi Scarlat Alexandru Calimah Vvd, Domn Ţărei Moldavviei.

După cercetare şi giudecata Preosvinţitului mitropolit inpreună cu dum[nealor] veliţii boerii, cuprinsă mai gios prin anafora [1], arătându-să neodihnit dum. Iordachi Ros[e]t, biv vel vist[iernic], poroncit-am de s'au înfăţăşat atunce şi la divan innainte Domnii Mele şi a tot sfatul prin vechil deplin răspunzătoriu dum[nealui] spatar Iordachi Balş, fiind atunce gramatic, cu numiţii jăluitori preotul Şărban i Toader Ţârde i Costandin Taftă şi alţii ai lor răzăşi din cuprinsul ocolului Vrăncii şi intrând insu-mi Domnie Me în ce mai cu amăruntul pătrunzătoare cercetare scrisorilor şi dovezălor amânduror părţilor, pre largu ni-am adiverit că giudecata Preosvinţitului mitropolit i a dum[nealor] veliţilor boeri cuprinsă prin anafora aceasta este următoare dreptăţii; că atât după putere hrisovului din 7244, Ghen. 20, dela domnu Grigorie Ghica Vvod., bătrânul [2] cum şi după celelante inscris dovezi a jăluitorilor vrănceni şi a mănăstirilor megieşăte de hotarăle Vrăncii, cari ducumenturi să cuprind prin această anafora, n'au mai rămas nici o îndoială că toate moşiile din ocolul Vrăncii au fost dintru învechime drepte moşteniri a răzăşilor vrănceni, iar nu moşii domneşti, precum glăsueşte hrisovul ce are dum. vist. Ros[e]t dela domnul Costandin Ipsilant Vvod. din anii 1801, Ghenar 17 [3] şi cel al doile hrisov de întăritură dela domnul Alexandru Muruz Vvod. din let 1803, Săpt. 11. [4]

Dar, fiindcă dum. vist[iernicul] au cerut atunce vadè de şasă luni, cu pricină că poate va găsì dovezi [5], mai adăogând că in danie dum[isale] ar mai fi doaîn inpărtăşiri supt numile său, i

[1] V. mai sus no. 217.
[2] V. mai sus no. 114.
[3] V. mai sus no. 217, p. 165.
[4] V. mai sus no. 217, p. 165.
[5] V. mai sus no. 216.

s'au dat vadioaoa cerşută. După ace vadè mai trecând încă câtăva vremi, iarăşi s'au arătat răzăşii vrănceni şi prin necontenite jalobi au cerut ca să să de hotărîre după dreptate, mai arătând ei atunce şi alte dovezi ce-au aflat în urma giudecăţii dintâi, adică:

Un zapis din 7117, Săpv. 8, dela Toma, ficiorul Marii Petraşcu, care au vândut parte mumii sale câtă să va alegi la sat la Voloşcani lui Ghiorghi stolnicul, care sat este din moşiile Vrăncii.

Al doile, ispisoc din 7196, Avgust 21, dela domnul Costandin Cantemir Vvod.[1] şi iarăş carte a tuturor boerilor Moldavii tot dintr'acel anu, Avgust 22,[2] întăritură celor cuprinsă asămine prin ispisoc, prin cari între alte cumpărături şi danie a pomenitului domnu cătră mănăstire Miera, cum şi danii de cătră alţii tot la ace mănăstire să cuprinde şi 12 fălci de poiană la Năruja, ce să chiamă la Poenile Bosnii în deal, danie dela Ursa Moţociasă, fata Sperlii, ce s'au luat dela Petre, care parte este în Vrance. Aşăjdire şi boeriul Ramandi, ce-au fost vornic mare de Ţara de Sus şi cu giupâniasa sa Marie au dăruit tot la acè mănăstire o parte de sat de Ruget, la Vrance, aliasă cu sămne din înpregiur, care au avut-o cumpărătură dela Bade Limbovici, iar Limbovicii au avut-o cumpărată dela Turiştianu de Ţara Unguriască, iar Turiştianu au cumpărat-o dela sătenii din Ruget care sunt arătaţi anumi. Aşăjdire şi preotul Ioanu Ciochină din Vrance cu nepotul său Neculai Murguleţ, post[elni]ce[lul][3], iarăşi au dăruit a lor driaptă ocină şi moşie din gios de gura Regheului în Poeniţi, hliza Olişască, toată parte câtă se va alegi cu tot venitul, care şi aceasta este în moşiile Vrăncii.

Al triile, carte din 7199, Decv. 29, dela Constandin Cantemir Vvod. cătră Zaharia clucer să margă la Voloşcani să aliagă parte de moşie a lui Ştefan şi Vasăle, feciorii lui Avram, nepoţii

---

[1] V. mai sus no. 64.

[2] V. mai sus no. 65.

[3] V. mai sus no. 59. Este interesant de constatat că în actul acesta Niculae Murguleţ este intitulat postelnicel. In actele publicate sub no. 59 şi 108, Niculae Murguleţ este trecut în cel dintâi postelnic şi în cel de al doilea nemesnic. N'am înaintea mea pentru confruntare decât hrisovul de faţă şi actul no. 108, în original amândouă şi fără îndoială, în primul citesc abrevierea cuvântului postelnicel, iar în cel de al doilea figurează în extenso cuvântul nemesnic.

Cp. şi Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, pp. 5, 14 şi 79.

Pipelii despre alți răzăși, pentrucă pomenitul domn voia să o cumperi pentru mănăstire Miera.[1]

Al patrule, zapis din 7199, Mart. 20, de la Axănte, ficioru Cetinii, nepot Baciului, care au vândut 46 stânjăni din sat din Voloşcani, din bătrânul Baciului la domnul Costantin Cantemir Vvod. cu tot venitul din sălişti, din câmpu, din păduri, din vad de moară din apa Vezăuțului. Aşăjdire şi un Tănasăi Maftei şi Bărcanu, ficiorii lui Ion, nepoții Cârstii, ficiorul lui Băloş au vândut iarăşi pomenitului domnu draptă ocină şi moşie din bătrânul moşul lor Băloş, a cince parte din sat din Voloşcani din Vale Rră în gios, iar din Vale Rră în sus dacă se va măsura, iarăşi să le plătiască cât să vor alegi părțile lor.[2]

Care dovezi, alăturându-să cu cele de mai înnainte cuprinsă prin anafora, s'au dovedit că din învechime şi domnii de atunce cunoscându-i pe vrănceni de stăpâni acelor moşii au cumpărat părți de ocini dela dânşii. Şi măcar că dum[nealui] vist[iernicul] n'au arătat vreo dovadă, nici după trecire aceştii vadele, ce au pricinuit numai că nu este răspunzătoriu la giudecată, nici vechil pentru celelante doaîn părți şi ca să nu mai rămâie vreun cuvânt de înpotrivire nici despre parte acelor ce or mai fi înpărtăşiți în danie dumisali, s'au mai pus şi al doile vade de doaîn luni cu carte Domnii Mele, prin care s'au arătat anumi şi dovezăle de mai sus pomenite ce-au mai aflat Vrăncenii în urma anaforalii, rămâind îndatoriți ceilanți părtaşi ca pâră la această vadè de vor ave nescaiva dovezi prin vechil să le înfățăşăzi în giudecată.

După înplinire aceştii al doile vade, mai trecând câtăva vremi iarăş s'au arătat numiții vrănceni cu necontenite jalobi şi ceriri ca să li se de ce desăvârşit hotărîre. Atunce s'au arătat cam[ina]r Ioan, vechil despre parte domnului Alexandru Muruz Vvod. dela care vechil cercându-să să înfățăşăzi nescaiva dovezi, au răspunsu că alte dovezi nu sânt decât cele arătate de către dum. vist. Iordachi Ros[e]t, care, fiind cercetate prin giudecățile ce s'a pomenit, n'au putut a ave nici un cuvânt sau puteri înprotiva vrăncenilor şi măcar că atunce după tot cuvântul dreptății să cădè să să dè şi hotărîre, dar pentru că arătasă dum. vist.

[1] V. mai sus no. 69.
[2] V. mai sus no. 71.

că dintr'acele doaîn înpărtăşiri ar fi şi domnul Costandin Ipsilant Vvod., care măcar că s'au înştiinţat de aceste vadele n'au triimes nici un vechil, s'au făcut [cunoscut] prin notă cinstitului gheneral-consulatului rosăscu să-l mai înştiinţăzi, puindu-să iarăş prin carte Domnii Mele şi al triile vade de alte trii luni ca pâră atunce de va ave nescaiva dovezi să le înfăţoşăză în giudecată. Acum şi piste al triile vade mai trecând câteva luni nu s'au mai arătat de spre parte domnului Ipsilant nici un vechil cu vreun fel de dovezi şi numiţii vrănceni cu necontenite jalobi, cerând cè desăvârşit cu dreptate hotărâre, deci măcar că după obiceiul vechiu a ţării şi hotărîre pravelilor piste trecire de trii vadele dacă nu să vor înfăţoşă acei chemaţi în giudecată să dă hotărîre şi orice arătări ar mai face pe urmă vreo parte, ascultare nu i să dă, însă ca să nu mai rămâi vreun pripus, Domnie Me slobozim ca în urmă de să va arăta cineva despre parte domnului Ipsilant cu ducumenturi vrednice de credinţă şi doviditoare, afară de scrisorile ce au arătat dum. vist. că Vrance sau parte din Vrance este locu domnescu, atunce îşi va căuta prin drumul giudecăţii, iar Domniea Me în putere vechiului obiceiul ţării şi a pravililor, hotărîm şi întărim ca numiţii răzăşi vrănceni să-şi stăpânească moşiile din cuprinsul ocolul[ui] Vrăncii în toate hotarăle lor din tot locul cu tot venitul, cu deplină stăpânire, în paci şi nesupăraţi mai mult, întărindu-să anaforaoa aceasta cu a noastră domniască iscălitură şi pecete.

L. P.
D.

1814, Dechemv.

Scarlat Alexandru Calimah Vvod.

Iordachi Ghica vel logofăt, procitelnoc.

Colecţia mea. [1]

---

[1] Cp. Codrescu, *Uricariu, II,* pp. 1—5, care l-a transcris nu după original, ci după condica hrisoavelor din Arhiva Statului. Greşeli mai importante care s'au strecurat, în afară de acele fonetice sunt: data hrisovului din 7244, transcrisă Septemvrie în loc de Ghenarie, Gheorghe Stoian în loc de Gheorghe Stolnicul, Iamandi în loc de Ramandi şi Turoşttanu în loc de Turişteanu, etc.

224. **1815, Aprile 21.**

Zapis prin care tot satul Bârseşti se obligă să strângă bani pentru scoaterea anaforalei.

Incredinţăm noi tot satul Bârsăştii, care mai gios ne vom iscăli, dat-am adevărat şi încredinţat zapes nostru la mâna Sfinţii Sali părintelui Şerbanu Bălanu i Toader Ţirde şi Costandinu Taftă, care sântu vichil[i] răspunzătorii din partia noastră tuturor Vrăncenilor că la scoatere moşiilor au dat sfârşit giudecăţii prin scrisorile, ce sânt întărite de Măriia Sa şi rămâindu o somă de bani ca să dăm la scoatere anafurali şi la cheltuiala ce s'au făcut la scoatere moşiilor, ne legăm prin acestu zapes a nostru ca să facim bani anafurali să scoatem scrisorile care puind-ne vade ca să facim soma de bani ce avem a da, puind-ne vade pâră în doă săptămâni de zili cât ni-au călcat cheltuiala la scoatirea scrisorilor, iar dacă nu vom răspundi aceşti bani pâră la vadeoă de sus şi de să va întâmpla vreo schimbare de domnu şi vor rămâne scrisorili nescoasă atuncea să nu avem nici un cuvânt de răspunsu asupra vichililor de sus arătaţii şi să rămânem şi păgubaş[i] de cheltuiala ce am datu mai înnainte la scoateria hrisovului şi cheltuiala vichililor şi spre mai adivărata cre[di]nţă ni-am pus numele prin puneria degitilor ca să cre[a]ză, iscălind[u]-ne priotlu nostru, carie n'am ştiut carte.

1815, Aprili 21.

eu Radul nimesnic ot Bârsăşti încredinţăz.
eu Ghiorghiţă Mateiu, încredinţăz.
eu Ion Coj[o]car, încredinţăz.
eu Vasile Zăbârciog, încredinţăz.
eu Rad Boştog, încredinţăz.
eu Ion Pogan, încredinţăz.
eu Ilie Coj[o]car, încredinţăz.
eu Ion Burloeş, încredinţăz.
eu Toder Mortul, încredinţăz.
eu Ion a Mirci, încredinţăz.
eu Miron Pogan, încredinţăz.
eu Ion Mateiu, încredinţăz.
eu Ivan Istrate, încredinţăz.
eu Vasile Ochean, încredinţăz.

eu Pop Pavăl, încredinţăz.
eu Toder Mirce, încredinţăz.
eu Chirilă Mirce, încredinţăz.
eu Vasile Mărdache, încredinţăz.
eu priot Andrieş, am scris cu primire celor de mai sus iscăliţi.

Colecţia d-lui Toader Şerbănescu — Năruja[1]

225. **1817, Ghenarie.**

Anaforaua Obşteştei Adunări a Moldaviei pentru feliul proprietăţei în ţară din învechime[2] şi în special pentru direcţia juridică a pământului Vrancei.

Prea Innălţate Doamne!

După opşteasca chiemare ce ni s'au făcut spre a ne aduna

---

[1] In aceiaş colecţie se mai găsesc cu un cuprins identic;

1815, Apr. 21. Zapis din partea satului Poiana iscălit de preotul Alesca (sic), Ştefan Tuvene, Ion Caba, Cristiean Boroşu, Macovei Tuvene, Ion Tuvene, Ştefan Grosu, Ion Grosu, Simion Tuvene, Ion sin Toader, Simion sin Toader, Ion Şolom, Costati(n) Chetor (sic), Ion Buşilă. Actul e scris de dascalul Ion.

1815, April 20. Zapis din partea satului Negrileşti iscălit de Pavel nemesnicul, Crucian Rusu, Dumitru Leche, Toma Babeşu, Macoveiu Păunu, Ionu Dascalu, Ion Z(b)ârciogu, Ionu Tănasie, Sa(n)dul Ig(n)at, Ionu Simionu, Ionu U(n)gureanu, Irimie Lazăru, Toaderu Simionu, Apostulu Lazăru, Toader Taftă, Ionu Soare, Ionu Taftă, Gheorghie Taftă, Simionu Văcaru, Vasile Dumitraşcu, Ene Taftă, Ionu Leche, Petre Şendre. Actul e scris de preotul Iordache.

1815, April 23. Zapis din partea satului Năruja iscălit de Ionu Chiciore, preotul Toader, Gheorghe Hrăstiean, Toader Andronic, Ion Mohore, Ifteme Ţăgănaş, Maftei Sava, Ion Andrieş, Ionu Corni, Toader Blăgoi, Vasile Vlad, Apostul Bălan, Dincu, Enache Lepădat, Enache Dumitrul, Ioniţă Poloboc, Ştefanu Ţigănaş, Stan Hârne, Vasile Corni, Toma Enache. Actul e scris de Tănase dascălu.

1815, April 19. Zapis din partea satului Coza, publicat în Constantinescu şi Stahl, *op. cit.*, p. 91, no. 56.

[2] Această deosebit de importantă anafora a fost pubicată de Codrescu în *Uricariu, IV,* pp. 325—343, după cum singur mărturiseşte după o broşură publicată în Transilvania de Nicolae Istrati, cum şi în *Magazinul istoric pentru Dacia, II,* pp. 250—264. Transcrierea cred că nu s'a făcut după original, amândouă publicaţiile cuprinzând foarte numeroase greşeli, care dealtfel, aproape toate, sunt comune. Am crezut că este utilă transcrierea după însăşi originalul aflat în colecţia mea. Arăt, în note, numai greşelile de transcriere mai importante.

cu toții înnaintea Innălțimii Tale, ca să arătăm de față socotința noastră asupra întrebărilor ce ni s'au făcut:

A. Dacă tot cuprinsul pământului Moldavviei ar fi fost den învechime domnescu și dacă pământul Moldavviei au fost nelăcuit și ar fi urmat a să da cătră streini în parte, precum și Croațiea acum, nefiind înpărțit în moșii de veci, iar după vreme cea mai multă parte ar fi trecut atât la mănăstiri, cât și la familii boerești și alți pământeni prin danii și afierosiri, ori pentru râvnă sau spre răsplătirea vreunor slujbe pentru patrie.

B. De s'au căzut a să întoarce moșiea Vrancea în stăpânirea lăcuitorilor vrănceni, pentru că adivărată danie nu să află la dânșii și pentrucă daniie nu poate să fie fără ființa scrisorii, întru care să să cuprindă în scris numele celui ce au priimit dania, cât și cuvântul pentru care s'au făcut și dacă hrisovul răposatului domn Constantin Ypsilant Vvod. de danie cătră cinstitul boeriu dum[nea]lui Iordache Roset, biv vel vist. pe moșiea Vrancea, cum și întăritura dela răposatul domn Alecsandru Muruz Vvod. au putut să aibă tăriea lor.

G. Dacă a tuturori satelor Vrancii cuprindire ar fi putut tot odată a să face danie cătră Vrănceni.

D. Că toată ceialaltă parte a munților s'ar fi făcut după vreme danie, cum dar numai Vrancea au putut a fi cu acest chip?

E. Că Domnul Vasilie Vvod. la anii 7156 au făcut danie mănăstirii Sovejii niște munți, anume Zboinile și Clăbuciul până în Lepșa și Lepșa în gios până unde să înpreună cu hotarul Tu[l]nicilor[1] și în Cașin și în Șușița și Ră[ch]itașul, fiind drepte domnești, cari era den hotarul Vrancii.

Asupra cărora întrebări după cum în opștiasca noastră adunare de față înnaintea Innălțimii[2] tale prin viu glas[3] am arătat, aseminea și în scris dăm răspunsurile noastre la aceste ce prin țidula Innălțimii Tale ni să poruncește.

Mai întâi den istoriile vechi, dentru care să dovedește că încă mai înnainte de venirea Râmlenilor în părțile aceste în zilele înpăraților D o m e t i a n și T r a i a n pământul Dachiei au fost lăcuit de norod, cum și după ce au intrat supt stăpânirea

[1] In *Uricariu* p. 326 și în *Mg. ist.* p. 251: hotarul Turcilor.
[2] In *Uricariu* p. 326 și în *Mg. ist.* p. 251: Domniei-Tale.
[3] In *Uricariu* p. 326 și în *Mg. ist.* p. 251: viu graiu.

Râmlenilor nu puțin norod de lăcuitori pătimea după vreme de năvăliri despre niamuri străine și dentru această pricină unii năzuea în părțile munților, fiind locuri tari spre a putè a să apăra [1], iar alții rămăind petrecea înpreună cu năvălitorii streini și că pământul acesta au fost deapururea lăcuit și mai ales părțile munților, aceasta den istornicii (sic!) cei mai vestiți să dovedește. După cum Domnul Dimitrie Cantimir Vvod istorisăște la 33 file până la 36 pentru pământul acesta, cum că Dragoș Vvod., fiiul lui Bogdan Vvod, când au trecut piste munți spre răsărit cu tinerii râmleni au cuprins locurile și satele, pe care li-au lăsat la moșinașii vechi. Aceste pre scurt istorisîndu-le domnul Cantimir. Iar opșteasca istorie, care s'au alcătuit de adunarea celor mai înțălepți istornici în Bretaniea în istorisirea pentru pământul Dachiei, arată cum că Dragoș Vodă viind au găsit pământul lăcuit și mai ales pentru lăcuitorii Moldavviei zice, cum că au fost vecini moșinașilor celor ce au avut moșiile lor, precum și în alte stăpânite locuri după sistima Slavenilor [2], afară numai de lăcuitorii a trei olaturi și codri, adecă a Câmpului Lung den Bucovina, a Vrancii den ținutul Putnii și a Codrului Tigheciului den Basarabiea, întru care lăcuea slobozi păstori oilor. Cum și den cele ce arată istornicul Dimitrie Filipid, carele aduce spre mărturie pre cei mai slăviți și vrednici de credință scriitori vechi, arătând între altile, cum că Câmpul Lung al Moldavviei și Vrancea, mult mai înnainte de discălecarea lui Dragoș vodă, pentrucă au fost locuri tari, și pentru bărbățiea lăcuitorilor, sînguri era slobozi stăpânitori acestor locuri și cum că Dragoș vodă, viindu cu vrednica oaste, pre lesne au tras cătră sîne pe Români, și după ce au înfrânt pre Comani și pre Nogai, neputând a-i sta înpotrivă, i-au sîlit ori să iasă den țară, ori să să supue. Iată dar dentru aceste istorii lămurit să dovedește, cum ca pământul acesta n'au fost lipsit de lăcuitori și că mult mai înnainte de venirea lui Dragoș vvod, atât în Făgăraș, cât și în Maramorîș, cât și în părțile de gios a Oltului și în pământul Moldavviei stăpâniea voevozii număr nu puțîn de lăcuitori, mai ales în părțile munților și Dragoș vvod. n'au discalecat pământul Moldavviei pustiiu pentru ca să să poată prepune, cum că de vreme ce tot

---

[1] In *Uricariu* p. 327 și în *Mg. ist.* p. 254: spre a se putè apăra.

[2] In *Uricariu* p. 328 și în *Mg. ist.* p. 254: după sistema Slavonilor.

cuprinsul[1] pământului Moldavviei au fost pustiiu, apoi dar pământul au fost domnesc[2] şi pentru aceasta n'ar putè niminea să aibă moşie fără hrisov de danie. Pre lângă aceste dovezi ce sânt den istorii, avem şi deosăbite dovezi[3] care sânt de faţă, adecă hrisoavele domnilor bătrâni, carii au stătut curândă vreme după Dragoş vodă, prin care să dovedeşte nu numai lăcuirea pământului acestuia mai înnainte de discălecătoarea lui Dragoş vodă, ce şi dreptăţile moşinaşilor lăcuitori, carii au avut baştinile lor strămoşeşti şi prestrămoşeşti în pământul acesta, precum videm, că ferecitul întru pomenire domn Alecsandru vodă cel bun, ce au domnit la anii 6936, vrând a înzăstra mănăstirile sale Bistriţa şi Pobrata[4], au cumpărat moşii den ţinutul Niamţului, den ţînutul[5] Sucevvii şi den ţinutul Eşii, de piste Prut dela Codrii Bâcului şi de prin alte ţinuturi de pre la stăpâni moşinaşi, ce prin strămoşască moştenire[6] li-au avut. Deci dacă acele cumpărături a pomenitului domn, care sânt trecuţi aproape de 390 ani, arată cum că au cumpărat de pre la moşinaşii ce li-au avut den moşi, den strămoşi, curat să dovedeşte lăcuirea pământului Moldavviei mai înnainte de discălecarea lui Dragoş vvod. fiindcă dela Dragoş vvod. şi până la bătrânul Alexandru vvod. să văd trecuţi nu mai mult la mijloc, de cât 50 ani, apoi cum ar fi putut zice den moşi şi strămoşi, cum şi prin alte urice dela Ştefan vvod. den anii 6995 şi 7002 şi den 7010, cum şi dela Petru Vodă den anii 7037, cum şi dela alţi domni bătrâni să văd urice, prin care întăresc vânzări şi cumpărături de baştină strămoşeşti şi de înpărţele bătrâne a moşinaşilor pământeni. Apoi şi îndelungata stăpânire a moşinaşilor pe a lor locuri de moştenire întru o curgire de nepomenită somă de ani şi de atâta număr de domni fără[7] a fi supăraţi vreodineoară, măcar deşi[8] n'au avut vreo dovadă de danie pe baştenile lor,

---

[1] In *Uricariu* p. 329 şi în *Mg. ist.* p. 254: cuvântul cuprinsul a fost omis.
[2] V. mai sus doc. no. 216.
[3] In *Uricariu* p. 329 şi în *Mg. ist.* p. 254: deosăbite istorii.
[4] In *Uricariu* p. 329 şi în *Mg. ist.* p. 254: Probota.
[5] ţînutul cu î, deşi cu două cuvinte înainte e scris cu i.
[6] In *Uricariu* p. 329 şi în *Mg. ist.* p. 254: strămoşască stăpânire.
[7] In *Uricariu* p. 330 şi în *Mg. ist.* p. 354: fără de a fi.
[8] In *Uricariu* p. 330 şi în *Mg. ist.* p. 354: măcar şi de n'au avut.

cu aceasta curat să dovedeşte cum că lăcuitorii Moldavviei au avut ale lor locuri de baştină şi n'au fost de trebuinţă de a să cere[1] acest feliu de scrisori spre dovada stăpânirii lor den vechi, fiind îndestulă dovadă îndelungată şi pacinica stăpânirea lor, căci[2] dacă ar rămâne a să cere[3] aseminea scrisori de pre la moşînaşi de toată starea, nici a o miea parte n'ar rămâne moşii cu aseminea urice de danii şi toate celelalte s'ar lua domneşti, călcându-să dreptăţile stăpânirii şi a baştinii fieştecăruea pe averile lor de moştenire den vechi, precum şi dreptăţile lăcuitorilor vrănceni asupra îndelungatii şi pacinicii stăpâniri, să dovedeşte den însuş istoriile mai sus arătate a pământului Moldaviei.

Al doile şi den pravelile întrebuinţate în pământul acesta şi den obiceiurile păzite den vechi, pentru care iarâş nu lipsim a arăta, precum domnul Dimitrie Cantimir vvod. istorisăşte[4], cum că Alecsandru vodă cel bun au adus înpărăteştile praveli în pământul Moldavviei, care s'au şi păzît şi să păzesc întocma, precum şi obiceiurili vechi ale pământului, pe care însuş aceste înpărăteşti pravele le întăresc, zicând la tomul 1, fila 32, cartea 2, cap. 44, că cele păzite întru îndelungata încungiurare de mulţi ani şi priimite prin obiceiu, să păzăsc ca însuş legile cele scrisă.

Şi iarăş capul 46, întru tălcuirea pravelilor, trebue a să lua sama şi obiceiului ţării şi cum s'au hotărît deapururea la aseminea pricini şi cap. 50, cum că stăpânitoriul, obiceiurile ce s'au urmat a să păzi, să le păzască şi iarăş cap. 52, fila 33, zice, obiceiul vechiu şi aprobăluit are putere de pravelă şi deapururea să păzăşte, căci obiceiul este o dreptate, care prin tăcuta priimire a stăpânirii şi a orăşenilor au câştigat pravilicească putere, după cum să arată în *Panthecte, Partea 1, § 110,* prin pravilistul Ainecţie (sic !). Cătră aceste dar nu mai este dovadă asupra dreptăţilor averilor nemişcătoare a moşinaşilor pământeni pacinica şi priimita lor stăpânire de cătră Domnii ce după vreme au stătut, dar mai ales să dovedeşte dreptatea stăpânirii şi prin dovezi de faţă, precum sânt pilde de cercetări ce după vreme au urmat asupra unora den moşii răzăşeşti, care după ce s'au dovedit ur-

---

[1] In *Uricariu* p. 330 şi în *Mg. ist.* p. 354: de a li să cere.
[2] In *Uricariu* p. 330 şi în *Mg. ist.* p. 354: când.
[3] In *Uricariu* p. 330 şi în *Mg. ist.* p. 354: a li să cere.
[4] Adnotare marginală pe document: cap. 11, fila 233 şi 234.

mata stăpânire a moşinaşilor răzeşi, nu numai nu s'au strămutat den stăpânirea lor, ce mai ales li s'au întărit şi cu anaforale întărite de gospod precum sânt trecute în Arhivele Divanului Pământesc, însă den anii 1786, Ghenar 16, pentru moşiea Sfintenii [1], Cornova şi Cocioaea [2] den ţinutul Orheiului, care acei răzeşi măcar deşi n'au avut scrisori, ce numai nişte zapise de vânzeri unul către altul, care nici nu era cuprinzătoare de trupul moşii lor, însă sfatul divanului, răzămându-să pe vechea stăpânire au hotărît, cum că o stăpânire de 142 ani, niciodată nu să poate sminti. Şi Domnul Alecsandru Ioan Mavrocordat vvod. au întărit aseminea şi altă anafora den 1786, Mart 14 pentru moşiile Nemeşenii, Gârlicenii, Buciumenii, Ghendariul, Răchita, Chirilenii, Turbenii, Stânjânenii stăpânite de mulţi răzeşi fără scrisori, dovedindu-să în divan pre strămoşasca lor stăpânire, s'au hotărît că, după vechiul obiceiu al pământului, o îndelungată stăpânire nu să poate strămuta şi că moşiile arătate nu pot a să lua domneşti fiind drepte ale lor câştigate prin îndelungata stăpânire, care iarăş s'au întărit de pomenitul domnu.

Aseminea şi pentru moşiile Dumbrăviţa, Cătăşănii [3], Roşiorii, Gâozenii, Roşcanii, Coşcodanii [4] şi Bursucenii dela ţinutul Eşii şi Orheiul, iarâş prin cercetarea divanului dovedindu-să îndelungata stăpânire a răzeşilor, li s'au întărit de către pomenitul domn stăpânirea lor după vechiul obiceiu al pământului şi nu s'au putut lua domneşti. Iată dar după aceste arătate dovezi a obiceiurilor pământului pre deplin s'au dovedit că o îndelungată stăpânire nu să poate strămuta şi pentru aceasta după dreptate şi lăcuitorilor vrânceni li s'au întorsu moşiea Vrancea întru a lor stăpânire şi nu poate să zică cineva [5], că pentrucă nu să află hrisov de danie şi nu să arată numele priimitoriului şi cuvântul pentru care s'au făcut daniea s'ar putè sminti vreodineoară den stăpânirea lor şi [6] pe lângă acest de mai sus arătate dovezi a obi-

---

[1] In *Uricariu* p. 332 şi în *Mg. ist.* 356: moşia Sfintei.
[2] In *Uricariu* p. 332 şi în *Mg. ist.* 356: Cociovea.
[3] In *Uricariu* p. 333: Cătăneşenii.
[4] In *Uricariu* p. 333: Comcadanii.
[5] In *Uricariu* p. 333 şi în *Mg. ist.* p. 257: şi cu toate că zice cineva.
[6] In *Uricariu* p. 334 şi în *Mg. ist.* p. 257: însă în loc de şi.

ceiurilor și rânduelilor [1] păzite den vechi in pământul acesta sânt o dovadă [2] și uricile de intărituri a domnilor bătrâni, precum spre pildă aducem cuprindirea de intăritură a uricului den 6932, Iunie 3 a domnului Alecsandru vvod. dat in Suceava lui Lazor și Stanciul și Coste [3] pe moșiile lor unde este și așăzarea lor satul Stroinții la obârșiea Șoimuzului și Zăhărinții și alte multe care să cuprind in intăritură. Aseminea și alt uric de intăritură den 6956, Iulii 15 a lui Petru vvod. intărind lui Cernat Ploscariul și fratelui său Stifa [4], pe lângă cumpărătura satului Biitchieștii și alte multe moșii, anume cuprinsă prin uric, fiind ale lor de baștină. Alt uric de intăritură dela Stefan vvod. den 6991, Septv. 23, cuprinzătoriu că intărește drepte ocine și moșii lui Ivan și fratelui său Toader Hurdugaș, moșiea Obârșiea pe pârăul Alb, unde este așăzarea lui Toader Hurdugaș și jumătate de Dămilești și Ivănești pe Sacovăț; deosăbit intărește și lui Ivan [5] Dumbravă și femeii lui Nasta moșiea Ghigoeștii. Alt uric de intăritură dela Petru vodă den 7091, pe giumătate de sat de Răciulești pe Prut [6], ce au fost a Evdochiei și a Griacăi, nepoatele Olenii de baștină dela strămoașile lor Ilea și Marușca [7], care și strămoașile lor l-au avut de inpărțală și au vândut-o drept 500 zloți lui Drăghici i Ursului. Alt uric den 6995, Octv. 7, dela Stefan vvod. intăritoriu pe giumătate de sat de Sarata, ce au cumpărat-o Toma Gligorcea dela Ioan Murgul, care au avut-o driaptă ocină a sa de baștină și precum să află o mulțime de aseminea hrisoave de intărituri lăcuitorilor moșinași pe baștenile și ocinile lor, fără a să pomeni de danii de mai innainte, ce numai răzămându-să pe urmata lor veche stăpânire. Iată dar că și den obiceiurile urmate den veac și până in zioa de astăzi pre deplin s'au dovedit nestrămutarea dreptăților indelungatei stăpâniri asupra moșiilor moșinașilor pământeni fără a să cere hrisoave

---

[1] In *Uricariu* p. 334 și in *Mg. ist.* p. 257: s'a adăogat după rânduelilor, cuvântul pământului, care lipsește in original.

[2] In *Uricariu* p. 334 și in *Mg. ist.* p. 257: sânt dovadă.

[3] In *Uricariu* p. 334 și in *Mg. ist.* p. 257: Constantin.

[4] In *Uricariu* p. 335 și in *Mg. ist.* p. 258: Stefan.

[5] In *Uricariu* p. 335 și in *Mg. ist.* p. 258: cuvântul Ivan lipsește.

[6] In *Uricariu. IV.* p. 335 și in *Mg. ist.* p. 238: pe jumătate sat de baștină de Răciulești.

[7] In *Uricariu* p. 335 și in *Mg. ist.* p. 258: Ilinca și Marica.

de danii sau întărituri a daniilor de mai înnainte. Şi oblăduirea pământului diapururea au fost datoare a privighea asupra dreptăţilor fieştecăruea, a nu să lua nimărui averile şi a nu să strămuta nimărui stăpânirea pe moştenirea sa şi pe locul său de baştină. Şi iarâş nu lipsim a arăta şi pentru locurile care den veac[1] au fost domneşti. 1. Locurile de pustiiu, adecă ce nu s'au stăpânit de niminea den nepomenit viac, cum şi locuri de moşii deschisă, ce s'ar găsî între alte hotară înpresurate supt nume tăinuit sau schimbat şi necuprinsu în scrisorile megieşîtelor moşii. Al 2-le: braniştile domneşti, ce au fost den viac şi al 3-le: locurile târgurilor. Aceste au fostu ale Domniei, care şi acum dacă s'ar găsî aseminea locuri deschisă de târguri şi pustii, ar fi domneşti. Iar pentru ocinile moşânaşilor urmeazi, precum şi în pravelile înpărăteşti să hotărăşte pentru urmata pacinica stăpânire, cartea 56, titl. 3, cap. 4, fila 708, scriind că ori moşie besăricească, sau moşie driaptă înpărătească, stăpânindu-să fără curmare în curgere de 40 ani, sau cu drept titlu, sau şi fără drept titlu, prin posesie să câştigă şi va avea-o statornică. Aceste sânt pravelile şi obiceiurile urmate den viac în pământul acesta.

După aceste nu lipsim a arăta şi asupra celorlalte întrebări pentru Vrancea şi pentru hrisovul de danie dela răposatul Domnu Ypsilant Vvod. den 1803, Septvr. 11 şi zicem că dacă s'ar fi urmat după rânduelile[2] şi obiceiurile păzite den viac a să aduce de faţă în cercetarea divanului pe lăcuitorii vrânceni cu cu toate scrisorile lor câte au mai avut şi câte acum s'au văzut[3] în cercetarea divanului şi dacă s'ar fi văzut de pomeniţii domni dovezile lor, ca nişte iubitori dreptăţii, n'ar fi voit să lipsască pre cei adevăraţi moştenitori, şi supt nume de moşii domneşti să le facă danii. Osebit, între alte întrebări, au fost şi aceasta, că domnul Vasilie Vvod. prin uric la anii 7156 ar fi făcut danie mănăstirii Sovejâi nişte munţi anume Zboinile şi Clăbuciul până în Lepşa şi Lepşa în gios până unde să înpreună cu hotarul Tu[l]nicilor şi în Caşîn şi în Şuşiţa şi Ră[ch]itaşul, fiind den hotarul Vrancii şi arătându-le a fi drepte domneşti. Răspundem

[1] In *Uricariu* p. 336 şi în *Mg. ist.* p. 259: din vechi.
[2] In *Uricariu* p. 337 şi în *Mg. ist. II*, p. 254: orânduelile.
[3] In *Uricariu* p. 337 şi în *Mg. ist. II*, p. 259: s'au mai văzut.

că însuş acelaş domnu Vasilie Vvod. după zăci ani în urmă prin alt hrisov al său, adecă la let 7166, Octvr. 20 arată cum că pentru nişte munţi anume Zboina şi Clăbuciul, ce au fost dat miluire mănăstirii Soveja, fiindcă s'au aflat cum că acei munţi[1] s'au fost cumpărat de domnul Gheorghie Ştefan Vvod. cu 1300 lei, hotărăşte Domniea Sa şi anerisăşte daniea de mai înnainte, fiind acei munţi a mănăstirii Caşănului, unde s'au fost afierosit, cumpărându-să de ctitorul ei Gheorghie Ştefan Vvod. Iată dar dentru aceasta încă mai vârtos să dovedeşte, cum că locurile Vrancii n'au fost domneşti, căci dacă ar fi fost locuri domneşti, însuş domnii n'ar fi cumpărat dela lăcuitorii moşinaşi locuri spre afierosîre. Apoi pre lângă aceste sânt şi alte deosăbite[2] dovezi, care s'au mai văzut, însă un uric den 6951, Iunie 20, dela Ştefan Vvod. bătrânul, prin care întăreşte lui Vlasîe[3] Creţăscul moşiile lui Silîştea la Caşîn, unde au fost casa tatălui său Constantin Creţăscul şi la Vrancea moşiea Albieana, întărindu-i stăpânirea după hotarîle ce au umblat den viac, care dentru acest uric iarîş vederat să dovedeşte, că dacă mai înnainte de 375 ani, s'au cunoscut stăpânirea Creţăscului pe Albieana, care este în mijlocul Vrancii şi nimica întru acest uric de loc domnesc nu să pomeneşte, ce să pomeneşte a fi locuri de baştina sa, unde au fost aşăzarea părinţilor săi. Apoi s'au mai văzutu şi alte multe scrisori de vânzeri a lăcuitorilor vrânceni cătră boeri şi cătră domnii bătrâni, adecă către domnul Mathei Basarab Vvod., domnul Ţării Româneşti, ce au înzestrat mănăstirea Soveja şi cătră domnul Constantin Cantimir Vvod., ce au cumpărat de au înzestrat mănăstirea Myra, începute acele cumpărături dela 7117, Sepvr. 8 şi până la 7199, Mart. 20, dentru care dovezi lămurit să vede, că dentru învechime domnii de atuncea, cunoscându-i pe Vrânceni de stăpâni acelor moşii, au cumpărat părţi de ocini dela dânşii, ce ave ei înpărţitoare pe bătrâni şi le-au afierosit la mănăstirii. Deosăbit s'au mai văzut ispisoc den 7196, Avgust 21, dela domnul Constantin Cantimir Vvod. şi iarâş carte a tuturor boerilor divanului den

---

[1] In *Uricariu* p. 338: cuvintele s'au aflat cum că acei munţi, lipsesc.
[2] In *Uricariu IV*, p. 338: osăbite.
[3] In *Uricariu IV*, p. 338: Vasile.

vremea aceia tot dentru acel an Avgust 22, întăritoare mânăstirii Myra pe cumpărăturile domnului Cantimir Vvod., a părților den Vrancea ce au fost cumpărat dela Vrâncenii răzeși, cum și a altor danii ce s'au fost făcut mănăstirii de către însuș unii den moșînașii vrânceni[1], arătându-i pe fieștecare cu numele loru. S'au mai văzut o scrisoare de învoială den 7202, Iuli 23 între lăcuitorii vrânceni den satul Tulnicii și între mănăstirea Soveja, arătând până unde să stăpânească mănăstirea prin sămne numite până în hotarul unguresc, încredințată fiind de Theodosie, mitropolitul Moldavviei și de alți boeri. S'au mai văzut și alte multe scrisori cuprinzătoare de pricini următoare între Vrânceni și între megieșii lor pentru dispărțirea hotarîloru, care pentru multa voroavă să lasă. Dar după toate dovezile arătate, care dovadă alta poate să fie mai mare, decât hrisovul dela ferecitul domnu Grigorie Ghica Vvod., bătrânul den 7244, Ghenar 2, întărit cu iscălitura și pecetea sa, ce s'au văzut la mâna Vrâncenilor, care lămurit și pre larg arată atât dispărțirea[2] hotarului de către Țara-Unguriască, după mărturiea hotarnică, ce au fost adus dela Miron Dima, vornicul de Vrancea, întărîndu-le lor vecinica stăpânire până în opcina munților, de unde curg apele către Moldovva, precum atuncea au dat samă că și mai înnainte den viac așa au țânut, arătându-să și opcinile munților și înpreună arătându-să pe acei ce au fost înpreună cu Miron vornicul, carii au fost niamurile lui Cujbă, vechi moșînași și cu alții ai loru, și înpreună arătându-să că câte plaiuri să pornesc den munte spre Moldovva, să fie a Vrâncenilor, să-și facă locuri de stâni și pășuni altor dobitoace, iar pentru alte înpărțele ce au Vrîncenii ei în de ei, vor stăpânì precum le vor spune dresîle și precum le vor fi înpărțelile dela domnii cei bătrâni și că încredințându-să pomenitul domn den mărturiea hotarnică au dat și au întărit Vrâncenilor și de la Domniea Sa, ca să le fie moșiile ce li s'au ales drepte ocini și moșii și uric de întăritură cu totul hotarul și cu tot venitul în semnile precum scrie mai sus ne clătitu și nerășuit nici odineoară în veci.

Acest hrisov prin lămurita sa ințălegire râdică den mijloc

---

[1] In *Uricariu IV*, p. 339: moșînașii răzeși vrânceni.

[2] In *Uricariu IV*, p. 340: din părțile hotarului.

toată indoiala şi toată înpotriva punere înainte asupra stăpânirii Vrâncenilor şi de a să cugeta cum că Vrancea ar fi moşie domnească şi măcar de au şi vrut a i să da pricină că n'ar fi protocălit, dar s'au mai văzut şi alte hrisoave tot a aceluiaş domn precum şi a altor domni pe alte osăbite moşii aseminea fiind neprotocălite.

Îndestul cu acest hrisov, osăbit de cele lalte deosăbite dovezi câte s'au arătat, iaste temeinic, arătând pe Vrânceni stăpâni baştenilor lor intru toate hotarîle şi cu tot venitul nerăşuit în veci şi pe lângă aceste şi îndelungata stăpânire, care este potrivită cu pravelile fireşti şi politiceşti şi cu obiceiurile pământeşti, ce s'au păzit den învechime, nu lasă cea mai mică îndoială asupra dreptăţii Vrăncenilor pe ocinile şi baştenile lor, după înpărţelile între dânşii den moşi şi strămoşi şi nu lipsim a da şi în scris cunoştinţa, socotinţa şi răspunsurile noastre.

1817, Ghenarie.

A Innălţimii tale

Cătră Dumnezău smerit rugător [1]

Cerând prea înnălţatul Domn şi dela Smerenia Noastră ca ceiace vom cunoaşte în curat cugetul nostru asupra întrebărilor, ce ni s'au făcut în obşteasca adunare şi, în fiinţa de faţă a noastră, să arătăm atât înnaintea Innălţimii Tale prin viu glas, cât şi în scris să dăm, precum asemenea şi dum[nia]lor boerii pământeni să arăte prin evanghelicească mărturisire, în frica lui Dum[ne]zeu cunoştinţa dumilorsale, mărturisim că asupra întrebărilor ce ni s'au pus înnainte precum prin viul glas, asemenea şi în scris, dupre luminată ţidula Innălţimii Sale cunoştinţa noastră asupra adevărului şi dreptăţii este precum pre larg să arată prin anaforaoa aceasta, următoare dupre pravelă şi obiceiul pământului, cât şi dupre dovezile câte am văzut şi iscălim.

Veniamin, mitropolit Moldaviei

şi plecaţi slugi

---

[1] In *Uricariu IV*, p. 342: formula „Al Innălţimii Tale cătră Dumnezău smerit rugător", precede semnătura mitropolitului Veniamin Costache.

Costache Canta vel logofăt, Manolachi Roset vel logofăt, Vasile Costachi logofăt, Alexandru Ianuleu vel vornic, Toader Balş vel vornic, Andronachi Donici vel vornic, Vasile Rosăt vornic, Toader Balş vornic, Constantin Canta vornic, Nicolae Hrisoverghi vornic, Petrachi Sturza vel spatar, Ioan Tăutul ban, Ioan Neculce post., Şărban Negel (şi două semnături indescifrabile).

Întru de iznoavă cercetare urmată acum în opştiasca adunare, înfăţoşindu-să şi alte noî dovezi precum încredinţare din istoriile acele pentru pământul Moldaviei şi anume pentru Vrancea din cari acum lămurit să înţălegi pre învechita stăpânire a lăcuitorilor vrănceni de atâtea veacuri, cum şi pildile de cercetări urmate la asămine pricini pentru moşii răzăşăşti şi întărituri gospod. şi alte dovezi noî, ci prin aceasta anafora să mai cuprind, care în cè dintâi cercetari nu s'au văzut în giudicată, deci după toate aceste din urmă dovezi, ci s'au mai înfăţoşat acum, esti şi cunoştinţa mè întocma după cuprindire celor de mai sus scrisă.

Manolache Costache vornic.

Colecţia mea.

226. **1832, Iuni 25.**

Jalba economului Şărban Bălan către giudecătoria ţinutului Putnei, în pricina ce are cu sătenii din Năruja şi cu moştenitorii preotului Neagu Gegea pentru moşia Hâjma.

Cătră cinstita giudecătorie ţinut Putnii

Iconom Şărban ot sat Năruja din Vrancea, Jalobă

De la anu 1813, Săptemvrie 15, la scoatere moşii Vrăncii de supt stăpânire ce pusăsă dumlui vist. Iordachie Rosăt, cerè trebuinţa Vrăncenilor pentru ca să fie trii oameni mai cu deplină ştiinţă şi din parte Vrăncenilor, a tuturor satelor, s'au ales patru oameni cu cheltuiala a toate satele bez, 20 oameni carele au şăzut mai puţin, tot cu a Vrăncenilor cheltueli, carele li s'au dat sîmbriile lor pisti 15 mii lei, dar pe mine m'au amăgit sat Năruja cu toţi bătrânii lor ca să mi dè un loc ci să numeşte Hâjma, vătaşştină a satului Năruja, carele au fostu moşie bătrână, însă

din aceştia bătrâni: Chirilă şi bătrân Crăstieanu i bătrân Stroe şi Dalica[1], carili din aceşti patru bătrâni, urmaşii lor s'au unit cu toţii, au hotărît ca să-mì de ace moşioară, cu sămnile arătate precum scrie zapis şi eu datoriu să fiu în toate giudecăţile pâră să va scoate Vrancea cu a me cheltuială, cât să va faci numai pentru mini şi ei, răzăşii nărujăni atuncea me-au şi dat moşiea în stăpânire. Din zioa ce me-au dat zapes, am şi stăpânit-o cu bună pace, pâră la an 822 şi atuncea sculându-să ficiorii a preotului Neag[u] Gegea[2] cu o învoială făcută de la răzăşii nărujăni, carile ace învoială au fostu făcută mai înainte pâră a nu să lua Vrancea, înpărtăşind pe preot Neag[u] Gegea din moşiea Hâjma, precum le scrie învoiala, ce au fostu dat răzăşii Nărujăni, carele de dânşii au fostu dată prin a lor ştiinţă şi eu văzând că ficiorii preotului Neag[u] mi-au răşluit din cuprindere zapisului meu ca vre-o 20 şi mai bine de fălci, i-am apucat ca să-mi de moşiea după cuprindere zapisului şi au început a zice că vor da-o şi aşteptând ca să mi-o de, ei pâră astăzi n'au fostu următori, pre carile nevoe m'au sălit, trecând atâta vreme. Cu smerenie mă rog cinstitei giudecătorii ca după dreptate ce mă cunoscu asuprit la slujba ce le-am săvârşit în şepte ani, fiind prin giudecăţi prin Eşi, încât am cheltuit piste doî mii lei în bucuria acestii părţi de moşie, să am punere la cale de cătră cinstita giudecătorie.

832, Iuni 25.

Rămâind smerit rugătoriu cătră Dumnezău
Şărban Iconom ot Vrancea

Arh. St. Iaşi, Tr. 155, op. I 172, dos. 95, fila 1.

SFÂRŞITUL VOLUMULUI I

[1] V. pentru cei patru bătrâni ai Nărujei, mai sus no. 86.
[2] V. mai sus no. 173, 193, 198.

ÎNDREPTĂRI ȘI ADĂOGIRI.

La p. 1, rândul 5 de sus „Vlaşin“ în loc de „Vlaşiu“.

La p. 10, rândul 15 de sus „Hridoţi Raci Giurge“ deşi transcris de mine corect după copia din Arhivele Statului a fost în originalul slavon „haiduţii lui Raci Giurge“. D-l profesor N. Iorga, cu toată prodigioasa D-sale activitate, cercetând documentele ce public, a răpit din preţiosul D-sale timp, spre a ne comunica această observaţiune, fapt pentru care îi mulţumim cu deosebită recunoştinţă. Raci Giurge, ne scrie D-sa, este în realitate Raci György, iar nu Gheorghe Raţă.

La pp. 12-14: Bîrlădeanu, popa Murgu, Ursul Vartic sunt cei despre cari se găsesc date în *St. şi doc. VII*, p. 315, no. 6 şi 7 precum şi nota.

La p. 21, rândul 14 de sus „Pană neguţitoriul“ în loc de „pan neguţitorul“.

La p. 21, rândul 3 de jos „a le dare“ în loc de „ace dare“.

La p. 36: doc. publicat în V. A. Ureche, *Miron Costin.*

La p. 42, rândul 12 de jos „cutul lui“ în loc de „cute lui (?)“.

La p. 48, rândul 7 de sus „să faci“ în loc de „să face“.

La p. 48, rândul 9 de jos „cu cè“ în loc de „ce cè“.

La p. 50, rândul 8 de sus „Baiuschi“ în loc de „Basănkii (?)“.

La p. 50, rândul 8 de jos „Dimache“ în loc de „Dimofte“.

La p. 53, doc. no. 78 publicat cu data copiei. Originalul, referindu-se la domnia fraţilor Ştefăniţă şi Ilieş (1435—1443) trebuia să fie publicat în fruntea volumului. Simplu regest al unei copii lipsite de autenticitate, documentul este interesant prin faptul că aduce încă o dovadă despre vechimea moldovenească a ţinutului Putna. Valea Şuşiţei aparţinea Moldovei încă înainte de Ştefan cel Mare.

La p. 53, doc. no. 79. Am găsit în condica moşiei Câmpuri (no. 25, fila 80) o altă versiune a aceluiaş act: „Carte di la domnul Costandin Voevodu din 7201, prin cari arată că i-au dat carte Domniei Sale Dimii, ce-au fost pârcălab, ca să fii volnic a oprì parte de ocină din Câmpuri de pe Şuşiţa, ci să tragi lui Alixandru Costin post. de pi moşul său Drăguţul vornic, pentru 15 lei, ce au fost rămas rămăşiţă lui Cherco Blanariul, *fratili Dimii*“.

La p. 60, rândul 10 de sus „moştinească“ în loc de „moşinească“.

La p. 60, rândul 3 de jos „med(elni)ce(rul)“ în loc de „Liedă“.

La p. 63, în notă să se citească „Raruca Prodan“ în loc de „Raruca Mancaş“.

La p. 64, rândul 6 de sus „megian (sic!)“ în loc de megian (?)“.

La p. 78, doc. no. 121. Stâlpul lui Bogoe este cunoscut şi astăzi. Tradiţia locală spune despre Bogoe că ar fi venit din Nereju dela Poienile Tăchii, localitate dinspre Oituz. (Inf. Radu Macovei-Nereju).

In acelaş document, să se citească „Borcău“ în loc de „Borăcu“.

La p. 82, suretul publicat cu no. 127 are o dată greşită. El nu poate fi decât din 1654, după cum rezultă din observaţiile ce am făcut în notele dela pp. 99 şi 170.

La p. 83 în notă să se citească „Ac. Rom. ms" în loc de „Ac. Rom. doc.".

La p. 87, nota. Ecaterina, a ţinut doi barbaţi: pe stolnicul Ioan Catargiu şi apoi pe un Milu. Din prima căsătorie a avut pe paharnicul Nicolae Catargiu şi pe Petrache Catargiu dela Soroca, din cea de a doua pe Enache şi pe Matei Milu şi pare-se încă un fecior. V. condica moşiei Câmpurile, doc. no. 1, fila 1.

La p. 92. Vasilache Stolnicul, socrul lui Dima Pârcălabul este probabil cel despre care este vorba în documentul publicat în *St. şi doc. VII*, p. 316, no. 10.

La p. 97 în notă. Grigore, vornicul de Vrancea ar putea fi şi Grigore Ţiplica. V. N. Iorga, *St. şi doc. VII*, p. 330, no. 64.

La p. 119 în notă: Andrei Dalica. Dintr'un perilipsis aflat la Ion Stoian Creţu din Nereţ rezultă că la 7206, Fevr. 15, trăia încă Andrei Dalica.

La p. 119 în notă, rândul 10 de jos să citească „Penticostariu" în loc de „Pentionstarie".

La p. 140, doc. 140 a fost transcris literal, cu mai multe erori. Redăm transcrierea fonetică a documentului, suprimând pe u mut din mijlocul cuvintelor.

«Izivodu dinu gura lu Ionu Baduli, pe u(n)de au mersu cu chiciorăle de au arătatu pe u(n)de au cositu tată-său, anume să s(ă) ştie.

Dela vale despre Doroftie, di u(n)de să începu Tufele de vale lâ(n)gă pâriu şi trage în Bobeică, în Bolovanu şi dinu Bolovanu trage spre Hreţde, chezişu, ca(m) pe chescu, înnu mijlocu grochi într'altu bolovan şi trage în capulu Blănilur dela vale şi é drumulu la dalu pâră în capul Blăniloru, dela vale şi trage pe chiscu la pâruu Ursului, în Papură, în Arcaciul etc...».

La p. 141, în notă, rîndul 8 de jos „perlipsisurile" în loc de „per; lipsisurile".

La p. 142, rândul 13 Gheorghie în loc de Georghie.

La p. 142, în notă, rîndul 5 de jos „monahiea" în loc de „monahisa".

La p. 186 rândul 10 de jos „situaţia" în loc de „direcţia".

La p. 186, în notă, rândurile 14 şi 16 de sus „Corui" în loc de „Corni".

INDEXUL NUMELOR PROPRII.

Cifrele indică paginile.

INDEXUL DE LUCRURI ŞI CUVINTE.

FINE

